

NAIVEČJA TE VRSTE V SLOVENIJI. Doslej največji proizvodni uspeh Kemoopreme iz Trebnjega: v 120 dneh je bilo narejeno in postavljeno montažno kovinsko ogrodje za okoli 16.000 kvadratnih metrov veliko industrijsko dvorano tovarne Alples v Železnikih pri Škofji Loki. Pri izdelavi so uporabljali točkasto varjenje hladne pločevine. Novi način omogoča za dobro tretjino cenejšo gradnjo in še enkrat krajši čas izdelave. (Foto: M. Legan)

Palica z dvema koncema

Vprašanje likvidnosti je po nekajmesečnem odmoru izmenada spet postalo strah in trepet. Ob zagotovilih, da se na našem območju ni bati hudega, moramo imeti pred očmi več stvari.

Nelikvidnost je lahko ali posledica tega, da so podjetju kupci dolžni toliko, da ostaja brez denarja, ali pa tega, da je postalo nelikvidno zato, ker slabo gospodarji, ker je investiralo preveč in ker je samo dolžno več, kot pa drugi dolgujejo njemu. Na našem območju se srečujemo z nelikvidnostjo prve vrste: našim podjetjem so kupci dolžni 25 milijard starih din, hkrati pa so naša podjetja dolžna svojim upnikom za polovico manj.

Ukrepi, ki so bili storjeni, da bi se nelikvidnost

zmanjšala, bodo učinkoviti samo, če jih bomo uresničevali po vsej Jugoslaviji. V nasprotnem bomo doživeli enak neuspeh kot s poskusom kitringa lani spomladi. In še nekaj: v tem primeru se bodo ti ukrepi spremenili v palico z dvema koncema, ki bo udarila nedolžne, tiste, ki so nelikvidni zato, ker jim dolgujejo drugi!

Ob ugotovitvi, da je pri nas vse v redu, se ne smemo predajati zadovoljstvu. Usmerjajmo proizvodnjo dolgoročno, predvsem v tisto, kar je na tržišču iskano. V nasprotnem se nam namreč lahko zgodi, da nas bo presenetila nelikvidnost najhujše vrste: lista, ko ti blago ostaja v skladiščih in ga ne moreš prodati!

M. JAKOPEC

Mali Valentin Zgone iz vasi Junče pri Sv. Gregorju pravi: »Lačni so in zebeli jih!« Očka, gozdni delavec v obratu Ribnica, je dal Valentinu v pehar malo krme, posnemati pa bi ga morali tudi drugi. (Foto: France Modic)

IMV BO LETOS IZDELA LA 12.800 PRIKOLIC

Na Holandsko: 2.000 prikolic

Novomeško tovarno si je ogledalo 108 Holandcev

Ob koncu preteklega tedna je na nekajdnevni obisk v novomeško Industrijo motornih vozil prišlo 108 holandskih predstavnikov firme Dick Wissink, s katero trguje novomeška tovarna, njihovi sodelavci in zastopniki iz vse države. Novomeški gostitelji so jim hoteli na ta način vlti še več zupanja v proizvodne zmogljivosti industrije motornih vozil.

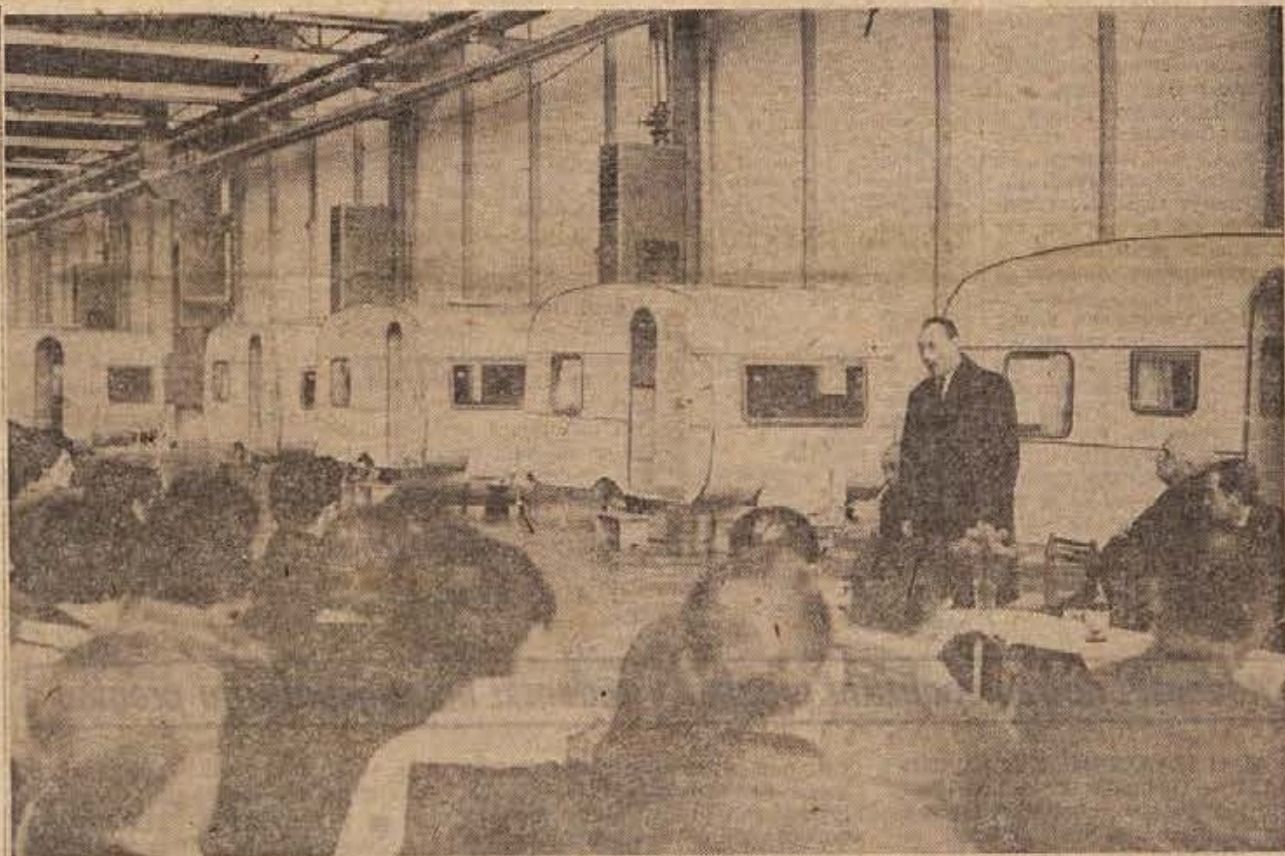
Novomeške kamping prikolice so že tri leta gost na holandskem tržišču, pri kupcih pa so zelo iskane, saj jih vsako leto prodajo za polovico več. Tako so jih lani prodali 1500, letos pa jih bodo že več kot 2000. Skupna vrednost na Holandsko izvoženih prikolic iz Novega mesta bo presešla 2 milijona dolarjev.

Ob holandskem obisku je generalni direktor IMV Jurij Levičnik povedal, da bodo letos naredili približno 12.800 prikolic. Izvozili jih bodo najmanj 12.000, skupna vrednost izvoza pa bo večja od 10 milijonov dolarjev. Novomeške Adrije so se uveljavile že v vsej Zahodni Evropi, IMV pa odpira tudi lastne poslovalnice. Najprej so jo že lani odprli v Münchnu, letos pa bodo to

storili še na Danskem, v Belgiji in v Avstriji. V vseh teh državah bo IMV organizirala lastne prodajno-servisne službe. V prihodnjih dveh letih bodo proizvodnjo kamping prikolic podvojili. Pobožnih generalnega direktorja Jurija Levičnika bo letošnja proizvodnja dvakrat večja od lanske; skupna vrednost bo dosegla 700 milijonov dinarjev.

Danes Kavčič v Kočevju

Za danes, 5. februarja, je napovedan v Kočevju obisk Staneta Kavčiča, predsednika izvršnega sveta Slovenije. Ugledni gost se bo s predstavilki kočevske obč. skupščine, družbenopolitičnih organizacij in nekaterih del. organizacij pogovarjal o gospodarskem in družbenem razvoju kočevske občine, obiskal pa bo tudi nekatere delovne organizacije. J.P.

Generalni direktor Industrije motornih vozil Jurij Levičnik je v soboto v veliki novi proizvodni dvorani seznanil predstavnike nizozemske firme Dick Wissink in novinarje s proizvodnim programom in načrti naše največje tovarne stanovanjskih prikolic. (Foto: Mirko Vesel)

TO JE PRAVI CAS ZA CESTO! Na Zajčjo goro, priljubljeno izletniško točko Sevnčanov, gradijo domačini 3 in pol km dolgo cesto. S samopriskom so zbrali 16.000 din. opravili pa so več kot 3.200 delovnih ur. Upajo, da jim bo na pomoč priskočila tudi občina, saj bi tako bila cesta narejena do 1. maja letos. (Foto: Franc Pavkovič — nagrada za fotografijo tedna).

Mirna vabi!

V nedeljo, 8. februarja ob 9.30. uri se bo na skakalnici v Mirni začelo državno prvenstvo v smučarskih skokih za mlajše mladince; po; oldne pa bodo še meddruštvene tekme v smučarskih skokih.

DANES:

- Padali so kubiki za CELULOZO str. 9
- Kje so moje tem strahotam? str. 12
- Uspeh Kočevjarjev v Kočevju str. 13
- Tu imate otroke, živate jih! str. 14
- Kaj je kdo rekel za okroglo mizo str. 26
- Nemirna moška leta str. 27

■ In posebna priloga posvečena Prešernovemu dnevu!

VRATA
OKNA
inles POLKNA
NA
ribnica KREDIT

VREME
OD 5. DO 15. FEBR.
Nekako od 8. do 10. februarja pretežno jasno in hud jutranji mraz. V ostalem bo prevladovalo oblačno vreme s pogostimi snežnimi padavinami.
Dr. V. M.

Nove kmetijske zadruga

Kmetje naj bi imeli možnosti odpraviti praznine, ki so jih sedanje kmetijske organizacije pustile v organizirani proizvodnji — O svoji organizaciji naj odločajo sami

O organizirani kmetijski proizvodnji se veliko govori. Nekateri zagovarjajo delo sedanjih kmetijskih organizacij, drugi pa niso zadovoljni. Zlasti mnogi kmetje ne. Odbor za združništvo in kooperacijo pri gospodarski zbornici Slovenije pa je pred kratkim zavzel zelo natančno stališče. Ta so bila dobro pripravljena, saj jih je sestavila posebna delovna skupina tega odbora in sekcije za kmetijstvo pri republiški konferenci Socialistične zve-

ze. Torej ne gre za nako razkolniško politiko kmetov, temveč kako bi v sedanjih razmerah lahko tudi oni bolje gospodarili in živeli.

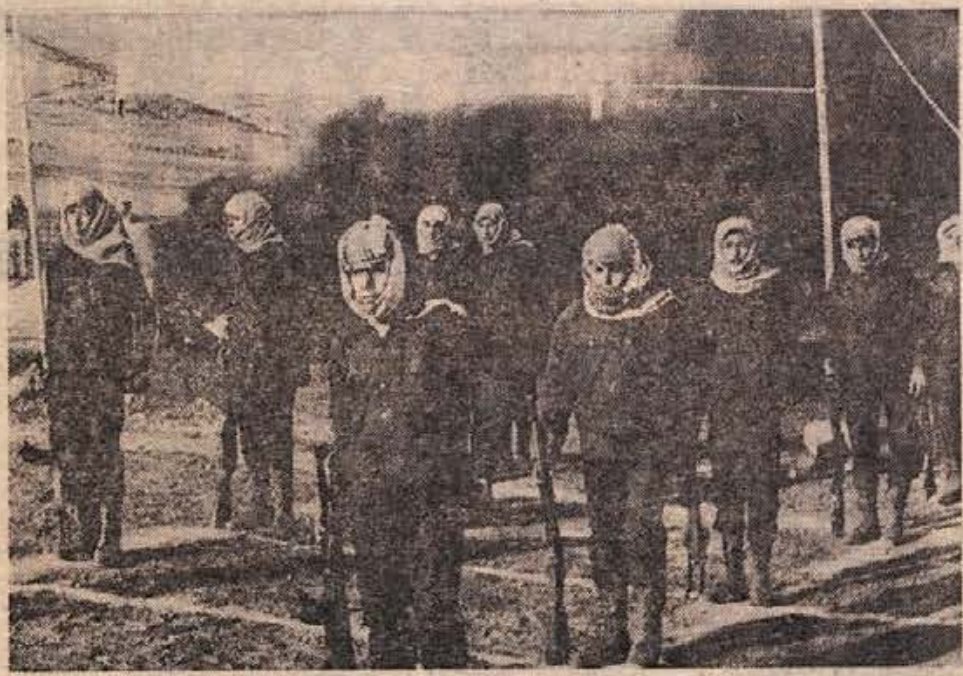
Sedanje kmetijske organizacije sodelujejo z večjimi in boljimi kmeti. Precej je odvisno tudi od bližine. Kmetijski strokovnjaki ne delkov ne. Kmetje, oddaljeni krajev, zlasti če so hriboviti, pa tudi odkupovalci pridelkov ne. Kmetje, oddaljeni od mest, so torej najbolj prepuščeni lastni iznajdljivosti in možnostim.

Nove kmetijske zadruga naj bi bile predvsem organizacije kmetov, ki so že precej časa izključeni iz organizirane kmetijske proizvodnje in prodaje. Ustanavljanje takih zadrug ne bo nobena akcija zoper sedanje kmetijske organizacije. Kmetje jih bodo ustanovljali po lastni presoji in odločitvi. Torej gotovo je tam, kjer niso zadovoljni s sedanjo organizacijo.

Nekateri člani sedanjih kmetijskih organizacij se bojijo — ali predvsem plašijo kmete, da nove kmetijske zadruga ne bodo mogle uspešno delati. Predlog za novi zakon o združništvu, ki ga je odbor pri gospodarski zbornici Slovenije poslal v Beograd, pa kaže, da se tega ni treba bati. Seveda, če ho sprejeti.

Kmetje — ustaoovitelji zadruga naj bi sami odločali, kako bo njihova zadruga delala in kakšno administracijo potrebuje. Zakon naj bi le določil, da mora poslovali kot samoupravna organizacija vseh članov, torej kmetov in zaposlenih delavcev, ki jih v malih zadrugah ne bo veliko. Predsednik zadrugskega sveta naj bi lahko bil tudi upravnik. Tu di knjigovodska in druga dela bi opravljali ljudje, ki bi bili za to le nagrajeni s honorarjem, če ne bi bili polno zaposleni.

O višini članskih deležev, jamstvu za poslovanje zadruga, organizaciji prodaje pridelkov, nakupu strojev za skupno uporabo in drugem naj bi odločali člani zadruga. Vsaka zadruga naj bi si to uredila tako, kot bi se zdelo njenim članom najbolje. Zakon naj bi bil tako širok, da bi kmetom to omogočil. Preprečeval naj bi le špekulacije posameznikov.

PRIPRAVLJENI NA BOJ — Skupina mladih članov palestinske osvobodilne organizacije El Fatah nekje v Jordaniji po končani vojaški šoli. Njihov voditelj Jasser Arafat jih je pregledal na paradi. (Telefoto: UPI)

TELEGRAMI

PARIZ — Zahodnonemški kancler Brandt je obiskal Pariz in se pogovarjal s francoskim predsednikom in premierom. Baje so bili vsi zadovoljni. Nemci, ker so jih Francozi podprli v njihovi politiki do Vzhoda, Francozi, ker jim je obisk politično pomagal pred Pompidoujevim obiskom v Washingtonu.

LONDON — Nekaj dni potem, ko so veleposlaniki treh zahodnih držav, poslali pismo sovjetskemu veleposlaniku v vzhodnem Berlinu, je Moskva sporočila, da se je voljna pogajati z zahodnimi državami o Berlinu.

TOKIO — Napovedujejo, da bo predsednik prezidija vrhovnega sovjeta ZSSR Podgorni aprila obiskal Japonsko, ko bodo otvorili svetovno razstavo v Osaki.

ESSEN — ZSSR in ZRN sta v Essenu sklenili največjo povojno kupčijo. Dve tovarni bosta prodali SZ jeklene cevi v vrednosti pol-druge milijarde mark. Po ten ceveh bodo Rusi pošiljali na Zahod velike količine naravnega plina.

RIM — Jugoslovanski konzul Slavko Aleksić je zahteval od italijanskih oblasti v Palermu, naj pospešijo postopek v zvezi z ladjo »Cavitate«, ki jo je italijanska obalna finančna straža odpeljala s seboj v Palermo pod obtožbo, da je tihotapila tobak.

MANILA — V glavnem mestu Filipinov so več dni trajale študentske demonstracije, ki so terjale pet slovesnih arjev. Predsednik Marcos je vse skupaj pripisal stuji zaroti.

WASHINGTON — DR Vietnam je obtožil ZDA, da so poslale v Laos 5000 plačancev. Kakor poroča radio Hanoi se ti skupaj s kraljevimi laoskimi vojski bojujejo proti silam Patet Lao.

MOSKVA — V sovjetskem glavnem mestu so se začeli pogovori med visokim zahodnonemškim funkcionarjem Bahrom in smanjnim ministrom Gromikom.

HONGKONG — Policia v Hongkongu je odkrila večje količine ponarejenih bankovcev. Ti bankovci so se pojavili v več mestih v jugovzhodni Aziji.

druga, organizaciji prodaje pridelkov, nakupu strojev za skupno uporabo in drugem naj bi odločali člani zadruga. Vsaka zadruga naj bi si to uredila tako, kot bi se zdelo njenim članom najbolje. Zakon naj bi bil tako širok, da bi kmetom to omogočil. Preprečeval naj bi le špekulacije posameznikov.

Kmetom, ki se zdaj ne morejo vključiti v organizirano proizvodnjo in prodajo pridelkov, bo treba tudi pomagati, da si lahko ustanovijo tako zadruga. Na sèji odbora za združništvo so razpravljali tudi o tem. Menili so, da bo treba takoj po sprejetju zakona ustanoviti iniciativni odbor.

JOZE PETEK

Lanski skok: za 3,2 odst.

Povečane lanske prodajne cene blaga pri proizvajalcih so bile glede na povprečja v letu 1968 večje za 3,2 odstotka, medtem ko so bile v decembru večje celo za 5 odstotkov od povprečja v istem mesecu 1968. V primerjavi z lanskim novembrom so se te cene decembra povečale za 0,6 odst.

tedenski zunanjepolitični pregled

V Pragi je bil pravkar plenurni CK KP Češkoslovaške, ki je po lastnih ugotovitvah postavil temelje za obnovo »marksistično-leninistične ga značaja partije«, za njeno »kadrovske krepiteve in za utrditev njenega položaja in vloge v družbi. Hkrati je na kazal pot za dokončanje politične in gospodarske stabilizacije do konca letošnjega leta.

Trditve, da je postavil temelje za »kadrovske okrepitve«, zveni nekoliko nenavadno, če upoštevamo, da je na tem plenurni »odstopilo« ali bolje rečeno, da je bilo izključenih 27 članov centralnega komiteja. Na plenurni lani septembra je odstopilo ali bilo izključenih 19 članov CK. Poleg tega so izključili nekateri člani CK še prej. Tako je od aprila lani, ko je prišla na krmilo države nova vlada, »vzela slovo« skoraj tretjina članov CK.

Politični opazovalci sodijo, da so bile te kadrovske spremembe (po domače: čistka) zelo pomembne in verjetno zadnje v tolikšnem obsegu. Sedanje slovo skoraj 30 članov CK in spremembe v vladi uradno označujejo kot odstranjevanje vseh tistih, ki so kakor koli sodelovali pri sovanju in izvajanju politike Dubčkovskega vodstva. V tej skupini so bili tudi trije bivši člani predsedstva partije: premier Černik, prvi sekretar CK KP Slovaške Sadvosky in predsednik sindikatov Poláček. Pred izključitvijo jim ni pomagala niti obilna samokritika oziroma kesanje, ki so ga izrazili v pisnih predsedstvu partije.

Opazovalci se strinjajo, da si je s temi »spremembami« Gustav Husak okreplil položaj tako do »desničarjev« kakor do »levičarjev«, in predvsem proti njim. Zdal naj bi bila pot do »normalizacije« odprta. Husak je 5. januarja v intervjuju dosti govoril o normalizaciji in o tem, da bo »KPC razvijala vse tisto pozitivno, kar je prinesel januar 1968«. Toda po mnenju sedanjega partijskega vodstva v CSSR je v »praški pomladi« bilo borce malo pozitivnega.

Da je tako, najbolj zgovorno govori resolucija, ki so jo sprejeli na plenurni. Resolucija med drugim govori o sistemu enotnega planiranja, o popolni obnovitvi gospodarskega nadzorstva partije, o krepitvi zveznih gospodarskih organov (zametke federativne ureditve v CSSR je zavrnjen) in o strožji disciplini nižjih partijskih enot po podjetjih. Moskovski tisk je toplo pozdravil plenurni in poleg ob-

lilizaciji in o tem, da bo »KPC razvijala vse tisto pozitivno, kar je prinesel januar 1968«. Toda po mnenju sedanjega partijskega vodstva v CSSR je v »praški pomladi« bilo borce malo pozitivnega. Da je tako, najbolj zgovorno govori resolucija, ki so jo sprejeli na plenurni. Resolucija med drugim govori o sistemu enotnega planiranja, o popolni obnovitvi gospodarskega nadzorstva partije, o krepitvi zveznih gospodarskih organov (zametke federativne ureditve v CSSR je zavrnjen) in o strožji disciplini nižjih partijskih enot po podjetjih. Moskovski tisk je toplo pozdravil plenurni in poleg ob-

Čistka

širnih izvlečkov iz govora Gustava Husaka in referata Vavilava Hule na plenurni objavil komentarje z ugotovitvijo, da je CSSR stopila na pot krepitve ekonomike. Za sedanje stanje so po mnenju »Pravde« krivi izključno »antisocialistični razbijaški elementi« v CSSR.

Res, »se kaže, da je zdaj Husaku odprta pot za konsolidacijo. Toda vprašanje je, ali je češkoslovaško ljudstvo, ki ga ni nihče vprašal za svet, tudi za takšno konsolidacijo.

V nedeljo, 1. februarja, je bila v zahodnonemškem mestu Essenu sklenjena največja povojna kupčija med Zvezno republiko Nemčijo in Sovjetsko zvezo.

V navzočnosti sovjetskega ministra za zunanjo trgovino Patolicëva in zahodnonemškega ministra za gospodarstvo Schillerja so podpisali pogodbo med nemškima koncernoma Mannesmann in Thyssen in sovjetskim podjetjem »Promsiriimport« o posiljki 1,2 milijona ton orjaskih jeklenih cevi za graditev plinovoda od Sibirijske do Bavorske. Prav tako je bil podpisan sporazum, po katerem bo ZSSR čez tri leta začela dobavljati ZRN po tem plinovodu naravni plin iz Sibirijske.

Za financiranje pošiljke teh cevi je koncern 14 zahodnonemških bank dal Sovjetski zvezi kredit v višini 1,5 milijarde nemških mark, o čemer je bil tudi podpisan sporazum. Vse tri pogodbe bodo veljale dvajset let. V tem času bo ZSSR poslala ZRN 52 milijard kubičnih metrov plina.

Sovjetsko naročilo je največje v zgodovini nemške industrije jeklenih cevi in po obsegu znaša toliko kolikor dveletna proizvodnja koncernov Mannesmann in Thyssen.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

O IZVAJANJU XV. AMANDMAJA — Gospodarski in družbenopolitični zbor ter zbor narodov zvezne skupščine so prejšnji teden za povrstjo razpravljali na pobudo sindikatov o uresničevanju XV. ustavnega amandmaja oziroma o pojavih pri sestavljanju novih statutov delovnih organizacij. Sindikati so namreč opozorili, da pri tem silijo na dan težnje po omejevanju samoupravljanja. Tako je, recimo, v zamisli poslovnih odborov v mnogih delovnih organizacijah opaziti težnje, da bi združili oblast v rokah manjšega števila ljudi. Predstavniki sindikatov so v skupščinski razpravi poudarili, da ne gre za spopad med direktorji oziroma tehnično inteligenco na eni strani ter neposrednimi proizvajalci na drugi strani. So pa primeri, ki opozarjajo na tendence tehnokratizma, prav tako pa tudi na primitivne in demagoške tendence, ki vidijo v samoupravljanju samo velike pravice, ne pa tudi obveznosti. Vsi omenjeni zbori zvezne skupščine so poudarili, da je bila pobuda sindikatov za razpravo o uresničevanju XV. ustavnega amandmaja potrebna in so naročili skupni ustavni komisiji zvezne skupščine, naj ta vprašanja temeljito prouči in predloži osnutek ustreznega skupščinskega dokumenta.

KARDELJ — CASTNI CLAN SLOVENSKIH OBČIN — Prejšnji terek je bila v prostorih republiške skupščine v Ljubljani sloves-

nost, namenjena počastitvi 60. rojstnega dne Edvarda Kardelja. Na slovesni seji predsednikov vseh slovenskih občin, predstavnikov republiške skupščine in republiških vodstev družbenopolitičnih organizacij je predsednik skupščine SRS Sergej Kraigher prisrčno čestital jubilarntu in v krajšem govoru orisal lik revolucionarja, misleca, humanista, državnika in znanstvenika.

Koristna pobuda sindikatov

Nato je Slavko Zalokar, predsednik izvršnega odbora pogodbenega skupnosti »Občane« izročil Edvardu Kardelju listino, s katero so skupščine vseh slovenskih občin proglasile E. Kardelja za častnega občana vseh slovenskih občin zaradi izrednih zaslug, ki jih ima pri socialističnem, demokratičnem in samoupravnem razvoju Jugoslavije in Slovenije.

NOVA POLITIČNA REVIIJA — Izvršni biro predsedstva ZKJ je obravnaval predlog o zasnovi nove tedenske politične revije. Leta naj bi odpirala razprave in spodbujala izmenjavo mnenj o odprtih vprašanjih našega družbenega in politične-

ga razvoja ter tako prispevala k urejanju teh vprašanj.

PODRAŽITEV ELEKTRIKE — Zvezni izvršni svet je sklenil, da se lahko tarife v tovarnem železniškem prometu povečajo do 9 odstotkov. Prav tako je sprejel odlok o 10-odstotni podražitvi elektrike za široko potrošnjo od 1. aprila letos. V Sloveniji se bo elektrika podražila za 2,54 par pri kilovatni uri.

ZELEZARNE O SVOJEM RAZVOJU — Prejšnjo sredo so predsednika republiškega izvršnega sveta Staneta Kavčiča obiskali predstavniki združenih slovenskih železarn. Seznanili so ga z lanskimi rezultati. Združene železarne Jesenice, Štore in Ravne so uspešno zaključile lansko poslovno leto, kar je prvi sad integracije. Na sestanku s Kavčičem so se dogovorili, da bodo železarne čimprej pripravile dolgoročni sanacijski program, ki bo natančneje uredil notranjo delitev dela med železarnami.

POČITNIŠKA ZVEZA PRED RAZPADOM? Na nedavni seji izvršnega odbora republiškega vodstva Počitniške zveze so nekateri govorili celo o ukinitvi te organizacije, ki nima zadostnih možnosti za svoje delovanje. V Sloveniji sta le dva domova Počitniške zveze Slovenije in dve letovišči, vendar je prihodnost teh domov zelo negotova. Prav tako organizacija nima kadrov in ne uživa zadostne družbene pomoči.

Pravična odškodnina za razlaščeno zemljišče

V republiški skupščini razpravljajo o predlogu, naj bi izdali zakon o nekaterih natančnejših merilih za določanje odškodnine za razlaščena kmetijska in stavbna zemljišča

Na četrtem zasedanju delegatov občin v republiški skupščini je delegat občine Krško, podpredsednik občinske skupščine Slavko Smerdel predlagal, naj bi čimprej določili merila za določanje pravične odškodnine za razlaščena zemljišča. Na terenu se pogostokrat pojavljajo problemi, po kakšnem merilu naj se odmeri odškodnina, kadar je potrebno določeno zemljišče nacionalizirati ali ga razlastiti za to, da bi uredili širše družbene potrebe. Zdaj so ta merila zelo različna, je dejal. Poiskati bi bilo treba taka, da bo onemogočeno ocenjevanje odškodnine na lepe oči, ampak naj bodo taka, da bodo dajala trdno podlago za določanje pravične odškodnine.

V republiški skupščini je že v razpravi predlog, naj bi izdali tak zakon. O njem so nekateri skupščinski odbori že povedali svojo besedo in so ga podprli. Predvsem menijo, da je tak zakon potreben zato, da bi bilo občinam končno omogočeno prej izračunati stroške za pridobitev in urejanje zemljišč. Gre namreč za taka zemljišča, ki so po urbanističnih načrtih predvidena za stanovanjsko in komunalno gradnjo in uvedejo zato razlastitveni postopek celotnega kompleksa.

Odbori so se posebej zavzeli, naj bi v zakonu posebej opredelili le tri splošna okvirna merila (v zveznem zakonu je navedenih devet). To naj bi bila: korist, ki jo lahko do nepremičnina, vlaganje prejšnjega lastnika v nepremičnino in tržna cena nepremičnine pri kmetijskih zemljiščih.

Kako naj bi ocenili npr. korist, ki jo da kmetijsko zemljišče? Za posamezne kulture bi vzeli določeni mnogokratnik enoletnega katastrskega dohodka. Mnogokratnik bi morali izračunati na podlagi statističnih podatkov o površinah posameznih kmetijskih kultur, o pridelkih, cenah in stroških za posamezne katastrske okraje.

Uvedli bi se novo merilo — rodovitnost kmetijskega zemljišča. Denarno vrednost tega bi izračunali tako, da bi od katastrskega dohodka odšteli vrednost vložene dela. Seveda bo treba točkovati rodovitnost vseh kmetijskih rajonov v Sloveniji.

Pravično odškodnino za stavbna zemljišča pa bi izračunali na podlagi ocene koristi, ki jo da tako zemljišče. Oceno te koristi bi dal dohodek od stavbnega zemljišča. To bi bila enoletna košmata stanarina za družinsko stanovanjsko hišo. Treba pa je reči, da se upošteva samo tako zemljišče, ki ne presega 500 m², na katerem lahko zgradi lastnik stanovanjsko hišo s površino do 150 m².

Tak zakon je v resnici potreben. Močno bi omejili, če ne že povsem preprečili številne zlorabe in špekulacije zlasti s stavbnimi zemljišči. V. J.

Član zveznega izvršnega sveta Ivo Jerkić je prejšnji teden obiskal Zvezno republiko Nemčijo, kjer se je z ministrom za delo ZRN Walterjem Arendtom pogovarjal o položaju jugoslovanskih delavcev v ZR Nemčiji. Po neuradnih podatkih dela zdaj v tej državi nekaj nad 300.000 Jugoslovancev. — Na sliki: minister Walter Arendt (levo) se pogovarja z jugoslovanskim veleposlanikom v ZRN Rudolfom Čacinovičem (desno) in članom ZID Ivom Jerkićem v Bonnu 29. januarja. (Foto: Tanjug)

NOVOMEŠKA INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL SLAVI

Deset let priznanja

IZ SKROMNIH ZAČETKOV SO PRERASLI V ORJAKA

V začetku februarja je minilo 10 let odkar je Združenje proizvajalcev motorjev in motornih vozil na svoji seji dokončno priznalo Industrijo motornih vozil v Novem mestu za tovarno avtomobilov. Tovarna se je že predem štiri leta razvijala, tako da je bilo priznanje zgolj formalno, je pa bilo pomembno zategadelj, ker je zagotovilo Industriji motornih vozil denar za uvoz tistih delov, ki jih v Jugoslaviji takrat še niso delali.

Priznanje Združenja proizvajalcev motorjev in motornih vozil je bilo četrto pri nas: IMV je postala avtomobilski tovarna za mariborsko tovarno avtomobilov, Kragujevsko Crveno zastavo in pribojsko PAF.

Industrija motornih vozil je bila takrat registrirana za proizvodnjo dostavnih avtomobilov do 1 tone nosilnosti. Začetek je bil kajpak bolj skromen, saj so Novomeščani delali štiri izvedbe tega avtomobila: Sanitet, Turist, Kombi in Servis, vsak dan pa so naredili po pet oziroma še manj avtomobilov. Drži pa, da je bilo IMV — 1000 prvo vozilo domače konstrukcije v serijski proizvodnji.

Industrija motornih vozil je v teh desetih letih kajpak naredila ogromen vzpon, saj delajo danes že 15 različnih izvedb dostavnih avtomobilov, ki so se udomačili pod imenom «kombi». Svojo proizvodnjo pa so usmerili tudi v izdelavo kamping prikolic, servisne opreme in osebnih avtomobilov. Iz skromnih začetkov so prerasli v orjaka, ki bo letos ustvaril 700-milijonsko proizvodnjo. J. SPLIHAL

KAKO URESNIČUJEMO REFORMSKO POLITIKO

Reforma, tržišče in cene - enoten sklop

Ob uspehih, ki smo jih dosegli z reformo, se pojavljajo tudi nekatere težave in nedoslednosti. Ena izmed takih težav je počasno sproščanje odnosov na tržišču, posebno na področju razširjene reprodukcije. To pa je eden izmed bistvenih pogojev za usmerjanje proizvodnje, pa tudi za bolj umirjeno gibanje cen.

Neusklojenost ponudbe in povpraševanja oziroma močno povpraševanje na vseh področjih posebno v zadnjem času je zvečalo stroške poslovanja, s tem pa tudi cene.

Treba je poudariti, da doslej ekonomska politika ni točno določala odnosov na tržišču in pri cenah. Raziskave kažejo, da se morata gibanje cen in rast osebnih dohodkov skladati. Za 5 odst. večji osebni dohodek od produktivnosti dela že vplivajo na višje cene.

V današnjem razdobju je tudi davek na promet ukrep ekonomske politike, ki vsklajuje ponudbo in povpraševanje, s tem pa tudi cene. Celotna sodobna organiziranih tržiščih se pojavljajo velika nihanja pri cenah, ki jih v mnogih državah vsklajujejo z ukrepi davčne politike.

Zaradi kratkoročne politike v gospodarstvu so začele cene hitreje rasti. To je začelo negativno vplivati tudi na razvoj, saj postaja rentabilnost zaradi tega nejasna. Neusklojenost ekonomskih ukrepov in različno vrednotenje posameznih go-

spodarskih področij sta osnovna dejavnika, ki zavirata povzročanje v gospodarstvu in delitve dela. Včasih dosti laže najdemo izhod v izmenjavi ukrepov kot v večanju produktivnosti dela. To je tudi vzrok za težko sporazumevanje o cenah med podobnimi gospodarskimi panogami.

Na slabo razvitem tržišču je prihajalo do neskladnih odnosov in gibanju cen. V prejšnjih razdobjih, ko je bil glavni problem ustvarjanje proizvodnje po reformnih cenah, ni bilo tako ostrih odnosov. Ti danes dobivajo drugačne razsežnosti, zaradi česar je tudi treba uvesti posamezne ukrepe.

26. aprila: srečanje aktivistov OF v Dolenjskih Toplicah

Ob 25-letnici osvoboditve Slovenije bomo letos počastili več jubilejev. Aprila se bomo spominjali 100-letnice Leninovega rojstva, v Ajdovščini bo 5. maja 25. obletnica prve slovenske vlade, 9. maja pa bodo v vseh slovenskih občinah slovesno počastili 25. obletnico zmage in osvoboditve naše republike. Junija se bomo spomnili tudi 20. obletnice zakonitve delavskega upravljanja.

Vseslovenski značaj bo imel zbor aktivistov Osvobodilne fronte iz vse Slovenije in tudi iz zamejstva, ki bo 26. aprila v Dolenjskih Toplicah. To bo prvi tak zbor v povojnem obdobju, ki bo imel v tej obliki praznovanja še poseben pomen. Vodstva krajevnih in občinskih organizacij SZDL bodo takoj začela sestavljati pregledne vse medvojni aktivistov OF.

ZANIMIV ČASOPIS ZA VRTNARSTVO IN SADJARSTVO

NAŠ VRT 1970 v novi obliki

Državna založba Slovenije v Ljubljani je izdala prvo številko V. letnika časopisa za vrtinarstvo in sadjarstvo NAŠ VRT. Doslej je časopis v knjižni obliki izhajal vsaka dva meseca in je izšlo vsega 24 zvezkov s 788 stranmi strokovnega čtiva, odslej pa bo časopis izšel desetkrat na leto. S tem sta založba in uredniški odbor izpolnila želje mnogoštevilnih vrtinarjev in sadjarjev, proizvajalcev in ljubiteljev. List je dobil tudi novo zunanost in vsa opre-

mo, barvni ovitek s podatki po JUS ter razvrstitvijo nekaterih važnejših člankov v UDK sistem ter s kratkim slovenskim in angleškim povzetkom vsebine, kar je važno zlasti za knjižnice, šole, strokovne in znanstvene institucije.

Vsebinska prva številka je izredno bogata, vendar smo prepričani, da bo uredniški odbor skrbel za pestrost in strokovno kakovost. Julija Smoletova objavlja Razmišljanje o «preobilici» jabolk v Sloveniji v letu 1969, kjer ugotavlja, da bi se mnogim nevschočnostim izognili, če bi s pridelkom lepše ravnali, saj je sortirali in boljše organizirali trgovino s predelavo. V bodoče je treba povečati pridelke drugih sadnih vrst ter zgraditi hladilnice. Zelo zanimiv in poučen je članek Jožeta Mačka O pravilni rabi kemičnih sredstev: uporabniki morajo dobro poznati škodljivce, učinek in strupenost sredstva ter ves postopek uporabe.

Trije sodelavci obravnavajo uspehe in težave prve razstave cvetja in sadja Hortikultura 69 ter navajajo svoje misli in ocene obiskovalcev. Objavljen je tudi življenjepis Martina Humeka (1870 do 1943); ob stoletnici njegovega rojstva bodo na Raki pri Krškem odkrili spominsko ploščo.

Skratka, Naš vrt v novi opremljenosti je dobil tudi vsebinsko, ki bo zanimala zelo širok

krog poklicnih sadjarjev in vrtinarjev ter ljubiteljev cvetja, narave, parkov in vrtov. (a)

Kmetijski nasveti

Prebavne motnje pujskov

V nekaterih predelih Slovenije pomeni vzreja pujskov pomemben vir dohodkov na kmetijah. Razumljivo je, da jo zastoj ali bolezen lahko hudo prizadene. Svoj čas smo pisali o malokrvnosti pujskov, danes pa je beseda o drugi zelo hudi nadlogi — želodčnih in črevesnih motnjah, ki jih na zunan opazimo predvsem kot driske, imajo pa tudi nekatere druge zunanje znake.

■ Pujski so najbolj občutljivi prve dni po rojstvu in prve dni po odstavitvi. Ti dnevi so največja priložnost za bolezen, zato morajo biti rejci še posebno previdni. Bolezen pospešuje tudi okolje: neprimerni svinjaki, zatohel zrak, premalo svetlobe, izzove pa jo nepravilna prehrana, na primer pomanjkanje železa, ki ga lahko preprosto odpravimo z dodajo sveže ilovice, zatem pomanjkanje A vitamina. Motnje lahko povzročijo tudi pomanjkanje vode, ker živali v sili srebajo tudi gnojnico.

■ Se bolj nevarni pa so kužni povzročitelji prebavnih motenj in drisk, ki za razliko od nekužnih vzrokov povzročajo tudi temperaturo živali. Najbolj pogostna bolezen je kolibaciloza, ki se naglo širi in uničuje mlade pujske, ki poginjajo ali vsaj močno shujšajo. Bolezen spoznamo po smrdečih svetlorumenih iztrebkih pujskov, ozdravi pa jo lahko le veterinar.

Hudo drisko povzroča tudi drobnokrvnica — vibrio, za katero je značilno krvavo redko tekoče blato. Znana bolezen je še paratifikus, ki je nevaren tudi za človeka. Povzročila ga drobnokrvnica, ki pride v živalsko telo na različne načine s hrano, pa tudi prek kliconoscev, to je odraslih živali, ki so bolezen že preživele, vendar v sebi še nosijo klice bolezni.

■ Ob koncu naj se enkrat ponovimo, da je vredno pri vseh opisanih motnjah čimprej poklicati živinozdravnika. Velikega pomena je tudi zaščita pred okužbo, to je cepljenje brijih svinj pred prasičijo, ob tem pa morajo biti živali primerno oskrbovane in v primernem okolju.

Inf. M. L.

SODOBNI POGOVORI

Politika vztrajnega prizadevanja

Predsednik Tito bo v dobrem mesecu dni obiskal sedem afriških držav, izmed katerih štiri prvič: Tanzanijo, Zambijo, Kenijo in Libijo. Poleg njih bo obiskal še Etiopijo, Sudan in Združeno arabsko republiko. Samo v dobi letal je mogoče v tako kratkem času obiskati toliko dežel. Vse te dežele so po površini velike za 34 Jugoslavij! Kako je videti Evropa razmeroma neznatna na zemljevidu v primerjavi z velikansko celinsko gmoto Afrike, ki je bila zmeraj skrivnostni kontinent. Danes se ta kontinent odpira na vse strani, toda to ne pomeni, da so njegovi narodi voljni zamenjati kolonializem za kaj drugega, kar jim je prav tako tuje. Čutijo, da so afriške širjave s svojimi velikanskimi neizkoriščenimi bogastvi v križnem ognju interesov velesil. Mlade neodvisne države si prizadevajo, da bi si čimprej gospodarsko opomogle in ustvarile tak družbeni red, ki bi najbolj ustrezal njihovim tradicijam in njihovemu duhovnemu podnebjju. Zato so nezaupljive do velikih in se na vse načine trudijo, da bi postale čimbolj samostojne. V tem tiči tudi privlačnost politike neuvrčenosti zanje. V njej vidijo možnost za okrepitev svoje neodvisnosti, ne pa nevarnosti, da bi jo izgubile.

Med obiskom v Tanzaniji si je predsednik Tito 27. januarja ogledal tudi študentsko središče v Dar es Salamu. Levo predsednikova soproga Jovanka Broz, v sredini (v beli obleki) predsednik Njerere. (Foto: Tanjug)

Toda ideja o neuvrčenosti ni ideologija, a tudi ne enačba, ki velja za zmeraj. Morda je lažje reči o njej tisto, česar ni. Vsekakor ni blokovska politika, ki bi z ene strani predpisovala celim narodom, kako morajo ravnati, da bo v skladu z interesi ene ali druge velesile. Pač pa je uveljavljanje volje posameznih narodov in držav, da v današnjem nevarnem svetu, v katerem se čedalje jasneje risujejo obrisi treh super sil: ZDA, ZSSR in Kitajske, najdejo tisto pot in si ustvarijo tak položaj, da bodo razmeroma varna.

Neuvrčenost v spreminjajočem se svetu

Zato pa je potrebno sodelovanje med neuvrčenimi državami. To ne pomeni, da morajo vse neuvrčene države prisegati na iste bogove. Niti ni potrebno, da vse prisegajo na socializem, čeprav je zanimivo dejstvo, da ogromna večina mladih neodvisnih držav vidi prav v socializmu prilagojenem krajevnim razmeram, upanje za napredek in pravičnost med ljudmi.

Potrebno je sodelovanje v praktičnih zadevah svetovne politike pri obrambi lastnih interesov in varnosti. Male in srednje države nimajo atomskih bomb ne močnih armad ne velikega gospodarskega potenciala. Celo za svoje skromne oborožene sile si morajo pritrgovati od ust, da bi si zagotovile vsaj nekaj varnosti. Zato čedalje bolj dozoreva prepričanje, da bodo neuvrčene države toliko bolj varne, kolikor bolj trdno bodo med seboj sodelovale in usklajevale pomembne politične in gospodarske akcije.

To je tudi ena izmed osnovnih zamisli našega predsednika in eden izmed glavnih nagibov za njegov obisk v omenjenih afriških državah. Omeniti je treba tudi potrebo po krepitvi dvostranskih vezi med Jugoslavijo in vsako izmed teh držav, a tudi vezi med njimi vsemi.

Navzlic oviram in raznolikosti

»Ena izmed močnih vezi med novimi osvobodjenimi deželami,« je dejal predsednik Tito v govoru na univerzi v Dar es Salaamu v Tanzaniji. »Je nedvomno tudi politika neuvrčenosti, za katero se zavzemajo. Ta politika je tudi nastala kot izraz koristi komaj ustanovljenih državnih skupnosti, predvsem na afriških in azijskih tleh, in njihove želje, da bi živele v miru in varno, da bi enakopravno sodelovale in mednarodnih odnosih in da bi si zagotovile čim boljše življenjske razmere.«

Ker pa je izredno veliko ovir na poti do uresničevanja take politike, so potrebna posvetovanja in potrpežljiva usklajevanja interesov, ki so tudi med malimi in srednjimi državami pogostokrat dokaj različni. Zato bo v glavnem mestu Tanzanije aprila pripravljala sestanek neuvrčenih, ki naj bi pripravil konferenco šefov držav neuvrčenih vna vrhu. Tudi lanska posvetovalna konferenca v Beogradu in sestanek zunanjih ministrov petdesetih držav v OZN decembra sodita med te priprave.

Za zdaj je govora o približno 74 državah, ki bi bile povabljene na posvetovalni sestanek.

Ni lahka naloga uskladijati interese toliko držav. Dobro vemo, na primer, da je politika neuvrčenosti, kakršno pojmujemo v Jugoslaviji, doživela nasilno preobrazbo na Srednjem vzhodu zaradi vojne in spopadov med Izraelom in arabskimi državami. Arabci vidijo v Izraelu glavnega sovražnika in mislijo samo nanj in se dosti bolj opirajo na

eno izmed super sil — Sovjetsko zvezo — kakor bi se sicer opirali, ko ne bi bilo vojne, ker so tako zelo odvisni od sovjetske pomoči.

Za Zambijo in Kenijo na primer Izrael ni glavno vprašanje. Za Zambijo je glavna nevarnost »bela rasistična trdnjava« na jugu Afrike. Isto velja tudi za Tanzanijo.

Afriški mozaik

Tanzanija je na primer pretežno kmetijska dežela in njen predsednik, Julius Nyerere, je dosti prispeval k sedanji politični filozofiji stranke TANU, da se mora Tanzanija opirati predvsem na lastne sile. Glavna skrb je posvečena razvoju kmetijstva.

Zambija je v drugačnem položaju. Njeno bogastvo je baker, saj ga proizvaja na leto 700.000 ton in je potemtakem tretja največja proizvajalka bakra na svetu za ZDA in ZSSR. Četudi bi predsednik Kenneth Kaunda želel, ne bi mogel razvijati samo ali vsaj pretežno kmetijstva.

Kenija nima dosti naravnih bogastev, pač pa ima dosti plodne zemlje, najlepše naravne parke na svetu (turizem) in neprimerno več možnosti za razvoj od Tanzanije.

Sudan je dežela, ki je skoraj razklana na dvoje. Arabski sever je dolgo poskušal s silo in z vojaštvom prisiliti črnsko prebivalstvo na jug, da bi se pokorilo ukazom iz Kartuma. To prizadevanje do danes ni rodilo nobenih sadov, razen ne desetisoče mrtvih in opustošenje. Sedanja vlada predsednika Numeirija se trudi, da bi našla politično rešitev in pomirila de-

želo. Hkrati gleda Sudan proti severu in se čedalje tesneje povezuje z ZAR in z Libijo, odkar so tam 1. septembra lani prišli z državnim udarom na oblast mladi oficirji, ki so odstavili kralja Idrisa, razglasili republiko, se opredelili za socializem in povedali, da bodo z vsem srcem, a tudi z dolarji od nate, podpirali boj arabskih narodov proti Izraelu.

Etiopija je spot dežela, ki je kljub svoji odprtosti običajno precej zadaj, čeprav je najstarejša neodvisna država na afriški celini. Tenu je predvsem vzrok pretežno kmetijski značaj gospodarstva. Toda Etiopija ima tudi druge težave. Odkar so Združeni narodi pred dvajsetimi leti priključili k Etiopiji nekdanjo italijansko Eritrejo, vre med številnimi Eritrejci, ki hočejo neodvisnost. Prav tako si Somalija lasti del sedanjega etiopskega ozemlja.

Potrpežljivo iskanje stičnih točk

Če je že teh nekaj afriških držav, ki jih zdaj obiskuje Tito, v tako različnih položajih in če si njihovi interesi včasih celo nasprotujejo, je razumljivo, da ni tako lahko najti čarobne enačbe, ki bi ta nasprotja in različne interese uskladila. Povsem nemogoče bi jo bilo najti in vsako prizadevanje za usklajevanje mednarodne politike bi bilo zaman, če ne bi bil vsem tem državam (afriškim in drugim po svetu) skupen en velik življenjski interes: ohraniti si neodvisen razvoj.

Vsaka izmed teh držav čuti pritisk velikih. Izraža se lahko na najrazličnejše nači-

ne, toda ponavadi tiči v gospodarskih potezah. Večinoma so te države revne. Potrebujemo ne samo gospodarsko pomoč, ampak tudi tržišča za svoje proizvode. Veliki lahko izvajajo pritisk nanje tako, da jim odreknjo pomoč in zapirajo tržišča. In tako tudi delajo.

Očitno je tudi, da je vsaka izmed teh držav šibka in malo pomembna v primerjavi s potencialom super sil in drugih velesil. Toda kakih 50 ali 70 takih držav skupaj, ki bi v svojem interesu in v bistvenih političnih in gospodarskih zadevah nastopale bolj ali manj složno, bi pomenilo silo, ki je tudi super sile ne bi mogle zanemariti. Ne gre za to, da bi neuvrčeni složno nastopali proti eni ali drugi super sili. To jim še na misel ne pride. Gre za to, da bi se lahko bolj ali manj složno uprli pritisku ene ali druge super sile ali obeh ali vseh treh skupaj.

Zato pa bi bilo treba na vseh popriščih, kjer je le mogoče, razvijati sodelovanje, da bi bile vezi med neuvrčenimi čim močnejše. Skrb za lastno varnost in nemoten razvoj je tista gonilna sila, ki žene naprej idejo o neuvrčenosti, ki je del Titove misije in politike v Afriki na tem potovanju. Zakaj ob večjem sodelovanju in razumevanju med neuvrčenimi bo tudi vsaka posamezna država med njimi varnejša, kar seveda velja tudi za Jugoslavijo.

Naša varnost in neodvisnost

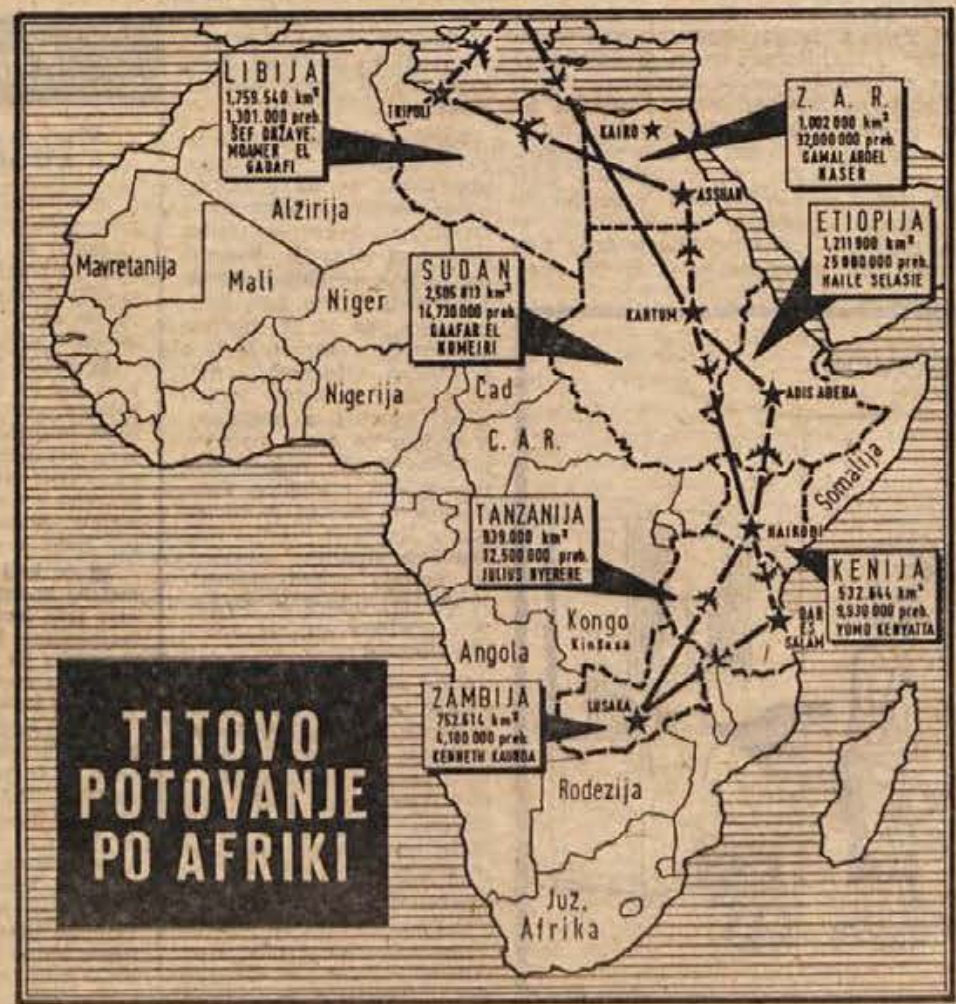
Težko je reči, ali je naša varnost in neodvisnost posledica politike neuvrčenosti, ki ji je ostala dolga leta zvesta. Vsekakor bi bilo pretirano reči, da je naša varnost izključno posledica neuvrčenosti. Naša neodvisnost je odvisna od številnih zapletenih dejavnikov, med katerimi vsekakor ni na zadnjem mestu naša lastna volja, da jo ohranimo, in žrtve, ki smo jih pripravljene prispevati, da bi jo ohranili. Prav tako je posledica določenega ravnotežja moči med super silami morda posledica strahu, da bi poseg v Jugoslavijo utegnil sprožiti veliko katastrofo, v kateri bi se hudo opekli tudi veliki.

Toda kar zadeva politiko neuvrčenosti, bi bilo pravilneje reči, da je neuvrčenost posledica naše neodvisnosti in ne obratno, da prav zato, ker želimo ostati neodvisni, hočemo ostati tudi neuvrčeni. In to je ena izmed glavnih silnic in gibal v naši politiki in prizadevanjih predsednika Tita.

V tem ni nič jalovega ne neobjenega.

Nebogljeno bi bilo, če bi vrgli puško v koruzo, češ da tako ali tako ni mogoče nič storiti, ker so močni premočni, šibki pa prešibki, in ker so nesoglasja med šibkimi tako velika, da jih ne bodo nikoli prebrodili. Prav tako porazno bi bilo, če bi zaradi nenehno spreminjajočega se sveta obupali: s starimi prijemi ne gre več, ideja o neuvrčenosti je v krizi, nekateri trdijo, da ni več »moderna«, drugi da jo je čas prehitel. Čas lahko prehiti samo tista, ki ne živijo z njim in ne poskušajo najti rešitve za probleme, ki jih vsak dan prinaša s seboj.

Tudi podoba afriške celine se spreminja, vendar se spreminja tudi Evropa, spreminjata se Azija in Amerika. Ne moreta pa se spreminjati želja in hotenje narodov, da bi se svobodno razvijali in živeli. Lahko se spreminjajo prijemi, poteze, taktika neuvrčenosti, toda smotri, ki jih poskuša doseči taka politika, se ne spreminjajo. In v tem je upanje.

Sokovi - privlačnejši od alkohola

Ker se doslej ni posrečilo doseči sodelovanja in delitve dela med tovarnami, bo tudi mirenska DANA začela izdelovati sadne sokove

Avtomatski stroj (linija) za polnjenje sadnih sokov je že naročen pri znani tvrdki Seitz: poleti bodo prvi sadni sokovi zapustili mirensko tovarno DANO, ki bo v kasnejših letih potrebovala velike količine ribeza, borovnic in jabolk. Kot nalašč za dolensko kmetijstvo, ki ne more prodati svojega sadja, ki ima možnosti za večji obseg gojitve ribeza in ki ima številne roke, voljne pridobiti si dodatni zaslužek z nabiranjem gozdnih sadežev.

Vendarle si lahko malo oddahnemo: drugačen način življenja in prehrane, nemalo pa tudi motorizacija, vse to je začelo opravljati svoje: poraba alkoholnih, zlasti žganih pijač, se je lani zmanjšala za desetino, za okoli polovico pa se je povečala količina popitih brezalkoholnih pijač. Tako ugotavljajo v DANI.

Mirenska tovarna je pripravila svoj dolgoročni program vlaganj. V treh letih naj bi porabil za nove proizvodne zmogljivosti nič manj kot tri milijarde starih dinarjev. Obdržali bodo dosedanje izdelovanje žganih pijač, brezalkoholne pijače pa bodo dopolnili še s sadnimi sokovi, ki bodo dobili zelo pomembno mesto.

Za letošnje predvideno, da bodo investirali 6 milijonov novih dinarjev, predvsem za nakup strojev. Del tega denarja bo posodila beograjska banka, ker slovenski bankirji niso pokazali razumevanja za te načrte. »Nič zato,« pravi direktor Alojz Krhin, »mi bomo svoje načrte vseeno uresničili, žal nam je le, da smo nekaj dragocenega časa že zamudili. Ne bi se smeli ustaviti takrat, ko nam je šlo najbolje.«

Tehnični vodja živilski inženir Avgust Gregorič, ki pripravlja izračune in načrte, ocenjuje, da se bo letošnja vrednost in količina proizvodnje povečala za polovico, naslednje leto pa še za polovico.

DANA pripravlja nove vrste alkoholnih pijač, eno celo v sodelovanju s tujo tvrdko. Ob koncu lanskega leta je začela sodelovati tudi s koprsko Agrario, za katero polni vse bolj priljubljeno pijačo Tonic water.

M. LEGAN

V letošnjem letu bodo v novomeški Industriji motornih vozil izdelali 12.800 stanovanjskih prikolic. Večino teh prikolic bodo prodali na zahodnoevropskem tržišču in ustvarili s tem 10 milijonov dolarjev izvoza. (Foto: M. Vesel)

Za obrambo - poseben sklad

V ponedeljek je bil v Sevnici sklican sestanek z direktorji delovnih organizacij, na katerem so razen o zbiranju prispevkov pri gradnji otroškega vrtca v Sevnici ter o gasilskem servisu govorili predvsem o zbiranju denarja za narodno obrambo in civilno zaščito. Na današnji seji občinske skupščine je predvidena ustanovitev posebnega sklada, v katerega naj bi vsaka delovna organizacija prispevala na leto po 50 dinarjev na zaposlenega. V enem letu bi se tako zbralo prek 150.000 novih dinarjev, s čimer bi bilo mogoče že precej narediti. Denar bodo uporabljali po 6-letnem programu.

Nosil ni mogoče dobiti!

Na nedavnem posvetu o useljski obrambi v Novem mestu so prisotni predstavniki teritorialnih enot tarnali, da zaman pozvedujejo, kje bi se dala kupiti nosila za ranjence. Nosil čisto preprosto na tržišču ni! Ko so poisevedovali še naprej, so izvedeli tudi to, da nosil v Jugoslaviji nihče ne dela! Upama lahko, da bomo začetki nosila kmalu uvažali. Kol je v navadi, bomo verjetno izorali najdražja. Rešitev pa je prav gotovo samo v uvozu še zavoljo tega, ker se nosila delajo iz lesa, platna in manjšega kovinskega okovja, torej iz surovin, ki jih v Jugoslaviji ni mogoče dobiti. Kol je v navadi, bomo nič drugega, kot da našim uvoznikom zaželimo zso srečo in velike dobičke.

Austini (zaenkrat) nič dražji!

Potem ko so se zadnje dni dvignile cene veliki večini pri nas sestavljenih avtomobilov, saj sta svoja vozila podražila tudi Crvena zvezda in Tomos, smo povprašali o morebitnih dražjih cenah novomeških austinov generalnega direktorja IMV Jurija Levničnika: »Nič zanesljivega ne morem povedati, ker sprememba cen ni v naših rokah. Zdaj lahko rečem le to, da ni osnov za podražitev avtomobilov. Vprašanje pa je, kakšni bodo novi carinski predpisi. Zal tega ne vemo, čeprav se je začel že februar - predpisi pa bodo veljali od prvega januarja naprej!«

Delo po vsej državi

Splošno ministvo v Krškem, ki je za novo leto praznovalo 10-letnico obstoja, namerava zaposliti še 30 novih delavcev. Izdeluje stavbno pohištvo in potravnjo opremo po naročilu. Naročnike imajo po vsej Sloveniji, pa tudi v drugih republikah. Doma opravijo komaj 5 odstotkov vsega dela.

Sejmišča

Na sejmu v Novem mestu

V ponedeljek, 2. februarja, je bil v Novem mestu sejem, na katerem je bilo na prodaj 415 prašičev in 114 glav živine. Kupci iz različnih krajev so pokupili 382 pujskov in 55 goved. Cene živine se od decembra lani niso dosti spremenile, medtem ko so mlajši pujski vedno dražji. Tokrat so zahtevali za prašičke 170 do 538 din, za voje 6,20 do 6,60 din, za krave 4 do 5,20 din in za mlado živino 5,60 do 6,40 din.

3. NADALJEVANJE IN KONEC

Kje dobiti denar za načrte?

Odgovarja direktor DOMINVESTA dipl. ekon. Miha Hrovatič

— Ko pripravljamo obsežen načrt dolgoročnega razvoja naše pokrajine, se hkrati odločamo tudi za naložbe, ki ji bomo uresničevali v daljšem razdobju. Ob tem se poraja razen vprašanja denarja za te naložbe tudi vprašanje denarja za izdelavo tako obsežnega načrta, ki zahteva veliko dela. Kaj lahko poveste o tem, od kod in kako naj bi naša pokrajina, ki je še vedno nerazvita, došla denar za oboje?

»V svetu je pobudnik in tisti, ki daje denar za večje načrte gospodarskega razvoja, predvsem banke. Banke so namreč najbolj zainteresirane za načrtno usmerja-

nje bodočih naložb tako glede izbire kraja kot glede vrste dejavnosti. Območni plan gospodarskega razvoja mora vsebovati strokovne rešitve in predvidevanja o donosnosti ter prednosti razvoja neke panoge v kraju, kjer jo bomo razvijali. Pri nas ideja o sodelovanju bank pri sofinansiranju območnih načrtov šele prodira, menimo pa, da bo DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA tudi z denarjem podprla izdelavo takšnih načrtov, ko ji bo predloženo okvirno gradivo.

Pri načrtovanju denarja, ki je potreben za naložbe, se bomo morali oprati predvsem na lastne sile in na reprodukcijsko sposobnost našega gospodarstva. Kredite za naložbe na našem območju so do zdaj dobile iz virov izven pokrajine le nekatere večje gospodarske organizacije, ki trdno stojijo in zato pri naložbah vanje ni bilo nobenega tveganja.

Sploh pa je bilo naše območje vseskozi v podrejenem položaju, kar se tiče naložb v razširjeno reprodukcijo. Kot dokaz lahko uporabimo dejstvo, da so gospodarske organizacije na našem območju manj obremenjene s krediti, kot je povprečje v republiki. Razmerje med naložbami iz lastne akumulacije in krediti je 80:20 odst. Investicijski

programi podjetij dokazujejo ekonomsko upravičenost hitrejšega vlaganja, ni pa bilo zadostne prizadevnosti s strani narodnega gospodarstva, bančnega sistema in republičkih ustanov za hitrejšo uresničitev teh programov na našem območju.

Vse bolj pa banke želijo in to je prav — da imajo investitorji utemeljene investicijske programe. Na našem območju je posebna težava tudi to, da je gospodarstvo v pokrajini razdrobljeno med tri regionalne banke. Posledica je, da imamo s sedežem v naši pokrajini samo eno banko, ta pa le stežka zadošča vsem potrebam in zahtevam hitro rastočega gospodarstva. Verjetno bi ob večji regionalni banki laže in bolj učinkovito zadoščali investicijskim programom gospodarstva v celotni pokrajini.

Vzrok za to, da pripada pokrajina trem bankam pa niso toliko v opredelitvi ali željah gospodarskih organizacij kot pa v nedodelanem bančnem sistemu pri nas. Na organizacijo bank so doslej namreč premočno vplivali subjektivni dejavniki izven gospodarstva. Kako naj uresničimo enotni program turizma, gospodarstva, lesne industrije, kmetijstva itd. v pokrajini, če pa je materialna osnova razdrobljena v številnih podjetjih in več bankah?

LETOŠ ZA 30 ODSOTKOV VEČJA PROIZVODNJA

Rekordni načrt INLESA

Centralni delavski svet največjega ribniškega podjetja INLES je 24. januarja sprejel proizvodni načrt za letošnje, ki predvideva doslej največjo letno proizvodnjo, in sicer v vrednosti 93 milijonov dinarjev.

To je 45 odstotkov več, kot je znašal proizvodni načrt za lani in okoli 30 odstotkov več, kot je bila stvarna lanska proizvodnja.

Povečanje bodo dosegli predvsem zaradi višje specializacije in z njo tesno povezane večje delovne storilnosti, manj pa zaradi večjega števila zaposlenih ali novih investicij.

V INLESU bodo namreč že letos proizvajali le še stavbno pohištvo (za 74 milijonov din) in žagan les. Vse ostale proizvode bodo opustili.

Predvidevajo tudi, da bodo veliko večino proizvodov prodali doma, del pa tudi izvozili na Madžarsko, kjer so se uveljavili že lani. J. P.

Razlike: za ali proti?

V razpravah o razlikah, do katerih prihaja pri nas v osebnih dohodkih, se je bati posplošene obsodbe večjih osebnih dohodkov, ki, če hočemo ali ne, vodi v uravnalovko. Razlike v osebnih dohodkih smo zavestno uzakonili takrat, ko smo se odločili za nagrajevanje po delu.

Ce hočemo nagrajevati po delu, moramo priznati, da obstajata pri ljudeh različna prizadevanja pri delu in različni uspehi, kot posledico obojega pa moramo zato priznati tudi različne osebne dohodke: visoke, nizke in srednje. V primerih, ko je nagrajevanje uravnano tako, bi se bilo popolnoma narobe spotikati v razlike, do katerih prihaja.

Cisto drugače pa je v primerih, ko različno visoki osebni dohodki niso posledica dela in uspehov pri delu. Zal moramo priznati, da so pri nas v sistemu nagrajevanja tudi še primeri prisvajanja tujeja dela. Posameznik ali pa skupina ljudi v kolektivu so lahko zaradi premajhne razgledanosti ali osveščenosti ostalih članov uravnali nagrajevanje tako,

da manjši krog ljudi dobiva več, kot si zasluži. Takšna skupina si prisvajajo delo drugih.

Takšno nagrajevanje se navadno utemeljuje z odgovornostjo, posebno prizadevanostjo itd. (seveda ne vedno in povsod!), to pa so zelo raztegljivi pojmi. So tudi primeri, ko so pri nagrajevanju nekatere stvari preveč ovrednotili, pa zdaj tisti, ki na ta račun veliko vložijo, pametno molčijo, od drugih si pa nihče ne upa nič reči.

Tam, kjer so te stvari pereče, jim bomo najlaže prišli do dna z preprosto primerjavo in vprašanjem. Če bo primerjava pokazala, da je v kolektivu skupina, ki prejema zelo visoke osebne dohodke, da pa je precej delavcev, ki zaslužijo komaj 600 din na mesec, ne moramo vprašati: kje so prizadevanost, organizacijska sposobnost itd. teh z večjimi prejemki, če ne znajo organizirati proizvodnje tako, da bi delavec zaslužil človeku primerne? Nato bomo zelo hitro pri resnici!

M. JAKOPEC

...vandrovček moj, kam bova vandrala midva nocoj?

GOSTINSTVO V METROPOLI ZAOSTAJA

Razdrobljeno Novo mesto

V novomeški občini je Novo mesto že več let na zadnjem mestu med turističnimi centri: Otočec, Smarješke in Dolenske Toplice so ga sicer zaradi boljših pogojev že pred leti prehiteli, a narascanje prometa in nočitve se v občinskem središču dviga najbolj počasi. Skupaj s Črmošnjicami spada Novo mesto med tiste turistične centre, ki bi jim bilo treba kar najhitreje pomagati, da bi se postavili na noge.

Lanski podatki — doslej so izračunani za deset mesecev — kažejo, da se je število nočitev povečalo za približno osem odstotkov. Hotel Metropol kot največji gostinski objekt v mestu pa je imel za več kot polovico manj prometa od Otočca. Če si osvežimo spomin, lahko celo ugotovimo, da je zadnja leta v Novem mestu število nočitev celo upadalo — mesto ob Krki je torej turistično vse manj zanimivo, čeprav ima bogate kulturne spomenike, krasne možnosti za športna tekmovalja in imajo razdrobljeni gostinski Krko, pravi raj za ribiče.

Vse to pa ne pomaga iz preprostega razloga: število postelj se že več let ni povečalo, oba hotela pa ne moreta več v korak s časom, saj vsi turisti žele precej več udobja, kot jim ga lahko nudijo v Metropoli in Kandiji.

Pregleda nad tujskimi sobami nima v mestu nihče, a znano je, da je šlo precej kreditov v te namene. Pravijo, da bi turistični biro lahko precej izboljšal zdajšnjo zmešnjava, ki jo morajo preživeti kar v Dolenski turistični zvezi. V zadnjih letih smo slišali že za tri načrte za gradnjo novega hotela: ob obeh hotelih je imel te namene tudi gostinski šolski center. Uresničili jih ni nihče. Prav gotovo je najpomembnejši razlog pomanjkanje denarja. O združevanju v novomeškem gostinstvu pa doslej tudi še ni bilo govora. Res bi potem iz več majhnih rezevov dobili enega velikega, a bi imeli vsaj samo en, enoten načrt razvoja novomeškega turizma. Zdaj imajo razdrobljeni gostinski vsak svojega.

NOVO V ZADNJIH DNEH

Šmarješke Toplice so še vedno zasedene, ker imajo zagrebški sindikati v združitveni seminar o samoupravljanju. V Čateških Toplicah je prostor samo v bungalovih, drugod po Dolenskem pa imajo dovolj prostih postelj.

Povsod se že pripravljajo na pustovanje. Prvi podatki so pristi iz Čateških in Šmarjeških Toplic. V Čateških bodo igrali Crveni koral, pela bosta Vice Vukov in Boris Babarović. Pustovanje bodo pripravili v soboto, 7. februarja, in v torek 10. februarja. Podobno bodo praznovali tudi na Otočcu, v Smarjeških Toplicah pa bo pustovanje minilo v znamenju havajske noči. Za najboljšo maske so pripravili nagrade. Trdijo, da se na pustovanje pripravljajo tudi drugod na Dolenskem.

Na pustno nedeljo objublja v nekaterih krajih karnevale.

Nobena novost ni, da novomeški šport v slovenskem merilu že zdavnaj ne sodi več v kvaliteten vrh, brčkone je tudi že pod republiškim povprečjem. Navajeni pa smo slišati kopico izgovorov, ki naj bi opravičevali žalosten današnji položaj. Športno društvo, v katerem je zbranih veliko društev, ki tekmujejo v slovenskih in podveznih ligah, s svojo dejavnostjo nikakor ne more zlesti na zeleno vejo.

Organizacijski sekretar občinske Zveze za telesno kulturo je tik pred koncem lanskega leta sklical posvet s predstavniki posameznih klubov društva, na katerem naj bi se pogovorili o bodočem delu, ki bi ga bilo treba zastaviti kar najbolje, da bi si mesto na športnem polju povrnilo dokaj omajani ugled. Na veliko presenečenje pa so na posvet prišli samo štirje predstavniki — klubov pa je v društvu osem. Tako je pogovor padel v vodo.

Ostaja pa vprašanje, kje so viri za neuspehe novomeškega športa. Doslej smo kot odgovor največkrat slišali preprosti dve besedi: pomanjkanje denarja. To drži, a ob neuspelem pogovoru bi zdaj brčkone lahko že tudi zapisali: nezanimanje aktivnih športnikov oziroma vodij klubov za delo društva. Brčkone bo pogovor ponovno sklical. Če pa stanje ne bo boljše in bo društvo delalo le na papirju, so tudi možnosti za uspehe na dlani.

**POMAGAJ SI SAM
IN UNIOR
TI BO POMAGAL**

Portret tega tedna

„Pridem na vsako vabilo“

JOZE KASTELIC iz Novoga mesta, delavec v tovarni NOVOLES v Straži in oče dveh otrok, je že 18 let krvodajalec. Prvič je dal kri 1952, ko je bil pri vojakih v Karlovcu. Lani je za svoje dolgoletno udejstvovanje v krvodajalstvu dobil posebno diplozno.

— Kako ste postali reden krvodajalec?

»Leta 1961 sem imel prometno nesrečo z motorjem in sem skoraj lakravel. Takrat sem prvič potreboval tujo kri. Ko sem ozdravel, sem se odločil, da bom tudi jaz pomagal drugim.«

— Kolikokrat ste že dali kri?

Pridem na vsako vabilo in doslej sem dal kri že 30-krat. Mislim, da je vse skupaj zneslo več kot 10 litrov. Dajem štiri do petkrat na leto po dva ali 3 dcl. Dvakrat sem dal tudi skoraj po pol litra za svojo mater.«

— Kako se počutite, kadar darujete večjo količino krvi?

»Počutim se dosti bolje, sem bolj miren in laže

Ptički brez gnezda

Prva šolska ura: spoznavanje narave in družbe. Pregledovala sem koledar narave, ki so ga učenci naredili doma. Pri Tinčkovi klopi sem se ustavila; vame je plaho zrlo dvoje svetlih oči.

»Nisi nič napravil doma?«

»Nisem mogel.«

»Je bilo spet kaj narobe?«

»Je. Ata je v mano vrzel stol.«

»Ali je spet pil?«

»Pil, pil! Tudi nas je hotel tepsti.«

Streslo me je. Kaj naj rečem.

»Si danes že kaj jedel?«

»Mama noče nič skuhati, da ne bi še ata jedel.«

»Bomo že v razredu kaj dobili.«

Zašumel je papir, drobne roke so se stegnile in posegle v vrečke. Tinček je imel na klopi kruh, pomarančo in nekaj keksov.

»Hvala!« je šepnil bolj zase. Iz oči so mu zdrknile solze.

»Ne jokaj! Vse bo še dobro!«

»Ne vem. Mama pravi, da ga bo še z grabljami pretepla.«

Pobožala sem ga po glavi. Bila sem brez moči. Ozrla sem se po razredu:

tišina, moreca tišina in zbegani pogledi.

Pa se dvigne Stanko v prvi klopi.

»Tovarišica, midva z mamico kar skozi okno zbeživa, kadar je ata pijan.«

»Naš ata pa takrat posodo razbija,« je hitel Jožek.

»Jaz bi vse sode preluknjala, da bi se vino razlilo,« je planilo iz Dragice, kuštrave deklice. Pri njih doma pije mama.

»Dovolj, otroci! Vse bo še lepo! Le dobro se učite in pridni bodite! Starši vas imajo radi!«

Pogledala sem po klopih. Učenci so doma izrezali ptičje hišice in ptičke.

O pticah pozimi smo se hoteli pogovarjati v učni uri, toda Tinčkove solze in njegova žalost so nas potegnile za seboj.

Gledala sem izrezane ptičje hišice in ptičke s široko odprtimi kijuni. Koliko teh otročičev vsak dan nosi pticam hrano, da jim bodo spomladi veselo prepevale — sami pa tako zelo pogrešajo prisrčnost, tople dlani, pa če je še tako raskava in žuljava...

ANICA ZIDAR

„Srečnik“ pred dvanajstimi leti

Kočevske Novice so 18. januarja 1958 z velikimi črkami čez dva stolpca pisale: »Tudi v Kočevju televizija«. In naprej: »Andrej Arko, sekretar SGP Zidar, je med prvimi prebivalci v Kočevju, ki ima televizijski aparat.«

Nadalje so bili navedeni ostali podatki o tem »čudus« nove dobe. Poročevalec je dal besedo televizor v narekovanje, ker se ni bil prepričan, da je čudo oziroma skrinja res televizor. Napisal je tudi, da je aparat z vsem priborom stal 190.000 (starih) din, ter članek končal: »Zelimo, da bi bilo v tem letu čim več srečnikov, ki bodo imeli

svoj televizijski aparat.« Ker sem bil ta srečnik jaz, bi želel po več kot deset letih omeniti še to, da je sedaj v Kočevju nad 1000 takih »srečnikov«, ki pa se bistveno razlikujejo od prvega. Prvi srečnik je moral televizor takoj plačati in dati zanj 10 mesečnih plač, nekaterim srečnikom pa danes zadostuje že samo ena mesečna plača. Pa še to; takrat se ni bilo hišnega patrona, ki mu pravimo »potrošniški kredita«, temveč je bila še krepko ukoreninjena stara navada »Plačaj-nosila«.

Sela-Šumberk: divjad in Cigani

Na nedeljski letni konferenci krajevne organizacije SZDL v Sela-Šumberku so udeleženci ostro protestirali zaradi velike škode, ki jim jo na poljih povzroča divjad. To se dogaja že vrsto let, vendar se navleče ugotavljanju, da je sedanji zakon nedvomno na strani lovcev, nič ne spremeni. Razen divjadi pa imajo prebivalci tamkajšnjih revnih vasi še eno hudo nadlogo. To so Cigani, ki se v tamkajšnjih odmaknjenih krajih počutijo kot gospodarji: izsiljujejo ljudi in jim krađejo živče.

No, bomo videli, kdo bo srečni lastnik prve barvne televizije, ki si hitro utira pot. To pot bo šla sreča gotovo mimo mene, ker ji je znano, da sem upokojenec. Za barvno televizijo, bi mi bilo potrebno 10 mesečnih pokojnin. Tako bom tokrat izpadel...

A. Arko

Sindikalni seminar

Od 28. do 30. januarja je bil v Dolenjskih Toplicah seminar za člane občinskih in medobčinskih odborov Sindikata delavcev družbenih dejavnosti. Udeležili so se ga člani sindikata iz ljubljanskih, dolenjskih in spodnje-posavskih občin. Udeležencem seminarja so predavali člani RO sindikata družbenih dejavnosti in jih seznanili z organizacijo in delovnimi metodami sindikatov, s programom za leto 1970 ter s sistemskim in gnotnim položajem družbenih dejavnosti v Sloveniji. Seminar je osvetlil tudi mnoge druge probleme in dal udeležencem napotke za delo v tem sindikatu v bodoče.

K. O.

Za nekdanje buchenwaldovce!

Ob 25-letnici osvoboditve taborišča, med katerimi je bil tudi sloglasni Buchenwald — Dora, pripravljamo komisija za internirance pri republiškem odboru ZZZB NOV v sodelovanju s podjetjem SAP 6-dnevni izlet. 11. aprila bo v nekdanjem taborišču slovesnost. Nanjo so vabljene poleg bivših političnih internirancev in zapornikov tudi njihovi sorodniki. Cena izleta je 701 din, prijave pa na dolenjskem območju zbira Zvonko Hanzelj na občinski skupščini Metlika. Interesenti se lahko prijavijo tudi pri omenjeni komisiji v Ljubljani ali pri podjetju SAP. Izletniki si bodo razen proslave lahko ogledali še več nemških mest, Prago in Dunaj.

diham in spim, čutim več moči v sebi in posebno počuti dosti laže prenašam vročino.»

— Torej hoste še darovali kri?

»Vedno, dokler bom zdrav! Ugotovili so, da imam dobro kri in skupino 0, ki lahko mnogim pomaga.«

ANA VITKOVIC

Adolfu Grumu

Šolniku in kulturnemu delavcu ob jubileju

Včeraj si tiho in skromno — tako značilno zate — praznoval 60 letnico svojega življenja. Priserčni stiski rok, šopek rož in voščila sodelavcev in prijateljev, ki so se pridružili Tvojim domačim, so Te zmotila pri delu. Svečani trenutek jubileja zahteva, da si vzamemo čas, Tebe pa obvezuje, da prisluhneš naši misli, ki Ti jo želimo povedati za praznik.

Svoje življenje si posvetil šolstvu, skrbel za znanje mladega rodu in ga pripravil za korak v življenje in čas, ki ga Ti bogatijo s svojim prispevkom kot pedagog, ravnatelj in kulturni delavec. Iskreno spoštovanje, velik ugled v javnem življenju in vpliv Ti dajeta tvoje delo, pa tudi smisel za družabnost, zato je s Teboj prijetno sodelovati.

Rad si v družbi veselih ljudi in nešteto krat je udarana pesem, ki si ji dajal takt, osvajala srca in vnašala vedrino v vsakodnevno življenje. Ni kulturnih manifestacij v Trebnjem, da jim ne bi tudi Ti prispeval svoj delež in s tem plemenitil človeka in mu odpiral njegova obsorja. Med najaktivnejšimi tvorci Tabora slovenskih likovnih samorastnikov se nisi znašel slučajno; pridružil si se jim z jasno željo in s ciljem, z zavzetostjo, da kraju, v katerem živiš že toliko let, ustvarimo novo podobo in mu vdahnemo sodoben utrip.

Dragi Dolje, poleg zdravice ob pristni dolenjski kapljici in želja za še dolgo življenje jako pot Ti ob tem kratkem voščilu (vse drugo, vem, bi ti bilo odveč) mladina, Tvoji šolniki, prijatelji in občani za vse, kar si dajal v svojih trebanjskih letih naši skupnosti, iz srca vzklikamo: »Hvala!«

JANEZ GARTNAR

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

»PIONIR« NOVO MESTO

vabi kandidate, ki nimajo uspešno dokončane osemletke in so stari najmanj 16 let, da se vključijo v tečaj za pridobitev poklica za:

- ZIDARJE
- TESARJE
- ŽELEZOKRIVCE

Kandidati bodo delali po posebnem programu izobraževalnega središča. Priučevanje traja 2 leti. Izredno ugodni pogoji priučevanja:

— kandidati so v rednem delovnem razmerju,
— vse oskrbne stroške v času priučevanja krije podjetje,
— tečajniki prejemaajo v času tečaja tudi denarno nagrado.

Kandidati naj pošljejo vloge kadrovske službi SGP »Pionir«, Novo mesto, Kettejev drevored 37.

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

»PIONIR« NOVO MESTO

razglša

prosta delovna mesta:

1. VEČ ZIDARJEV in TESARJEV na sektorjih Novo mesto, Ljubljana in Krško,
2. VEČ ŠOFERJEV na sektorju Ljubljana,
3. VEČ STROJNIH KLJUČAVNIČARJEV v mehansko-kovinskem obratu v N. mestu,
4. VEČ AVTOMEHANIČARJEV v mehansko-kovinskem obratu v N. mestu,
5. VEČ AVTOKLEPARJEV v mehansko-kovinskem obratu v N. mestu,
6. VEČ AVTOLIČARJEV v mehansko-kovinskem obratu v N. mestu,
7. ADMINISTRATORKE na direkciji v Novem mestu.

POGOJI ZA SPREJEM:

- pod 1.: končana poklicna šola zidarske ali tesarske stroke,
pod 2.: opravljen izpit za voznika C kategorije,
pod 3.: končana poklicna šola ključavničarske stroke,
pod 4.: končana poklicna šola avtomehanske stroke,
pod 5.: končana poklicna šola avtokleparske stroke,
pod 6.: končana poklicna šola avtoličarske stroke,
pod 7.: končana administrativna šola.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Za vsa delovna mesta je uvedeno polzkusno delo. Ponudbe z življenjepisom in opisom dosežanj zaposlitev pošljite na naslov: SGP »PIONIR«, Novo mesto — kadrovske oddelke, Kettejev drevored 37.

KOMUNALNO PODJETJE NOVO MESTO

ODBOR ZA KADROVSKE ZADEVE

razpisuje
prosto delovno mesto

gradbenega delovodje

Poleg splošnih pogojev po temeljnem zakonu o delovnih razmerjih mora delavec imeti ustrezno šolsko izobrazbo oziroma kvalifikacijo.

Natečaj traja 15 dni po objavi. Prošnje je treba vložiti na

KOMUNALNO PODJETJE NOVO MESTO — Cesta komandanta Staneta 30.

Prošnje, vložene po poteku tega roka, bomo upoštevali le, če natečaj ne uspe, in se lahko vlagajo vse do zasedbe delovnega mesta.

Delovno področje je v glavnem na območju občine Novo mesto. Druga morebitna pojasnila dobite pri splošni službi podjetja.

Pri ljubljanskem Radiu bodo tudi letos posvetili primerno pozornost pustnim dnevom in pustnemu praznovanju. Nastopili bodo Hotaveljci, Ribničani, Mozirjani, Preddvorčani, oglasil se bo pust iz Prlekije, Bele krajine, Kostanjevice in od drugod. Radijski reporter Marijan Krišelj je za to oddajo posnel tudi pripovedovanje Alojzija Stritarja iz Skrivovce pri Vel. Laščah. (Foto: France Modic).

ŠE VEDNO IŠČEJO DRUGEGA REŽISERJA...

Še: zakaj je župnik tudi režiser

Odgovor prosvetnim delavcem iz Zabukovja na njihovo pismo

Članek prosvetnih delavcev iz Zabukovja pri Sevnici je imel namen spodbuditi k razmišljanju ob idejno-kreativnem pojavu: poseganju župnika v delo družbeno-politične organizacije. Župnik je izpolnil vzel in pomagal mladincem, ki imajo veselje do igranja. To pa ni dovolj.

Ze sam izbor igre slovske tate, katero jim je dal župnik, se preden so se z njim dogovorili glede režije, je idejno vyprasiljav, posebno nizu kooce, vse skupaj pa je plod čudnih razmer, na kar bi rad opozoril v svojem prispevku.

Navada je, da se v majhnih krajih ljudje dobro poznajo med seboj. Pogosto so odveč formalni sestanki, seveda je, če ljudje niso preveč vase zaprti. Dejstva me navajajo k ugotovitvi, da za bukovaški prosvetni delavec dokaj slabo poznajo življenje v tem kraju, sicer pa ga sami označujejo kot samotarstvaskega. Nenačelna je njihova navada, da so se člani mladinskega aktiva zašeli pripravljati za novoletno prireditev šele novembra lani. Pred enim letom so uprizorili Pinogurovo igro »Kazalnice življenja«, toda ne v režiji prosvetnih delavcev, marveč Franca Kinka, ki se je nato kot knjižničar odselil v Ljubljano. Vstopimo v šolski gradbiščni pobiral župnik, prepričan pa je tudi vloge. Izkušnica ob predstavi ni nihče razdelil ali zapli, marveč je v blaginji mladinskega aktiva. Tudi vloge za Linhartovega »Matičkas« bi jim prepričan župnik, saj je že prepsal prvo dejanje. V dogovoru s predsednico aktiva jim je nato tekst na stroške občinskega sveta ZKPO prepisal dijak iz Boštara.

»Matičkas« so nameravali uprizoriti spomladi ali pa vsaj poleti, režirala pa naj bi ga študentka.

Glasujte za dolenski in belokranjski par!

Za letošnje Kmečko olicel sta se kot kandidata prijaviła tudi Jože Mušič, PTT mehanik iz Novega mesta in Anica Kapš, upravnica pošte iz Otočca ob Krki. Oba sta trenutno Dolensca, ker služujeta v novo-meški občini, sicer pa po rodu Belokranjca. Zenin je doma iz Dragatuša, nevesta pa iz Lokve pri Crnomlju. Bralce našega lista prosimo, naj podprejo naš dolenski in belokranjski par.

MIMI BAHOR
DRAGATUS

Kristina Klepovšek, ki se je nameravala zaposliti v domačem kraju in nadaljevati izredni študij. Z zaposlitvijo ni bilo nič, ker menda ni bilo mesta znanjo, mladinski aktiv pa je s tem izgubil še tega režiserja (obtoženi A. Z. je torej poznal sposobnosti režiserja, kot to spora glede na funkcijo). Predstavniki mladinskega aktiva so slavistko Cvetko Ameršek dvakrat prosili za sočlovečanje, igrali pa niso na Suvostrovu, marveč že prej. Po tej javni predsednice aktiva ZM-tovariš Leopold Hočevar kot eden od podpisnikov pisma ni režiral že 10 do 15 let in je le član sveta krajevne skupnosti.

Zelja mladih je bila igrati, čeprav so bili brez režiserja. Nočem brati levitov, zavedam pa se, da ne bomo prišli daleč, če bomo le navajali, kakšno delo in kakšne težave imam. Bolje bi bilo narediti to, kar je že naredil župnik. Ali naj mar še opišuje, kakšno delo ga vse čaka?

Obstrinjmo lahko ob besedah, da so si mladinci razdelili igru-pišek od igre med posameznike, edino učiteljice, ki so igro režirale, so se temu honorarju vedno odpravljale. Spravljem, kaj je z njihovo pedagoško avtoriteto in zakaj niso mogle mladim igralcem navdušiti za kaj drugega kot za sedelnisko družbo, pri kateri sicer niso dvigale svojega debla. Ob nekem razgovoru lanko jesen so mladinci dejali, da imajo že denar od novoletne igre in da ga bodo spomladi porabili za izlet in ogled možnih vzornih kmetij.

Da člani mladinskega aktiva ne želijo oserčja, kakršno je vladno pet. sekretarici Mirandoline dokazuje tudi sestoji dogodek. Ob uprizoritvi »Slovskega tatusa« so porabili pod tudi tam, koder sploh ni nihče hodil, vendar pa jim je podpisnik pisma dovolil, da smejo ob uprizoritvi naslednjih dveh del na oder le 3 dni pred premiero. Svojo polenično strpnost je pokazal na način, ki je vsakomur nevarjen. Izvedel je, da bom prisostvoval obisku dedka Mrasa. Dedek Mrasa pa zaradi snega z avtomobilom, v katerem je bilo spremstvo, ni mogel do kole. Tovariš L. K. je pridržal učenec in dejal: »Kar naj bo tam, mu že pokasnejo!«

Slaba slovenska navada je, da ob polemiziranju preveč radi bistimo kritično osebnost, ne obracunavamo pa z njegovo idejo in delom. Žal sem v tem odgovoru prisljen tudi sam posegati po takih načinih. Za utemeljevanje svojega odgovora so prosvetni delavci iz Zabukovja naredili primerjavo s mojim osebnim dohodkom. V času pisanja prvga nastavka sem prejel 1.100 din na mesec, kar je manj kot povprečje v manj razvitih občinah. Naj navedem, da sem tik pred diplomno II. stopnjo, poleg izrednega študija in funkcije, za katero sem plašan, opravljam še pošte predsednika občinskega sveta ZKPO in tajnika občinskega sveta ljudske tehnike. Mladim, da ni nizeknejše stvari od te, da se člani ZK med seboj neutemeljeno obtožujejo glede plac.

Polemika bi po mnenju nekaterih sodila v Komunistično izredno priznanje uredništvu Dolenskega lista, ki ima posluh in prostor tudi za kritične misli, saj je to le še en dokaz o odprtosti naše družbe in o idejni moči Zveze komunistov. Naj dodam še to, da sem po svojih sposobnostih še vedno pripravljen oglašati se na polemiko, če bo to potrebno.

ALFRED ZELEDNIK

NI NUJNO,

da se uredništvo Dolenskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeni na tej strani — K prispevkom, ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, pripišite svoj celi naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebno željo pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kraticami ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

Lubi muji brauci!

Samu še enpar dni moramo potrpeti pol bomo pa spet praznovali. Na veste kuga? Ja svoj prazen vendel! Tega bo lahko usak praznoval tist kater verje in tist kater na verje pa tist kater samu u dnarje verje in splon usak kater ma tučk za čelem de ne de noma glih hudu veliku. Unem kater se pa zmirej nekaj ekstra drtijo pa miseljo de majo zmirom prou pa so ponavad taku resen pa pust kuker slabu vreme pa tuč nab škodlu deb ga kakšen glaček zvrnil pa deb se jem usaj enkrat usta raztegnila deb vedel kaku je blu na pušta.

Jest že kumej čakam na tega patrona tud varad krofu sej sm že skorej čistu pozabu kaku dišijo. Učerej mi je mujo Tina oblubila de jeh bo za eno čeu škaf napetja pa tud takeh kater so noi s kakšno sladko rečjo nafilan.

ODGOVOR ŽIVILSKEGA KOMBINATA »ZITO« IN NOVOMEŠKE PEKARNE

Kako je s kruhom v Novem mestu?

Upajmo, da bo nova pekarna v Ločni lahko premaknila peko iz dosedanjih nočnih ur v zgodnje jutranje ure, trgovine pa naj bi jemale kruh iz pekarnе po »novem voznem redu« v korist kupcev

Pošiljamo vam odgovor na članka, ki sta izšla 11. decembra lani in 8. januarja letos izpod peresa M. K., gospodinj iz Novega mesta glede kakovosti kruha in preskrbe iz nove pekarnе. V obeh prispevkih je tovarišica opisala mnenje številnih potrošnikov, češ da je kruh iz nove pekarnе slabše kakovosti in da naj podjetje ZITO zadevo pojasni.

Do novembra lani so potrošniki v Novem mestu dobivali kruh iz stare pekarnе v Ločni, ki je bila zgrajena v zelo kratkem času za potrebo graditeljev avtomobilske ceste. V 12 letih je ta pekarna dala zadostne količine kruha, kljub skrajnemu naporu pa njeno osobeje le ni moglo doseči zaželene kakovosti. Kruh je bil pogostokrat bolj kuhan kot pečen, slab oblikovan, z usnjato skorjo in neenakomerno luknjavostjo. Živilski laboratorij v Novem mestu je dal temu kruhu povprečno oceno 24 točk od 30 možnih.

Zaradi dotrajnosti omenjene pekarnе, zastarelega tehnološkega postopka in neenakomerno slabe kakovosti izdelkov, predvsem pa zaradi težkih delovnih pogojev je bilo nujno potrebno postaviti v Novem mestu sodobnejšo pekarno. Z investicijo 600 milijonov starih dinarjev je živilski kombinat »ZITO« v zelo kratkem času postavil v Novem mestu obrat s sodobno opremo in

Nedostojen sprevodnik

Potniki, ki se vozimo z avtobusom podjetja SAP, smo že sili večnega nerganja in nedostojnega obnašanja mladega sprevodnika. Službo opravlja na progi Ljubljana—Vinica v Črnomlju pa pripelje avtobus ob 14.15. Kakor da ljudje potujejo zaradi njegaj! Z jezo razmetava vozne listke in nas s kletvicami odpravlja. Morda zato, da mu ni treba odvečnega denarja vračati? Ne moremo pa se pritoževati čez njegovega kolego, zato bi bilo prav, če bi podjetje vse uslužbence naučilo lepšega vedenja.

M. B., Dragatuš

tehnologijo ter z zelo ugodnimi delovnimi pogoji za zaposlene.

Kaj dobivajo Novomeščani iz nove pekarnе?

Pretekla sta dva meseca od začetka proizvodnje v novi pekarni, pa pogledimo kakšen je zdaj kruh v Novem mestu. Ali je kakšna razlika med kakovostjo izdelkov iz stare in nove pekarnе? Kljub običajnim težavam, ki spremljajo vsak začetek novega obratovanja, smo v rekordno kratkem času sprejeli nov način dela, ne da bi pri tem zmanjšali izbiro kruha in peciva (izbira je zdaj celo večja). Iz obeh objavljenih člankov pa je razvidno, da imajo novomeške gospodinj določene pripombe. Gospodinj ne tožijo zaradi kakovosti kruha, pač pa hočejo imeti le svež, dobro zapečen in sočen kruh.

Začetek proizvodnje v novi pekarni je 27. novembra 1969 stekel glede na tehnološki postopek po starih in tradicionalnih poteh, kar zadeva čas. Priprava testa in peka kruha ni bila glede na čas v ničemer izpremenjena; delavci pekarnе so hoteli čimbolj spoštovati navade potrošnikov. Seveda je nov način tehnologije priprave in peke testa dal v krajšem času iz proizvodnje kakovosten kruh, kar je ob otvoritvi pekarnе lahko ugotovili vsak izmed takrat navzočih.

Običajni način dostave kruha v trgovine pa je povzročil, da so potrošniki kupovali kruh, glede katerega so nato dajali pripombe, ki smo jih brali.

Kakovost v novi pekarni spečenega kruha je pod nadzorstvom Zavoda za zdravstveno varstvo oz. Živilskega laboratorija v Novem mestu. Glede kakovosti naj povemo v hvalo kruhu, ki ga peče nova pekarna, da je zdaj kruh boljše ocenjen kot kruh iz bivših pekarn. Laboratorijske ocene torej jasno govore, da je kruh iz nove pekarnе boljši in da ima enakomerno kakovost. Ima tudi lepše in enakomerno oblike, tako da je med najboljše in najslabše struce le malo razlike. Skorja je lepo sapečena, sredica enakomerno poročna brez večjih votlin, kruh je zelo prožen, ima prijeten duh in okus — torej je tak, kakor ga zahteva pravilnik o kakovosti živil.

Vse te kvalitete ima v novi pekarni pečeni kruh seveda le, če ni starejši od 8 do 10 ur.

Kako zadržati potek staranja kruha?

Po desetih urah se začnejo na kruhu kazati začetni

znaki »staranja«. Prav ta pojav pa povzroča pri potrošniku slabo voljo. Žaj to vprašanje do danes na svetu še ni docela raziskano in ga tudi mi ne moremo povsem zadovoljivo odpraviti. Lahko ga le nekoliko zadržimo, s tem da začetek staranja kruha za nekaj ur premaknemo z različnimi dodatki ali pa da prestavimo pripravo testa v zgodnje jutranje ure. Pri tem moramo še omeniti, da proces staranja kruha ni odvisen samo od izgubljene vlage v kruhu. Napačno pa je seveda, kadar mislijo potrošniki, da je svež samo tisti kruh, ki je še topele; tak kruh zdravju celo škoduje!

Zaradi tega lahko pekarna v Novem mestu in trgovska mreža postržeta potrošniku s svežim kakovostnim kruhom le nekaj ur po končani peki. Ta ugotovitev pa narekuje, da bi morala pekarna začetek peke premakniti iz dosedanjih nočnih ur v zgodnje jutranje ure. Na ta način bi potrošnik lahko kupoval sveži kruh ves dan. Žaj pa praksa kaže, da zahteva večina trgovin v Novem mestu zaradi zahtev potrošnikov ves dnevni delež pekarskih izdelkov dostavljen naenkrat v zgodnjih jutranjih urah. Ta kruh seveda ni prodan ves hkrati, pač pa je na razpolago kupcu čez ves dan v trgovinah. Zato gospodinj ne morejo dobiti take kakovosti, kot bi želele.

Kaj pa prodaja »starega kruha« po znižani ceni?

Gospodinja M. K. je tudi predlagala, da bi morda star kruh prodajali po znižani ceni. Predlog ni tako napačen in bi ga morda lahko uresničili. Takoj pa je treba vprašati, kdo naj bi kril v takem primeru nastalo razliko v ceni, ko vsi vemo, da je maloprodajna cena kruha določena z odlokom občinske skupščine. Če bi obstajala možnost, da bi take stroške vsteli v ceno pekarskih izdelkov, potem bi trgovina lahko v razmerju s padcem kakovosti zniževala tudi maloprodajno ceno kruha ali peciva in ga vračala pekarni.

Živilski kombinat »ZITO« — delovna enota Pekarna in slaščičarna Novo mesto je še dálej vedno upošteval vse pripombe potrošnikov. Tudi v tem primeru bo skušal sporazumno s trgovsko mrežo na tem področju urediti vse tako, da bodo potrošniki kruha čimbolj zadovoljni.

ZIVILSKI KOMBINAT »ZITO«, LJUBLJANA

FOTOGRAFIJA TEDNA

Zima nekaj onega, pa so naši fotografi le premaknili otrple kazalce in bolj pridno pritiskali na sprožilce kot prejšnji teden. Tu je že prva fotoreportaza izpred objektivna zunanjeja sodelavca (na 3. strani) in tudi bera samostojnih posnetkov je boljša. Pod masko anonimnosti skriti »Kurenti iz Metlike in vsi drugi, ki so pozabili, kakšen je pogoj za podelitev naslova FOTOGRAFIJA TEDNA, naj pogledajo v 1. letošnje številko na strani 12., kjer srvo vsi natančno zapisali.

Ta teden je dobil nagrado 100 din Franc Pavkovič iz Sevnice za posnetek TO JE PRAVI ČAS, ki smo ga objavili na prvi strani.

Naslednji rok je 9. februar dopoldan. Na svidenje!
UREDNIŠTVO

Vsakemu občanu luč, vodo, pot

Podeželske krajevne skupnosti napravijo iz dinarja dotacije dva ali celo več, mestne pa ne – Napredek podeželja pa vedno bolj zavira pomanjkanje programov komunalnih del krajevnih skupnosti

Krajevna skupnost Velike Lašče si je že pred leti zadala program, da bi v vsaki hiši gorela električna luč, da bi vsaka hiša dobila pitno vodo in da bi bile vse vasi povezane s primernimi cestami oz. roma potmi.

Elektrika je že speljana do vsake niše, prizadevno urejajo pa tudi vodovode, ceste in pota. Ko bo vse urejeno, bodo tudi kmetje imeli vsaj del tistega, kar ima danes prebivalec vsakega mesta.

Vedno bolj pa se na tem območju (tudi v bližnjih krajevnih skupnostih občine Ljubljana-Vič-Rudnik) ču-

ti pomanjkanje izdelanih in napisanih programov dela krajevnih skupnosti za 10 ali vsaj 3 do 5 let.

Pomanjkanje programov zavira gradnjo vodovodov, cest in poti. Zdaj dobijo denarno pomoč za urejanje teh zadev predvsem tista naselja, kjer so prizadevni in »bitni« ljudje ali njihovi predstavniki. Kjer

takih ljudi ni, pa niti nihče ne ve, kaj in koliko potrebujejo. Seveda bi občinska skupščina spodbujala tudi komunarno urejanje v takih krajih, če bi vedela, kaj potrebujejo, se pravi, če bi imele krajevne skupnosti izdelane svoje programe za nekaj let naprej.

V podeželskih krajevnih skupnostih pa prevladuje tudi prepričanje, da so v primerjavi z mestnimi zastopavljene. Mestne dobe namreč več denarja, vendar ga občinska večina porabi za osebne dohodke svojih uslužbenecov, pri tem pa ima mesto že urejene najnujnejše komunalne naprave. Razen tega za vzdrževanje teh naprav občinska skrbi komunalna podjetja.

Na podeželju skupnosti nimajo uslužbenecov in dobe manj denarja, vendar ga oplemenitijo s prostovoljnimi delom ter prispevki občanov v materialu ali denarju. Tako vasčani k dinarju dotacije primaknejo še svoje prispevke, ki so vredni prav toliko ali celo še več. J.P.

Zobotrebci za moped

Medtem ko drugod po Dolenjskem kmetje pozimi nekoliko bolj počivajo, pa na območju Velikih Lašč (in še ponekod) pridno izdelujejo razno suho roboto. Tu se ljudje vedno bolj zavedajo, da je čas zlato. Direktor osnovne šole Velike Lašče Niko Veljavec nam je o prizadevnosti občanov dejal: »Zavedamo se, da je izdelovanje suhe robe rešitev za našo dolino. Tudi mladina ve, da ne kaže zapravljati časa. So primeri, ko so si na našem območju otroci z izdelovanjem zobotrebcev zaslužili mopece.«

Zadruga obnavlja trgovine

Kmetijska zadruga Velike Lašče bo letos obnovila trgovine v Velikih Laščah, Robu in Karlovcu. Zadruga je na zahtevo občanov prevzela nekdanje trgovine MERCATORJA, ki v devetih letih ni vložil za obnovo trgovin niti dinarja.

Najprej bodo obnovili trgovino na Robu, in sicer povečali prodajni prostor in kupili nov hladilni pult. Ljudje bodo tako lahko sveže meso kupovali doma in jim ne bo treba več ponj v Velike Lašče.

V Velikih Laščah bodo obnovili trgovino v stavbi, kjer je tudi uprava kmetijske zadruge. Na novo jo bodo tudi opremili. Trgovina v Karlovcu bo dobila med drugim hladilne naprave, da bo lahko prodajala meso in mesne izdelke.

Gibanje prebivalstva

Na območju matičnega urada Velike Lašče je lani umrlo 28 ljudi, rodilo pa so se le štirje otroci. Seveda je bilo rojstev več, vendar so domačinske rodile predvsem v ljubljanski porodnišnici, 5 otrok domačinov pa je prišlo na svet celo v inozemstvu. Porok v Laščah ni bilo, ker jih tu niti ne sklepajo.

Več prostora za šolanje otrok

Nacrti o novi šoli v Ivančni gorici, ki bi nudila šolarjem širšega območja sodoben pouk in vse drugo, kar je v šoli potrebno

Krajevna skupnost v Ivančni gorici se ukvarja z mnogimi vprašanji, ki so velikega pomena za razvoj njenega območja ob obeh straneh avtoceste. Razen obrti, turizma in komunalne ureditve ne pozablja na šolstvo. Načrt, ki seveda ni uresničljiv v bližnji prihodnosti, je sodobna osemletka v Ivančni gorici. Potrebni bo več let za pripravo na takšno obsežno akcijo, za začetek pa bi pripravili načrte za svojo šolo prihodnosti.

Na območju, na katerem naj bi bile vezane dosedanje podružnične šole na novo šolo v Ivančni gorici, je več takšnih šol: v Zagradcu, v Ambrusu, na Krki in na Muljavi. Sorazmerno majhna oddaljenost teh šol bi ob sodobnem prevozu omogočila prešolanje vseh otrok v višjih razredih z njihovega območja v šolo v Ivančni gorici.

Nova šola bi seveda morala imeti vse, kar je potrebno za sodoben pouk: od opremljenih učilnic za kabinetni pouk, šolskih delavnic in telovadnice pa do plavalnega bazena.

Vzrokov, ki govorijo za šolo v Ivančni gorici je več. Dosedanja osemletka v Stični

Dobra prodaja v ŽELEZNINI

Železnina grosupeljskega Tabora v Ivančni gorici je v letošnjem januarju izredno zadovoljna s prometom, saj presega vse dosedanje januarske poslovne rezultate. Lani decembra so prodali za 300.000 dinarjev svojih izdelkov, v vsem letu pa za 2,4 milijona dinarjev. Praviijo, da prodajo največ gradbenega materiala, kuhinjske in gospodinjstve opreme in kmetijskih strojev ter orodja. Če ne bi v sezoni zmanjkovalo betonskega železa in opeke, bi bil kajpak letni izkupiček še večji.

Poroke samo na dveh krajih?

Na žborih volivcev v februarju bodo občani grosupeljske občine med drugim razpravljali tudi o predlogu, naj bi v bodoče na območju občine Grosuplje sklepali zakonsko zvezo samo na dveh matičnih uradih, Eden bo matični urad v Grosupljem, drugi pa še ni znan. Do zdaj so lahko občani sklepali zakonsko zvezo v Grosupljem, Višnji gori, Ivančni Gorici, Sentvidu pri Stični in v Dobrepoljah.

3 rojstva in 18 smrti

Na območju krajevnega urada Ivančna Gorica so zabeležili vse lansko leto samo 3 rojstva, v istem obdobju pa je bilo 18 smrti. Vse lansko leto je bilo na tem območju 18 primerov sklenitev zakonske zveze. Letos v januarju še ni bilo nobenega rojstva in nobene smrti. Prvi par je v letošnjem letu sklenil zakonsko zvezo v soboto, 31. januarja.

Dolina Krke ne bo več suha!

Zakaj je zamrla ideja o vodovodu po dolini Krke?

Pred vožnjo je bil izdelan idejni projekt za napeljava vodovoda od Izvira v Globočcu pri Zagradcu pa tja do Straže po dolini Krke. Vendar do uresničitve ni prišlo. Sedaj pa je kot na dlani, da se prične gradnja vodovoda ob Krki, ki bo pripeljal vodo 15 vsem od zaselka Krka do Zagradca. Investitor Stanovanjsko komunalno podjetje Grosuplje bo pritegnilo k sodelovanju tudi bodoče uporabnike vodovoda, saj bo vsak gospodar prispeval 3000 din.

Prebivalci Zagradca menijo, da ne bi smeli pozabiti na možnost, da se čez leta uresniči ideja o napeljavi vodovoda po vsej dolini Krke do Straže. Kajti zajetje v Globočcu je tako močno, da bi lahko z vodo oskrbovali vso dolino Krke. Razen tega so strokovnjaki vodo ocenili za zelo dobro.

Kaj ne bi že zdaj v Globočcu, kjer je črpalnica, dali močnejše črpi tako da ne bi bilo čez leta treba spet razkopavati? S tem bi pri-

hranili precej sredstev, ki se za tovrstno dejavnost tako težko dobijo.

Toliko v premislek. Kratkovidnost v tem primeru lahko precej škoduje.

S. DOKL

GROGA

Veliko možnosti za turizem

Zgodovinskih znamenitosti in privlačnosti je toliko, da se naravnost ponujajo

Na območju Ivančne gorice si veliko obetajo od turizma. Prve začetke so z izboljšanim gostinstvom in z nekaj ležišči za goste že usavarili, vendar je to še vse premalo tudi za začetek.

Turizem, sodoben in takšen, kot si ga želijo, bodo razvijali in gradili na posebnostih, teh pa je v okolici na pretek. Stiški samostan je kot gradnja in kot zgodovinski spomenik poln raznih posebnosti. Če bi stal kje v razvitem svetu, bi se tja zgrinjale množice turistov in občudovale to staro gradnjo ter odprti ušes poslušale zgodbe iz njegove zgodovine. Preden bo to mogoče tudi v Stični, bo treba častljivo stavbo primerno obnoviti in iz nje izseliti vse tiste ustanove, za katere nato ne bo več prostora.

Znano ilirsko-keltsko selišče Vir je druga zgodovinska posebnost in izjemna red-

število prebivalcev se v Ivančni gorici nenehno povečuje in kraj se že spreminja v središče, ki ima brez dvoma lepo prihodnost. Razvila se je gradnja stanovanj, veliko pa pomeni za kraj tudi obrat IMP, v katerem dela nekaj sto delavcev, obrat pa se bo, razvijal še naprej.

Denar za gradnjo šole bo najbrž oreh. V Ivančni gorici kljub temu ne obupujejo; nekaj se bo zbralo s krajevnim samopriskupkom, nekaj bodo primaknile delovne organizacije, nekaj občina, del potrebnega denarja, pa se bo dalo dobiti tudi s krediti. Najprej pa so seveda potrebni načrti za šolo. Ko bodo ti narejeni, bo delo samo priganjalo – tako modrujejo. M.J.

Z vlakom na delo

Na železniški postaji v Ivančni gorici prodajo vsak mesec 50 mesečnih kart dijakom in študentom, ki se vozijo z vlakom v Ljubljano in Novo mesto. Mesečna karta velja 49 dinarjev. Zraven tega prodajo približno 70 mesečnih vozniških kart delavcem, ki plačujejo do Ljubljane ali Novega mesta po 108 dinarjev. Delavci iz Ivančne gorice, ki se vozijo na delo z vlakom, delajo zvečine v Ljubljani. Grosupljem in Višnji gori. Vsak dan odpelje s te postaje po osem vlakov proti Ljubljani in Novemu mestu, zveze za vožnjo na delo in z dela pa so ugodne.

»Detektiv Menla«

V okviru gasilskega društva v Stični je prav prizadevna kulturna skupina, v kateri delata pevka in dramska sekcijska. Dramska skupina je pred kratkim uprizorila dramo »Matl in sin«, ki je bila lepo obiskana. Z dramo nameravajo tudi gostovati. Vsako leto priredijo na pustno nedeljo pevski koncert, igral-ska skupina pa uprizori veseloigro. Tako bo tudi letos, ko bodo občinstvu prikazali »Detektiva Meglok. Gasilsko društvo s svojim pevskim zborom in dramsko skupino se torej zares trudi, da kulturno delo v stiški občini ne bi zamrlo.

GROGA

TURJASKA LIPA — Debela je grajska starka. Sedem jih jo je komaj objelo. Stara je 400 let in potrebuje zdravnika, da ji bo podaljšal hirajoče življenje. (Foto: Alojz Sever)

Ali bo Prešernov hrast še stal v turjaškem dvoru?

Mladi in stari vedo, da pred vzhodom v turjaški grad ni nobenega hrasta, pač pa bodo še nekaj let lahko občudovali le 400 let staro lipo, ki je zaradi svoje starosti obsojena na propad. Če bi za to častljivo stanko skrbeli pravi medicinci, bi ji lahko podaljšali življenje za nekaj let. Sama onemogla

reva ne bo več dolgo vzdržala. Neki dobrohotni amazejsi so ji sicer dali pomoč s tem, da so ji dali cementne injekcije, vendar bi bilo potrebno stanko poviti z močnimi železnimi povoji po telesu, ker se bo sicer zgrudila. Na sliki si ogledajte sedanje podobo lipe.

V. S.

VELIKOLAŠKI DROBIŽ

OTROCI IN MLADOLETNIKI NE SMEJO sami nositi in uporabljati zračnih pušk. Novembra lani je mladoletnik M. A. iz Zapotoka v domači kuhinji usmeril svojo zračno puško proti 8-letni deklici P. M. Ni vedel, da je puška nabita. Sprožil jo je in udal deklico v levo oko. Kljub takojšnji zdravniški pomoči je deklica ostala slepa.

Take in podobne nesreče se bodo ponavljale, če bodo mladoletniki brez nadzorstva odraslih nosili in uporabljali zračne puške. Mladoletniki s zračnimi puškami pobijajo tudi ptice perke ter preganjajo domače in druge živali. Zato opozarjamo na določbo 3. odstavka 10. člena zakona o nabavljanju, posesti in nošenju orožja, ki pravi: »Otrokom in mladoletnikom je dovoljeno nositi in uporabljati zračno orožje le pod neposrednim nadzorstvom staršev ali vadiatelja strelske organizacije.«

KNJIZNICA JE ODPRTA vsak petek od 11. do 13. ure. Prostore ima nad mesarijo. Je dobro založena s leposlovnimi knjigami, ki so primerno čtivo za mlade in stare. Za le izposojevalcev knjig zelo malo. Verjetno bi bilo bolje, če bi knjižnica besedila knjige takrat, ko imajo ljudje več časa in opravkov v

Laščah. Morda bi bil najbolj primeren čas za izposojanje knjig ob nedeljah od 10. do 12. ure.

NOVO TRGOVINO SO DOBILI Rakšani. Trgovsko podjetje Mercator je pred kratkim preselilo svojo trgovino z mesnim blagom v prenovljene prostore bivše gostilne Žulek. Srednji lokal je dosti bliže potrošnikom in tudi bolj sodoben je, saj ustrezno vse sanitarnim ter tržnim zahtevam.

ZA LEPOI VIDEZ SVOJEGA KRAJA — lani so gostilno Koprivo obnavljali. Nekateri občini prostori so kar prijetni. Čeprav dela še niso končana, bi bilo prav, da bi kdo s pločnika pred gostilno pospravil odpadni gradbeni material. Ne gre le za boljše počutje samo domačin, pač pa tudi tujih gostov, ki se radi ustavljajo v Velikih Laščah.

DELOVNI ČAS ZDRAVSTVENI AMBULANTE — Ambulanti zdravnik dr. Viktor Čuč ordinira vsak dan od 7. do 13. ure, ob petkih od 13. do 19. ure; vsako drugo soboto popoldne in vsako drugo nedeljo ga nadomešča v dežurni službi dr. Lev Mejač. Dr. Mejač nadomešča dr. Čuča tudi v njegovi odsotnosti in ga lahko dobiš v stanovanju pri cerkvi v Velikih Laščah. V. S.

ZIMSKA POMOČ

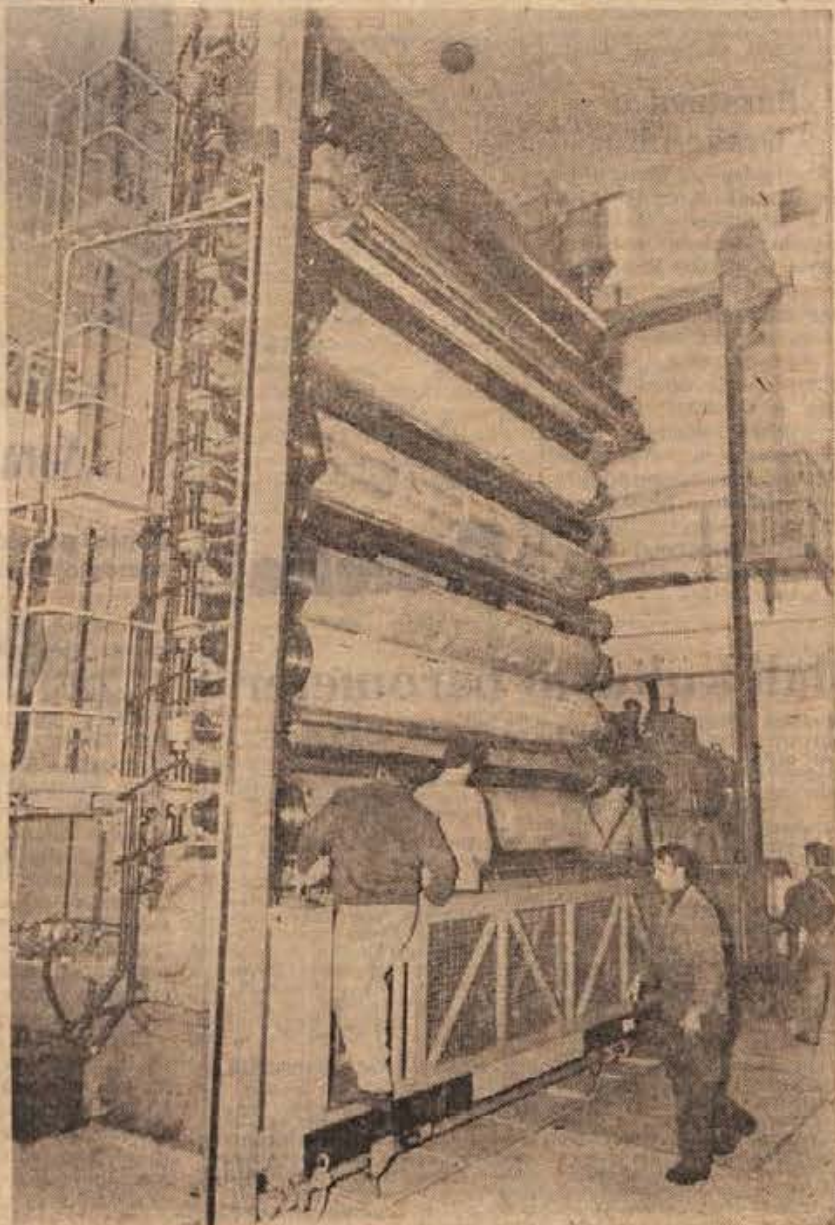
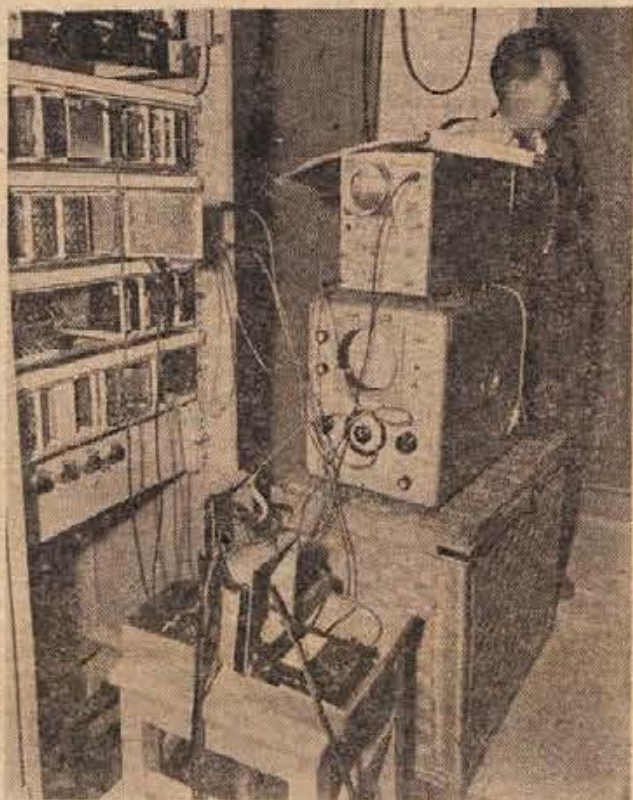

Ko pritisne zima, prično vsako leto pohajati lesne zaloge krški tovarni časopisnega papirja. Ne toliko zaradi zime v gozdovih, kot zaradi zamrznjenih cen lesa in papirja! Tudi letos so krški papirničarji poldrugi mesec delali samo s polovico zmogljivosti, čeprav so že pol leta prej ukrenili vse, da bi do tega ne prišlo. V najhujši stiski jim je med drugimi priskočilo na pomoč Gozdno gospodarstvo Brežice, ki bo podrla več kot 7000 prostorskih metrov topolovine in smrekovine. Na

sliki ob levi strani: golosek 14 hektarov smrekovega gozda na Pečelinku pri Blanci, od koder je treba do poti les pretovoriti s pravimi konjskimi močmi. Iz nasadov v Vrbini pri Brežicah (slika na dnu) bodo več tisoč prostorskih metrov topolovine spravili do tovarne z manj muje. — Slike ob desni strani: tovarna pa si pomaga tudi z odpadnim časopisnim papirjem. Največ ga prispevajo tiskarne, zbirali ga bodo po šolah, najhitreje pa je, če ga kar sami pripeljete — kot tovarišica na naši sliki, ki ga

je v fička naložila skoraj 200 kilogramov. — V krški tovarni pa mislijo tudi vnaprej: že čez nekaj dni bo stekel gigantski gladilni stroj SUPER KALANDER za glajen papir, na kakršnega tiskajo ilustrirane revije. Tak papir smo morali do sedaj uvažati. Na slikah sta mehanizem za elektronsko krmiljenje zahtevne naprave, na kateri (spodaj) mehaniki in tehnologi pravkar prirejajo transportne valje (posnetek iz Vrbine: Tinko Vimpošek, Brežice; vse druge: Tone Zalokar, Krško)

FOTOREPORTAŽA

kultura in izobraževanje

Danes predavanje o koroški literaturi

Matjaž Krncelj, asistent na filozofski fakulteti v Ljubljani — oddelku za slavistiko, bo predaval danes v Novem mestu o sodobni slovenski koroški književnosti. Okoli 11. ure bo o koroški književnosti govoril srednješolcem v gimnaziji, ob 16. uri pa v učilnici Studijske knjižnice Mirana Jarca slavistom in drugim obiskovalcem. Zanimivo predavanje prireja novomeška podružnica Slavističnega društva.

SODOBNOST št. 1

Januarska številka Sodobnosti je spet peštra in zanimiva tako zaradi aktualnih zapisov kot literarnih prispevkov. Uvodoma prinaša razmišljanje Cirila Zlobca o slovenski kulturi pred izidom zakona o kulturnih skupnostih. Nato objavlja stiri najnovejši pesni Lejmeta Krakarja, rojaka iz Senčice. To so izpovedi stiske sodobnega človeka, ki je prehodil trnovo mladost skozi taborišča in se utrujen vrnil na domača tla. Janes Monart si je v tu objavljenih pesnih, zlasti pa z Antisongom, privoščil vse, ki mažejo slovensko poezijo in kulturo s tako imenovano astraniščno poezijo. Tretji pesnik je Franci Zagorčnik, umirjen, pa zato nič manj sodoben izpovedovalec. Evald Fliser je objavil radijsko igrano »Sodniška zgradba«, Marjan Krubiš pa novelo »Kjos«. Revija prinaša med drugim tudi anketo, v kateri slovenski glasbeniki, peškarji in kritiki izmenjujejo mnenja o problemih glasbe. V razdelku Kronika — Likovna umetnost bomo Tršarjevo razmišljanje ob razstavi del Antona Repnika v ljubljanski Mali galeriji, Pogačnikovo oceno Zlobčeve zadnje pesniške zbirke, Siferjevo kritiko Ingoličevega romana »Sumi gozdovi domačije in letega avtorja kritiko Kavčičevega romana »Zrtve«.

Razstava o Prešernu

Novomeška Studijska knjižnica Mirana Jarca je odprla 2. februarja v svoji avli razstavo »Prešern v besedi, podobi in glasbi«. Kot že naslov pove, obsega razstava Prešernova dela, upodobitve našega pesnika (več kot 40) in glasbena dela, napisana na Prešernova besedila. Razstava je zanimiva, z njo pa je knjižnica dostojno počastila spomin na velikega pesnika oziroma slovenski kulturni praznik. Razstava o Prešernu je prva prireditev na čast slovenskemu kulturnemu prazniku. Odprta bo do konca meseca.

Mali kulturni barometer

ZBOR »EMIL ADAMIČ« OD-LIKOVAN — Predsednik republike je odlikoval z rednim znakom za narod s srebrnimi žarki učiteljski pevski zbor »Emil Adamič«, ki praznuje te dni 45-letnico obstoja. Pevski zbor je imel ob svojem jubileju tudi vrsto koncertov v večjih krajih po Sloveniji.

REVILJA BOREC O DOLENJSKI ZALOŽBI — Ko prva letošnja številka revije Borec objavlja knjižni program slovenskih založb v letu 1970, piše o Dolenjski založbi med drugim tole: »Danes slišimo marsikaj o dolenjskem, zlasti novomeškem gospodarskem boomeru. Slišimo o velikih uspehih ene in druge pa tretje novomeške tovarne. Slišimo tudi o ugodnih materialnih razmerah novomeške občine. Na žalost pa se ta gospodarski razcvet Dolenjske na kulturnem področju ne čuti. Ali v Novem mestu ni poslušala za vrtnice Dolenjske založbe v Novem mestu ali pa ni tam ljudi, ki bi bili pripravljani obu-

KOROŠKA SAMORASTNIKA V PREŠERNOV SPOMIN

V Napotnikovi galeriji v Soštanju bodo v počastitev slovenskega kulturnega praznika v soboto, 7. februarja, ob 18. uri odprli razstavo lesenih in železnih plastik, ki jih razstavlja Janko Dolenc iz Vuzenice in Alojz Jerčič, delavec iz Mute. Medtem ko smo Dolenčeve plastike že videli na razstavah v Kostanjevici in v Trebnjem, predstavljamo zgornjo kompozicijo »Za plugoma iz varjenega železa, delo nadarjenega samouka Alojza Jerčiča.

Dolenjska spet na repu?

Pred slovensko revijo mladinskih pevskih zborov

Ob koncu letošnjega maja bo v Zagorju ob Savi druga revija mladinskih pevskih zborov Slovenije. Priveditaja te pomembne glasbene manifestacije sta ZKPOS in občinski svet ZKPO Zagorje. Srečanja se bo udeležilo okoli 50 najboljših mladinskih zborov iz vseh krajev Slovenije, nekaj pa tudi iz zamejstva.

Poleg republiške revije bodo občinska in medobčinska srečanja mladih pevcev sodelovali pa bodo tudi vokalni in instrumentalni ansambli. Zbori in ansambli bodo na teh nastopih razgrnili, pred javnostjo uspehe celoletnega dela. Ker bodo prireditve v letu, ko praznujemo 25-letnico osvoboditve, je prav, da jih še skrbneje pripravimo.

Ko razčlenjujemo delo mladinskih pevskih zborov, ki delajo večinoma na šolah, ugotovljamo, da je leto najbolj množično in kvalitetno na območju Stajerske Dolenjske in Bela krajina nastajala tudi na tem področju prave, na rep.

Priloga za to je več B-stven vpliva na tako stanje pomanjkanje kvalificirane glasbenega kadra. Posledice je čutil tudi pri vrednotenju glasbenega pouka, ki na naših šolah še ni dobil prave vseljavne marsikje pa ga celo omejujejo. Ker ni strokovnjakov, se z glasbeno delavostjo ukvarjajo učitelji, ki imajo sicer veselje za glasbo so pa brez zavarovanega znanja. Seminarji so potrebni in koristni, so pa tudi inohod v silo. Ob tem se je potrebno vprašati, ali kole tako dejavnost zadosti delavnost podpirajo. Glasbeni pedagogi so sicer najobsežnejši skrbeni zato tudi silno poročila prizadevanje in samu dejavnost glasbenih pedagogov.

Občinski sveti ZKPO bodo rjorali prizadevanje in samu dejavnost glasbenih pedagogov.

RAZSTAVA V SEVNIŠKI GALERIJ

„Narava skozi moje oči“

Danes popoldne bodo v Sevnici odprli prvo samostojno razstavo Toneta Zgonca iz Tržišča

Ze od mladih nog je 29-letnega Toneta Zgonca, likovnega pedagoga iz Tržišča (doma je iz Brega pri Sevnici), veselilo slikarstvo. Končal je pedagoško akademijo v Mariboru, posebno spodbudo za delo pa mu je dala nagrada, ki jo je dobil na razstavi likovnih amaterjev Slovenije v Mestni galeriji v Ljubljani.

Njegovo stanovanje v novem bloku v Tržišču je atelje v malem. Vse je pravzaprav namenjeno tovrstnemu ustvarjanju, ki mu posveča ves prosti čas. »Ves čas sem čutil veselje in nagnjenje za to delo, na celjskem učiteljskem pa me je še posebno navdušil prof. Cesar, ki mi je dal prvo teoretično znanje. Bolj sem se začel ukvarjati s slikanjem leta

1966, od takrat naprej sem sodeloval tudi na nekaterih razstavah.

Moji motivi so vzeti predvsem iz narave, ki jo po svoje doživljam kot vnet pianinec. Pri slikanju uporabljam tempero, ki ima tudi to prednost, da je poceni. Poskusil sem tudi kipariti.

Pred leti je bila v Sevnici razstava likovnih amaterjev iz Posavja. Tako sodelovanje bi morali gojiti. Počutim se osamljenega, pogrešam ljudi, s katerimi bi se lahko več pogovoril o naših poskusih in prizadevanjih,« je govoril Tone, ko sva pregledovala liste z njegovimi prvimi poskusi, ki kažejo slikarjevo nadarjenost in svojevrstno likovno ustvarjalnost. M. L.

Prešeren med partizanskimi tiskarji

Bilo je prve dni februarja pred 25 leti. V Centralni tehniški KPS v Crmošnjicah smo se živahno pogovarjali, kako bomo naduse slovesno prvič proslavili Prešerna, zlasti se, kar sta SNOS in izvršni odbor OF Slovenije razglasila 8. februar za slovenski kulturni praznik.

K nam je prišel tovariš Povh, ki je bil tiste dni tudi v Crmošnjicah. Nagovarjal me je, da bi kar jaz pripravil govor o Prešernu, za trugo pa bodo poskrbeli igralci, ki so imeli v tej vasici pod Rogom nekaj časa svoj sedež.

Naloga sem se na moč otepal. Naposled sem se le vdal in začel skicirati misli, na koncu pa sem pripisal »Zdravljico«. Ta listič sem ohranil do danes. Proslave nisem dočkal, ker so me prav tedaj premestili v partizansko tiskarno »Triglava na Kočevsko. Pripravljeni govor sem tako povedal tiskarjem, nekdanja moja učenka — tedaj partizanka — pa je recitirala »Zdravljico«. Nato smo odpeli še nekaj narodnih in partizanskih viš. Slavnost se je končala tako, da je tovariš Joki izročil medalje

za hrabrost najboljšim tiskarjem.

Naslednji dan sem prevzel v tiskarni korektorsko delo. V roku mi je prišla Prešernu posvečena številka Slovenskega poročevalca. Dobro se spominjam uvodnega članka, ki ga je napisal Boris Kidrič, odloka o Prešernovem dnevu ter Prešernove podobe. Tako je bilo moje srečanje s Prešernom pred 25 leti in nikoli ga ne bom pozabil.

MARJAN TRATAR

Al' prav se piše...

„Sto doktorjem...“

Možnosti za obveščanje (za sporazumevanje!) so različne in ne vedno lahke. Upoštevanja vredna so glasila, ki jih redno ali priložnostno izdajajo predvsem velike delovne organizacije. Z njimi vzpostavimo neke vrste posreden pogovor s samoupravljavci. Razumljivost, jasnost in jedrnatost so prve odlike obveščanja, če hočemo doseči zaželeni smoter. Krog bralcev se mora od številke do številke širiti. Pisatelj mora vedeti, za koga piše in kakšen odmev želi oziroma pričakuje. Zamotano pisanje je jalovo početje že od same osnove dalje. Strokovni jezik iz razprav je treba, preden ga izročimo na pol do delovnih ljudi, tako poenostaviti, da bo enako užiten tako za izobražene kot za druge samoupravljavce, ki si iz različnih vzrokov izobrazbe niso mogli pridobiti. Poslednja misel ne sme nikogar motiti. Vsako pošteno delo je enako častno. Prav zato ne sme biti nihče prikrajšan pri pravicah. S pravicami pa so povezane tudi dolžnosti. In če bomo jasno opredeljevali, kaj sodi med dolžnosti in med pravice, bo odpadel marsikak grenak nesporazum. Tudi delovna verna je odvisna od pravočasnega sporazumevanja in dobrega razumevanja članov delovne organizacije.

Za konec pa si zapomnimo veliko misel, ki jo je nekoč povedal naš znani pisatelj Finžgar: »Največja umetnost je pisati za ljudstvo in inteligenco hkrati. Sto doktorjem govoriti ni težko, sto kmetom lepo govoriti je višek umetnosti.«

Ali imamo lahko mirno vest pred to resnico?
PROF. JOZE ŠKUFCA

Nesreča Blaža Arnič

1. februarja se je nedaleč od Kranja smrtno ponesrečil z avtomobilom slovenski skladatelj Blaž Arnič, rodni profesor za kompozicijo na ljubljanski akademiji za glasbo Pokojni skladatelj je bil star 80 let. Smrt ga je zatekla, ko je pisal deveto simfonijo. Slovenski kulturi je zapustil veliko del trajne vrednosti.

Televizijski Čedermac

V ponedeljek zvečer smo videli na ljubljanski televiziji dramatisiran roman Franceta Bevka »Kaplan Martin Čedermac«. V odsko (gledališko) besedilo je delo preli Boris Grabnar, režiral pa ga je Saša Vuga. Na malem ekranu je zažvela zgodba o preganjanem kaplanu Čedermacu z vsjo pretresljivostjo. Gledalci so lahko podčutili resnico o preganjanju slovenske besede v predvojni fašistični Italiji.

JUTRI V DOLENJSKI GALERIJI

V Dolenjski galeriji v Novem mestu bodo jutri ob 18. uri odprli slikarsko razstavo mladih likovnikov z novomeške gimnazije, nato pa bo prav tam glasbeno-literarni recital. Spored so pripravili: glasbena šola in sodelavec glasil »Stezice« in »Mladost v belem«, ki se bodo predstavili s svojimi deli. To bo druga kulturna prireditev na čast Prešernovemu spominu v Novem mestu.

Krško: v soboto literarni večer

V Valvasorjevi knjižnici bodo brali svoja dela predvsem pesniki mlajšega rodu

Prešernov spomin in slovenski kulturni praznik bodo počastili v Krškem z literarnim večerom, ki bo v soboto, 7. februarja, ob 18. uri v Valvasorjevi knjižnici.

Knjižnica je na večer povabila znane slovenske pesnike, zvečine pa pesnike mlajšega rodu. Nastopili bodo: Ivan Minatti, Tone Kuntner, Marko Kravos iz Trsta, Ervin Fritz in domačinka Ivanka Hergold.

Večinoma so to ustvarjalci, ki imajo za seboj že najmanj eno samostojno knjigo.

S to prireditvijo bodo Krčani nedvomno lepo počastili Prešernov spomin. Na prireditvi bodo pobirali prostovoljne prispevke za pomoč med potresom poškodovanim knjižnicam v Bosanski krajini. Tudi to je hvalevredno dejanje in za zgled drugim.

„Sinovi“ za Banjaluko

Koncert vokalno-instrumentalnega ansambla »Sinovi« je bil v Novem mestu slabo obiskan

V novomeškem Domu kulture so imeli pretekli petek »Sinovi«, vokalno-instrumentalni ansambl iz Ljubljane, poldruho uro trajajoč koncert. Mudi glasbeniki so celoten dobiček namenili ponesrečencem, ki so bili prizadeti ob potresu v Banjaluki in Bosenski krajini.

Ceprav v Novem mestu že kar precej časa nimamo imeli priložnosti videti samostojnega nastopa kakšne beat skupine, je bila dvorana v petek zvečer koma polna (na balkonu je sedelo samo kakih 20 gledalcev — poslušalcev). Ob tej ugotovitvi se lahko vprašamo: ali je novomeška publika že tako »naravnjena«, da hodi poslušati samo Brana Korena, Edvina Flišerja in narodno zabavno ansambl? Ali se ji zdi preveč osem dinarjev za ponesrečene ob potresu (ali premalo?) ali pa je na celno nasprotje danes tako pri-

ljubljenim selektricarjem? S tem vprašanjem se obručamo predvsem na starejše Novomeščane, ker ni bilo v celi dvorani prav nobenega. (Bila je sicer neka starejša gospa, toda ker so po njenem preveč na glas »spitalis«, je še ob odmoru zapustila dvorano!)

Mogoče res ni bil izbor pesmi najbolj primeren za malo starajše poslušalce, mogoče je bilo osvobođenje za tako majhno dvorano, kot je naša, premočno; toda kar solidno in dovršeno igranje »Sinov« je bilo vredno ogleda in poslušanja. Morda bi bilo zanimivo povedati, da je bil še pred nedavnim solo pevec pri »Sinovih« nekdanji Novomeščan Boris Bele Borš. Ker pa se je moral posvetiti študiju, ga je zamenjal Tomaž Marolt.

Koncert je torej uspel, saj je v anavitu navdušenja med dokaj tiho in hladno publiko prišel na oder steklenica »Gorjana« — prazna! Na vso srečo ni nikogar sadela, pa še cela je ostala... Prireditev si je ogledalo 200 obiskovalcev, za Banjaluko pa se je nabralo 840 dinarjev. M. G.

V četrtek so se iz Zagreba vračali Bor Gostiša, Didka Haberi in Dejvi Hrušovar, člani priljubljenega ansambla »Bele vrane«. Za kratek čas so se ustavili na Otočcu. Fotografije bodo veseli vsi ljubitelji omenjenega ansambla, ki nam redno pošiljajo kupone, ki dokazujejo, da so »Bele vrane« tudi na Dolenjskem zelo priljubljene. (Foto: Mirko Vesel)

OGLE* DALO MLA* DIH

Mladina sebi in vam

Sredi meseca februarja pripravljamo občinska konferenca ZM v Krškem zabavno-glasbeno oddajo pod naslovom »Mladina sebi in vam«. Na njej bodo nastopili zabavno-glasbeni ansambl iz Cerkelj, Radeč in Brestanice. V programu je tudi nekaj skečev in drugih zabavnih točk.

Prizadevnim mladincem zaupajo

Vaški mladinski aktiv v Ponikvah je med najbolj delavnimi v trebanjski občini. Tesno so se povezali z družbeno-političnimi organizacijami. Nič ni čudno, da so zato volivci izvolili kar tri mladince v KO SZDL Dolenja Nemška vas: Zeljko Gričar je tajnik, Mira Zakrajšek blagajničarka in Stanko Sitar član odbora SZDL.

Šalka vas: mladinski klub

V kratkem bo dobila mladina Šalke vasi pri Kočevju svoj klub, ki bo v stavbi, kjer je tudi kino dvorana. Vse kaže, da bo mladina ustregla pogojem, ki jih za ustanovitev kluba postavlja krajevna skupnost. Ti so: v klubski sobi bo imel 2-krat na teden vaje tudi neki ansambl in mladina mora sama vzdrževati sobo, plačati elektriko, kurjavo, čiščenje itd. Dokončno bo o klubu odločeno na bližnjem sestanku krajevnih organizacij in mladine.

Vedno pripravljene pomagati mladim

V trebanjski občini ni veliko tovarniških mladinskih aktivov. Vodstvo občinske konference ZMS Trebnje opaža v zadnjem času, da so mladinski aktivni zaživeli. Precejšen napredek je dosegel mladinski aktiv v »Danu« na Mirni, saj so prav pred kratkim izvolili novo vodstvo in sprejeli program dela. Niso ostali samo pri besedah, že pred dobrim mesecem so obiskali »Kollinsko«, v Ljubljani so se srečali s tamkajšnjimi mladinci in sklenili, da bodo odšli težeje sodelovali med seboj. L. B.

V Ponikvah skrb za pomladek

Gasilci iz Ponikveh se zavedajo, da brez mladih članov ne bodo mogli. V decembru so pričeli skrb za pomladke. Za vstop v gasilske vrste se je odločilo 20 mladincev, kar je za ta kraj že velik uspeh. Ker je ta način izobraževanja mladine proti elementarnim nesrečam zelo prikladen, bi bilo priporočljivo, da bi ga vveljali tudi v drugih krajih. Z. G.

Na obisku v idrijskem klubu

Člani novomeškega predsedstva občinske konference ZMS so v ponedeljek obiskali idrijski klub mladih, kjer so se s tamkajšnjim vodstvom kluba pogovarjali o njihovem delu in izkušnjah. Idrijski mladinski klub sodi med najboljše tovrstne klube pri nas in je bil že večkrat nagrajen s prvo nagrado. Njegove izkušnje bodo koristile tudi Novomeščanom, ki si želijo organizirati klubsko delavnost mladine, čeprav za razliko od Idrižčanov nimajo primernih prostorov.

Trikrat na odru v enem tednu

Dramski krožek žužemberške mladine je s svojimi tremi nastopi poskrbel za prijetno razvedrilo občanov v Žužemberku in na Dvoru. V režiji učiteljice Mimice Kodretove je zelo uspešno odigral veseloigro Marjana Marlinca »Poročil se bom s svojo ženo«. Za igro je bilo toliko zanimanja, da je tudi ob ponovitvi v Žužemberku bila dvorana polna. Igro so igrali tudi na Dvoru. Občani obeh krajev si takih nastopov še želijo. M. S.

Boštanj: »Pokaži, kaj znaš!«

Mladinski aktiv iz Boštanj pri Sevnici bo 22. februarja ob 15. uri popoldne priredil že sedmo tradicionalno prireditev »Pokaži, kaj znaš«. Tekmovali bodo samsamezniki in skupine, ki se bodo predstavili s pevskimi, instrumentalnimi in gledališkimi nastopi. Organizatorji so dali v tisk poseben lepak, ki vsebuje tudi reklamne oglase delovnih organizacij.

Šola, ki ima že priznan sloves

Center strokovnih šol v Novem mestu bo kmalu slavil 100-letnico ustanovitve — šola ima priznan sloves in vsako leto več učencev — Praksa je ponekod pomanjkljiva, učenci pa puceni delovna sila v proizvodnji

1873. leta so v Novem mestu ustanovili obrtno nada-ljevalno šolo, ki je predhodnica današnjega centra strokovnih šol. Pred skoraj 100 leti šola še ni bila v finančnih težavah, na današnjem centru pa so se denarne težave nehale šele tedaj, ko je financiranje prevzela republiška izobraževalna skupnost. Na centru strokovnih šol potrebujejo za praktične vaje učencev veliko denarja. Učenci, zlasti tisti, ki so v I. letniku, uničijo pri praktičnem poizku veliko orodja in materiala. To izgubo krijejo z donosnim delom učencev tretjega letnika, ki imajo v Bršlino svojo mehanično delavnico. V šoli znanjkuje prostora in bodo morali urediti še nove učilnice, zlasti zato, ker število dijakov vsako leto narašča, ne nazadnje zaradi dobrega slovesa šole kot ene najboljših te vrste.

■ Vlado Drenovec: mehanik v bršlinskem servisu — vajenec:

»Dosej sem opravljal prakso v servisu »Pionirja«. Naučil sem se precej, ker tam popravljajo najrazličnejše avtomobile. Tudi pri nas mi je delo všeč. Ko popravim motor in ga poizkušam vzgati, sem nestrpen, nazadnje pa silno srečen, ko vžge. Nimam nikakih pritožb, motijo me le nizke vajenske nagrade.«

■ Marjan Bračič: in-struktor: »Na našem servisu se fantje naučijo vsega, kar potrebujejo pozneje pri delu. Poskrbimo, da vsak predela program. Učenci, ki so na praktiki v IMV, so brez osnovnega znanja, medtem ko v drita Zavod za požarno varnost in Pionir zelo dobro prakso. V mnogih podjetjih morajo učenci opravljati delo, ki nima nikakršne zveze z njihovim poklicem.«

■ Boris Savnik, ravnatelj šole: »V šolo skušamo uvesti praktični pouk, ker dobijo učenci premalo sistematičnega znanja. Že v letošnjem letu smo nameravali ustanoviti razred, ki bi imel prakso v šoli, vendar ni bilo dovolj učencev. Vočina naših vajencev ima prakso že zagotovljeno. Razred, ki bo imel prakso v šoli, bomo ustanovili šele prihodnje leto.«

■ Tomaž Lazar, učenec: »Za šolo sem se odločil, ko nisem niti dobro vedel, kaj pomeni biti orodjar. Če bi poklic prej poznal, se zanj ne bi odločil. Po končani šoli se bom najbrž usmeril drugam.«

■ Primož Razbelj, učenec: »Poklic me je veselil že od otroških let. Še preden sem šel v šolo, sem delal pri sošedu in se navdušil zanj. Moj konjiček je varjenje in izdelovanje ključavnic.«

MILOVAN DIMITRIČ

Noreti ali ne noreti, to je zdaj vprašanje

Za pustni čas vam dajemo nekaj nasvetov, kako boste presenetili znance in prijatelje

Maškarada tu, maškarada tam. Maškarada povsod od sobote do torka! Malce pretirano rečeno, skratka večnost veselja in norčij, še posebno za mlade. Lahko je postati mogoče na povsem nemogoč način.

Ne verjamete? Vam manjda tam. Maškarada povsod od sobote do torka! Malce pretirano rečeno, skratka večnost veselja in norčij, še posebno za mlade. Lahko je postati mogoče na povsem nemogoč način.

Pojdite kot mornar z morskimi deklico. Ne potrebujete nič drugega kot belo-modro progasto majico, zavihane kavbojke in

steklenico v eni roki, v drugi pa zares dolgočasno plavalcko v kopalnik (brez zgranzanja). Deklica naj si sešije še krilo iz onenane svile z razpoko v obliki ribjega repa, ki naj ga prelépi z luskinami, izrezanimi iz aluminijaste folije.

Če je dekle izbirčno in bi si rado poiskalo partnerja, zakaj pa ne?

Cinganki v hula hupkah kožne barve, z malomarno oblečeno bluzo, z velikimi uhanj in s krilom iz številnih nesešitih (lahko sposojenih) rut ne bo nihče zameril, če se bo sukala okrog miz.

Vas je več? Prijateljska družina? Pojdite kot super hippiji. Pogoj: pisana pisana oblačila, veliko cvetic, skušana griva in nekoliko ogrlic, verig, verižic itd.

Šta s prijateljico nečeljivi? Vsaka potrebuje samo kratko srajčko in na njem polovico srca, seveda velikega in rdečega. Da ne bi osvojili drugih src, o tem ni nobenega dvoma.

Ste navdušen avtomobilist? Sposodite si kombinizon in našijte nanj črke WD-40. Brez skrbi, vse bo šlo kot po maslu. Lahko bi naštevali še in še. Z malce iznajdljivosti in prešernosti boste našli tisto, kar vam bo všeč, in zagotavljamo vam, da boste še dolgo pomnili 70. pust v našem stoletju. Pa veselo zabavo! ABV

NAJPOPLOT

Ta teden sem najraje poslušal(a) melodijo:

Ime in priimek

Ulica

Kraj

Rok: 9. februar 1970

Kupon št 4

Doklej jim je usojeno tako živeti?

Medobčinsko sodelovanje in otoška pobuda — pomoč pri reševanju

Nekoč je bila senzacija, če je Ciganka končala učiteljico. Danes zaposleni Cigani niso več redkost, kot niso redki mladi Cigančki, ki hodijo v šole. Kljub temu pa je med Cigani še veliko takih, ki so sprti z običajnim načinom življenja: klatijo se iz kraja v kraj, ukradejo, kar jim pride pod roko... Na sodiščih so zato še vedno pogosti obiskovalci, žal pa sodišča njihovih težav ne morejo rešiti.

Predsednik trebanjske občinske skupščine Ciril Pevec je prepričan, da bi morali o tem izredno prečnem dolenskem problemu, ki ga zdaj vsaka občina rešuje zase, na skupnem sestanku postaviti enotno imenje in tudi v

medobčinskih okvirih reševati te težave. Tovariš Pevec tudi sodi, da se tako lahko litreje nadejamo uspehov, saj se je medobčinsko sodelovanje že nekajkrat lepo izkazalo.

V krajevni skupnosti Otočec se na svojih sestankih že dostikrat spregovorili o ciganskem vprašanju. Mnenje, da se nam mašurjeje stare napake, ko smo Cigane razselili, pa se zato drugi klatijo od ene do druge ciganske domačije, je sicer lahko pravilno, jedra problema pa ne more rešiti. Zato predlagajo takole rešitev: naseliti Cigane v posameznih krajih, posrbeti, da bodo imeli delo — in rezultati bodo kmalu vidni. Civilizirane cigarske družine so si že marsikje pridobile dovolj ugleda zaradi svoje poštenosti in skrbnega dela. Marsikje pa izgubljajo ugled zaradi drugih Ciganov, ki kradejo v okolici. Zato ni nič čudnega, da se nekatere ciganske družine vse pogosteje pritožujejo zaradi podobnih početij drugih Ciganov, ki hkrati ne puste, da bi otroci hodili v šole, starši pa na delo. Morda je prav v tem ugoden tremetek za resno akcijo, ki jo ponuja otoška krajevna skupnost. Z medobčinskim sodelovanjem in programom bi morda le uresničili to, kar se nam ni posrečilo doslej: spremenili bi večstoletne navade Ciganov in jih civilizirali.

LANSKOLETNA BILANCA Z DOLENJSKIH CEST (NADALJEVANJE)

Kje so meje vsem tem strahotam?

Vinjenost voznikov še vedno nevarno ogroža promet na Dolenjskem — Lani je »pihal« kar 549 voznikov, 1352 pa so jih zasačili, ker so se vozili brez voznškega dovoljenja

Ugotovili smo že, da se je lani zgodilo na dolenjskih cestah (tako krajše imenujemo ceste na območju novomeške UJV) 1664 prometnih nesreč; njihove posledice so bile: 54 mrtvih, 688 ranjenec in okoli 4.591.085 din skode. Prav tako smo pregledali nesreče po občinah, pretresli število udeležencev in povedali, kdo vse je nesreče obravnaval. Tokrat poskušamo tem ugotovitvam dodati vzroke, zavoljo katerih je prišlo do nesreč, in reči še besedo, dve o ukrepih proti nespornim ali dozdevnim povzročiteljem.

Vzroki, zakaj se ljudje zadržajo in prevračajo na cestah, zakaj je toliko ranjenih, mrtvih — da o gmotni škodi ne govorimo, so zelo različni. Glede na to, kako pogosto nastopajo pri nesrečah, pa skorajda ne menjavajo vrstnega reda. In vendar so izvedenci ugotovili, da se je lani vrstni red vzrokov za prometne nesreče na dolenjskih cestah nekoliko spremenil.

Tako je bila vinjenost že nekaj let med vzroki na četrtim mestu, po lanski bilanci pa je zdrsnila navzdol in je trenutno na petem mestu.

Vinjenost preganjajo v prometu že od vsega začetka, ker se je zaradi nje že veliko voženj slabo končalo. Miličniki so dali pihati »balončke« (alkoskop) 549 voznikom, 193 pa so jih poslali na pregled krvi. Nadaljnji ukrepi pa so bili predlogi sodiščem za kaznovanje: 338 voznikov motornih vozil in 37 kolezarjev in voznikov vpreg.

Hude preglavice so prometnim miličnikom delali ljudje, ki so jemali krmila v roke, ne da bi bili za to usposo-

ljeni Takih, ki so se vozili na »svojo odgovornost«, so predlagali za kaznovanje kar 1352.

To pa še ni vse. Lanskoletna bilanca vsebuje tudi podatke o mandatnih in drugih kaznih, ki so jih dobili vozniki, ker so: nepravilno prehiteli, se vozili s pomanjkljivo opremljenimi vozili, vozili hitreje, kot bi bili smeli itd. Seštevek vseh takih ukrepov pove, da so prometni miličniki (oz. UJV) predlagali uvedbo postopka v 3.583 primerih, izrekli 6.842 mandatnih kazni in izrekli okoli 17.300 opozoril zaradi lažjih kršitev prometne discipline.

Gotovo pa to še ni vse, kar bi se dalo povedati o »skrižih in težavah lanskoletnega cestnega prometa na Dolenjskem. Navedli smo le nekaj ugotovitev, in če se bomo vsi (brez izjeme) zamislili ob njih, nam tudi ne bo težko odgovoriti na vprašanje: KJE SO MEJE VSEM TEM STRAHOTAM NA NASHH CESTAH?

I. Z.

VODI HITROST

Vzrok	Število nesreč
neprimerna hitrost	350
nepravilno prehitivanje	180
nepredvidnost voznika	149
voznja po levi (sredini)	143
vinjenost voznika	117
prekratka varnostna razdalja	94
izsiljevanje prednosti	68
nepravilno prečkanje ceste (pešci)	42
tehnična okvara (gume)	35
urujenost voznika	28

Okradel je proračun

Davčni izterjevalec Polde Miklič osumljen, da si je prisvojil 35.900 din, ki jih je pobral od kmečkih davkoplačevalcev

V Sentjerneju in okolici so se v zadnjem času razširile govorice, da si je tamkajšnji davčni izterjevalec Polde Miklič prilastil veliko denarja, ki ga je pobral od kmetov.

Kot se je izkazalo, govorice niso bile izmišljene. Ugotovili so, da gre za okoli 35.900 din, ki naj bi si jih bil Miklič prisvojil potem, ko je kmetom že izdal potrdila o plačilu.

Uprava javne varnosti v Novem mestu je zoper osumljenega Mikliča medtem že začela kazenski postopek, o zadevi pa je obveščen tudi javni tožilec.

Proti Mikliču je ukrepala

tudi delovna organizacija, kjer je bil zaposlen. Najprej so mu prepovedali po 21. januarju še naprej pobirati davke. 27. januarja je Mikličovo dejanje obsodilo disciplinsko sodišče pri upravi občinske skupščine. 2. februarja je zasedala delovna skupnost uprave Obs in Mikliča zaradi hujše kršitve delovne dolžnosti izključila po predpisanim postopku.

Pri vsej tej zadevi niso oškodovani kmetje, saj imajo potrdila, da so plačali izterjevalcu Mikliču, škoda je nastala v občinskem proračunu, kjer se zbirajo davki in drugi prispevki.

HUMOR IZ SPISOV

Ni res

Sodnik: Obdolženi ste, da ste bili kar dvakrat pijani za volanom.

Obdolžene: Ni res! Samo enkrat. Miličnik me je namreč zalotil v noči in ob štiri zjutraj, ko se še nisem streznil.

Pijanost je bila torej — enkratna.

Pomanjkljivost

Sodnik: V čem, menite, je odloška nepravilnost?

Obdolžene: Tako je jasna, da ne najdem razloga za pritožbo.

Pomota

Sodnik: Ze spet ste ponoči rogovilih po naselju in motili nočni red.

Obdolžene: To je pomota! Vračal sem se s pevske vaje in malo glasneje ponavljal pesem, ki smo se jo prej naučili...

Nikakor ne

Sodnik: Pretvori ste se sredi glavnega trga.

Obdolžene: Nikakor ne!

Sodnik: Saj ste brenili Stomona Pučnika?

Obdolžene: Sem...

Sodnik: Torej?

Obdolžene: Prosil me je, naj mu pokažem osnove prvine — karateja...

Dobri sosede

Kužnikov Pepe je ves meljav sedel na pragu svoje hiše in hladil glavo, ki je bila zaradi vina, popitega na gasilski veselici, nekam težka. Malo pred tem se je bil vrnil s veselice in nekam mehak je se bil v nogah...

Pa se mu je zazdelo, da sliši petje. Poskušal je obrati svoje čute, pa — po pravici povedano — ni mogel. Zato je zdel na pragu naprej in prijetno kinkal.

Spet se je oglašilo petje. To pot zares. In Kužnikov je odprl oči in zagledal postavo, ki so pojoč šle po cesti mimo njegovega dvorišča.

»Poglej jih, tiče!« si je dejal Pepe. »Pojo mimo moje hiše. Bes jih plentaj! Kaj me motijo? Mar ne poznajo zakona, v katerem je čisto jasno zapisano, da gre ljudem ponoči zasluženi mir? In mar nisem jaz v tem miru moten?«

Take in podobne misli so se podile po glavi Kužnikovega Pepeta in v njegovem telesu so se začele zbirati prej utišane sile. Trudoma se je dvignil na noge in zaklical:

»Kdo kriči, vam pravit?«

Odgovora ni bilo. Le pe-

sem se je oglašila. To pol malo dlje...

»Te že poznam, Korenkov. Ta Tinkač in Grojzda sta zraven. Vas že poznam, tiči... Ne boste mi usli... Zdej vas imam... Jutri, koj jutri pojdem v mesto... pa boste videli...«

In res, Kužnikov se je zjutraj lepo oblekel in se napotil v mesto.

»Predlagam, da uvedete postopek zaradi kršitve nočnega reda in mira. Tinkač, Korenkov in Grojzda so me motili v nočnem spanju...«

Uradni postopek, rabila, zasliševanja...

»Jaz da bi kršil nočni red in mir? Saj me sploh na veselici ni bilo.«

»Jaz sem šel domov že pred Kužnikom...«

»Res sem zapel po poti domov, toda mimo Kužnika nisem šel...«

»Pri moji veri, ne govore resnice. Točno vem, da so bili oni trije.«

»Kako ste jih pa prepoznali?«

»Po glasovih...«

In postopek je tekel dalje. Ker ni bilo nobenih dokazov, je bil naposled ustavljen. Učinek: nič.

Pač: zamera med sosedi...

In koliko Kužnikov živi med nami?

KRONIKA NESREČ

■ **PONIKVE: VES TOVOR NA CESTO** — Stane Novak iz Sentvid pri Stični je vozil 1. februarja tovornjak s prikolico mimo Ponikve. Nenadoma je zagledal pred seboj osebnih avto, ki je iz nasprotni strani prehitel tovornjak. Novak se je avtomobilistu umaknil na rob ceste, tovornjak s prikolico pa je zaneslo v usek. Prikolica se je prevrnila in strelja po cesti ves tovor. Škoda so ocenili na 10.000 din.

■ **PLUSKA: HUDO TRCENJE** — 30. januarja zvečer so stali ob cesti pri Pluski trije tovornjaki. Tja se je pripeljal se Ljubljancem Vinko Golob s tovornjakom in prikolico, vendar je njegovo vozilo obstalo polovno. Za njim se je s osebnim avtom ustavil tudi Seid Karadžić iz Sarajeva. Vsi vozniki so do tedaj vozila ustavili brez nesreče. Po polodeneli in zasneženi cesti se je pripeljal Korprač Teodor Rebec. Med ustavljanjem avtomobila ga je zaneslo v Karadžićovo vozilo. Pri trčenju so bili poškodovani vsi potniki v sarajevskem avtomobilu. Božidarka Sekulović pa so zaradi hujšega udara v glavo odpeljali v bolnišnico. Škoda so ocenili na 18.000 din.

■ **GMAJNA: DVE RANJENI** — 27. januarja je Grk Evangelos Demetridis ustavil pri Gmajni osebnih avto tako, da je srednji del vozila segal na levo polovico ceste. Ko je naproti pripeljal s osebnim avtom Velimir Vujičić, je zaviral in se poskušal Grku umakniti čisto na desno stran, vendar mu to ni uspelo. Prišlo je do trčenja, pri katerem sta se poškodovali Grkovi sopotniki. Gmotno škoda so ocenili na 12.000 din.

■ **NOVO MESTO: 8.000 DIN SKODE NA SNEGU** — Na Cesti herojev v Novem mestu je 30. januarja zvečer med srečanjem zaneslo avtomobilista Bogomir Zamljena v fičko, ki ga je vozil Jože Gregorič s Otočca. Škoda so ocenili na 8.000 din.

■ **MEĐVEDJEK: ZADEL CE-STARSKO VOZILO** — Štefan Dumbovič iz Ljubljane je 31. januarja zjutraj s osebnim avtom pri Medvedjeku zadel tovornjak Cestnega podjetja Novo mesto, ko so posipavali cesto. Dumbovič in so potnik sta se med trčenjem laže poškodovala, gmotno škoda pa so ocenili na 5.800 din.

■ **GRADAC: MOPEDIST V PE-SCA** — 31. januarja zvečer je Franc Kavčič iz Podzemlja sobil s mopedom v Gradcu domačina Jožeta Nemanica, ki je šel po cesti. Pešca so odpeljali v bolnišnico, pri padcu pa se je poškodovala tudi mopedistova sopotnica Jožica Kavčič.

■ **PLUSKA: NI UPOSTEVAL OPOZORIL** — Ahmed T. D. Bačič iz Strije se je 30. januarja zvečer pripeljal s osebnim avtom do Pluske, kjer je bila cesta zaradi poledenenega klanca zaprta. Voznik ni upošteval miličnikovega opozorila, ampak je začel prehitovati kolono stoječih vozil. Ko je upošteval, da je ne more naprej, je svrtil, pri tem pa ga je zaneslo v osebnih avto, ki ga je vozil Italijan Giulio Pint. Škoda so ocenili na 4.300 din.

■ **TRSTENIK: S FIČKOM V ŽIVO MEJO** — Franc Kolenc iz Praprotnice pri Mirni se je 26. januarja zvečer peljal s fičkom s Mirne proti Mokronogu. V Trsteniku ga je zaneslo v živo mejo, nato pa se je prevrnil na cesto. Voznik je bil ranjen, škoda pa so ocenili na 5.000 din.

■ **SMOLENJA VAS: PREK NANIŠA NA TRAVNIK** — Novomeščan inž. Jože Tršar se je 30. januarja dopoldne peljal s osebnim avtom proti Radežu. Pri Smolenji vasi ga je na zasneženi cesti zaneslo prek nasipa, nakar se je na travniku prevrnil. Škoda so ocenili na 3.000 din.

■ **KRAKOVSKI GOZD: ZBIL KOBLIO** — 30. januarja zvečer je Josip Katalinič iz Zagreba s osebnim avtom v Krakovskem gozdu zbil kobljo Valentina Brajdiča iz Sentjerneja. Žival je takoj poginila. Voznik je oškodovan za 4.000. Brajdič pa za 2.000 din.

■ **MIRNA: MED PREHITEVANJEM ZBIL KOLESARJA** — Franc Mlodič iz Slovenske vasi je 27. januarja s osebnim avtom med prehitivanjem zbil kolezarja Edvarda Milca iz Straže pri Sentrupetu. Pri padcu se je Milca laže poškodoval. Gmotno škoda so ocenili na 1.500 din.

■ **KOČEVJE: KOLESAR V BOLNICO** — 30. januarja ob 8.30 je na Tomšičevi cesti prišlo do hude nesreče. Voznik osebnega avta Nikola Fraščević je med prehitivanjem na poledeneli cesti zadel kolezarja Ivana Ostermana, ki je zaviral na levo proti Trati. Kolesar se je hujše poškodoval in so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Škoda je bilo za okoli 700.— din.

■ **KOSTANJEVICA: NESREČA AVTOMOBILISTOV** — 1. februarja popoldne se je pripetila prometna nesreča na cesti III. reda Kostanjevica—Brezice med voznikom osebnih avtomobilov Srečkom Purianom iz Črneljeh in Janom Turkom iz Novega mesta. Na voziilih je nastalo za okrog 3000 din škoda.

■ **BREZICE: 5000 DIN SKODE** — 1. februarja dopoldne se je pripetila prometna nesreča na cesti III. reda Brezice—Dobova med voznikom osebnih avtomobilov Marijanom Filipčičem iz Savskega Marofa in Slavkom Knelčičem iz Zagreba. Pri trčenju je nastalo za okrog 5000 din škoda.

■ **CATEŽ: 10.000 DIN SKODE PRI TRCENJU** — 1. februarja zvečer se je pripetila prometna nesreča na cesti I. reda Ljubljana—Zagreb na Catežu med tovornjakom s prikolico, ki ga je vozil Vladimir Kavčič iz Razdrtega, in osebnim avtomobilom, ki ga je vozil Miroslav Marković iz Zagreba. Na voziilih je škoda za okrog 10.000 din.

■ **RIBNICA: FIČO PODRI UPOKOJENCA** — 30. januarja ob 17.50 je na avtobusnem postajališču v Ribnici pred Klunovo gostilno fičo podri upokojevca Mirka Cvara iz Jelovca pri Sodražici. Fička je vozil Franc Skantelj, trgovski poslovodja iz Dobropolja. Takrat je snetilo in je bila cesta nevarna. Ponesrečenca so prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Na voziilih je škoda za okoli 3000 din.

POTA IN STRAHOVA

DEŽURNI POROČAJI

■ **KRADLI MESO IN VINO** — Noč od 28. na 29. januarja je bila za prebivalce nekaterih vasi pod Gorjanci razburljiva, kot že dolgo ne. Kako ne, ko so imeli v gostih nadležne tatove prekrasne svine in vina! Neznanec so najprej rimski skoti slavnato srebrno Beletove hiše v Vinji vasi, ker tam ni šlo, so poskusili pri večnih vratih. No, na večnih vratih pa so jih že čakale batine domačin, ki jih je ropot ponočnjakov prebudil. Tako so jo morali nadležni bres plena odkuriti drugam. Zapodili so se v naslednje jutro vas. Zlezli so na podstrežje hiše Terezije Zelinger in si, ker jih ni nihče motil, napolnili vroče s gnojami, šinjeki, klobasami, mesnimi želeci in drugimi prekrasnimi dobrotami, ki so jih našli na podstrežju. Odnesli so več kot 34 kg mesa in ostodovali Zelingerjevo za najmanj 89.000 Sdin. Ko so si nabrali meso, so se spomnili, da bi bilo meso dobro zaliti z vinom. V jurni vasi so vionili še v klet Marije Sekula in odnesli 20 l vina. Preden pa so vas zapustili, so šli spozdraviti Cimermančev hlev in za spomine odnesli tri zajce. Spozdravili so Ivanu Barboriču pa je to uoč zmanjkala sekira.

■ **TAT V DELAVNICI** — v noči od 28. na 29. januarja je neznanec vionil obiskal kolarico delavico Karla Škedlja v Selhi pri Delli cerkvi. Razbil je olmo, zlezal v notranjost in kolarju ukradel 230 din.

■ **PRETEP V NOVEM MESTU** — 30. januarja ponoči so se v spoodnih prostorih kavarne na novomeškem Glavnem trgu in v Seidovi ulici pretepli Alojz Znidaršič, Marjan Golob, Saban Mujd in Anton Plut. Zbrali so se z vseh vetrov. Pluta in Znidaršiča so odpeljali miličniki in sta pri njih ostala do istremitve.

■ **NAPADEL DELOVODJO** — Alojz Jakše iz Črneljeh, delavec v karmoloni pri Mirni peči, se je 27. januarja spetel z nekim sodelavcem, nato pa je napadel še delovodjo. Pri sodniku za prekrške se bo moral zagovarjati, zakaj je dvignil pest.

■ **GLOBJA ZA TUJCA** — 27. januarja zvečer se je jordanški državljan Ibrahim Mahmud, ki je začelno na delu v Nemčiji, na bencinski črpalki na Otočcu zelo nedostojno vedel in hotel celo tepti delavce. Očitno ga je potem pomirila globja, ki mu jo je novomeški sodnik za prekrške pritisnil že čez nekaj ur.

■ **RAZISKUJEJO KRAJO** — Kočevski miličniki raziskujejo krajo melapan ploče v Kemični tovarni Kočevje. Nekateri delavci so osumljeni, da so med delovnim časom odnašali ploče. Tovarna ima čuvaja, okoli nje pa je tudi ograja. Poizvedbe še trajajo.

■ **UKRADEL OBLEKE IN CEVLJE** — Francu Pavcu z Gornjeja Vrhopolja je neznanec med vionim 29. januarja ukradel več oblačil in čevljev, vrednih okoli 1.000 din.

■ **ALKOSKOP JE POZELENEL** — Josip Černe se je 28. januarja pripeljal s avtom z Devora v Kočevje. Pri hotelu je zapeljal čez zelenico, se ustavil na ploščadi pri NAMI in — zaspal. Miličniki so ga pretekli s alkoskopom, ki je pozelenel prek polovice.

■ **RAZBLJAL JE** — Dragan Andešič iz Kočevja je v bifeju staja 1. februarja okoli 23. ure razbil kozarce, mizo in udaril nekoga gosta. Privodili so ga na postajo milice, adaj pa se bo zagovarjal še pri sodniku za prekrške.

Smrt pod lokomotivo

31. januarja popoldne je nesrečno izgubil življenje 17-letni Mirko Uhan iz Zabrdja pri Mirni. Z neregistriranim motorjem se je peljal z Gomme proti domu in prekal nezavarovan železniški prehod v trenutku, ko je drvel vlak proti Sevnici. Lokomotiva je Uhana zbilja po tračnicah, da je takoj umrl.

■ **CIKAMA: S FIČKOM SE JE PREVRNIL** — Jože Mikec s Radeča se je 31. januarja s fičkom prevrnil na polje, kamor ga je zaneslo s zledenela ceste. Nesreča se je zgodila na Veliki Cikavi. Škoda so ocenili na 900 din.

Temelji so postavljeni

Mokronoški šahisti so se resno oprijeli dela Pionirke so med najboljšimi v Sloveniji

Sport v trebnjski občini se resda ne more pohvaliti s kakšnimi večjimi dosežki, toda napredek je vendarle viden. Čeže, da so si kraji razdelili posamezne vrste. V Trebnjem napreduje odbojka in košarka, na Mirni smučarski skoki, v Mokronogu pa je znova zaživel šah, zlasti po zaslugi prizadevnega učitelja Jožeta Hočevarja, predsednika pred kratkim ustanovljenega šahovskega kluba.

v Trebnjem. Z Antejem Zutičem zva bila prva v sestavljanju problemov na natečaju, ki ga je predlanski priredila revija TOVARIS. Začetni uspehi, ki niti niso tako majhni, so nas spodbudili, da smo ustanovili klub.

— Klub je tvoja zamisel in prizadevanje, uspehi pionirk so plod načrtnega in vztrajnega dela z mladimi — kaže, da ti šah ob napornem učiteljskem poklicu veliko pomeni.

»Vsekakor. Zanj porabim skoraj ves prosti čas. Vendar to ni samo konjiček, marveč mnogo več: uvajanje učencev v skrivnostni svet šahovske fantazije je tudi pomemben del splošne vzgoje, ki bistri razum in utrjuje samodisciplino.

— Kakšen je tvoj učni načrt, seveda šahovski?

»Najprej pravila igre, šahovska abeceda, kasneje pa tudi že teorija, zlasti otvoritve, saj je tako lahko učenci postopno napredujejo. Želim bi, da bi kdo prevzel vsaj nekaj mojega dela, ker bi se bolj posvetil Zajčevi in Peterletovi, ki po svoji igri daleč prekašata svoje vrstnike, vedno več pregovijo pa delata tudi že starejšim šahistom.

— Kaj pa problemski šah?

»Zanj mi primanjkuje časa. Na tem področju se bolj uveljavlja kolega Zutič, saj je bil kot član slovenske reprezentacije v dvoboju z Makedonijo med najboljšimi. Včasih mu prislokim malo na pomoč pri dokončnem oblikovanju njegovih idej.

— In končne načrti v klubu?

»Za nami je že turnir za pridobitev kategorije. Vsak mesec bo redni hitropotezni turnir, a tem več tekmovali s sosednjimi klubi, udeležili se bomo številnih prvenstev, zanemarljivi pa ne bomo tudi pogajaljnja v šahovsko teorijo. Začetni tečaj se bomo najhitreje znebili, če se bomo povezali s drugimi klubi. Upam, da nam leti ne bodo odrekli sodelovanja.

— S kakšnimi uspehi se lahko pohvalite mokronoški šahisti?

»Največ so vsekakor dosegli pionirke Darka Zajc je doletenška prvakinja. Nada Peterle pa je osvojila prvo mesto na republikanskem prvenstvu. Tu di ekipno so se dobro odrezale: prvo mesto na Dolenjskem, tretje v Sloveniji. Med starejšimi je treba omeniti prva tri mesta ekip na občinskem sindikalnem prvenstvu ter drugo mesto na turnirju

Udeleženci šahovskega turnirja v Kočevju (od leve proti desni): Stefan Cimer, Franc Gornik, Slobodan Ivič, Franc Mestek, Igor Penko, Tone Praznik, Vlado Ivačić, Rudi Osterman, Vid Vavpetič, Tone Škerlj, Franc Cizelj, Tone Šporar in prizadevni kočevski šahovski delavec Ive Stanič. (Foto: J. Primc)

Kočevarji Cimer, Gornik in Ivič so postali mojstrski kandidati

Prijetno so presenetili kočevski šahisti Cimer, Gornik in Ivič — Organizatorji so za odlično organizacijo poželi priznanje

Šahovski turnir v spomin šahista Alojza Obravničarja v Kočevju je končan. Razvrstitev šahistov je nekoliko presenetljiva, v glavnem v pozitivnem smislu. Res, da so nekateri dolenjski šahisti maloce razočarani, so pa drugi, na primer kočevski prvokategorijci Stefan Cimer, Franc Gornik in Slobodan Ivič, dosegli več, kot so pričakovali največji optimisti. Živo so se mladi zagrijali v boj za vsako polovično točko in v končnem uspehi. Vsem trem grede iskrene čestitke in jim želimo, da bi jim ta uspeh vili še večjo voljo.

KONČNI VRSTNI RED: 1. IVAČIČ (Domžale) 8,5; 2.—3. Cizelj (Domžale) in Cimer (Kočevje) 7; 4.—5. Gornik in Ivič (oba Kočevje) 6,5; 6.—7. Osterman (Koč.) in Vavpetič (Domž.) 6; 8. Penko (N. m.) 5,5; 9. Škerlj (N. m.) 5; 10. Praznik (Kočevje) 4; 11. Šporar (N. m.) 3,5 in 12. Mestek (Kočevje) 1,5 točke.

Igralci so prejeli denarne nagrade, ki so jih prispevala podjetja TRIKON, TEKSTILANA, ITAS, Rudnik, Hotel Pugled, Komunalna banka, Turistično društvo in Kočevski tisk ter Varnost in Tobačna tovarna iz Ljubljane. Organizacija tekmovalja je bila na izredni višini. Vsi udeleženci turnirja so se pohvalili in čestitali prizadevnim organizatorjem. Pred turnirjem smo vse udeležence poprosili za njihove koudne uvratitve, vendar nihče ni pravilno napovedal svojega mesta.

ŠPORT

Od tu in tam

■ **NOVO MESTO** — Pričelo se je šahovsko prvenstvo Novega mesta, na katerem nastopa 14 novomeških šahistov. Udeleženci turnirja so iztekli naslednje številke: 1. dr. Petkovič, 2. Venc, 3. Adamič, 4. Istenič, 5. Hrovatič, 6. Jenko, 7. Milič, 8. Udri, 9. prof. Penko, 10. Bječanovič, 11. Mladinec, 12. Škerlj, 13. Šporar in 14. Sitar. — (J. U.)

■ **VAVTA VAS** — Na 25-metrski skakalnici v Kolenicah nad Rurničem vasjo je bilo v ponedeljek izvedeno tekmovalje v smučarskih skokih. Na dobro urejeni skakalnici, ki ima delno umeten mostiček, doskokačice s pravim nagibom in s odlično lego, so tekmovalci dosegali lepe dolžine. Mlajši mladinici — 1. Franko (16 in 17 m) 149,5; 2. Ravbar 148,4 točk; starejši pionirji: 1. Piškur (15 in 16,5 m) 143,1 točke, 2. Skedelj 138,1 točke; mlajši pionirji: 1. Nese (17 in 17,5) 154 točk; 2. Majer 80,4. Kot predskakalce so je odlikoval Janez Novinec, ki je skočil 28,5 in 28,5 m. — (J. P.)

■ **KRMELJ** — Na dvokrožnem hitropoteznem šahovskem turnirju je med 6 udeleženci presenetljivo zmagal France Krmelj 9,5, sledijo Prosenik 7,5; Debelak 5,5 itd. (B. D.)

■ **CRNOMELJ** — Januarja je mladinski aktiv na poklicni kovinarski šoli v Crnomlju osnovni šahovski sekcijo, v katero je vključil 16 učencev. Organizatorji so tudi šahovsko prvenstvo šole, ki pa še ni končano. Trenutno vodi s 10,5 točke Boris Vrančič, sledijo: Adlešič 9; Jerman 8,5. (J. D.)

■ **BREZICE** — pred desetletjem je bil v Brežicah hokej na ledu šport št. 1. Ekipa je precej pomnilna tudi v slovenskem merilu. Tedanji igralci so sicer še v letih, vendar še vedno želijo preiskustiti svoje znanje v vrstniki iz Celja. Ker nimajo doma drsališča, se bodo pomerili v Celju. Datum še ni določen, na igranje pa so pristali nekdanji znani igralci: Radovanović, De Costa, Poljansek, Vrančič, Ruez, Kuren in drugi. (V. P.)

■ **NOVO MESTO** — Na prvem letošnjem večjem turnirju v namiznem tenisu je igralo 12 mladih igralcev, ki so pokazali nekaj lepih in borbenih iger, medtem ko večje napredka nismo opazili. Na tem turnirju je bres večjih tečaj zmagal Peselj, ki je oddal samo 2 seta. Izven konkurence sta igrala tudi Uhl in Berger, ki sta premagala vse mladince, njun dvoboju pa se je končal s Bergerjevo zmago. Končni vrstni red: 1. Peselj, 2. Porednik, 3. Jerančič, 4. Kovačič, 5. Svetl, 6. Bartolj, 7. Zihč itd. — (J. P.)

■ **BREZICE** — Prvo nedeljo v februarju so se v Ljubljani spet zbrali najboljši rokometniki Slovenije ter gosti iz Hrvaške, Rovinj in Zamet. Pri članih, kjer igra ekipi Ribnica in Brežice, so bili dosegli naslednji rezultati. Ribnica: Medvede 24:14, Brežice: Celje 14:20, Slovan: Brežice 15:10 in Zamet: Ribnica 18:16. Pri dekletih pa so Brežičanke porazile ljubljansko Olimpijo 9:8. (V. P.)

■ **VAVTA VAS** — Smučarski tečaj učencev osnovne šole iz Vavte vasi je bil dobro obiskan. Tečaj se je udeležilo 46 učencev. Na koncu tečaja so se mladi smučarji pomerili v veselaolomu in slalomu. Najboljši so bili: M. Ravbar, M. Franko, B. Zupančič, L. Zupančič, L. Novinec, J. Dular, I. Jakše, M. Dragman, M. Novak, T. Nose, B. Triep, B. Prime, I. Bisan, S. Stuga, in I. Avguštin. (J. P.)

■ **ZUZEMBERK** — Na kegljarskem prvenstvu v disciplini 100-kučajej je presenetljivo zmagal Dušan Obžolt s 407 poškrtimi keglji, sledijo Nese, A. Štor in P. Štor. (P. S.)

■ **NOVO MESTO** — Na hitropoteznem turnirju, ki so ga odigrali novomeški šahisti v ponedeljek, 2. februarja, je zmagal brez poraza Tone Škerlj (10 točk), sledijo prof. Penko (8,5), Milič (7,5), Adamič (7) itd. (J. U.)

■ **CRNOMELJ** — V telovadnici osnovne šole dvakrat na teden redno vodi 16 rokometarjev Crnomlja pod vodstvom Tina Pačepa. V zavrsko-dolenjski rokometni ligi so v izenestrnem delu tekmovalja pristali v sredini lestvice; računajo pa, da bo spomladaj bolje. Vodja ekipe je s disciplinno igralcev zelo zadovoljen in pravi, da bodo Crnomelci 1971 igrali v drugi republiški ligi. (K. W.)

■ **ZUZEMBERK** — Na zimskem prvenstvu Zuzemberka v streljanju z zračno puško je zmagal F. Lavrič. Boljši mesta so zasedli še Štor, Langar in drugi. (P. S.)

■ **NOVO MESTO** — V nedeljo, 8. februarja ob 8. uri, se bo v telovadnici novomeške osnovne šole začelo občinsko prvenstvo v namiznem tenisu. Prireditelj tekmovalja je namiznotenški klub Novo mesto, ki priiskuje tudi tekmovalce iz manjših šolskih športnih društev. (R. V.)

60 let telesne vzgoje v Kočevju

V Kočevju bodo letos praznovali 60-letnico ustanovitve prvega telovadnega društva Sokol in 20-letnico društva Partizan

V februarju bo redni občni zbor TVD Partizan Kočevje. To bo eden najvažnejših zborov tega društva. Letos bo namreč poteklo že 60 let, odkar je bilo v Kočevju ustanovljeno prvo telovadno društvo — SOKOL. To je dalo temelj za vsa poznejša telesna vzgoja v mestu ob Rini in okolici. Še posebno pomembno bo to leto tudi zaradi 20-letnice društva Partizan.

to, da so bili med prvimi poborniki sodobne smeri dela na telesnovzgojnem področju. Tako bo letošnji občni zbor zanimiv ne samo zaradi poročil o uspešnem delu v minulemu letu, temveč bo živahen tudi zaradi analiza in pregleda družbenega dela in prispevka k družbenemu življenju mesta v minulih 60 letih. A. ARKO

KRKA je uspela!

Kegljačim KRKE je uspelo na kvalifikacijskem turnirju v Zalcu osvojiti 4. mesto in se uvrstiti v prvo republiško kegljaško ligo. V svoji skupini so sicer zmagnali, vendar so v skupni uvrstitvi pristali na četrtem mestu, ki jih še vedno popelje v zaštevno republiško tekmovalje. Končni vrstni red: 1. Ljubelj (Trzin) 12.970, 2. Fužinar (Ravne) 12.969; 3. Ljubljana-Center 12.879; 4. KRKA 12.848; 5. Koper 12.767; 6. Lokomotiva (Maribor) 12.726; 7. Nova Gorica 12.706; 8. Aero (Celje) 12.606; 9. Bratstvo (Hrastnik) 12.548 in 10. Litostroj (Ljubljana) 12.322.

Dolenjsko zimsko košarkarsko prvenstvo

Občinska zveza za telesno kulturo Novo mesto, TVD Partizan Trebnje in uredništvo Dolenjskega lista razpisujejo dolenjsko zimsko košarkarsko prvenstvo, ki bo v Trebnjem v nedeljo, 15. februarja; pričetek ob 8.30. Zmagovalna ekipa bo od uredništva Dolenjskega lista prejela pokal in trajno last. Prijave sprejemamo na naslov: Dolenjski list; Novo mesto, p. p. 33, vključno do 10. februarja.

Prireditelji pričakujejo, da bodo na tem enodnevnem turnirju igrala naslednje ekipe: Novo mesto, BETI — Metlika, Partizan — Trebnje, Partizan — Semič, Partizan — Kočevje, Partizan — Straža, Partizan — Crnomelj, Partizan — Sevnica in Brežice.

ŠAHOVSKI TURNIR KOČEVJE 1970

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	T	M	%
1 GORNIK		1 ½	½	1 ½	½	½	½	½	½	½	½	½	6,5	11,7	59,4
2 MESTEK	0		0	0	0	0	0	0	1	0	½	½	4,5	10	19,6
3 IVIČ	½	1		0 ½	0	1	1 ½	½	½	½	½	½	6,5	11,7	59,4
4 IVAČIČ	½	1	1		1 ½	1	1 ½	½	½	½	½	½	8	7	27,7
5 ŠPORAR	0	1 ½	0	0		0 ½	0	0	0	0	½	½	2,5	11	22,7
6 CIZELJ	½	1	1 ½	1	0 ½		1	0 ½	½	½	½	½	7	11,8	63,4
7 PENKO	½	1	0	0 ½	0	0		0 ½	1	1	1	1	5,5	11,8	50
8 CIMER	½	1	0	0	1	1	1		1 ½	½	½	½	7	11,8	63,4
9 VAVPETIČ	½	1	½	½	1 ½	½	0	½		½	½	½	6	11,8	54,5
10 ŠKERLJ	½	0	½	½	1 ½	0 ½	½	½	½		½	½	5	11	44,5
11 OSTERMAN	½	1	½	½	1 ½	0 ½	½	½	½	½		½	6	11,8	54,5
12 PRAZNIK	½	½	0	0	½	½	0 ½	½	½	½	½		4	11	22,7

JUBILEJ TELESNE KULTURE

2 din za telesno kulturo

Lani je občinska skupščina Ribnica ustanovila sklad za financiranje telesne kulture. Z zbranim denarjem nameravajo izboljšati telesno kulturo, zgraditi nekatere telesnokulturne objekte in vzdrževati obstoječe objekte.

Dohodki sklada naj bi bili pripeki delovnih organizacij, kar bo urejeno še s posebnimi dogovori med skladom in delovnimi organizacijami. Predlog upravnih organov občinske skupščine in občinske zveze za telesno kulturo predvideva, da bi vsakega zaposlenega 2 din. To bi zneslo okoli 24.000 din na leto.

V sklad naj bi prispevale tudi sindikalne podružnice, vanj bi se stekal del denarja iz sklada za urejanje mestnih zemljišč, nekaj pa bi prispeval občinski proračun. Tako bi se v skladu zbralo okoli 63.000 din.

Denar sklada bo uporabljen na podlagi sprejetega programa za leto.

Z njim bodo plačali nekatere stroške za smučarske, plavalne in druge tečaje, športna tekmovalja, organizacijo turnirjev in proslav z nastopi, za vzdrževanje športnih objektov, za nabavo potrebne športne opreme, za ostale izdatke občinske zveze, društev in klubov itd.

Letos je jubilejno leto telesne kulture v ribniški občini. Uresničitev programa telesne kulture in prireditve, ki bodo v tem letu, pa je odvisna od tega, če bo predvideni denar v sklad tudi pritekel.

K. ORAZEM

Jože Mrzlak zmagal v Krškem

Na modernem dvostemem kegljišču SGP Pionir v Krškem se je pomerilo 48 kegljačev na odprtem prvenstvu občine Krško. Prvenstvo je priredila ObZTK Krško, organiziral pa ga je kegljaški klub Krško. Poleg domačih tekmovalcev so nastopili še kegljači iz Novega mesta, Crnomlja, Sevnice, Brežice in Brestanice. V nedeljo zvečer se je tekmovalje končalo; najboljši trije kegljači so prejeli pokale in trajno last. Končni vrstni red posameznikov: 1. Mrzlak (N. m.) 840 kegljev; 2. Rovar (Krško) 790; 3. Vanč (Krško) 776; 4. Krulič (N. m.) 769; 5. Turk (N. m.) 766; 6. Požeg (Sevnica) 760; 7. Škarjak (Crnomelj) 751; 8. Mehle (N. m.) 749 itd. J. M.

L. HARTMAN

ŽELEZNIČAR in LUKNJA vodita

V četrtem in petem kolu občinske kegljaške lige so bili dosegli naslednji rezultati: Gozdar — Krka 296:433; Pionir — Partizan 499:513; Železničar — Iskra 544:447; Partizan — Železničar 422:498; Luknja — Gozdar 475:330 in Krka — Pionir 416:415. Na zadnje sročanje so se igralci Pionirja pritožili, ker je eden od igralcev Krke predčasno sstelel tekmovalni dres.

Lestvica: Železničar in Luknja 8 točk, Krka 6, Iskra 4, Partizan 4, Pionir in Gozdar brez točke.

Kegljači novomeške KRKE so si v Zalcu priigrali mesto med najboljšimi ekipami v naši republici. Tako so zapolnili vrzel, ki je nastala z izpadom PIONIRJA iz društva najboljših. Na sliki: kegljači Krke (od leve proti desni): stojijo Mrzlak, Jarc, Turk, Rodič, Karpljuk; sedijo Rožič, Fabjan, predsednik KK Krka Vene Pečarič in Zidanek, Manjka Tone Krušič. (Foto: S. Dokl)

Mladinska nagradna igra z novci

Za vsako vlogo v višini 10 din: znak čebelice na posebnem kartončku, za 10 čebelic: starinski kovanec, ki je povezan z zgodovino starodavnega mesta ob Savinji - 29. oktobra letos: nagradni kviz

Kreditna banka Celje pričenja s 1. februarjem na vsem svojem območju z mladinsko igro z novci, ve zano na varčevanje. Gre za serijo 5 starih novcev, ki so zgodovinsko vezani na mesto Celje. Tako je prvi novce Friderika II - Celjskega že izdan, tem pa sledijo v 2-mesečnih razdobjih še:

2. Ulrik II. (1406-1456), zadnji celjski grof. Z njim izumre rodbina Celjskih. Vsa njihova posest preide v roke Habsburžanov.

3. Claudius (41-54), rimski cesar, ki je podelil mestne pravice keltski naselbini Celeji.

4. Keltski srebrnik iz II. stoletja pred našim štetjem. V II. in I. stoletju pred našim štetjem kujejo Kelti svoj denar tudi v Celju.

5. Franc Jožef I. (1848-1916). Dvojni tolar, ki je bil kovan v spomin na gradnjo južne železnice Dunaj-Trst leta 1857.

Mladinski varčevalci bodo za vsako novo vlogo v višini 10 din po 1. februarju 1970 dobili znak čebelice na poseben kartonček, in ko dosežejo tako 10 čebelic, dobijo kovanec. Ko zberejo celo serijo kovancev, prejmejo plastični etui za zbirko novcev. Če pa nekdo pridno varčuje, lahko dobi tudi dva kompleta novcev, ki predstavljajo posebnost, saj so zelo redki. Ob zaključku igre bo za dan varčevanja žrebanje s kulturno-zabavno prireditvijo in kvizom o varčevanju. Kreditna banka Celje bo podelila izžrebanim mladincem 20 zanimivih nagrad. Kreditna banka želi s to igro, ki je nadomestilo dosedanjih mladinskih žrebanj, doseči zanimanje pri mladih za numizmatiko in seveda za poznavanje zgodovine hranilništva. Kreditna banka Celje pripravlja to edinstveno mladinsko igro ob pomoči Pokrajinskega muzeja v Celju in z osebno prizadevnostjo profesorice Kolškove, kustodinj pri omenjeni ustanovi. A. V. H.

Mladinski varčevalci bodo za vsako novo vlogo v višini 10 din po 1. februarju 1970 dobili znak čebelice na poseben kartonček, in ko dosežejo tako 10 čebelic, dobijo kovanec. Ko zberejo celo serijo kovancev, prejmejo plastični etui za zbirko novcev. Če pa nekdo pridno varčuje, lahko dobi tudi dva kompleta novcev, ki predstavljajo posebnost, saj so zelo redki. Ob zaključku igre bo za dan varčevanja žrebanje s kulturno-zabavno prireditvijo in kvizom o varčevanju. Kreditna banka Celje bo podelila izžrebanim mladincem 20 zanimivih nagrad. Kreditna banka želi s to igro, ki je nadomestilo dosedanjih mladinskih žrebanj, doseči zanimanje pri mladih za numizmatiko in seveda za poznavanje zgodovine hranilništva. Kreditna banka Celje pripravlja to edinstveno mladinsko igro ob pomoči Pokrajinskega muzeja v Celju in z osebno prizadevnostjo profesorice Kolškove, kustodinj pri omenjeni ustanovi. A. V. H.

Z naših vratov

Naglica nikoli ni dobra

Na pogovor o dolenskem turizmu, ki ga je Dolenjski list pripravil pretekli tretjek, je načelnik za gospodarstvo novomeške občinske skupščine prišel - točno teden dni prezgodaj.

Naglica zares ni nikoli dobra: mi smo prehitro poslali vabila, načelnik pa, čeprav je pokazal najboljši namen, ni mogel 22. januarja prav nič pomagati k razgibanosti pomenka o dolenskem turizmu.

Kurentova obleka

Na podeželski šoli, kjer je služboval več učiteljev, so si privoščili o pustu tudi domačo šalo: neporočeni kroglici so napravili Kurenta. Upravitelj je posodil še kar lepo obleko, tako da je dobila res čednega ženina (Kurenta).

Cez kakega pol leta pa pride upravitelj k njej in ji reče: »Milka, ali bi mi lahko vrnila tisto obleko?« Kar mislite si, kako je debelo pogledal, da je njegovo še lepo obleko podarila nekemu beraču. B. M.

Lonec je pisker

V šoli v Loškem potoku je nova učiteljica vprašala nekega učenca:

— Kaj je ovca?
Učenec se je korenjasko odrezal:
— Ovca je škaba!

V Loškem potoku namreč pravijo ovcí »škaba«, kot pravimo skoraj povsod loncu »piskera«.

Belokranjski šaljivec

Na dolgočasnem vlaku iz Ljubljane v Belo krajino vstopi na neki postaji prodajalec časopisov in vpije:

»Novi Pavliha, novi Pavliha!«

Med potniki se nekdo enajde:

»Kako novi, ali je stari umrl?«

Vsi se zasmejejo, prodajalec pa ne odneha in mu pomoli časopis pod nos:

»No, ali boste Pavliha ali ne?«

Potnik pa spet obrne po svoje in reče:

»Ne, jaz ne bom Pavliha, kar sami bodite!«

Samo da je še topla!

Autobus čez Gorjance je nabit do vrha, dobre volje pa Belokranjecem vseeno ne manjka. Starejša žena, ki je vstopila na Suhorju, najde stojišče na hodniku med sedeži. Ko autobus opleta po ovinkih, se žena nehote nasloni na mlajšega moškega, ki sedi zraven nje. Hitro se opraviči. Fant pa nazaj:

»Nič, nič! Je bilo kar lustno!«

Ona pa: »Ze, že, če bi bila kakšna mlajša...«

»Ni važno, mlada ali stara, samo da je še malo topla!«

Hvala JUTR

Kresetova družina s Trstenik Franci in Jožek Bečaj s Pluske Mariji Andoljšek, Hudorovčevi trojku in Korenetovi trojčki iz Segor (sliki) se toplo zahvaljujejo delavka otroške konfekcije »JUTRANJKA« rilo: dolge hlače, perilo in drugi pretekli teden razdelili med neštete trojčkove in družini Korene (na sliki) v rokah: Peterček, Anica in staršema je Angelca, v maminem Jožek) smo dokupili še gumijaste vsakemu škatlico barvnih in n pa seveda še vrečko sladkih dobrolepo razvijajo. (Foto: Tone Gošnik)

Tisti, ki jih z

Dokaz, da novomeških ta zima ne moreta spraviti za dnevni zimski tabor na Fratokov. Porečanov in taborni kotanji bilzu koč postavili ti preživeli štiri dni z namenom, sposobnosti v taborniških ve

Na dnu majhne kotanje blizu koč pozno popoldne piapola ogenj. Ob njem v polkrogu tri bele šotorske stebre na še bolj beli snežni odeji in jambor s spuščeno zastavo. Z vrha kotanje opazim temne kepice, ki sedijo ob ognju.

»Ohooo!« zakličem navzdol.

»Ohooo!« odmeva od bližnjih gozdov. Kepice na dnu se zganajo in mi vrnejo pozdrav. Spustim se po snežni strmini in padem naravnost med šest rdečeličnih fantov. Jule, Marko, Jože, Matjaž, Milan in Boris naložijo na ogenj in me povabijo, naj se pogrejem.

»Kdaj ste pa zakurili?«

»Včera, ko smo prišli.«

»?«

»Nikar tako debelo ne glej! To je naš večni ogenj. Gorol bo vse štiri dni, dokler bomo tu.«

Nalezem se njihove živahnosti in še sama skáčem po snegu. Pokukam v šotore in vidim, da je pod vsako

INLES: računsko središče

Zaradi vedno večjega obsega poslovanja se je centralni delavski svet ribniškega podjetja INLES odločil za nakup elektronskega sistema za obdelavo podatkov in za ustanovitev elektronskega računskega središča. Namenjen bo predvsem za potrebe lastne nabavne in prodajne službe, planiranja in proizvodnje. Po možnosti pa bo to središče opravljalo tudi usluge drugim podjetjem z območja občine ali celo izven nje.

DRUGJE SE JE ZGODILO

Dva groba pred hišo — in živ mrlič v njej

V NAŠEM ČASOPISJU se še niso polegile razprave o primeru s Kozjanskega, ko sta v bedi in revščini umrla dva zakonca. Kratek čas po tem lahko skoraj o podobnem primeru, morda tik pred dvanajsto uro, poročamo tudi iz naših krajev.

75-letni Jakob Puklavec s Huma pri Ormožu je drastično spričevalo naše skrbi za ostarele kmete, njegova zgodba pa je tako žalostno resnična, da je morda niti ne boste mogli verjeti. Hočete ali nečete, dejstva so na dlani in prisiljeni smo se soočiti z njimi. Nekod trdna kmečkova domačija se podira, gospodinja, Jakobova žena Ottilija, je umrla že leta 1937, dva sinova, Ivan in Jože, ter hčerka Ottilija so zapustili ostarelega očeta...

... Minulo soboto smo starčka obiskali v njegovi samotni in razpadajoči domačiji. Okolice na hiši so bile zaprte, gospodarsko poslopje se je podrlo. Na betonskih stopnicah, ki vodijo v hišo, so bili kupi koruznega lišja, nekaj desk in drugi odpadki. Namesto desk na vratih je bila razpeta vrečevina. Stopili smo v mrčen prostor. Nekod je bila tod kuhinja. Zgrozili smo se ob prizoru, ki se nam je nudil. V postelji je ležal, zavrt in cunj, starček, ves nagušen, onemogel in premražen. V pozdrav nam je ponudil tresoč, kot led hladno roko...

Moji spremljevalci so nekje staknili dve sveči in ju prižgali ob njegovih postelji. Ponudil se nam je grozen in nepopisen prizor. Starček je dvignil glavo, njegov koženi obraz je bil zaraščen, globoko vdrti oči so prsoče gledale v nas. Prižgani sveči ob postelji sta vzbujali videz, kot da stojimo ob živem mrliču. Njegova pripoved je bila pretresljiva. Prostor že več kot tri tedne ni bil zakurjen. Sinova in hčerka, vsi živijo v bližini, ga pridejo le maločkdaj obiskat. Hrano dobiva le enkrat na dan, včasih pa niti to ne. Največkrat mu prinese toplo hrano sosedja Ljudmila Miško... — Pogled po kuhinji, ki tega imena več ne zasluži, nam je povedal vse: v skodelici, ki je bila na štedilniku, smo našli plesnivo kašo... in kar nas je še posebej pretreslo, tik pred odhodom smo odkrili v postelji še kup zmrazjenega človeškega blata...

Ob vsem tem smo ostali brez besed. Starček nam je ob odhodu dejal: »Živ ne morem v grob, vsaj ubijte me, prosim, če mi že ne morete pomagati...«

Soseda nam je pozneje povedala: »Vojna mu je vzela sina in hčerko. Raztrgala ju je granata, kaže pa, da bo njun oče umrl še strahotnejše smrti...«

In kdo bo kriv? Če bi ta primer postavili pred sodišče, bi bil izrek sodbe: »Krivda ni podana«. Tako je tudi na Kozjanskem. Pa vendar smo krivi. Kdo? Lakota, samota, zima — obup? Ne! Kje ste otroci? Kje je nekoliko širša solidarna soseska pomoč? Kje je socialna služba in kako lepo oblikovano socialistično načelo, ki postavlja skrb za človeka v ospredje vseh družbenih dogajanj?

(»TEDNIK«, Ptuj — 29. jan. 1970)

Umrli na frizerskem stolu

28. januarja okoli 8.30 je med britjem pri frizerju Sulentiču v Ribnici umrl Lojze Hren upokojenec in prvi ter dolgoletni direktor nekdanjega ribniškega GRADBENIKA.

Pokojnik, ki je bil po poklicu gradbeni tehnik, je bil zelo priljubljen v vsej občini. Bil je namreč zelo marljiv in sposoben. Za Ribnico in ostala večja naselja v Ribniški dolini je veliko napravil. Po njegovih načrtih je bilo postavljenih precej stavb, zato nekateri občani trdijo, da je bil »Plečnik Ribniške doline«.

Lepotica rodila sina

Nataša Košir rodila 3,40 kg težkega sina

Bivša lepotica Jugoslavije Nataša Košir, kočevska rojakinja, ki se je lanj poročila z Jožetom Musičem (o tem smo takrat poročali), je v noči od 31. januarja na 1. februar rodila sina. Sinko je privedel na svet v porodnišnični Klinični bolnišnici v Ljubljani. V porodnišnici smo zvedeli, da je vse v redu, da je sin težak 3,40 kg in da je prišel na svet še pred polnočjo, se pravi še 31. januarja.

Sredi preteklega tedna, se pravi nekaj dni pred porodom, je bila Nataša v Kočevju, kjer si je skupaj z očetom Jožetom Koširjem ogledala tudi del enega kola šahovskega turnirja mojstrskih kandidatov in prvokategornikov, ki je bil ves pretekli teden v HOTELU PUGLED.

Mladi mamici in njeni družini ob srečnem dogodku prisrečno čestitamo!

J. P.

Priznanja za najboljše: v Krškem 14. februarja

Svečana podelitev priznanj najboljšim športnikom Dolenjske za 1969 bo v dvorani Svebod na Vidnu pri Krškem v soboto, 14. februarja, ob 18.30.

V kulturno-zabavnem in športnem programu bodo nastopili: Henčkov trio s pevoma Vaso Matjanom in Tomazem Brankom, telovadke TVD Partizana, itd.

Za izkrebane gledalce in šest najboljših športnikov so darila prispevala dolenski podjetja.

vsak mesec

NOV PROGRAM

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 1. februarja 1970)

KAJ SO PRED 70 LETI PISALE

Dolenjske Novice.

Kralj se bo ženil

(ZENITEV SRBSKEGA KRALJA ALEKSANDRA.) — Javno se že govori, da se oženi kralj Aleksander z avstrijsko nadvojvodinjo Marijo Kristino, hčerjo nadvojvode Friderika, ter da dobi v ženitvanjsko darilo Bosno in Hercegovino. Kraljeva mati Natalija pa s to zvezo svojega sina ni zadovoljna ter mu je pisala, naj si izbere pravoslavno nevesto.

(CESARSKI PRESTOL NA KITAJSKEM.) — Zasedel je devetletni princ Pu-Chun. Dosedanji cesar Kusang Tsie se je po kitajskih poročilih vladi odpovedal, drugi dan po odpovedi pa je bil že mrtev. Ni znano, se je sam usmrtil, ali so mu drugi pomagali.

(NEMSKO VOJNO BRODOVJE.) — ki se ima pomnožiti, bo stalo 4936 in pol milijona mark. Ta grozno velika svota se mora pokriti v šestnajstih letih.

(VOJNA V AFRIKI) — Ves svet z velikim zanimanjem sledi vojski Angležev z Buri. Angleška vojna uprava je naročila v Kruppovi tovarni na Nemškem novih topov, toda nemški cesar je tovarni prepovedal izdelovanje. Buri štejejo sedaj 70.000 mož močno armado, ki je z vsem preskrbljena za več let.

(KRALJ BELGIJE LEOPOLD) — je ob enem kralj afrikanskega kraljestva Kongo. Kraljestvo Kongo je kupilo pred leti polovico Sudana od Angležev. To

kupčijo so Angleži pozneje obžalovali, in branili Belgiji zasesti kupljeno zemljo. Zdaj, ko je Anglija v škripcih, je Belgija zasedla Sudan.

(ZAHVALA) — Preč. gospod Anton Fetic — Frankheim, dekan v St. Jerneju daroval je za uboge šentjernejske občine 80 kron, katere se bodo na svečnicni dan, t. j. 2. svečana t. l. razdelile med najbolj uboge te občine.

(C. IN KR. VOJNO MINISTERSTVO) — je v sporazumljenju s c. kr. ministerstvom za delžno obrambo določilo, da se letošnji redni nabori ne bodo vršili kakor sicer od 1. marca do konca aprila, temveč od 19. marca do 12. majnika.

(V SOLI GLASBENE MATICE) — v Novem mestu se po odborovem sklepu prvo poluletle sklense še le početkom meseca sušca, ker bi se poprej zaradi predpustnih veselje težko vršila javna skušnja v čitalnični dvorani.

(V »DOL. PEVSKEM DRUSTVU«) — se je sklenilo, prirediti počeniš z mesecem svečanom t. l. zabavne večere. Za vsak večer posebej določi se 6 rediteljev, tri dame in tri gospode, kojih naloga skrbeti za vsopred, prostor, sploh za vse potrebno. — Upati se tedaj sme, da bode v letošnjem predpustu za zabavo vsestransko poskrbljeno!

„Tu imate otroke, živite jih!“

Oče, ki so ga zaradi pijančevanja in nerednega prihajanja na delo odpustili, je brez premisleka pripeljal na upravo svojega bivšega podjetja šest mladoletnih otrok in jih prepustil tujim ljudem

Vlado Maleševac iz Mirne peči, delavec v kamnolomu Vrhnice pri sv. Ani, je 29. januarja sprejel in podpisal odločbo delavskega sveta, da je odpuščen, v petek pa je oblekel svoje otroke in jih pripeljal na upravo sekcije za vzdrževanje prog v Novem mestu in rekel v pisarni: »Tu jih imate, živite jih! Pokličite mamo in naj jih pripelje domov.« Obrnil se je in odšel, in ni ga motil jok najmlajše hčere, ki se je prestrašila, ker se je znašla z bratci in sestricami med tujimi ljudmi in v tujem okolju.

Otroci niso ostali v Novem mestu. Ko so se najeli, jih je šofer s kombijem odpeljal domov, na upravi pa so se prej telefonirali njihovi mami v tovarno, kjer dela, in ji naročili, naj jih pričaka doma.

Vlado Maleševac je delal v kamnolomu Vrhnice dve leti. Neredno je prihajal na delo, na veliko pijančeval in se ni zmenil za opozorila nadzornikov in tovarišev. Pravičnik o varstvu pri delu v kamnolomu je silno strog, kajti delo je težko in nevarno, in če delavec niso pri sebi, je nesreča kmalu tu. Maleševca so opominjali, kaznovali in svarili. Zaman. Uprava sekcije za vzdrževanje prog se je zato odločila

za najstrožje ukrepe. Do zadnjega dneva Maleševac ni verjel, da mu bodo dali odpoved. Zagrozil je, da se bo pritožil, ker so mu vzeli kruh. Naslednji dan je pripeljal otroke. Omenil je, da jih bo še pripeljal, če ga ne vzamejo nazaj. Najbrž je pozabil, da je imel poleg pravice kot delavec tudi še dolžnosti. Tudi na to, kako je pri sreči otrok, če jih v mesto pripelje oče, nazaj pa jih vozijo tujci, ni pomislil.

Konj je obiskal bivšega gospodarja

Pobegnil gospodarici in odšel v Loški potok

Nekoga zgodnjega jutra lani je Ivanka K. iz Maleševnice presenečeno ugotovila, da ji je neznanec odpeljal iz hleva konja. Izg-

notje konja je prijavila milici v Laščah.

Milničniki so takoj pričeli poizvedovati in po dveh dnevih ugotovili, da je konj sam odšel k bivšemu gospodarju Jmazu V. v vas Hrib v Loškem potoku.

Nekdanji lastnik je bil obiska svojega konja zelo vesel. Še bolj pa je bila vesela srečanja s svojim konjem sedanja lastnica, ki ga je nato odpeljala domov.

Zanimivo je, da so laški miličniki pred tem dogodkom v nekaj dneh prišli dva vlomilca, ki sta vlomila pri Ivanici K. in ji odnesla ručno motorno žago »Stihl«. Ta družina ima zares nekaj smole, hkrati pa tudi sreče.

V. S.

PUSTOVANJE NA OTOČCU!

V soboto, 7. februarja in torek, 10. februarja.

Najboljše maske bodo nagrajene.

Rezervacije sprejemamo po telefonu 21-335. Peta bo

MARJANA DERŽAJ!

NJKI!

Nad Mirno, dvojkica naj pri dobri rejnici iz Loke pri Crnomed Skocjanom (na delavcem sevniške prelepe zimsko dablajčila, ki smo jih ružine! Našim »prvim« toje sprejda s knjičevlek, v sredini med vroču pa 10-mesečni šorenjčke, nogavičke, blokovi za risanje kroci so zdravi in se

be, so ostali doma!

nikov niti sneg in očke, je tudi štiri. Clani čete Zelenih iz osemletke so v otore, v katerih so bi preizkusili svoje lah in vzdržljivost.

en šotor z dnom. lo v njih.

is nič ne zebe?»

mo me pogledajo, po-bruhnejo v smeh.

ki jih zebe, so osta-

čajjo, da me še ved-

prepričali, mi Jule

eto se utrjujemo in

jasno, in to je prav-

preizkus naše vzdrž-

to nas zabava.»

se počasi spušča z

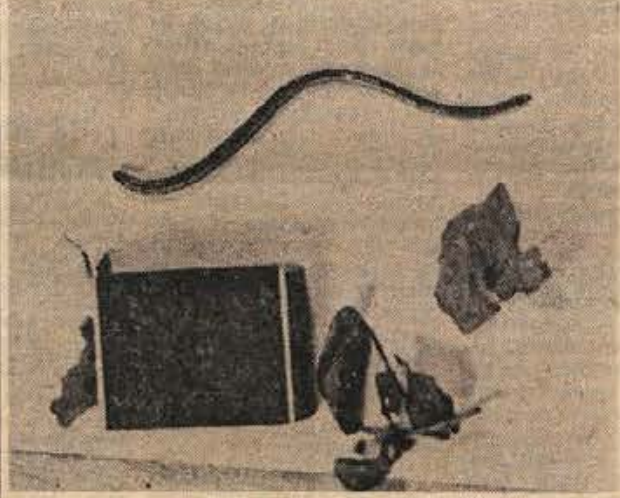
dotino in kmalu za-

Jame tudi kotanjo. Odpravi-mo se v kočjo na vroč čaj. Z vrha kotanje se še enkrat ozrem. Iz ognja se dvigne oblak isker in osvetli šotore in Jožeta, ki pravkar nalaga na ogenj.

V kočji pijemo čaj, in ko je zunaj že skoraj noč, se odpro vrata. Prišla sta tabo-rovodja Frenk in tabornica Vanja. Gorkota kmečke peči nam je še bolj razvezala je-zike in zanimive dogodiv-ščine se kar vrstijo. Kako lepi bodo šele spomini, ko se vrnejo domov!

Skoraj je že noč in fant-je me spremijo del poti. Na križišču se poslovimo in ža-rometi avtomobila, s kate-riem se vracam proti mestu, še zadnjič osvetlijo skupino fantov, ki se vračajo v tabor.

A. V.

Naš bralec mlinar Jože Cvelbar z Dolnjih Kamenc je v ponedeljek 2. februarja, prinesel v naše uredništvo mlado kačo, dolgo približno 12 cm (za primerjavo smo jo slikali s škatlico vžigalnic). Na male kače je naletel v skalah nad Bršlinskim potokom, kjer jih je našel v nedeljo, 1. februarja. Zakaj so kače prilezle iz luknje, ne ve odgovora. (Foto: S. Doki)

Vremenost v svečanu

1. — Medved v berlogu se zbudi: je mrazo, jasno, se obrne, da huda zima se poverne, in to se terdno v njem zaspi. — Spuga če potegne, vstane krešo; da zima kmalu pobegne, prav dobro ni je svest.

2. — Kar pred Svečnico skerjanek Evergoll, tolko časa se po Svečnici molči!

2. — Če na Svečnico dežuje, kmalo se spomlad oglasuje.

22. — Ako svet'ga Petra stol meri, dolgo časa zima še terpi.

23. — Ako je preveč toplo svečana, ma-terovna še počiva brana; če na-proti svečana hud je mraz, mali-terovna se poti obraz.

24. — Najši vidim svečana na polji voi-ka, kakor tankaj hodili v srajci

25. — O Svečnici če burje ni, še mali-terovna kaj nori.

26. — Poduk zdraviga se ohraniti, življenje si podaljšati in v sili ga oteži

Zdravje je nar najboljši dar, za zdravje se ne moremo Bogu nikdar zadolžiti; vsaj ga je vredno, kakor vse druge in skladi tega

STOLETNA PRATIKA

devetnajstiga stoletja

svetá. Kaj pomaga bogatimu srebro in zlato, če pa ljubiga zdravja nima? Rad bi se vsiga znebil, da bi le spet svoje zgubljeno zdravje zadobil. Tode le bolni prav živjo spoznajo, kako neprecenjen dar je zdravje; zdravi ljudje pa tega velikokrat nič ne obračtajo, ker s svojim se terdnim zdravjem tako lahkomisljeno in nemarno ravnaajo, kakor da bi jim na zdravji celó nič ležeče ne bilo, in bi ga nikoli zgubiti ne mogli. Nekteri ljudje men-de pozabijo, da je njih život per-stena posoda — in kaj se rajši ubi-je in razdrobi, kakor perstena po-soda? — ker z njim tako nespametno in neusmiljeno počenajajo, kakor de bi iz železa ali jekla bil, in bi se nikoli pokvariti ne dal. Oni so nesnažni in vrnazani, ker njih život, obleko, stanovanje i. t. d. za-deva; nimajo prave mere v jedi in pijači, pri delu se sčijajo, potem

pa naglo shladé; so vdani mnogim strastim: nečistosti, jeziku, sovra-stvu, nevoščljivosti, samogolnosti, prevelikim in praznim skrbem i. t. d. Iz vsiga tega pa izviraó mnoge bolezní, katerih je človek večidel sam kriv, kriv pa tudi svoje prez-godnje smerti, tedaj je sam svoj morivec in ubijavec. Kolikošna so-ba pa morivca in ubijavca čaka, je znano slehernimu podučeniemu kri-stjanu. Človek si ni sam sebi svo-jiga življenja dal, torej si ga tudi ne sme vzeti, pa tudi ne prikrajšati; veliko več je njegova dolžnost si prizadati, svoje življenje pri zdra-vji ohraniti, da mu je mogoče, dol-žnosti svojega stanu natanko spol-novati; in iz tega namena je tudi dolžan, se poslužiti vsih tistih pri-pomočkov, kateri mu v ohranjenje njegoviga zdravja in v podaljšanje njegoviga življenja pripomorejo.

V ohranjenje zdravja in v podaljšanje življenja pa priporočajo: 1) snažnost života, obleke, stanovanja i. t. d.; 2) pripravna obleka; 3) prostorna, suha, svetla stanica ali hiša; 4) zmernost v jedi in pijači, pri delu in počitku; v spanji in čuva-nji in razveseljevanji i. t. d.; 5) zder-žnost od razuzdaniga življenja, jese in drugih strast.

Prvi nastop

Živčna stojim za odrom. Končno zaslišim napovedoval-čev glas: »Z naslednjo popevko se nam bo predstavila naša mlada debitantka...« Potem slišim svoj primek.

Da bi vsaj dobro zapela, si mislim, ko odhajam z negotovimi koraki na oder. Že sem pred mikrofonom. Lepo se priklonim. Občinstvo mi zaploska. »Hvala za spodbudo,« dahnem plašno.

Vsi utihnejo. Cela večnost se mi zdi trenutek, preden mi dirigent da znak za začetek. Pričnem. Tiho, potem pa vse močneje se razliva moj glas po dvorani. Nekam tuj se mi zdi. Kot da ne pojem jaz, ampak nekdo drug. Utihnem. Štiri takte igra samo orkester. »Začni glasno,« si v mislih ponavljam dirigentovo navodilo.

Spet sem na vrsti. Skušam dati od sebe vse. Čutim, da dajem pesmi dušo. Končam čisto tiho. Poslušalci mi zaploskajo. Pogledam po dvorani in se priklonim. Na obrazih ljudi opazim zadovoljstvo. Se vedno mi ploskajo. Pono-vno se priklonim. Potem odidem. Močno ploskanje poslušalcev pa me še enkrat privabi na oder.

Srečna sem! Z nasmehom na ustnicah se vracam na oder. Naslednja pevka, prav tako začetnica, se pripravlja, da krene na oder. Zaželim ji veliko sreče in nič treme.

Tedaj zagledam v garderobi svojega brata. »Čudno, kako neki je prišel sem,« premišljujem. Golovo mi je prišel čestitat. Z nasmehom se mu približam.

»Se ti zdi, da sem dobro zapela?« ga vprašam. Sele te-daj ga bolj pogledam v obraz. Ves hled stoji pred mano.

»Kaj pa se je zgodilo, povej brže!« se prestrašim.

»Veš...« Nekaj trenutkov molči, kot da se hoče zbra-ti. »Oče in mama sta te želela slišati, pa ti tega nista ho-tela povedati. Kmalu zatem, ko sva midva odšla, sta se tudi onadva odpeljala...« Zopet je prenehal.

»Povej mi, kaj se je zgodilo!«

»Zaletela sta se. Oba so odpeljali v bolnišnico... bo-jim se za mamo...«

Skoraj mi je zmanjkalo tal pod nogami. Oprijetela sem se ga. »Povej... je... je... najhujše?«

Samo priklimal je. Nema sem se sesedla na stol. Vsa sem trepetala. Potem sem zajokala.

Dolgo sem tako sedela. Brat je brez besed stal ob me-ni. V meni je bilo preveč bolečine, da bi lahko ostala tu, zato sem dejala: »Pojdiva!«

»Ne, ti ostaneš! Sam grem... Moraš vendar počakati na rezultat! Mogoče boš celo nagrajena, pa te nikjer ne bo. Sama si si izbrala ta poklic. Bodi močna! Ljudem moraš kazati veseli obraz, četudi se za njim skriva bolečina. Tak je tvoj poklic.«

»Tega ne bom zmogla! Moram s tabo!«

»Ne, ostani! Saj bom prišel kmalu pote!«

S težkimi koraki je odšel. Pri vratih je še enkrat po-novil:

»Zapomni si, ne kaži ljudem bolečine, ne bi je razume-li! Prišli so sem zato, da bi se razvedrili.« — Potem je za-prl vrata.

Obsedela sem v naslonjaču. Vsega sem kriva jaz! Kaj sem storila, zakaj sem se prijavila za nastop? Spet sem zajokala...

»Pojdi, no, na oder, kaj pa še čakaš?« zaslišim glas druge debitantke. »Osvojila si prvo mesto. Pojdi hitro!«

»Kdo, jaz?« jo vprašam odsotno.

»Ti, da! Čakajo te!«

Zdi se mi nemogoče. Hitro vstanem. Obrisem si solze in počasi odidem na oder. Poskušam se nasmehnuti. Ne gre. V spomin si priklidem bratove besede: »Ne kaži ljudem bolečine, ne bi te razumeli!«

Spet sem pred mikrofonom. Dvorana mi ploska. Ko-maj zadržujem solze, ko se spomnim na mamo. Se enkrat moram zapeti. Ne vem, če bom zmogla. Kot v snu vidim dirigentovo znamenje. Zapojem. Moj glas je šibkejši kot prej, v njem je prizvok grenkobe, bolečine. Pojem, mama pa je mrtva. Zdrznem se. Skušam vsaj za nekaj trenutkov pozabiti strašno, kruto resnico. Bom zdržala do konca? V griu me nekaj stiska, težko izgovarjam besede.

Kaj ne bo še konec pesmi? S kakšnim zanosom sem pela prej, zdaj pa mi je tako težko, da bi najraje pobeg-nila.

Konec... Vsega je konec: pesmi, sreče, kariere. Dobro vem, da nastopam prvič in zadnjič. Utrujena, z nagrado, ki mi sedaj nič več ne pomeni, odhajam z odra.

MARTA

(Honorar 100 din)

— »Prava sreča, draga Kunigunda, da sem bil tu! Pomisli, Marija naju je hotela zapustiti!«

Čigavi bodo nasadi v Vrbinji?

Na zadnji seji občinske skupščine v Brežicah so dobili odborniki uradni odgovor na vprašanja o odnosih med gozdnim gospodarstvom Brežice in tovarno celuloze Krško pri odkupovanju zemljišč.

Zvedeli so, da sodeluje krška tovarna papirja »Djuro Salaj« pri osnavljanju nasadov s 70 odst. vloženih sredstev. Celuloza je sodelovala tudi pri odkupih zemljišč s 70 odst., ker toliko vlaga v nove nasade. Gozdno gospodarstvo je sklenilo s tovarno pogodbo o dolgoročnem sodelovanju pri skup-

nem osnavljanju topolovih plantaž. V enakem razmerju, kot oba poslovna partnerja vlagata sredstva, je tudi razmerje lastništva nasadov. V teku so celo dogovori, da bo Celuloza povečala svoj delež na 85 odst. Občinska skupščina Brežice ni zadovoljna s tem, da se tovarna vključuje tudi na zemljišča, čeprav nima nič proti temu, da dobiva svoj delež, ki ji pripada, v obliki surovine za papir.

Doslej je bilo na območju krške in brežiške občine odkupljenih za nasade 480 hektarov zemljišč, od tega v brežiški občini 316 ha. Topolovih nasadov je 540 ha, od tega 122 ha na zemljiščih splošnega ljudskega premoženja.

Občinska skupščina v Brežicah bo s predstavniki podjetja o teh odnosih na zemljiščih še razpravljala. Ni ji po volji, da bi zemljišča tako poceni prišla v last tovarne, saj se lahko zgodi, da jih bo morala občina celo drago odkupovati za svoje potrebe.

J. TEPPEY

Biserna poroka na Bizeljskem

V nedeljo 1. februarja, sta slavila biserno poroko zakonca Franciška in Jože Pinterič z Bizeljskega. Zakonsko zvezo sta sklenila 7. februarja 1910 na Bizeljskem. Rodilo se jima je 9 otrok, od katerih jih živi še 5. Oba sta preužitkarja. Slavljenec Jože Pinterič je 31. januarja dopolnil 92. leto, njegova življenjska družica pa 25. januarja 84 let. Zelimo jima še veliko zdravja in zadovoljstva v njunem zakonu.

S 4. členom nismo zadovoljni

Kako je kolektiv METALA sprejel novi zakon

— Tovariš Sepetavc, dobili ste zakon o obrtnih nabavno-prodajnih zadrugah. Kako ste ga sprejeli v vaši zadrugi?

— Zakon v celoti pozdravljamo in se strinjamo z vsem, edino četrti člen, glede katerega smo imeli pomi-

slske že v osnutku, nam ne ustreza. To pa zaradi tega, ker je v njem receno, da obrtne nabavno-prodajne zadruge lahko ustanovljajo proizvajalci in storitvene delavnice kot delovne note zadruge le za dodelavo ali sestavljanje izdelkov oziroma za opremljanje obrtnih storitev svojim članom. Pre-

pričan sem, da se niti ena slovenska zadruga ne bo lotila tega, ker je delovno področje omejeno samo na članne zadruge. To je mnogo preozko, da bi lahko zagotovili stalno zaposlitev. Po mojem mnenju bi morali dovoliti ustanavljanje proizvodnih in storitvenih delavnic, v katerih bi lahko delali tudi za sunanje naročnike, ne le za svoje člane. Tako bi imeli zagotovljeno stalnost dela, povečali bi število zaposlenih, ker potrebe na trgu dovoljujejo širšo delavnost. Razen tega bi se tudi sestav v organih upravljanja precej popravil. Na vse to gledam z oči občana, ki se zaveda, da je na delu v tujini blizu 2000 ljudi. Zakaj jim ne bi odprli nekaj novih delovnih mest tudi pri nas?

Zdaj, ko smo dobili zakon, dokončno vemo, kaj smo. Včasih so nas prav zaradi neurejenega pravnega položaja obravnavali zdaj kot zadrugo zdaj spet kot podjetje, kakor je komu prišlo bolj prav.

RADIO BREŽICE

PIATEK, 6. FEBRUARJA: 18.00 — 18.10 — Napoved programa in poročila. 18.10 — 18.40 — Nove poročila RTB, obvestila in reklame. 18.40 — 19.30 — Glasbeni oddaji izbrali ste sami.

NEDELJA, 8. FEBRUARJA: 11.00 — Domače zanimivosti — Pesnikovo izročilo — program učencev osnovne šole bratov Bizbarjev ob slovenskem kulturnem prazniku — Kako daleč smo z ustajevanjem statusa občine Brežice — Za našo knjižnico — inf. Alojz Pirč — Pomladno cepljenje sadnega drevja — Iz slovenske glasbene zakladnice — Naše gospodarstvo na praznik? — Nedeljski pogovor — podpredsednikom občinske skupščine Brežice Ivanom Zivcem — Pozor, nimam prednosti! — Obvestila, reklame in spoznalni kinematograf. 13.00 — Obširni sestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 10. FEBRUARJA: 18.00 — 19.00 — Novo v knjižnici — Jugo-ton vam predstavlja — Kaj pri- naša nova številka Dolenjskega lista — Iz naše glasbene šole — Obvestila, reklame in filmski pregled. 19.00 — 19.30 — Diskozna predstavlja svoje novitete.

OTROŠKA MAŠKARADA

Društvo prijateljev mladine v Brežicah bo na pustni torek organiziralo otroško maškarado. Sprevod mask bo popoldne obšel najprej glavne mestne ulice, nato pa bo rajanje v prosvetnem domu. Maske bodo pogoščene.

Srečanje v šolskih klopeh

Vodstvo artistske osnovne šole je pred kratkim povabilo na razgovor učence, ki so zadnja leta zapustili šolo in se zdaj pripravljajo na poklic. Odzvalo se jih je lepo število in srečanje je poteklo v pristrčnem vzdušju. Prisotni so bili tudi učenci sedanjega osmega razreda. Tisti, ki so zdaj na drugih šolah ali v uku, so dali koristne pobude za boljše seznanjanje otrok s poklicem. Menili so, da svetovalec, ki prihaja na šolo, poklice v glavnem le naštevajo. To je premalo, zato bi kazalo povabiti v razrede inženirje, mojstre in druge ljudi. Oni s poklicem vsak dan živijo in ga znajo bolje opisati.

Razdeljene dolžnosti

Člani komiteja občinske konference Zveze komunistov so zadnje dni v januarju določili naloge komisij in si porazdelili dolžnosti med seboj. Sprejeli so program za dopolnitev obširne zunanje-politični pregled.

KROFI NA STOJNICAH

Zdravilišče Čateške Toplice bo razpostavilo po Brežicah stojnice s krofi in kranjskimi klobosami, da se bodo številni gledalci torkove maškarade in četrtkovga pokopa pustila lahko kar mimogrede okrepčali. V soboto bo na pustovanju v Toplicah nastopil ansambel »Rdeči koral«, v torek pa bo pel ljubljeneč čateškega občinstva Vice Vukov. V Mokricah bo pustovanje 11. februarja.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

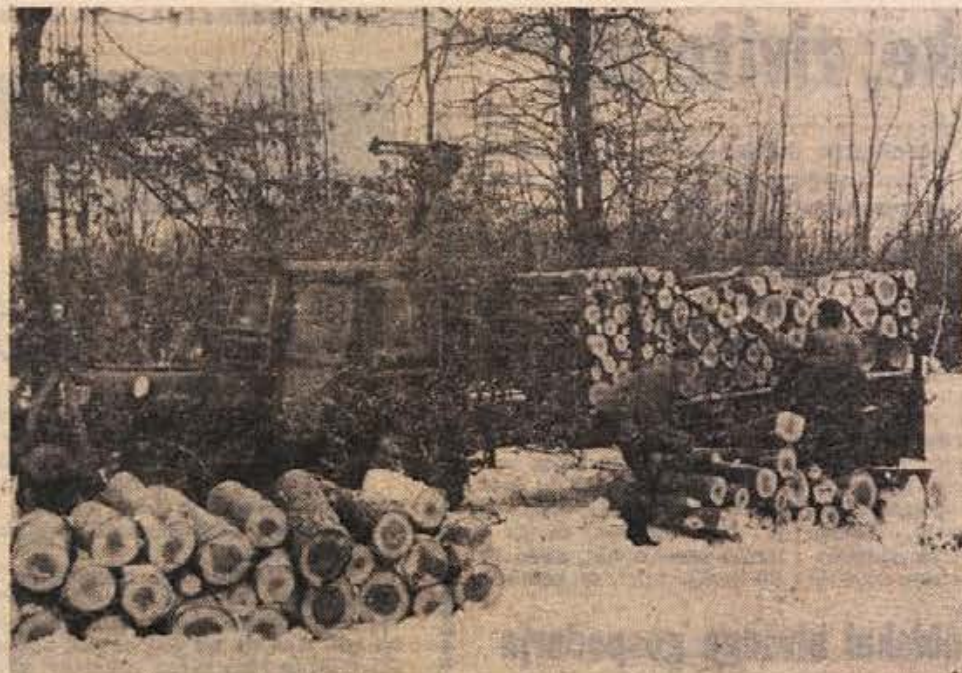
Pretekli teden so se ponesrečili in tekali pomoči v brežiški bolnišnici: Ana Beluhan, upokojenka iz Sv. Križa, je padla na poti in si poškodovala levo roko; Katica Brihak, gospodinja iz Sel, je padla na poti in si poškodovala levo nogo; Fanika Čakanec, gospodinja iz Hraštnice, je padla v stanovanju in si poškodovala glavo.

NOVO V BREŽICAH

INSPEKCIJSKA SLUŽBA pri občinski skupščini v Brežicah se je pred dnevi mudila dlje časa v Čateških Toplicah. Pregledala je hotel, restavracijo, poštarnico, naselje in prenočišča v stari zdraviliški zgradbi ter ugotovila, da jih lahko uvrstijo v B razred. Ta pregled je napravila v skladu s predpisom pravilnika o kategorizaciji hotelov.

V BREŽICAH je bil minul teden skladen razgovor o zaščitenih območjih za kmetijstvo in gozdarstvo v občini. Udeleženci so predlagali, da bi določili meje posameznih območij in predvideli vrsto kulture na njih. Menili so, da prepovedi se ne nujno dovolj naslita, zato bi morali najprej nspobiti zemljišča za smotno izkorišanje.

PO KRAJEVNIH SKUPNOSTIH aktivirajo zbor občanov. Volivci obravnavajo na njih dejavnost v prihodnjem letu, prestrašajo poročila poravnalnih svetov, obravnavajo načrte za novo de-

V Vrbinji pri Brežicah sekajo delavci Gozdnega gospodarstva les za tovarno papirja v Krškem. Izsekali bodo 15 ha topolovih nasadov in 5 ha drugih gozdnih površin. (Foto: inž. Vlado Jenko)

Zaenkrat še edini prebijamo led

Ob podpori komunistov in vseh delovnih ljudi Posavja bomo dosegli kar želimo — Sklepe bomo morali poslej dosledneje uveljavljati

Kam je usmerjeno delo novega medobčinskega sveta ZK Posavja in katerim nalogam dajete prednost?

Naloge in smeri delovanja našega sveta narekujejo osnovne družbene in ekonomske značilnosti sedanjega časa v Posavju. Naj naštejem nekatere izmed njih: območje Posavja je gospodarsko kulturno in geografsko zokrožena celota z vsemi obsežnejši manj razvitega območja v Sloveniji. Dnevne migracije delavcev in dijakov ter še mnogo drugega so karakteristične povezanosti Posavja. Kljub takim značilnostim, ki pomenijo skupne posavske idejno-politične in družbeno-gospodarske probleme, je doslej v Posavju prevladovala neopravičljiva neenotnost v idejno-političnem delovanju občinskih organizacij ZK ter odločno premajhno sodelovanje posavskih občin. Ob skupnem nastopu treh občinskih organizacij ZK oz. občin bi posamezna vprašanja prav gotovo dobila drugačne dimenzije in družbeno težo ne le v območju samem, ampak tudi navzven, do posameznih regij in republike.

Spričo tega bodo prizadevanja in delo medobčinskega sveta potekali predvsem v dveh temeljnih smereh. To sta:

— spodbujanje in usklajevanje naporov in dela organizacij ZK v Posavju za učinkovitejšo opravljanje njihovih družbenih vlog;

FRANC BUKOVINSKI

— oblikovanje in usklajevanje stališč in akcij za tesnejše sodelovanje na vseh tistih področjih družbenega dela, ki so bistvenega pomena za hitrejši družbeni ekonomski razvoj Posavja.

Kako kot dosedanji član tega medobčinskega organa ocenjujete odziv oz. dejanja, ki so sledila njegovim priporočilom in sklepom?

Menim, da je medobčinski svet v svojem dosedanjem enoletnem delu sprejel že vrsto koristnih pobud, stališč in predlogov prav na tistih področjih, ki sem jih prej naštel. Temu so sledili tudi nekateri stvarni napor, predvsem pri usklajevanju skupnega načrtovanja bodočega razvoja posavskih občin. Vsekakor pa bo v bodoče potrebno v našem skupnem interesu — to smo poudarili na prvi seji medobčinskega sveta v sedanjem sestavu — dosledneje uveljavljati skupno dogovorjene in sprejete obveze. Pri tem bodo morali največ storiti ravno člani medobčinskega sveta in vodstva občinskih organizacij ZK v vsaki občini.

Se vam zdi, da članstvo pričakuje od sveta več, kakor to zmore kot posvetovalni organ?

Medobčinski svet ZK je predvsem oblika organizirane regionalnega povezovanja ter sodelovanja občinskih

Politična šola v Brežicah

Pri delavski univerzi v Brežicah se bodo jutri začela predavanja politične šole, ki jo ta organizira na željo občinskega komiteja ZK. Za jutri je napovedano predavanje Zdravka Trobe o metodah političnega dela. 17. februarja bo na sporodu pogovor o kadrovske politiki v občini, 19. februarja oris značilnosti naše gospodarske ureditve in 24. februarja gospodarstvo občin v luči ukrepov za leto 1970.

organizacij ZK. Je torej dogovor in sporazum prizadejih organizacij o vrstah in obsegu skupnih akcij, pri čemer pa vsaka izmed občinskih organizacij se naprej obdrži svojo samostojnost. Razumljivo je tedaj da bodo učinkovitost oz. rezultati dela medobčinskega sveta odvisni predvsem od naporov vsake izmed občinskih organizacij ZK.

Ne glede na tako opredeljeni položaj medobčinskega sveta po mojem mnenju članstvo ZK in drugi občani Posavja spričo mnogih odprtih in zahtevnih vprašanj bodočega razvoja na tem območju, upravičeno pričakujejo, da bo medobčinski svet kot zaenkrat še edina oblika medobčinskega povezovanja čim bolj odigral vlogo povezovalca na vseh tistih področjih ustvarjanja in dela, o katerih smo prej govorili. Ob tem izražam trdno prepričanje, da bo v tej svoji funkciji prav gotovo tudi uspeval, kolikor ga bodo v teh prizadevanjih iskreno podprli vsi člani ZK, vsi družbeni dejavniki in vse delovni ljudje Posavja.

Vprašanja zastavila JOZICA TEPPEY

Brežiški upokojenci so dobili streho v novem stanovanjskem bloku. Nekateri so se vselili vanj tik pred novim letom, drugi pa so počakali, da so minili prazniki. Za upokojence je v bloku 15 stanovanj, na katera so prosilci čakali nekaj let ali pa celo desetletje in več. (Foto: J. Teppey)

Cesta - preizkušnja za mlade

Mladina bo pomagala graditi cesto na Planino

Na nedeljski konferenci ZMS v Krškem so mladi kritično ocenili dosedanje delo, dali priznanje najboljšim aktivom, druge pa spodbudili za nove naloge. Rajko Derstvenšek je v svojem referatu prikazal življenje mladine in omenil, da v Krškem mladi nimajo prostora za sestajanje, zato se srečujejo v gostinskih lokalih. Dobil je odgovor, da se bo občinske organizacije s skupščino vred potrudile za

ureditev primernega prostora v domu Partizana.

O mladinskih delovnih akcijah v zadnjem letu je govoril Zdenko Mirt in pohvalil zlasti aktiv na Senovem in aktiv v Leskovcu. Jože Sotelišek je seznanil člane konference s težavami in udeleževanjem mladine na vasi. V Koprivnici je delo mladih oteženo in že zopet jim delajo težave pri obisku plesnih vaj. Na vasi bi aktivni boljše zaživeli, če bi imeli sposobna vodstva, žal pa v večini krajev tega nimajo.

V razpravi so se oglašili tudi gostje. Predsednik Socialistične zveze je poudaril, da se je mladina pri zadnjih volitvah uspešno uveljavila, saj je bilo med 184 evidentiranimi kandidati kar 50 mladincev. Mladino je pozval na delovno akcijo na cesti na Planino v Gorjancih. Mladim bodo pomagali tudi pripadniki armade. Cesta mora biti dokončana do 3. julija letos.

Sekretar komiteja je naslovil na mladino želje občinske konference po večjem vključevanju v vrste ZK in po sodelovanju v obsevnih pripravah.

Krčani plavali v Zagrebu

Plavalni klub Celuzar je pred tedni četrti v Zagrebu imel plavalno tekmovalno svojih plavalcev. Dosegli so kar dobre rezultate: 400 m prosto: Čargo 4:58,4; 100 m dežina: Jenkele 1:21,9; 200 metrov prosto: Turk 2:43,0; 100 metrov prosto: Novak 1:29,8; 100 m prsno: Novak 1:37,3. Uspešen je bil tudi nazmišljivi plavalec v klubu Andrej Škafar, ki je postavil osebni rekord v disciplini 50 m prosto s časom 38,0, medtem ko je prognoza 50 m dežina plaval v 47,7 sekunde. Celuzarjevi plavalci se resno pripravljajo za zimsko republiško in državno prvenstvo ter na letošno tekmovalno sezono.

L. HARTMAN

Pozvedimo, zakaj so izstopili

Željam mladih ljudi ne znamo prisluhniti

Preberite nekaj misli direktorja tehniške šole Krško Lojzeta Stiha o obnavljanju Zveze komunistov:

— Konferenca Zveze komunistov v Krškem je sicer razpravljala o zelo pomembnih gospodarskih vprašanjih, posebej pa o tem, kakaj je govornik še o tem, kakaj je govornik malo mladih v organizaciji ZK. Eden izmed vzrokov je gotovo ta, da je današnja oblika dela v tej organizaciji za mlade pre malo zanimiva. Drugi vzrok moramo iskati pri sebi, ker smo se premalo potrudili, da bi Zvezo komunistov približali mlademu človeku.

Ustaviti bi se morali tudi pri izključevanju in izstopanju iz članstva v ZK, ki občino sledi nedelavnosti po

sameznikov. Ob tem se nam takoj zastavi vprašanje, zakaj so ti ljudje stali ob strani: ali jih je delo v organizaciji razočaralo ali v njej sploh niso našli svojega mesta? Zato menim, da bi bilo zelo dobro pripraviti raziskavo o mnenju mladih o Zvezi komunistov, dobro pa bi bilo pristihniti tudi mnenju tistih, ki so izstopili iz organizacije. Tega nisem mislil samo za občino, ampak za širšo družbeno skupnost.

Iz pritlikavca raste velikan

Leto 1970 pomeni za Kovinarsko iz Krškega veliko prelomnico. Kolektiv vidi pred seboj dolgoročno perspektivo, odkar se je odločil za modernizacijo.

Podjetje si je ustvarilo ime po vsej Jugoslaviji. Trenutno je eden največjih proizvajalcev jeklenih konstrukcij na Slovenskem. Na leto napravijo v Kovinarski 800 ton industrijske opreme, 2500 ton jeklenih konstrukcij in 1000 ton podnic za rezervoarje. Z industrijske opreme oskrbujejo kemične tovarne, steklarne, asfaltno baze, industrijo nafte in plina ter tovarne papirja. V prihodnje bo proizvodnja industrijske opreme zavzela širši obseg, računamo, da bo dosegla 2000 ton. Obdržati bodo tudi izdelovanje podnic za rezervoarje po LARO

Premogovnik na Senovem požre ogromne količine lesa. Delavec na sliki je pravkar naložil vagonček hlodov, ki jih bodo uporabili za podpore v jamah. (Foto: Jožica Teppey)

NAJEMNINA NAJ SE VRAČA ZA POPRAVILO GRADU

Strah za grad je bil odveč, ali res?

Opozorila za nevarnost požara so naletela na gluha ušesa! Ni dosti manjkalo, pa bi zgorelo ostrešje — Streha kljub najemnini še pušča

Pod naslovom »Strah za grad je bil odveč« je bil 25. decembra lani objavljen v vašem listu sestavek, v katerem je med drugim pisalo: »Ko je turistično društvo pred letom dni sprejelo na stanovanje v brestanški grad delavce železniškega gradbenega podjetja, je doživljalo precej očitkov... Vredno je bilo, saj so s tem zaslužili lepe denarje za vzdrževanje gradu, za kar sicer ni nikjer rednih virov...«

Ker sem bil podpisani tudi eden od tistih Brestančanov, ki so dvomili da se bo denar od najemnine porabil za popravilo gradu, in sem istočasno tudi opozarjal na možnost požara na gradu, sklepam, da velja dopisnikova ugotovitev — strah za grad je bil odveč — tudi meni. Dopisnik pravi da je turistično društvo dobilo od železnice okoli 50.000 din na

jemnine in da je torej zaslužilo lepe denarje za vzdrževanje gradu. »Če nič drugega, vsaj streho bodo lahko zakrpal«, piše dopisnik. Teh dveh ugotovitev sem vesel, saj streha vpije po takojšnjem popravilu. Manjkajo žlebovi in opoka marsikje prepušča vodo. Hodnik, ki je bil ob odprtju muzeja lepo prebeljen, je porjavel od vode, ki pronica skozi streho.

Turistično društvo prav gotovo ve, da se kaj takega ne bi smelo dogajati, in je zaradi tega namenilo z najemnino zasluženi denar za popravilo strehe. Tako je grad in pošteno. Dohodek od gradu naj se porabi za grad, dohodek od gostišča pa za gostišče!

Pisec naj nam prihodnjic pove kdaj je društvo prejelo tistih 50.000 din najemnine in kakaj ni bilo mogoče še pred zimo popraviti strehe. Pove naj tudi, kdaj bo društvo to popravilo in koliko bo to delo veljalo. Končno pa še tole: pred dnevi je zaradi slabih dimnikov izbruhnil požar v enem od gradskih prostorov; hitri preprečitvi gre zahvala, da je bil ogenj pogasjen. Kljub temu je zgorelo precej obleke, ki jo je imel tam uskladiščeno občinski odbor RK iz Krškega. Vprašam vas: kaj bi bilo, če bi požar izbruhnil ponoči in se razširil na podstrešje? Prepričan sem, da ne bi bilo nobene pomoči, kajti tramovje je suho. Prav je, da si delavci po prihodu z dela zakurijo, toda za požarno varnost bi moralo biti v gradu kljub temu poskrbljeno! Na to sem včasih že opozarjal.

A. ZMAVC

Vodovod v Šedem

Za letos planirajo gradnjo vodovoda na Šedem, Stranje — Brezje in Vrhe. Občinsko skupščino Krško so že zaprosili za denarno pomoč. V Dobravi bi radi uredili vodnjak. Popravilo vodovoda imajo v načrtu tudi na Reštanju. Občani z Malga Kamna se letos prav tako odločajo za majhno investicijo. Popraviti želijo za leto v korito za pranje. Dela se bodo lotili takoj spomladi.

Veselite na snegu so učenci koprivniške osnovne šole med počitnicami zaman pričakovali. Našli so si drugo zabavo, da so jim urice počitka prijetneje minile. Doček in deldica, ki ju vidite na sliki, sta si izbrala za proste urice šahiranje. (Foto: Jožica Teppey)

V Brestanici republiški muzej

Republiška zveza Združenj borcev NOV je minulo sredo sklicala na brestanškem gradu po svetu o nadaljnjem razvoju muzeja izgnancev. Udeležilo se ga je 19 predstavnikov muzejev in kulturnih ustanov ter komisij za kulturne spomenike pri združenjih borcev. Udeleženci so si ogledali muzej, po katerem jih je vodil prof. dr. Tone Ferenc. V razgovoru, ki je sledil ogledu, so se zavzeli za to, da bi dobil muzej republiški značaj in da bi ga kasneje razširili. Prikazoval naj bi tudi preseljevanje drugih evropskih narodov in se časovno razvil v evropski muzej izgnancev.

Komisije že delajo

Minuli teden so se začele sestajati komisije, ki so jih izvolili na občinski konferenci ZK v Krškem. Komisija za idejna vprašanja se je zavzela za to, da bi prilagodili resolucijo razmeram v krški občini. Pripravila je akcijski program za obravnavo posameznih vprašanj po skupinah in aktivih ZK.

Če želite

odgovor ali naslov iz malih oglasov nam pošijite v pismo dopisnico ali znakmo za 50 par.

UPRAVA LISTA

MAŠKARADA V KRŠKEM

Upravni odbor TVD Partizan Krško se je sestajal in sklenil, da priredi tradicionalno partizansko maškarado v torek, 10. februarja, ob 20. uri v domu TVD Partizan.

Pozornost pri delitvi!

Posvet s knjigovodji in z drugimi vodilnimi delavci v gospodarskih organizacijah, ki ga je 30. januarja sklicala podružnica Službe družbenega knjigovodstva v Krškem, je bil zelo dobro obiskan. Na njem so prisotni ugotovili, da bo letos reforma zahtevala smotrno gospodarjenje in dosledno izpolnjevanje priporočil za delitev dohodka. Povečevanje osebnih dohodkov bo možno le ob rasti proizvodnje in večanju poslovne sposobnosti podjetij.

Mladi in zunanja politika

Občinski komitej ZM v Krškem bo v novem obdobju namenil prednost izobraževanju mladine. Najprej bodo priredili zanjo več predavanj o zunanje-političnih dogodkih, nato pa še o najpomembnejših vprašanjih našega družbenega in gospodarskega razvoja. Pri tem jim je obljubil pomoč občinski komitej ZK.

Nova zbirka v Brestanici

Muzej izgnancev v brestanškem gradu bodo verjetno še letos razširili z zbirko umetniških risb in skic, ki so nastale v preganstvu. Zanje bodo uredili dva prostora.

JUTRI PREŠERNOVA PROSLAVA

6. februarja ob 19. uri bo v Domu svobode proslava v počastitev obletnice smrti pesnika Franceta Prešerna. Program so pripravili: osnovna šola, glasbeno šola Krško, ter člani delavskega prosvetnega društva »Svoboda«. Nastopil bo tudi pevec Matko Matjan. Organizatorji se priporočajo za obisk.

KRŠKE NOVICE

■ VARSVO PRI DELU IN STANOVANJA. Občinski sindikalni svet si je za letošnje leto zadal precej pomembnih nalog. Da se skrb in vpliv sindikata širi, je sklopiti tudi po tem, da v svojih nalogah zajema tudi potrebo varstva pri delu in skrb za reševanje stanovanjskih problemov, ki jih je v komunah še vedno veliko.

■ ZA 16,7 ODBT. VEČJI OSEBNI DOHODKI. Organi upravljanja pri GP SAVA so sklenili, da se bodo osebni dohodki v tem kolektivni povečali v letošnjem letu popredno za 16,7 odst. Po kvalifikacijskih kategorijah bodo najmanj pridobili ne kvalificirani delavci — 5 odst. največ pa tehnični kadri, in sicer 25 odst. večje OD.

■ PRELOZENI OBCNI ZBOR. Konec januarja bi moral biti občinski zbor obč. sindikalnega sveta. Zaradi bolezni predsednika so občini zbor preložili za približno mesec dni.

■ NADVOZ V LETU 1971/72. Priprave za gradnjo nadvoza čez železniški prelaz so v polnem teku. Če se bodo investitorji gradnjo dokončno sporazumeli, bo nadvoz končan v letu 1971/72. Predvideno je, da bodo pri inve-

sticijah sodelovali vsak z snovtinski udeležbo železnice, republiški centralni sklad in občinska skupščina. Investicijski stroški za nadvoz še niso znani.

■ KOMUNISTI SO SE SE-STALI. Nedavno (30. jan.) so se v tovarni papirja sestali člani oen. organizacije ZK. Obravnavali so poročilo sekretariata o aktualnih problemih gospodarjenja. Razprava se je nanašala predvsem na pomanjkanje surovin — zaradi tega še vedno delajo s polovičnimi kapacitetami — na razvoj podjetja in na mesebojne odnose.

■ KDAJ AVTOBUSNA POSTAJA? Ceprov so organi SAP upravljanje še konec 1966. leta sklenili zgraditi na Vidnu avtobusno postajo, do gradnje še ni prišlo. Vse kaže, da si pri SAP gleda gradnje sedaj niso enotni. Potniki bodo še nekaj časa čakali na dežjo.

■ NA ZDRAVLJENJU 42 DELAVCEV. V tovarni papirja so v preteklem letu omogočili zdravljenje ali okrevanje v Cateških Toplicah, Rogoški Slatini, Radenci, na Lisci in v Poreču 42 delavcev. Podobno bodo za zdravljenje delavcev poskrbeli tudi letos.

Danes seja skupščine

Sevniska občinska skupščina se bo danes dopoldne sestala na svoji 8. seji. Dnevni red zasedanja obsega kar 16 točk, med njimi odlok o ustanovitvi sklada za narodno obrambo, odlok o vzdrževanju javne snage in obveznem odlaganju smeti in odpadkov, poročilo o varstvu pri delu, odlok o neposredni kontroli cen, poročilo o poslovanju sevniskega Komunalno stanovanjskega podjetja, določitev ribolovnega območja in še nekatere zadeve. O odločitvah skupščine bomo več pisali prihodnjico.

Kal: predavanja o prvi pomoči

Za minulo nedeljo je bil na Kalu pri Sentjanžu sklican razgovor o davčni politiki in zavarovanju kmetov. 15. februarja bo ob 14. uri v tem kraju veterinar Franc Stirn predaval o prvi pomoči pri živini, 1. marca ob istem času pa je predvideno predavanje Dr. Humra o prvi pomoči pri ljudeh.

NOVICE IZ TRŽIŠČA

PREVZEM VODOVODA NA MALKOVCI. V ponedeljek, 2. februarja, je bil na Malkovcu tehnični prevzem tamkajšnjega vodovoda, ki so ga prizadevali ljudje zgraditi v zelo kratkem času. Voda je v hiše prvič prišla še decembra, vendar je bilo takrat še vedno kot polovico hitre vodovodne napeljave.

PRESEDNIK JE IVAN PUNGRČAN. Na prvi seji novoizvoljenega odbora krajevne organizacije SZDL Malkovec so izvolili za predsednika Ivana Pungrčarja, za tajnika Ljupka Udovca, za blagajnika pa Slavka Levstika. Utrdili so tudi delovni program, ki obsega med drugim: gradnjo vodovoda za Pavlo vas, začetek in pomoč pri gradnji vodovoda Krsinji vrh, ureditev poti ter še nekatere organizacijske zadeve.

ČAKAJO NA DANO OBLJUBO. V Tržišču ljudje še vedno čakajo, da pridejo električniki iz Sevnice, ki so obljubili, da bodo uredili javno razsvetljavo. Zaenkrat so Tržiščani kar v temi.

ZBOR GASILCEV. Prejšnjo nedeljo so zborovali tržiški gasilci, ki so ob tej priložnosti sestavili delovni načrt za letošnje leto.

PREMALO DENARJA. Lanjska pomoč občinske skupščine krajevni skupnosti Tržišče v višini 5.000 dinarjev je bila razdeljena na 23 vasi, zato je razumljivo, vsaka imela njih dobila zelo malo. Kljub temu je bilo opravljeno veliko del, o čemer smo že pisali. Iz programa za letošnje razvidno, da bi ves denar, ki ga občina prispeva, lahko porabili samo za gradnjo vodovodov v Krsinjem vrhu, Pavli vasi in Gabrijelah, vse drugo pa bi moralo počakati.

L. UDOVC

46 let biti „financar“!

»Res ni lahak tak posel, da vse življenje terjaš od ljudi denar,« pravi Franjo Musec

V petek je občinska uprava v Sevnici pripravila poslovlino slovesnost za svojega dolgoletnega uslužbenca, načelnika davčne uprave, nazadnje pa davčnega inšpektorja 65-letnega Franja Musca, ki je nič manj kot 46 let svojega življenja posvetil davčni službi.

Rodil se je v Logatcu, od koder se je družina po nekaj letih preselila v Sevnico. Končal je meščansko šolo ter se v začetku 1924 zaposlil pri takratnih »financarjih«. Služboval je v Radljah ob Dravi, v Slatinah Radencih, Dubrovniku, ob Skadarskem jezeru. »Takrat je bilo tako: če nisi pravega volil, si lahko pričakoval, da boš moral nad drugo delovno mesto. Jaz sem že moral enkrat tako,« pove Franjo.

Osvoboditev je dočakal v Iloku, zatem je delal še v Sidu, Slovenskih Konjicah, dokler se ni 1956 zaposlil na občini v Sevnici.

Kaj naj bi preizkušenega finančnega mojstra vprašali drugega kot to, kako se mu je posrečilo zdržati toliko let pri tako izpostavljenem delu!

»Res ni lahak tak posel,

ne pa daješ. Pred leti se mi je na Branskem nad Sentjanžem celo zgodilo, da sem imel denar, ki ga je bil lastnik kmetije dolžan za davke, že v rokah, pa mi ga je strgal in mi zagrozil z orožjem, da sem moral bežati.«

»In kateri davčni obvezniki so vam povzročali največ težav?«

»Obrtniki, posebno z gostinčarji je bilo težko. Človek mora zameriti ljudem, ki so v svojih davčnih prijavah izkazovali nekaj tisočakov zasluga — ali celo izgubo, ob tem pa so gradili nove hiše. Ko sem jih vprašal, od česa sploh živijo, so me začudeno gledali.«

M. L.

Z ZADNJECA ZBORA VOLIVCEV

Na Bučki so se odločili

Še letos bodo začeli graditi vodovod — Predlagali so odlok o obveznem prispevku za ceste

Na Bučki so se na zadnjem zboru volivcev prejšnjo nedeljo dokončno odločili: še letos bodo začeli graditi vodovod, ki si ga želijo še desetletja. Na zboru so ugotovili, da so načrti in priprave že tako daleč, da bi bila velika škoda odnehati prav zdaj.

Po načrtih, ki jih je omogočila občinska konferenca SZDL, bo vodovod stal okoli 200.000 dinarjev. Napajal bo gospodinjstva Bučke, Jerman vrha, Laz in še nekaterih vasi in zasebkov. Ker so stroški gradnje precejšnji, se je

vodovodni odbor odločil, da bo gradil v dveh fazah. Na zboru volivcev so naredili tudi razdelilnik, po katerem bo prispevalo vsako gospodinjstvo.

Na zboru volivcev so veliko govorili tudi o popravilu vaških poti in cest. Predlagali so, naj občinska skupščina sprejme odlok, po katerem je vsako gospodinjstvo na območju krajevne skupnosti Bučka obvezno prispevati 16 prostovoljnih delovnih ur ali namesto njih plačati za vsako uro 5 novih dinarjev. Skupščina bo sprejela tak odlok, saj bo prispeval k načrtnemu delu in skrbi za ceste.

Sklenili so tudi, da bodo v prihodnje tesneje sodelovali s sosednjo krajevno skupnostjo Rako, s katero bodo sklenili sporazum o skupnem popraviljanju nekaterih vaških poti in cest.

TELEVIZORJI IN PEČI

V prodajalni ELEKTROTEHNA v Sevnici imajo na zalogi še nekaj madžarskih televizorskih sprejemnikov. ORION z ekranom 59 cm stane le 2.370 din. Zanimiv je tudi mali ORION — minivizor. Prav tako imajo na zalogi še nekaj trajno gorečih peči GORENJE in francoske GODIN.

ELEKTROTEHNA je dobila novo pošiljko raznovrstnega vodoinstalacijskega materiala. Tudi elektroinstalacijskega materiala imajo dovolj na zalogi.

Odslej lahko prodajalno ELEKTROTEHNA v Sevnici pokličete tudi po telefonu 74-142. (PO-E)

PARTIZANOVA MASKARADA bo tudi letos na pustno soboto sveder v lepo okrašenih prostorih doma. Za najlepše maske, ki jih bo izbrala posebna komisija, je pripravljena lepo število dragocenih nagrad.

MAKADAM ENOSTAVNO VEČ NE ZDRŽI DANAŠNJEGA PROMETA

„Naredili smo več, kot bi morali - vzroki za slabe ceste so drugje“

Odgovarja vodja vzdrževanja cest v sevniški občini Franc Povše

Poročali smo o ostri javni kritiki na račun vzdrževanja cest v sevniški občini, ki so jo izrekli na prvi seji novoizvoljene občinske konference SZDL. Vodjo vzdrževanja pri delovodstvu novomeškega Cestnega podjetja v Sevnici Franca Povšeta smo zato zaprosili za nekaj odgovorov.

»Tovariš Povše, gotovo ste seznanjeni s kritikami z zadnje seje občinske konference SZDL na račun vzdrževanja cest, za katere skrbi Cestno podjetje Novo mesto. Kaj pravite na to?«

»Očitki na račun delavcev naše izpostave so neutemeljeni. Naredili smo več, kot bi morali. Bistvo problema je drugje. Lani smo prekoračili plan našega delovodstva in denar, ki mu je bil dodeljen, za 200 odstotkov samo na zavrski cesti. Za pet let dobivamo onako veliko denarja, kar je povsem nevzdržno, saj je vsakomur jasno, za koliko so se povečali stroški v zadnjih petih letih, za veliko pa se je povečal tudi promet.«

»Na konferenci so očitali, da niste izkoristili odjuge in niste posipali cest, ko so bile le-le še mokre. Menili so tudi, da bi morali imeti ob cesti že pripravljen gramoz za zapisanje jam.«

»Zadnji očitki je povsem nestrokovno. V praksi smo se proprijali, da je bolj pametno gramoz dovažati, ker manjši kupi ob cesti ostajajo dolgo zamrznjeni in cestarji le stežka pridejo do gramozu in peska. Pa še nekaj je: kupi ob cesti ne zaležejo dosti, saj je treba mnogo kamionov gramozu in peska, če hočemo ceste dobro popraviti. Letošnja odjuga je bila nenaдна, toda zlasti na mirenski cesti nepopolna. Vse ceste na našem območju smo pravočasno preorali z buldožerjem in grederjem, ukrepali pa smo tudi proti poledici. Na cesti je še vedno nekaj ledu, zaradi česar so jame še večje, gramoz pa se v takih kotanjah ne drži dlje časa. S kako velikimi težavami se ukvarjamo, naj pove primer, da smo za enkratno krpanje ceste Brestanica-Sevnica porabili 500 m³ gramozu, učinek pa je komajda opazen. Ze v januarju smo imeli tako velike stroške, da smo zaskrbljeni, kako bo v vzdrževanju cest med letom.«

»Kaj pravite k očitkom radnika Hrastnik in Trbovlje, ki sta zagrozila, da bosta prenehala voziti delavce iz Sentjanža in Krmelja, če ceste ne bo popravljena?«

»V tem vprašanju je preveč dramtiziranja. Delali smo ob sobotah in nedeljah, da bi ceste bolj vzdrževali. Tudi občinska skupščina Sevnica bi že lahko uredila lastništvo kamnoloma v Skrovn-

ku, da bi uporabljali tamkajšnji gramoz. Mirenska cesta je 7 otrok, od katerih so trije dali življenje za svobodo. Ob grobu se je od Damjanove mame najstarejše občanke na območju krajevnega urada Tržišče, poslovlil predstavnik krajevne organizacije ZB Tržišče.

Nedolgo tega so na pokopališču v Gabrijelah pokopali Marijo Damjan iz Pijavice, preprosto, skromno ženo, ki se je kljub 85 letom še živo zanimala za dogodke doma in po svetu. V tem mesecu bi praznovala 60 letnico zakonskega življenja; vzgojila je 7 otrok, od katerih so trije dali življenje za svobodo. Ob grobu se je od Damjanove mame najstarejše občanke na območju krajevnega urada Tržišče, poslovlil predstavnik krajevne organizacije ZB Tržišče.

B. D.

sta je preobremenjena toda staro sofersko pravilo je, da je treba hitrost prilagoditi razmeram na cesti. Naši delavci želijo, da se kritiki bolj seznanijo z našimi težavami. Dobronamerne pripombe radi upoštevamo.

A. ZELEZNIK

URAD PUSTNEGA KRALJSTVA JAVLJA:

Cesto bo dala pustna oblast

10. februarja bo v velikem ceremonialu asfaltiranih zadnjih 12 km ceste od Ljubelja do Ohrida

Spoštovani meščani, sporočamo vam, da bo pustna oblast, ki se bliža, naredila za vas toliko dobrega, da je slepa ne boste pozabili. Uresničila bo prvo posavsko integracijo (sodelovanje turističnih društev Sevnice in Krškega), izpeljala bo vesoljsko poroko Lune in Marsa in predvsem: asfaltirala bo zadnjih 12 km ceste med Ljubeljem in Ohridom.

Sporočamo tudi, da bo Pustno kraljestvo sprejelo še več pomembnih dokumentov, pri čemer posebno opozarjamo na proglas vsi enotni — vsi edinji ter na posebne dovolilnice soprogam in ljubčkom ter še na nekatere javne listine, ki naj do našega praznika ostanejo skrivnost.

O resoluciji v osnov. organizacijah

Občinski komitej ZK Sevnica je minuli teden obravnaval zunanje politični položaj Jugoslavije, posebno odnose do vzhodnoevropskih dežel. Sklenil je tudi, da bodo po krajevnih organizacijah ZK obravnavali naloge, ki sledijo iz resolucije, ki jo je republiška konferenca Zveze komunistov Slovenije sprejela na prvi seji.

RADIO SEVNICA

Radio Sevnica oddaja poskusno na valovni dolžini 213 m ali 1403 kHz.

NEDELJA, 8. FEBRUARIJA: 12.00 — Napoved programa — Lokalna poročila — Občinske novice in kronika — Objave, reklame in spored kinematografov — Kulturni praznik Slovenec, Prešernov dan — Operne arije — Nekaj o vrgoji — Prvi del oddaje po željah — Zdravstveni napotki — Spomini na NOB — Kmetijski nasveti — Tuji pevci, tuje melodije — Promet in mi — Drugi del oddaje po željah.

SREDA, 11. FEBRUARIJA: ob 17.00 — Objave, reklame in spored kinematografov — Zdravstveni napotki — Nekaj o vrgoji — Sodisce in občan — Poje očetek iz Loke — Razgovor s direktorjem konference JUTRANJKE — Prvi del oddaje po željah — Kmetijski nasveti — Z glasbo po svetu — Turistični napotki — Nove melodije — Nekaj o bontonu — Glasbene uganke v studiu — Drugi del oddaje po željah.

Da gre zares, naj objavimo še slovesno izjavo vršilca dolžnosti direktorja Cestnega podjetja »Sama jama«: »Cestni križ je slovenski križ. Ceste so odločilne za razvoj gospodarstva, turizma, za razvoj zaostalih območij, skratka — ceste so hrbtenica. Kje je denar zanje, ki smo ga mi zbrali? Odločiti smo se, da ne bomo čakali na srednjeročne, dolgoročne in ne vem še kakšne programe in da jo bomo raje naredili sami. Kako bomo izpeljali to enkratno akcijo, naj se vrli občani na lastne oči prepričajo v torek, 10. februarja.«

Sporod pustnega torka

Ob 14 uri bo v Smarju poročilo za firbce in objava pogodbe o asfaltiranju ceste Impoljca-Krško.

Ob 15 uri: na ploščadi pred Merksom — asfaltiranje ceste.

Ob 16 uri v gasilskem domu vesoljska svatba.

Ob 17 uri na Kvedrovem trgu prevzem in izročitev ceste za promet.

Ob 17.30 slavnostna vesoljska poroka.

V prodaji so vstopnice in enodnevna dovoljenja za nemoteno potovanje.

SLEDI, KAR KDO ZELI!

Razpored skupščin ZB

Sestavljen je razpored letnih skupščin krajevnih organizacij Zveze borcev NOV na območju sevniske občine. Medtem ko sta že bili skupščini v Loki in na Blani, se bodo v naslednjih dneh zvrstile še: 12. febr. v Borštanju, 19. febr. v Sevnici, 22. febr. v Krmelju, Sentjanžu, Bučki in Studencu ter 1. marca v Tržišču in Zabuokovju.

SEVNIŠKI PABERKI

VAS MIKA DRŠALNA REVILJA? Neutrudni Jože Spodec spet zbira prijave za izlet v Celovec in obisk slovite dunajske dršalne revije. Tja bi se s Sapovim avtobusom odpeljali v času od 6. do 10. februarja, kar je odlično od tega, za kateri dan se bo odločilo največ ljudi. Izlet stane 75 do 85 dinarjev na osebo.

NAČELNO »ZA«. Svet za urbanizem, komunale in stanovanjske zadeve je prejšnji teden na seji sklenil, da je treba natančneje preučiti mahovek sevnških dimnikarjev, ki so predlagali, da bi podražili svoje storitve. Člani sveta so menili, da je podražitev nekaterih uslug upravičena, saj se cene še dolgo niso spremenile in imajo dimnikarji razmeroma slabe zasluge.

BAGATOV TECAJ. Kot va bijo lepaki, se je ta teden začel v Sevnici Bagatov tečaj šivanja, krojenja in vezenja, ki obsega 70 urnih ur.

OSTREJE GLEDE SNAGE. Na današnji seji občinske skupščine je tudi odlok o vzdrževanju javne snage ter obveznem odlaganju smeti in odpadkov. Odlok, ki predvideva do 3.000 novih dinarjev kazni za kršitelje, naj bi po mnenju predlagateljev prispeval, da bi Sevnica in drugi kraji v občini dobili lepši videz.

OB DOMU SE PRALNICA. Pri sevniskem gasilskem domu bodo uredili tudi pralnico za čl-

Zaradi revščine lahko še revnejši

Tako pravi Zavod za spomeniško varstvo, ki svari pred uničevanjem kulturnozgodovinskih spomenikov ter poziva ljudi k sodelovanju

Majhne denarne možnosti — ob tem pa veliko bogastvo kulturnozgodovinskih spomenikov, to je osnovno naspotje, ki je pri ohranjanju našega kulturnega izročila značilno za trebanjsko občino. Tako ugotavlja Zavod za spomeniško varstvo, ki si prizadeva kljub temu obvarovati, kar se največ da. Občina sama ne more skrbeti za spomeniško varstvo tako, kot zahtevajo predpisi.

V nekaj stavkih je nemogoče naštet, kaj sele opisati, vsega bogatega kulturnega izročila, ki so ga naši predniki zapustili na območju občine. O starih cerkvah in gradovih, freskah in kiparskih delih piše v vsaki knjigi, ki obravnava kulturnozgodovinsko bogastvo vse Slovenije.

Zal je bilo to področje v preteklosti precej zapostavljeno. Danes marsikak domačin ne ve, da ima na primer Šentrupert eno najlepših gotičnih cerkev na Slovenskem, da premore stera cerkev na Žalostni gori pri Mokronogu freske pomembnega baročnega mojstra Franca Jelovška, da je cerkvice na Vihru nad Šentrupertom znana po svojih starih oltarnih podobah, da ima cerkev na Veseli gori slike Antona Tuška, da je bil v Šentrupertu doma zelo ploden podobar in slikar Anton Postl, da je okoli 800 let stari Strelov turn ostanek starega mokronoškega obzidja. Malo je poznana tudi zgodovina mnogih gradov, ki so posejani po Mirenski in Temeniški dolini.

Se bi lahko naštevati znamenitosti, ki pomenijo velik prispevek za zakladnico slovenske kulture. Da bi obvarovali, kar se še obvarovati more, je potrebno spremeniti odnos do spomeniškega varstva ter podučiti ljudi, kaj pomeni

uniciti kulturnozgodovinsko znamenitost. Primeri, kot podro to staro gospodarsko poslopje na Veseli gori, za tem kapelica pri Mokronogu, cerkvice na Cerovcu, dokazujejo, da se marsikje tega še ne zavedamo.

Zavod za spomeniško varstvo je za leto pripravil vrstni red najnujnejših del na posameznih kulturnih spomenikih, k čemur prispeva tudi sklad za pospeševanje kulturne dejavnosti. Vedno znova poudarja, da je skupnega denarja premalo in da naj ljudje s svojo zavestjo prispevajo, da vsaj v prihodnje ne bo večje kulturne škode. O koristih, ki jih že ima ali jih bo še imela občina od svojega kulturnega izročila, ni potrebno govoriti. M.L.

Priprave na konference

Letne konference krajevnih organizacij SZDL se bodo zvrstile do 15. februarja — Predlog izvršnega sveta: 0,15 odst. od neto proizvoda

Najkasneje do 15. februarja naj bi bile končane letne konference krajevnih organizacij SZDL. Tako je sklenil izvršni odbor občinske konference minul teden.

Razen poročil o delu v minulem letu bodo na letnih konferencah obravnavali tudi politični in gospodarski položaj v občini ter organizacijo siske mreže, torej stvari, ki zadevajo vse občane. Te dni se je sestala večina odborov krajevnih organizacij, kjer so določili tudi nekatere kadrovske spremembe, ki jih bodo predlagali letni konferenci.

Izvršni odbor je prejšnji teden znova obravnaval financiranje organizacije SZDL v občini. Na predlog republiške konference je sklenil predlagati občinski skupščini, naj tudi ona z odlokom določi stalni vir denarja za

organizacijo. Da bi Socialistična zveza dobila toliko denarja za svoje delo kot lani, bi bilo treba zanjo izločiti 0,15 odstotka neto proizvoda občine. Izvršni odbor predlaga, naj skupščina z odlokom zagotovi ta odstotek.

Začele so se skupščine ZB

S prvim februarjem so se začele letošnje letne skupščine krajevnih organizacij ZB. Tega dne sta bili skupščini na Mirni in v Velikem Gabru, sklicane pa so tudi za prihodnjo nedeljo. V drugih krajih so pripravljali sestanki odborov, na katerih govorijo o novem statutu organizacije ter o drugih pripravah na letne skupščine.

Mirna: v soboto pustni ples

Studentski klub trebanjske občine, ki nosi ime Pavla Golca, bo v soboto zvečer, 7. februarja, priredil v domu TVD Partizan na Mirni pustni ples. Na prireditvi bodo igrali »Fantje izpod Brneka«. Vvabljeni!

Mirna: otroška maškarada

Tako kot med vsemi društvi na Mirni je tudi pri Društvu prijateljev mladine čutili vse večjo delavnost. Društvo je ob novem letu organiziralo sprejem dedka Mraza in obdaritev otrok ter program z otroškimi igricami in lutkovnim gledališčem, za pustni dan pa bo priredilo tradicionalno otroško maškarado. Naj še navedemo da sta dve članici odbora — Marija Kolenc in Martina Potokar — sprejeli zlato odličje, s katerim ju je za dolgoletno delo odlikoval republiški odbor DPM. P.S.

Danes ponovno seminar

Za danes popoldne ob 15.30 je ponovno sklican seminar za člane sekretariata krajevnih organizacij Zveze komunistov, na katerem bodo govorili o delovnih metodah ZK in o vodenju sestankov. Seminar bodo ponovili zato, ker je bila pred 14 dnevi premajhna udeležba, predvsem zaradi nepopolnega obveščanja.

Oglašujte v DL!

Trebanjski grad sega v X. stoletje. Obstajajo načrti, kako bi ga usposobili v turistične namene, vendar ni denarja. Na sliki: stiliziran lev pred vhodom v poslopje, ki je zdaj zatočišče družin, ki nimajo boljših stanovanj. (Foto: Legan)

Predsednik še naprej Ivan Kos

Na občnem zboru izvoljeni 25-članski občinski sindikalni svet je 28. januarja volil predsednika in predsedstvo. Za predsednika ObSS je bil izvoljen Ivan Kos, za tajnika Ivan Longar, člani predsedstva pa so še: inž. Damjan Mlakar, Jana Potočnik, Stanka Selak, Jože Kastelic, Peter Podobnik, Martin Marjerle in Tone Glogovšek. Za predsednico nadzornega odbora je bila izvoljena Lojzka Kek, za člana pa še Frano Masnik in Stane Ponikvar. Na seji so govorili o delu sindikata, dopolnili pravila ter sklenili organizirati seminar za novoizvoljene sindikalne delavce.

Večja vloga občinske zveze

Kako poživiti delo občinske zveze za telesno kulturo, je bilo najvažnejše vprašanje na seji članov odbora, ki je bila sklicana na posredovanje predsednika občinske konference SZDL. Ponovno so ugotovili, da društva za telesno kulturo, ki vključujejo TVD Partizan in šolska športna društva, dokaj uspešno delujejo, manjka pa večja usklajevalna vloga občinske zveze. Sklenili so dopolniti sestav njenega odbora, za predsednika pa predlagali Ivana Kosa, ki je to funkcijo pripravil sprejeti. Govorili so tudi o delovnih programih za leto, ki so jih posredovali občinski skupščini.

NAJNOVEJŠE IZ CAPE NASSENFUSSA

Klub »Marfarjev« iz Mokronoga je sklenil preložiti izstrelitev Kurentove rakete, ki je medtem že dobila ime Nassenfuss I, na pustno nedeljo, 8. februarja, ob 14. uri. V primeru, da bo zelo slabo vreme, bodo izstrelitev preložili na torek. Ob 14. uri bo prihod kamevala na trg Cape Nassenfuss. Sledil bo slavnostni sprejem delegacij iz zamejstva, nato pa še izstrelitev. Nagrada 1000 dinarjev bo izplačana taki, ko bo raketa vzletela v vsemirje, kar bo vsekakor nekaj edinstvenega. S.P.

TREBANJSKE IVERI

■ ZDAJ ZE 10.000 KNJIG. Trebanjska knjižnica se je lani obogatila za 346 knjig in jih ima skupno še okoli 10.000. Lani je bilo izposojenih blizu 5.000 knjig, daleč najbolj številni bralci so iz vrst mladine. Matična knjižnica posoja knjige tudi na Mirno in v Šentrupert, letos pa bo začela urejati tudi šolske knjižnice na podružničnih šolah, tako, kot je uredila šolsko knjižnico v Trebnjem.

■ POKAKATI BO TREBA. Trebnje, ki je iz leta v leto večje, je prerasl vas in zato se potrebuje ulice. Vendar bo treba z imenovanjem ulic počakati do leta 1971, ko bo splošen popis prebivalstva in bodo opravljene tudi te spremembe. Tako zahtevajo pristojni republiški organi.

■ BITKA. ČEZ 11 MESECEV. Piščo leto dni bo treba potrpeti, da bo prišel tudi trebanjski kinematograf na vrsto pri predvajanju Bulahovega filma Bitka na Neretvi. Film bo v Trebnjem na sporedu 9. in 10. januarja 1971. Za mesec smo torej — leto dni, nekdanj smo bili še precej dlje.

■ JUTRI O SMUCARSKEM KLUBU. Če še letošnja zimska sezona, vsaj po januarjem vremenu sodeč, ne bo dala posebno veliko smuke, bo pa dala smučarski klub. Za jutri je sklican iniciativni odbor, ki bo pripravil ustanovitev smučarskega kluba Trebnje. Klub bo deloval kot sekcija TVD Partizan.

■ DRUGIC V SOLI. Ta teden se je začel pouk v večerni osnovni šoli, ki jo je delavska univerza priredila za tiste, ki v času rednega šolanja niso naredili osemletke. Prišli so torej drugič v šolo, tokrat prav gotovo z večjo voljo, da jo bodo tudi dokončali. Prijavilo se je 35 ljudi.

■ TELEFON NA BEPCER. Repčani bi imeli radi telefonsko avto z bližnjim Trebnjem. Predsednik ObS je za zagotovilo, da bo skupščina pomagala, krajevna skupnost naj stvari preuči in pripravi vsa potrebna.

■ PRVE MASKE. Letošnje pustovanje se bo kar precej razglenilo. Prvo pustovanje je že v nedeljo priredila gostilna Opaza, za prihodnjo soboto, nedeljo in torek pa so pustno pridelitve napovedane tudi drugod. Torej: na evidenca za pustno masko!

■ ZELJA: ASFALT DO STEFA. NA. Na zadnjem zboru volivcev v tem kraju so govorili, da bi bilo potrebno asfaltirati zelo prometno cesto od Trebnja do Stefan, v dolžini okoli 2 km. Seveda je vprašanje, kje dobiti denar, saj je v občini nedokončana cesta proti Mokronogu in naprej proti Sevnici, ki je modernizacija še bolj potrebna.

■ SE EN OBRATNIK. V prostori mehanice delavnice pri Jutraševi hiši je začel opravljati samostojno obrt Jože Krevs. Popravlja mopede, pa tudi druga motorizirana vozila.

TREBANJSKE NOVICE

POGLOBITI STIKE Z OBČINO

Zdaj imajo svoj klub

Pomenek s predsednikom novoustanovljenega Kluba študentov trebanjske občine, Jožem Mandljem, študentom gradbeništva iz Trstenika

»Trebanjska občina šteje med manj razvite. Po podjetjih imajo malo strokovnjakov, čeprav so prav ljudje navažnejši pri tehnološkem napredku. Kako gleda vaš klub na ta dejstva?«

»Sodelovati z domačimi delovnimi organizacijami je naša najvažnejša naloga. V ta namen bomo izdelali tudi analizo, v kateri bomo ugotavljali potrebe v občini in skušali študente usmerjati, da bodo dobili štipendije ali posojila. Niti polovica naših študentov ne dobiva družbene pomoči, čeravno bi jo nekateri zelo potrebovali. Da bi poglobili stike, ima klub v načrtu razgovor z gospodarstveniki občine ter ekskurzijo po podjetjih občine.«

»Ze v starih, dobrih časih je študentarja rada prirejala zabave. Gotovo na to niste pozabili.«

»Naš klub bo v soboto, 7. februarja, priredil pustni ples na Mirni, v načrtu pa imamo tudi, da bi kasneje organizirali brucovnje v Trebnjem.«

M. L.

»Svoj čas smo bili vsi študentje ožje Dolenjske združeni v enem študentskem klubu. Iz njega so se najprej izločili Belokranjci, zdaj pa še študentje trebanjske občine. Zakaj ste se odločili za to?«

»Nas je vseh skupaj okoli 40 študentov novomeške občine pa je mnogo več, zato smo se nekako malo počutili, bolj kot pri veselek. Pripricani smo, da bi sami lahko bolj delovali in da bi tako lahko vzpostavili tesnejše stike z občinjo, v kateri smo doma.«

RAZGLAS ROKA

ZA PRIGLASITEV SEČNJE LESA V SEČNIH SEZONAH 1970/71 IN 1971/72

Na podlagi določil 12. člena pravilnika o določanju količin lesa za domačo uporabo GG Brežice objavljajo GOZDNI OBRATI Brežice, Kostanjevica, Mokronog, Radeče, Senovo in Sevnica

ROK ZA PRIGLASITEV SEČNJE LESA V SEČNIH SEZONAH 1970/71 in 1971/72

Gozdni posestniki, ki imajo gozdove na področju zgoraj navedenih gozdnih obratov, naj prijavijo sečnje v svojih gozdovih, kakor tudi izven gozdov v roku

od 1. februarja do 15. marca 1970

Kraj in čas priglasitve v navedenem roku bodo gozdni obrati objavili na krajevno običajne načine.

Gozdni posestniki, ki imajo namen sekati izključno za domačo uporabo, morajo obvezno priglasiti sečnji za dve leti skupaj (1970/71 in 1971/72).

Vsak gozdni posestnik mora ob priglasitvi sečnje izjaviti, koliko od skupno priglase uporabo lesa za kurjavo in tehničnega lesa in koliko je namenil za prodajo. Če ima gozdni posestnik zaradi večjih popravil stavb v svojem gospodarstvu ali novogradnji večje potrebe po tehničnem lesu, mora ob priglasitvi sečnje obvezno predložiti potrjeno gradbeno dokumentacijo. Priglasitev je sicer možno opraviti tudi pisмено na gozdni obrat, vendar pod pogojem, da lastnik gozda v pismeni prijavi navede vse podatke o gozdu ter v kakšne namene rabi les.

V razpisanem roku so priglasitve sečenj proste vsakega plačila.

Izven razpisanega roka gozdni obrati ne bodo več sprejemali priglasitve, razen za posebne potrebe v primeru elementarnih neugod.

Brežice, 26. 1. 1970

Uprava gozdnega gospodarstva Brežice

Kmalu zbor občanov

Zbor občanov Kočevja bo okoli 20. februarja. Na njem bo potekala razprava o zaključnem računu krajevne skupnosti za lani in o nadaljnjem urejanju mesta. Sprejeta bosta tudi program del na območju krajevne skupnosti za leto in finančni načrt. Podrobneje bomo o osnutku programa poročali prihodnje.

Milijoni so bili, tisočakov ni

Pred leti so v kočevski občini ugotovili, da zemljski kataster ne daje točnih podatkov o spremembah, ki so nastale med drugo svetovno vojno in v povojnem obdobju, ko je večji del zemljišč postal družbena lastnina. Da bi dobili čim bolj zanesljive podatke, so izvedli že pred nekaj leti novo merjenje zemljišč. Za te namene je bilo porabljenega precej družbenega denarja. Podatki so v glavnem zbrani, potrebno bi jih bilo samo javno razgrniti. Za ta dela pa sedaj primanjkuje denarja. Tako podatki hitro zastarevajo. Pogoste spremembe, predvsem v večjih središčih, so nezbežne (zaradi novih gradenj itd.).

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli teden so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje malo-prodajne cene:

	Kočevje: (cene v din za kg)	Ribnica: (cene v din za kg)
krompir	0,90	0,80
svetle krompir	2,80	2,80
kišna zelje	2,80	2,80
kišna repa	2,80	—
ovotača	2,90	3,00
fižol v		
zrnju	5,55	5,00 in 7,00
čebula	3,80	4,00
česen	13,20	13,00
solata	4,70	5,00
špinata	7,80	8,00
korenje	2,30	2,00
peteršilj	6,00	6,50
zeleni	3,00	—
radič	10,30	10,00
jabolka	1,60 do 2,90	2,00
hruške	2,60	3,00
grozdje	5,30	5,00
limone	4,30	5,90
mandarine	6,50	6,30
poranarode	5,40	5,30
banane	6,30	6,20
ananas	7,40	7,50
jalca (cena za kos)	0,95	0,97

DROBNE IZ KOČEVJA

ZIMA SE JE PREVE-SILA in polagoma se bo treba pripravljati za dela na vrtovih in v parkih. Pri turističnem društvu je bila ustanovljena vrtnarska sekcija, ki je ob ustanovitvi veliko obetala. Že dolgo nismo slišali ničesar o njenem delu, čeprav je sedaj najbolj ugoden čas za pripravo letnega načrta za delo sekcije in za nasvete ter pomoč članom. Sekcija bi morala biti tudi močan usmerjevalec za urejanje mestnih parkov in pri vzgoji prebivalcev, da bi dobili čim zaokrasne nasade ozroma parke. Morda bi bilo delo uspešnejše, ko bi imeli v Kočevju samostojno društvo s vnetimi vrtnarji in ljubitelji narave.

NADZOR NAD PROMETOM, tudi pečel, bi morala zaostri krajevna skupnost. Prek vseh zelenilo so že naravnost stese-bilnjice. Vse je potopeženo in stlačeno, kar je bilo v jeseni na novo urejeno in drago plačano. Tudi nekaterim avtomobilistom je vseeno, če vozijo po zelenici ali pesopiti. Tudi oni vozijo kar počes po bližnjih kakor na vasi. Prometni znaki so namo že za olesavna mesta in pomočnikom za preizkušanje moči in srčnosti. Avtomobilizem pri nas nazlo narasla, kar je znak dobre življenjske ravni, žal pa ne raste tako hitro kulturna raven pri večini voznikov. Kjer ne spoustajejo prometnih znakov, ne spoustajejo tudi organov, ki te znake predplačujejo!

RAZSTAVA PTIC PEVR in golobov v Ljubljani je zelo zanimiva za ljubitelje teh živalic. Tudi v Kočevju se je pejaljo že več ljudi na njen ogled. Naši obiskovalci so se zanimali za kanar-

Resni napor za pridobitev strokovnjakov

Izvoljen je odbor, ki bo delovnim organizacijam pomagal usklajevati štipendiranje, izobraževanje in zaposlovanje - Delovne organizacije bodo v obliki pogodbe kmalu podpisale družbeni dogovor

Pred kratkim je bil v Kočevju sestanek predstavnikov delovnih in drugih organizacij, na katerem so izvolili 9-članski usklajevalni (koordinacijski) odbor, ki bo delovnim organizacijam pomagal usklajevati zaposlovanje in štipendiranje. Za predsednika odbora so izvolili Marka Zvokija, vodjo kočevske podružnice Zavoda za zaposlovanje Ljubljana.

Glavna naloga novega odbora je, da bo uresničil ali pomagal izvrševati sklepe v zvezi z zaposlovanjem v občini, ki jih je na nedavni seji prejela občinska skupščina.

V teh sklepih je med drugim predvideno, da bo ustanovljen ta usklajevalni odbor, ki bo izdelal v obliki pogodbe osnutek družbenega dogo-

vora o štipendiranju, izobraževanju in zaposlovanju v občini. Osnutek bo izdelan do konca marca, nato pa bodo o njem razpravljali samoupravni organi delovnih organizacij. Seveda bo novi odbor spremljal tudi izpolnjevanje družbenega dogovora in skrbel, da se bodo določila dogovora uresničevala.

Odbor ni organ občinske skupščine, ampak delovnih organizacij, saj bo njim pomagal, jim svetoval in jih usmerjal. Vendar pa bo družbeni dogovor povsem določeno obvezoval vse delovne organizacije, da bodo plačevale izobraževanje potrebnih strokovnjakov in da bodo stro-

kovnjake tudi pravilno zaplovala.

Kljub temu pa bo spremljala delo odbora s pomočjo nekaterih svojih organov (na primer sveta za gospodarstvo) tudi občinska skupščina. To je dolžna tudi zato, ker je večina njenih sklepov tesno povezana z delom novega odbora.

Ob zaključku naj spomnimo bralce še, da v občini Kočevje primanjkuje raznih strokovnjakov (o tem smo že poročali), zato je delo novega odbora zelo odgovorno. Prav od njegovega dela je namreč odvisen tudi hitrejši vsestranski, predvsem pa gospodarski napredek občine.

J. P.

Prostori so že razdeljeni

Mladina v Likovni salon, Likovni salon v tržnico - Trikon pa ostane še v starem muzeju

Končno je odločeno: kočevska mladina bo imela svoj klub v prostorih sedanjega Likovnega salona, razen tega bo za ples lahko uporabljala (kot že doslej) sosednjo dvorano množičnih organizacij.

Likovni salon se bo preselil v zgoraj (zaprte) prostore kočevske tržnice, ki so bili doslej le delno izkoriščeni. V eni pregradi je imela prodajalno podjetje Ljubljanske mlekarne, ki je 1. februarjem odpovedalo najem. Kulturni delavci lahko začno takoj preurejati prostore za novi Likovni salon.

TRIKON bo še nadalje obdržal skladišče v bivšem muzeju. Preselitev skladišča na tržnico namreč ni prišla v

poštev, ker je tržnica pre-majhna, razen tega pa je ob zelo prometni cesti. Skladišče ob tej cesti bi bilo velika ovira za promet.

Z razdelitvijo prostorov, ki je bila opravljena 20. januarja so prizadeti v glavnem zadovoljni. Razdelitev je bila opravljena na sestanku predstavnikov družbeno politične organizacij, občinske skupščine, krajevne skupnosti in kulturnih delavcev.

Tesno sodelovati z vsemi

S seje komisije za pripravo programa razvoja občine Kočevje - Osnovno: gozdarstvo, lesna industrija, prometne zveze in turizem

Na zadnjem sestanku komisije za izdelavo programa razvoja občine Kočevje 28. januarja so v zvezi z dosedanjim delom sprejeli nekatere sklepe.

Tako so menili, naj bo nosilec izdelave programa DO-

MINVEST, za kar pa je treba pripraviti še pogodbo. Komisija oziroma nekateri njeni člani pa bodo z njim tesno sodelovali.

Nekatera izhodišča za reševanje posameznih vprašanj bo komisija še dopolnila oziroma nakazala več možnih rešitev.

Udeleženci sestanka (vabljeni so bili tudi predstavniki nekaterih delovnih organizacij in drugi) so se strinjali, da imata največ možnosti za razmah gozdarstvo in lesna industrija. Menili pa so, da morajo napredovati tudi vse ostale panoge oziroma posamezne delovne organizacije v občini (z izjemo Rudnika, ki bo preusmerjen).

Nadalje so poudarili potrebo po boljši prometni povezavi s svetom, po razvoju turizma ter sodelovanju z vsemi središči in območji (tudi s tujino). Opozorili so, da program ne sme biti ozek, ampak mora zajemati najmanj območje občin Kočevje in Ribnice ter celo Velikih Lašč (visokogorski kras).

Prav gotovo pa bo vsaj v nekaterih primerih (zdravstvo, zavarovanje, zaposlovanje itd.) treba zajeti še širše območje. Za nekatera območja občine pa se bo moral program sosednjih občin, saj sodelovanje že zdaj obstaja ali pa se kaže močna potreba po njem.

J. P.

Protituberkulozna služba

Protituberkulozna dispanzer zdravstvenega doma Kočevje, ki deluje za območje kočevske in ribniške občine, je lani pregledal okoli 6.500 ljudi ali 22,6 odstotkov vsega prebivalstva. Razen številnih ostalih bolezni in obolenj so ugotovili 28 primerov novih tuberkuloznih bolnikov. Ob koncu preteklega leta je bilo po njihovih podatkih 140 tuberkuloznih bolnikov in 1.291 oseb z neaktivno tuberkulozo. Obolenja so ugotovili tudi pri šolskih otrocih, zlasti s podeželja.

Zelo drag načrt

Načrt za novo stavbo vzgojnovarstvenega zavoda oziroma za otroški vrtec v Kočevju je izdelan. Gradnja bi veljala okoli 5 milijonov din ali več kot še enkrat več, kakor je bilo prvotno predvideno. Na bližnji razširjeni seji sveta za kulturo in prosveto bodo načrt temeljito preučili. Zelo verjetno se bodo odločili, naj bi zgradili le tako stavbo, ki bo v skladu s finančnimi možnostmi.

Sodišče kmalu brez sodnikov?

Občinsko sodišče je pred kratkim zapustil en sodnik, vse kaže, da ga bo kmalu še drugi in da bo tako ostal le predsednik sodišča - Drugje so višji osebni dohodki, zato sodniki zapuščajo sodišče

Pred kratkim smo obiskali predsednika občinskega sodišča Kočevje Julija Pluta in se z njim pogovorili o bodoči usodi tega sodišča, ki mu grozi, da bo ostalo brez sodnikov.

Koliko je dela na vašem sodišču in koliko sodnikov?

— Z ozirom na obseg dela bi moralo biti na našem sodišču zaposlenih po izračunu sekretariata za pravosodje za lani 5 sodnikov. Sistemizirana imamo 3 delovna mesta za sodnike. Septembra lani nas je zapustil en sodnik in se zaposlil pri banki, vse pa kaže, da bo konec februarja odšel za njim še drugi in hontorej ostal sam. Novih sodnikov ne moremo dobiti, čeprav se sekretariat za pravosodje prizadeva.

Res odhajajo sodniki v druge službe zaradi nizkih osebnih dohodkov? Kakšni so izgledi, da bi bili sodniki sodišča primerno plačani?

— Sodniki so v drugih službah res bolje plačani. Kakšni so izgledi za višje osebne dohodke na našem sodišču v bodoče, še ne vem. Za leto smo predvideli osebne dohodke na osnovi kataloga, ki ga je izdal za lani republiški odbor sindikatov družbenih služb.

V zadnjih tednih je bilo že nekajkrat slišati, da bi Kočevje lahko ostalo brez sodišča, če ne bo zanj dovolj denarja in celo, da se lahko zgodi, da se sodišče preseli v Grosuplje. Koliko resnice je v teh govorinah?

— Prepričan sem, da bo sodišče ostalo v Kočevju in da bodo vse naše težave zadovoljivo rešene. Stališče sekretariata za pravosodje pa, ko-

Več dali, kot dobili

Za turistična društva je podobno kot za ostala znano, da se preživljajo predvsem z dotacijami, ki jih dobijo od občinskih skupščin za svoje amatersko in družbeno koristno delo. Pri obračunu za lani pa je upravni odbor Turističnega društva Kočevje ugotovil, da so prejeli od družbe (občinske skupščine) lani 5000 din dotacije, društvo pa je v obliki prometnega davka prispevalo družbi (zvezi, republiki, občini) 5.986,30 din. Torej je društvo družbi več dalo, kot je od nje prejelo!

J. P.

„JELKA“ upravičila obstoj

Novi delovni prostori bodo velika pridobitev za obrat LIK v Podpreski - Pomagalo tudi ZKGP

Za obstoj lesnega obrata v Podpreski niso zainteresirani samo člani tega kolektiva, ampak vsi občani Dragarske doline, ki budno spremljajo njegove uspehe in težave.

V prvih povojnih letih so bili najodgovornejši predstavniki okraja prepričani, da je ta obrat za družbo škodljiv. Na mnogih burnih sestankih so skušali izsiliti pristanek za ukinitve, čeprav še niso bile obnovljene v vojni požgane vasi.

Kljub protestom ljudi je leta 1949 matično podjetje obrat ukinilo, ker v oddaljeno in zaostalo območje ni hotelo vlagati denarja.

Kasneje je kmetijska zadruga Draga začela spet rezati les za obnovu, razen tega je ustanovila mizarski obrat, v katerem je dobilo zaposlitev nekaj domačinov. Iz tega obrata je nastalo samostojno podjetje „Jelka“, ki se je kasneje združilo z Lesno Industrijo Kočevje.

Matično podjetje je kmalu izdelalo načrte za nove prostore. Gradnja pa se je zavlekla zaradi požara na žagarskem obratu v Kočevju in gradnje ivernice.

V Podpreski zdaj že gradijo nove delovne prostore. Prepričani smo, da bo delovni kolektiv obrata s svojo prizadevanostjo in skrbnim gospodarjenjem upravičil gradnjo, kot je doslej upravičil obstoj obrata.

Za gradnjo novih prostorov pa je pokazalo veliko razumevanje Združeno kmetijsko gozdarsko podjetje Kočevje, ki je v ta namen prispevalo precej denarja. S tem je Združeno KGP pokazalo, da namerava pomagati gospodarski rasti zaostalih krajev.

L. PANTAR

Spet nov pritisk na cene

Kočevje: Podražila naj bi se kruh in mleko

Ljubljanske mlekarne in podjetje ZITO Ljubljana so zaprosili občinsko skupščino Kočevje, naj dovolji podražitev mleka za 5 para pri litru, črnega kruha za 5 par pri kilogramu, za beli kruh pa naj bi bilo dovoljeno prosto oblikovanje cen, ob čemer bi ga ZITO podražilo za 0,20 din pri kilogramu.

Podražitev mleka je predlagana le zato, da bi zanj dobili proizvajalci (kmetje in kmetijska posestva) po 5 par pri litru več.

Občinski organ, ki je pristojen za cene, še dvomi, če je predlog za podražitev kruha utemeljen. V zadržem biltenu Zavoda za cene SRS so namreč prikazane cene kruha za 22 slovenskih občinskih središč. V vseh se cena črnemu kruhu giblje od 1,40 do 1,45 din za kilogram v Kočevju pa je črni kruh že zdaj po 1,50 din, medtem ko naj bi po novem predlogu veljal kar 1,55 din.

Beli kruh je zdaj v Kočevju po 2,20 din, po novem pa naj bi bil po 2,40 din. Taka cena velja doslej v Ljubljani, Koprni in na Vrhniki, medtem ko je v ostalih krajih znatno nižja; v Lenartu kjer je najnižja, je beli kruh le po 2 din kilogram.

Občani pričakujejo, da bo služba za družbeno kontrolo cen predloge za višje cene dobro pretehtala, ko se bo odločala, ali naj zahtevkom za višje cene ugoditi. Prepričani so namreč, da je Kočevje med mesti, ki so že zdaj precej draga.

J. P.

Učni uspeh ni zadovoljiv

Učni uspehi v poklicni kovinarski šoli Crnomelj so ob koncu prvega polletja ne koliko boljši kot lani, vendar uspeh ni zadovoljiv, saj je izdelalo le 55,17 odstotkov učencev. Med vzroki za slab uspeh je tudi gripa, ki je med učenci precej razširjena, razen tega je veliko vozačev. V prvem razredu je veliko učencev iz bližnjih hrvaških krajev, ki jim naš jezik dela težave. Najboljši je bil v prvem polletju tretji razred, najslabši pa I. a. Najboljšim učencev so razdelili knjižne nagrade. Nagradjeni so bili: Bojan Vovk, Branko Boldin, Stanko Vrščaj in Stanko Grdiša.

dj

17 ljudi ve za recept!

Od leta 1869 do 1884 je bilo na območju krajevnih skupnosti Semič rojenih 2.343 ljudi, danes pa je živih le še 17, stari pa so nad 85 let. Kdor bi rad dočakal visoko starost, naj vpraša za nasvet 100-letnega Martina Moverna iz Vavpče vasi, 93-letno Nežo Pašič z Vrtače 6, 90-letno Marijo Prešeren iz Semiča 27, 89-letno Katarino Poč z Vrtače 11, 89-letnega Petra Kambiča iz Prelogov 2, 89-letno Ano Simončič iz Podrebrji 1, 88-letnega Jožeta Derganca s Kala 19, 88-letno Nežo Simončič iz Osojnika 11, 87-letno Magdaleno Troje iz Kašče 15, 86-letno Marijo Skrinjar iz Črešnjevca 20, 86-letnega Martina Sralo iz Mladice 8, 86-letno Nežo Bukovec iz Trate, 86-letno Ano Sever z Vrtače 21, 85-letno Marijo Rožman s Krupe 8, 85-letno Katarino Diehlberger iz Kašče 11, 85-letno Marijo Arko iz Rožnega doia 11 in 85-letno Marijo Govednik s Sodjega vrha 10.

LEOPOLD MARINČEK

Za 30.000 din vložnih rib

Čeprav ribiška družina iz Crnomlja nima veliko denarja, je v zadnjih šestih letih vložila v vode veliko ribjega zaroda in več vrst rib. Vlagali so v Kolpo pri Vinici in Starem trgu, v Dobljico, Lahinjo in Krupo. V šestih letih so v te vode vložili za 30.000 din postrvi, sulecev, krapov, smučij, somov in linjev.

dj

ČRNOMALJSKI DROBIR

PREDAVANJA V MARXISTIČNEM KROZKU na črnomaljski gimnaziji se je pred kratkim udeležilo več kot 30 dijakov. Z zanimanjem so poslušali temo o socialistični diferenciaciji, ki jo je podal predavatelj Franci Šali iz Novega mesta.

SODELOVANJE S STUDENTI — Dijake IV. razreda gimnazije so obiskali člani Kluba belokranjskih študentov iz Ljubljane, vodil pa jih je predsednik Peter Jančan. študenti so letošnje maturante seznanili s pogoji študija na visokih šolah v Ljubljani, s možnostmi za stanovanja itd.

POKLICNA KOVINARSKA ŠOLA je v tekmovanju, ki ga je razpisala poslovna enota zavzorniške SAVA iz Novega mesta, osvojila drugo nagrado in prejela 700 dinarjev. S tem denarjem je vodstvo šole kupilo več lahov, 4 šahovske ure in garnituro za namizni tenis. Tako je dobila mladinska organizacija možnost za ustanovitve šahovske in namiznoteniške sekcije.

V PABJANOVI HISI PRI MOSTU je prejšnji torek začela poslovati trgovina s čevlji tovarne JOSIP KRAŠ iz Karlovca. Trgovina je lepo urejena in ima procej-

Novi in svetli prostori, novi stroji in nov poklic so značilnosti letošnjega dela v črnomaljskem obratu BETI. (Foto: R. Bačer)

PREUSMERITEV PROIZVODNJE JE KONČANA

BETI: novo delo gre dobro od rok

Okoli 150 žensk je moralo lani menjati poklic — iz pletilj so postale konfekcijske šivilje — Zdaj delajo v glavnem kopalke za izvoz

Rekonstrukcija obrata BETI II v Crnomlju je končana. V proizvodnji ni več stiske s prostorom, imajo vse nove stroje, delovni pogoji pa so za zaposlene veliko boljši. Tudi poklicna preusmeritev je uspeša.

Nova proizvodna dvorana — šivalnica meri 480 m², v staro šivalnico so namestili krojilnico, v nekdanji pletilnici pa so uredili pakovalnico ter odpremo blaga.

V črnomaljskem obratu BETI so dolga leta izdelovali pletenine, zdaj te proizvodnje ni več. Rekonstrukcija in preusmeritev proizvodnje sta prinesla kolektivno več zasluga, novi konfekcijski izdelki gredo bolj v promet, delavke pa imajo veliko lažje delo, kot so ga imele prej. Nov je tudi ves strojni park.

Dokler so se pletilje pričevale šiviljskemu poklicu je bilo več mesecev težko, saj so bili tudi osebni dohodki slabi. Težave so imela ženske že doslej in presegajo normo v šiviljskem poklicu, čeprav je norma enaka kot v obratih, kjer se s tem že dolgo pečajo. Zasluge se gibljejo od 750 do 800 din na mesec, dobrim delavkam pa tudi 1000 in več dinarjev ne uide.

V obratu BETI II je zaposlenih 175 ljudi. Delajo

otroške in moške kopalke, dekliske in ženske puloverje iz velurja, moške in otroške pulije iz belarce ter ženske velur pižame. Kopalke gredo vse v izvoz, tako da za domači trg od sedanjih proizvodnje ne bo niti enega kosa. Tudi več kot 60 odstotkov proizvodnje puljev gre na tuje, le puloverji iz velurja so na razpolago domačim kupcem.

Kdor je prej poznal delo v tem obratu, kjer je bilo vse na kupu, da delavke niso imele kje sedeti, gibanje po delavnicih je bilo zaradi natrpanosti prav težavno, je nad sedanjimi delovnimi pogoji prav presenečen. Obrat je dobil centralno kurjavo, napravo za zračenje, svetle in velike delovne prostore, parket, preurejeno menzo in nova skladišča. Uredili so tudi dvorišče ter okolično stavbe in vse asfaltirali.

V obratu, kjer naredijo več kot 100.000 izdelkov na mesec, se število zaposlenih ni bistveno povečalo. Vzeli

Urediti lastništvo kulturnega doma!

Na seji odbora krajevnih organizacij SZDL v Semiču so 24. januarja razpravljali o perečih krajevnih zadevah, ki bi jih morali urediti. Gre predvsem za lastništvo kulturnega doma, ki ni urejeno, čeprav je uradni lastnik kmetijska zadruga. Menili so, naj bi z doma upravljalo prosvetno društvo ali pa krajevna skupnost, ker je stavba potrebna popravil, a zadruga jih ne zmore. Pogovorili so se tudi o turizmu. V Semiču je zrastle več stanovanjskih blokov, njihova okolica pa ni urejena. Predlagali so, naj bi določili prostor za smetišče, obenem pa uredili odvoz smeti. Ko bo zgrajena cesta Semič-Gradac, bo treba misliti tudi na obnovo ceste do Jugorja, na ureditev turistične pisarne in gradnjo gostišča.

V tem tednu vam priporočamo nakup najnovejših vzorcev 100-odstotnega kangarna s 30-odstotnim popustom. Izkoristite priložnost!

„Veleteksil“ ČRNOMELJ

Upam, da se bo vse uredilo...

Nehvaležno dolžnost predsednika gasilskega društva Crnomelj je te dni prevzel Leopold Kolbezen. Z dobro voljo se loteva nalog

— Funkcijo ste prevzeli v času, ko je društvo v hudih težavah. Ali jih boste premostili?

— Res nam gasilec veliko manjka, da bi lahko učinkovito pomagali pri gašenju požara, ob tem pa ne smemo pozabiti, da smo le veliko dobili. Imamo nov gasilski avtomobil in nov gasilski dom. Res še ni dograjen, vendar bo v nekaj mesecih uporaben. Kot smo s težavo prišli do teh stvari, a vendar smo, upam, da bo tudi akcija za nabavo opreme uspela.

— Koliko zares potrebujete za nujno gasilsko opremo?

— Sem tak, da z družbenim denarjem še bolj varčujem kot s svojim, zato smo predložili rešimnimalni stroškovnik za nabavo nujnih rekvizitov.

Po mnenju sveta krajevnih skupnosti, ki je o tem razpravljala, smo še premalo zahtevali. Gre za okoli 700.000 dinarjev, ki bi jih morali zbrati za novo motorno brigado, ker je sedanja muhasta in jo večsih pri najboljši volji ne moremo spraviti v pogon. Nujen je drsalni pri za reševanje iz stolpnice, nujne so nove cevi itd. Za re-

dno vzdrževanje društva pa ne potrebujemo več kot dobrih 70.000 din. Skromni smo bili tudi pri planiranju teh izdatkov. Če nam bo uspelo letos dobiti denar za opremo, bo problem gasilstva za nekaj let rešen.

— Kako nameravate zbrati ta denar?

— Najprej smo se obrnili bolj po moralno oporo h krajevni skupnosti, s svojimi težavami pa smo seznanili tudi občino in po neje delovne organizacije. Povedali smo, da smo pripravljeni požrtvovalno gasiti vedno in povsod, da pa ne moremo jamčiti za uspeh, če nimamo potrebne opreme.

R. B.

So bila posojila smotrno razdeljena?

Dober občni zbor krajevnih organizacij ZKB NOV v Kotu pri Semiču — Celoten dosednji odbor je bil še enkrat izvoljen

Borčevska organizacija v Kotu šteje 190 članov, od teh jih je 18 včlanjenih tudi v invalidski organizaciji, 9 članov pa za preteklo leto ni hotel plačati članarine. Po mnenju odbora se čutiljo prizadeti, ker niso mogli uveljaviti svojih zahtev ali ker jim družba ne more dati tega, kar bi jim morda pripadalo. Novi odbor bo z vsakim posebej govoril in skušal zadevo urediti.

Veliko razprave je bilo o borčevskih posojilih. Člani so menili, da bi moral biti spisek dobitnikov posojil objavljen v Dolenjskem listu kakor v primeru občine Metlika, končno pa so semam prebrali na občnem zboru.

Ker je v občini Crnomelj za posojila prosilo 1070 članov, za vse pa je premalo denarja so zastavili vpraša-

nje, če je bil denar za posojila pravilno razdeljen. Za gradnjo doma upokojencev v Crnomlju je bilo iz tega sklada odobrenih 800.000 dinarjev, mnogi člani pa so se prepričali, da okrog gradbišča doma upokojencev pod mlilim nebom propada gradbeni material.

V krajevni organizaciji Kot je 37 upravičenih prosticov za stanovanjsko posojilo, za katere bi potrebovali 400.000 dinarjev, doslej pa je bilo odobrenih za 90.000 dinarjev posojil. V tej organizaciji prejema 8 članov stalne priznavajmine, invalidski dodatek je odobren 9 članom, 3 otroci borcev pa

dobivajo štipendije za solanje.

Z delom dosedanjega odbora so člani tako zadovoljni, da so celotnemu staremu odboru še enkrat podelili mandat. V letošnjem letu bodo največ pozornosti posvečali gradnji obeležja padlim ali postavitvi skupne grobnice na pokopališču. Delo bo potekalo vzporedno s popravilom pokopališkega obzidja, ki ga vodi poseben odbor, v njem pa je nad 75 odstotkov članov ZKB. Druga naloga odbora je pomagati upravičenim prosticem za stanovanjska posojila do primernejših stanovanj.

JOŽE HUTAR

Povsod zagreti za turizem

V Crnomlju, Semiču, na Vinici, v Adlešičih in v Starem trgu so na pobudo Socialistične zveze razpravljali o napredku v turizmu

V vseh turistično znanih predelih v občini Crnomelj so na nedavnih posvetovanjih ljudje pokazali veliko zanimanje za razvoj turizma, obenem pa so tudi kritično obravnavali dosedanja neorganizirana prizadevanja, da bi ta panoga gospodarstva resnično zaživela. V vsej občini trenutno ni niti enega delovnega turističnega društva, za turizem pa se doslej niso dosti zanimali niti krajevne skupnosti, niti ne zainteresirana gostinjska in trgovska podjetja.

Na posvetih so nakazali vrsto možnosti za turistični napredek v več krajih. V Adlešičih imajo lepe možnosti z nepokvarjeno dolino Kolpe in edinstveno domačo obrtjo. Na Vinici so poudarjali načrte o gradnji naselja miru, razširitev gostinjskih in trgovskih zmogljivosti, predvsem pa želijo urbanistični načrt in vodovod. V Starem trgu so se zavzeli za olepšavo naselij in

za enoten ribolovni režim. V Crnomlju so prav tako nakazali vrsto nalog, od ureditve mesta do turističnih prireditev, ki jih še vedno ni dovolj, oziroma niso dovolj dobro organizirane.

Načrte posameznih krajev bodo skušali uresničiti s pomočjo delavnih turističnih društev, ki naj bi čimprej zaživela, med seboj pa naj bi delo društev povezovala občinska ali belokranjska turistična zveza (v okviru dolenske turistične zveze).

Predlagali so, naj se izdela prednostna lista potrebnih gradenj, pri čemer naj bi imela prednost dolina Kolpe.

Najbolj je potrebna asfaltna cesta od Podzemlja prek Adlešič do Preloke in Vinice ter cesta od Kanjarice do Kočevja z odcepom na Brezovico in Stari trg. Zgraditi pa je treba tudi več dostopov do Kolpe in postaviti bifeje.

NOVICE
črnomaljske komune

Škofove mame ni več

12. januarja so se sorošniki, znanci in sosede poslovili od Barbare Skof iz Dragomilje vasi. Spet smo izgubili eno belokranjskih žena, ki je odprla vrata proti partizanom. Deležni so bili marsikatero kosa kruha, ki ga je Skofova mama pritrkala

od ust sebi in svojim otrokom. Partizani številnih brigad so jo poznali kot dobrosrčno partizansko mamico, pri njej so našli zavetišče in nego ranjenici ter izpane partizanske družine. Kot aktivistka in sekretarka vaške organizacije AFZ je skupno s sorošankami skrbelo tudi za zbiranje hrane za bolnišnice in borec. Zelo teka in trnova je bila pot Skofove mame, a je vse napore pogumno prenašala. Domačini ter znanci in prijatelji od usepovod bo mo pokojnico ohranili v najlepšem spominu.

I. T.

V vsakem kraju bo nekaj novega

15. februarja bo v metliški občini referendum. Občani se bodo z glasovanjem kot na volitvah odločali za samoprisevek, ki je sestavni del velikega petletnega načrta o modernizaciji podeželja in mesta

Predlog petletnega načrta javnih del je dopoljen, občani pa se bodo zanj izrekli 15. februarja, ko bodo na referendumu odločali tudi o samoprisevku, brez katerega široko zastavljenih načrtov ne bo mogoče izpeljati. Poglejmo, kaj se v naslednjih letih obeta posameznim krajem:

SUHOR: trofazni električni tok bo napeljan v več okoliških vasi; dobili bodo asfalt do odcepa do Bušnje vasi in Brezovce; popravili bodo prosvetni dom, izdelali načrt za gradnjo vodovoda Dole-Ravnace (in ga po možnosti

tudi urednili) ter uredili pokopališče.

DRASICI: največjega pomena bo okoli 7 km dolga asfaltna cesta do vinorodnega predela, ki bo s tem dobil po goje za razvoj turizma, trifazni tok pa bo napeljan v obrobne drašiške vasi.

RADOVICA: prav tako je za radoviško območje najbolj važna nova asfaltna cesta, posamezne vasi dobijo trofazni tok.

BOŽAKOVO: v ta predel bo 5 km dolga asfaltna cesta prinesla največji napredek, izdelali pa bodo tudi študijo za oskrbo s pitno vodo za Božakovo in Rakovec.

ROSALNICE: razen asfalta dobijo vodovod tudi vasi Svržaki, Curile in Rosalnice.

GRADAC: letos bo urednena dolgoletna želja prebivalstva s tem, ko bo v Gradcu le napeljan vodovod, dobili bodo cesto čez naselje, ki bo peljala do Semiča, popravili bodo šolo in urejali pokopališče.

PODZEMELJ: dobi vodovod, asfalt do kopališča, gasilski dom dobijo v Primostku, popravili bodo šolsko stavbo v Podzemlju ter uredili kopališče in pokopališče.

GRABROVEC: dobili bodo gasilski dom, razen tega še boljše elektriko.

LOKVICA: v načrtu je gradnja gasilskega doma, ki ga ljudje najbolj želijo, saj bi s tem dobili tudi manjšo dvorano za vaške prireditve in sestanke.

JUGORJE: urejali bodo vaško hišo in napeljali trofazni tok.

DOBRAVICE: dobijo trofazni tok, izdelana pa bo tudi študija za oskrbo s pitno vodo.

SLAMNA VAS: dobi asfalt, vodovod do Boldraža in urejeno hišo za vaške sestanke in podobno.

KRIZEVSKA VAS: predvidena je ureditev ceste, ki je za prebivalce in razvoj turizma najbolj pomembna.

METLIKA: ima cel seznam novih gradenj in pridobitev.

Borci so za samoprisevek

Na nedavnih letnih konferencah krajevnih organizacij ZZB NOV v Gradcu, na Hrastu, v Slamni vasi in na Lokvici so po poročilih razpravljali o politični vlogi organizacije, ki bi se morala v prihodnje bolj održati. Obravnavali so priznavalnino, posejila in druge oblike pomoči borcem ter spet izražali nezadovoljstvo nad dejstvom, da revna metliška občina lahko plačuje le po 50 do 100 din priznavalnine mesečno, bogatejše občine pa dajejo vsaj trikrat toliko. Načlenjali so tudi vprašanje osebnih dohodkov in visoke zasluge posameznikov, obenem pa so povsod podprli predlog petletnega načrta javnih del. Kakor so povedali na teh sestankih, bodo borci podprli akcijo za samoprisevek in si bodo prizadevali, da bi referendum uspel.

„Berem vsak prosti trenutek“

Jožica Kozjan že leto dni dela v KOMETU, po službi pa so ji najljubše knjige

Iz vasi Božakovo se vsak dan odpravi na 5 km dolgo pot proti Metliki skupina deklet in žena, ki delajo v BETI, KOMETU in v NOVOTEKSU. Med njimi je tudi mlada Kometova delavka Jožica Kozjan.

— Ste že dolgo v službi?

Vsi so bili za referendum!

31. januarja je bil na Božakovem zbor volivcev za vasi Božakovo, Zelebej in Rakovec. Razpravljali so o petletnem načrtu javnih del v občini Metlika in o izvedbi referenduma za samoprisevek občanov. V tem načrtu je zajeta tudi modernizacija ceste Rosalnice—Božakovo in izdelava študije za zajetje vodovoda Božakovo in Rakovec in vzdrževanje ceste Božakovo—Drašiči. V živahni razpravi so bili občani mnenja, naj bi občinska skupščina izdelala tudi prednostni red gradenj. Vsi, ki so se udeležili zbora volivcev, so bili za referendum. Imenovali so volilni odbor, katerega bo da Božakovem vodil Jože Kozjan in Zelebeju pa Anton Vukšinič.

JOŽICA NEMANIČ

— Leto dni. Prve mesece sem bila na prijutitvi, zdaj imam že plačo po normi.

— Kakšno je vaše delo in koliko zaslužite?

— Povprečno gre skozi moje roke 500 nedežkov na dan. Delamo po fazah. Moje delo je vlaganje kapje. Zaslužim od 800 do 100 dinarjev na mesec.

— Hodite vedno peš in koliko časa vam vzame pot?

— Poletje se vozim s kolesom, pozimi hodim peš. Pet kilometrov poti mi vzame uro časa, če je velik sneg še več.

— Mladí ste še in najbrž vneti za zabavo. Kako mladina na Božakovem preživlja prosti čas?

— Na vasi nimamo zabave. Jaz še v kino bolj redko hodim. Doma pomagam v gospodinjstvu, kadar pa imam čas, zmeraj berem. Nekatere knjige preberem tudi po trikrat.

— Če so knjige vaše najboljše prijateljice, katere so vam najbolj pri srcu?

— Več jih je: Sadovi zla, Miklova Zala, Pajkova mreža in Heidi.

Jožici se je mudilo. Pred službo je imela še opravke v trgovini.

R. B.

Seja občinske skupščine

3. februarja so metliški občorniki v prisotnosti poslancev Petra Vučiča, Franca Vrviščarja, dr. Albin Pečaverja in Antona Trohe razpravljali o pripravah na referendum, na katerem se bodo občani izrekli za 5-letni samoprisevek in za obširen načrt javnih del. Odborniki so menili, da je akcija dobro zastavljena, saj so občani že na vseh zborih volivcev izjavljali, da so pripravljeni sodelovati. Sprejeli so sklep o razpisu referenduma, ki bo 15. februarja, sprejeli so odlok o neposredni družbeni kontroli za stanarine ter imenovali komisijo za pregled davčnega zaključnega računa.

BETI: ves kolektiv je za!

V ponedeljek popoldne so se v metliški tovarni BETI izjemoma ustavili stroji. Setal se je ves kolektiv in razpravljali o 5-letnem načrtu javnih del v občini ter o uvedbi samoprisevka, o čemer je podrobneje govoril podpredsednik občinske skupščine inž. Ivan Kostelec. Zaposleni v BETI se bodo za samoprisevek izrekli na referendumu v kraju bivanja, na tem sestanku pa so izjavili, da bodo akcijo napredka povsod podprli.

Čestitke na dom

Letošnji 8. marec bodo v Metliki praznovali mladi družgaci, kot je bilo doslej v navadi. Na večer pred praznikom bo v domu TVD Partizan proslava, za katero pripravljata program mladinski klub Fokus in mladinke iz BETI. Namesto običajnih večerov s pogostitvijo mater padlih borec, ki se jih zaradi bolehnosti ni udeleževalo dosti žena, bodo raje pripravili skromna darila in jih raznesli po domovih. Materne in vdove padlih lahko pričakujejo obisk in voščila na domu.

Lastniki avtomobilov — ženske

Ker se na Božakovem večja število zaposlenih, narašča tudi število vozil, saj je do Metlike več kot uro hoda. Pred letom dni je bil v vasi samo en avtomobil, zdaj pa je že štirje. Posebnost pa je v tem, da so od teh tri lastnice ženske. Pravijo, da bo na Božakovem še več soferk.

J. N.

Tečaj za gasilce — strojnike

Občinska gasilca zveza v Metliki je organizirala tečaj za gasilce-strojnike, v katerega se je prijavilo 36 članov iz 17 gasilskih društev v občini in še iz industrijske gasilske čete tovarne BETI. Tečaj bo trajal šest zaporednih tednov, vsega 24 ur.

Tečajnikom predavata komandant poklicne enote požarne varnosti iz Novega mesta in član poklicne gasilske brigade iz Ljubljane. Predavanja so v novem gasilskem domu v Metliki in mladi kandidati predavanjem vestno sledijo, saj bodo na koncu tečaja opravljali izpit za naziv gasilca-strojnika.

SPREHOD PO METLIKI

■ **SESTMESEČNI DOPISNI TEČAJ** za varstvo pri delu je organiziral izobraževalni center pri tovarni BETI. Tečaj, ki se je pričel 19. januarja, vodi mariborski Zavod za varstvo pri delu prek svojega oddelka za vagojo in publicistiko v Ljubljani. Predavanja so enkrat ali dvakrat na teden v prostorih izobraževalnega centra BETI, udeležuje pa se jih predvsem vodstveni kader, to je mojstri in predelavci. Za tečaj se je prijavilo okoli 30 oseb, ob zaključku pa bodo tudi izpiti.

■ **RIVSE MAKARJEVO GOSTIŠČE** so pričeli preurejati konec prejšnjega meseca. Zanj so bili že predlanski izdelani načrti in opravili so tudi nekaj začetnih gradbenih del, vendar so jih zaradi pomanjkanja denarnih sredstev kmalu ustavili. Zda je investitor gostinsko-turistično podjetje tovarne BETI, dela pa je prevzelo metliško Komunalno podjetje. V preurejenih prostorih bo še pred začetkom glavne turistične sezone odprta belokranjska kmečka gostilna.

■ **NOVA SVETLOBNA** napisa so namestili v hotelu »Bela krajina« nad obojnimi vhodnimi vrati. Na

levi strani se sveti napis »Recepčija«, na desni pa »Restavracija«.

■ **NA SESTANKU PREIVALCEV** 3. volilne enote v Metliki, ki zajema del Ceste bratstva in enotnosti, Staro cesno, Trdinovo pot in Breg revolucije, so bili navzoči mnenja, naj se v načrtu prihodnjih cestnih del vnese tudi nedovršeni pločnik pod Martinovo cerkvijo, breg sam pa naj se svaričuje z niskim opornim zidom. Cimprej naj se ob sodelovanju podjetja KOMET na nasprotni strani ceste asfaltira tistih nekaj desetnih metrov poti, ki drži s Ceste bratstva in enotnosti do podjetja. To je namreč tudi edina vozna pot do doma Partizana, ki pa je zaradi kometovih vozil vasi razrita, kotaljasta in ob vsakem delevju volna vode.

■ **KANAL OZIROMA JAREK** na začetku Trdinove poti je še kar naprej odlagaljšče smeti, pepela, kuhinjskih odpadkov, konservnih skatel, razbite steklenine itd. Ljudje vedo za brezvestnost, ki to delajo, vendar nihče nič ne ukrene, da bi to početje prenehalo. Pri tem pa vsaka večja voda odnaša to nesnago in astrapava mestno kanalizacijo.

V samopostrežbi 320.145 kupcev

V Mercatorjevi samopostrežni trgovini je bila lani najbolj presenetljiva prodaja zelenjave — V enem letu tudi 13 priznanih tatvin!

V drugem letu poslovanja so v samopostrežbi računali na 2.150.000 din prometa, bilo pa ga je dosti več. Lani je to trgovino obiskalo 320.145 strank, ki so kupile za 220.000 din zelenjave, za 80.000 din mlečnih izdelkov, za 166.200 din kruha in peciva, medtem ko je preostali promet dosegla prodaja živilskega in industrijskega blaga.

Mleko ima pre-nizko ceno

Ze več let ima Božakovo zbiralnico mleka. Vsako jutro odpelje kombi kmetijske zadruge Metlika zbrano količino mleka, ki ga že več let zbira kmet Jože Kozjan. On sam oddaja vsak dan 12 litrov mleka, kar je največ v vsej vasi. Vsak dan se zbere okoli 70 litrov, kar pa je zelo malo v primerjavi s preteklim letom. Ker so oktobra in novembra plačevali mleko samo po 70 par, so stranke odpovedale. Decembra je bila odkupna cena sicer boljša, znašala je okoli 92 par, vendar kmetije menijo, da bi jim morali plačevati za liter mleka vsaj 100 par.

V Gradcu razumevanje

31. januarja je bil v Gradcu zbor volivcev za občane Gradca, Klostra in Okljuke. Ko je predsednik občinske skupščine Ivan Zele razložil 5-letni načrt javnih del, so ljudje odobravalni zamisel, pravi tako so pripravili dati samoprisevek. Občani želijo pomagati pri gradnji vodovoda, popravilu šole, ureditvi pokopališča, velika pridobitev pa bo tudi asfaltna cesta do Semiča, želijo, da bi uredili tudi vsakdanjo preiskrbo z mesom, ki je zdaj zelo slaba.

MP

12.000 avtomobilov na dan!

Novomeški most čez Krko postaja po svojih letih že starček. Glede na velika bremena, ki jih mora prenašati vsak dan (ne glede na praznik ali delavnik) pa je zelo podoben kmečkemu starcu na kakšni odročni kmetiji. Vsak dan se prepelje čez no. vomeški most povprečno po 12.000 avtomobilov, druga prevozna sredstva in pešci pa hodijo čezenj za nameček! Právkar zapisana številka dokazuje, da smo novomeški most upravičeno primerjali s kmečkim starcem z odročne kmetije. Ostarelim ljudem na kmetih in novomeškemu mostu občina ne more pomagati, ker ima premalo denarja, na republiko pa za oboje razen besed ne kažejo kaj več zanimanja. Most in mesto pa sta ob tem še na slabšem: stari ljudje na kmetih, ko že nič več ne morejo, dobijo majhno podporo, da se z njo preločijo do smrti, novomeškemu mostu pa bo preostalo kvečjemu to, da bo počepnil pod težo prometa. Nato pa se bomo iz Kandije v Novo mesto in obratno samo klicali!

Sulci so že izlovljeni

Članj ribiške družine Novo mesto so sulčjo lovno sezono 1969 — 1970 že končali pred dnevi — je bil namreč ujet še zadnji sulc.

Sportno srečo pa bodo še lahko preizkušali tučci, saj lahko ujamejo še devet sulcev. Letošnja rekordarja sta Savo Avsec z 18-kilogramskim in zahodni Nemec Herteim, ki je ujel 10-kilogramskega sulca.

Novi šolski prostori

Šolski center za gostinstvo v Novem mestu pripravljajo razširitev šolskih prostorov, ki so bili nekdanje zelo udobni. Danes, ko imajo 370 učencev in več deset tečajev na leto, so postali že močno pretisni. Gradnja je odvisna od denarja; šolski center so že pogovarjali o možnostih, vendar pa še ni določeno, ali bodo začeli nove šolske prostore graditi še letos ali prihodnje leto. Šolski center za gostinstvo, je namreč zdaj zagotovil denar za šolsko in mlečno restavracijo, za kateri so bili načrti naročeni že pred leti.

Reševanje ciganskih težav

Konkretni načrti za urejanje žgočih problemov

Pretekli četrtek, 29. januarja, je obiskal Novo mesto republiški sekretar za notranje zadeve Silvo Gorenc, ki se je dlje časa zadržal v pogovoru z novomeškimi delavci javne varnosti. Predvsem so se pogovarjali o tekočem delu novomeške uprave javne varnosti.

Po pomenku z delavci javne varnosti se je Silvo Gorenc zadržal še v pogovoru s predstavniki novomeške občine, ki so ga seznanili s cigansko problematiko na tem področju. Republiškega sekretarja so prosili za konkretno pomoč pri reševanju pereče problematike. V načrtu je namreč, da bi Cigane naselili v določenih naseljih, potrebovali pa bi zato več miličnikov, ki bi nadzorovali njihovo obnašanje. Prav tako je v načrtu, da bi najmlajše Cigane dali v šolo, starejše pa zaposlili. Sodijo, da je to edini način za prevzgojo dolgoletnih ciganskih vavod.

Silva Gorenc so seznanili še s stanovanjskimi problemi novomeških miličnikov, v šentjerneju pa bi potrebovali zgradbo za tamkajšnji miličniški oddelek. Računajo, da

bodo do sklepov četrkovnih pogovorov prišli prav kmalu, posebej glede pomoči pri reševanju pereče ciganske problematike.

Razsvetljava za parkirišče

Lepo urejeno parkirišče za osebne avtomobile pod kapitejsko cerkvijo pri Prosvetnem domu v Novem mestu je ob priveditvah vedno prazno. Pred Prosvetnim domom pa je ob takšnih priložnostih parkiranih na javni cesti toliko avtomobilov, da se še pešec komaj prebije skozi. Parkirišča, nekaj deset metrov dlje, se ponoči lastniki avtomobilov izogibajo najbrž samo zato, ker ni razsvetljeno. Na njem bi bilo treba postaviti nekaj luči (morda takšnih, kot so pred Prosvetnim domom) in postaviti pred domom prometni znak o prepovedi parkiranja. Če bi nato miličnik predpisal kršilec nekaj kazni, bi urejeno parkirišče najbrž kar hitro doseglo svoj namen.

Prejšnji teden so na novomeškem Glavnem trgu odprli še eno preurejeno trgovino: to je drogerija trgovskega podjetja Dolenjka, ki je tako obnovila domala vse večje lokale v Novem mestu. »Dišča« trgovina je urejena kar najbolj sodobno, zavzema pa tudi prostore nekdanje prodajalne z usjem. V prostorih, ki jih je preuredilo gradbeno obrtno podjetje iz Novega mesta, je zdaj precej večja izbira kot v starem in utesnjem lokalni, postrežba pa je hitra. (Foto: Ivan Zoran)

ŠMARJEŠKE TOPLICE MISLIJO NA BODOČNOST Nov bazen nepravilnih oblik

V načrtu nov hotel in terapevtski objekt

V Šmarjeških Toplicah načrtujejo letos zgraditi nov bazen nepravilnih oblik, ker je zdajšnji prenajhen in ne zmore več zadostiti čedalje večjemu številu kopalcev, zlasti v glavni turistični sezoni. Z gradnjo bazena bodo obenem zaključili prvo etapo rekonstrukcije teža zdravilišča, ki je z modernizacijo hotela in vikend hiše došlo 140 ležišč.

Zaj pa ugotavljajo, da je to število precej prenizko, saj imajo preste postelje samo v januarju in februarju, pa še to le v primerih, da

zdravilišča ne obišče nobena skupina. V sezoni pa so prisiljeni pošiljati goste naprej po avtomobilski cesti. Da bi bila nesreča še večja, se z enakimi težavami ubadajo tudi na Otočcu in v Čateških Toplicah, zato poleti izgubijo prenekatero dinarje, ker se turisti odpeljejo naprej — proti Zagrebu ali Ljubljani.

Da njihove ugotovitve niso iz trte zvite, zgovorno pričajo podatki: lani so zabeležili 23.514 nočitev, od tega 5604 nočitve tujih turistov,

leto poprej pa so imeli vsega skupaj 13.130 nočitev, od česar so pri 3000 nočitvah zabeležili imena tujcev. Prav zato ne bodo mogli privoščiti oddiha, ampak bodo skušali kar najhitreje uresničiti svoje načrte: zgraditi nov hotel, terapevtsko zgradbo s pokritim bazenom in povežati nove objekte z zdajšnjim hotelom Naglica je upravičena tudi zato, ker bodo ob nenehnih podražitvah na ta način prihranili tudi precej denarja, zraven tega pa bodo lahko prej in precej povečali svoj promet.

Šmarjetčanom za premislek!

21. januarja je bil sklican posvet območnih odbornikov in predstavnikov KS Otočec, Bela cerkev, Skočjan in Šmarjeta ter predstavnikov krajevnih vodstev družbeno-političnih organizacij v Šmarjeških Toplicah. Posveta so se udeležili vsi zabljeni razen predstavnikov iz Šmarjete, ki strajkajo zaradi spora s pošto.

Na posvetu bi se morali tudi oni pogovoriti o svojih potrebah in načrtih: najbrž o asfaltiranju ceste od Šmar. Toplic do Šmarjete, o vaških poteh in o vodovodu, ki je v nekaterih naseljih zelo potreben. Na posvet pa jih ni bilo, zato letos verjetno ne bo z njihovimi načrti nič.

Posvet je sklicala občinska skupščina skupaj z občinskimi vodstvi družbeno-političnih organizacij. Organ, ki so posvet sklicali, so v sporu glede pošte v

Šmarjeti vseskozi sprejemali stališča, ki niso bila v nasprotju z zahtevami prebivalcev. Zato je nerazumljivo, zakaj so predstavniki teh prebivalcev bojkotirali posvet in povzročili škodo celotnemu območju.

Posvet je bil sklican v Šmar. Toplicah zato, ker je edino tam primeren prostor — ni šla torej za vizzivljanje! Predstavniki iz Novega mesta so na posvetu z vso odločnostjo zavrnili poskuse KS Bela cerkev, da bi oživila stare spore med obema območjema. Tako je na seji v sredo ocenil to zadevo komite Obz ZK Novo mesto in sklenil takoj sklicati sestanek aktivna komunistov v PTT podjetju in enak sestanek komunistov šmarješkega območja, da bi dokončno razčistili vprašanje pošte v Šmarjeti, ki se je razvil v tolikšen kamen spotike.

M. J.

SEJA KOMITEJA OBČINSKE KONFERENCE ZK

Tako, da smo lahko res zadovoljni

Komite meni, da je razpoloženje ljudi na terenu izredno dobro — Govorili so o statutih, o likvidnosti in o mladini

Seja komiteja občinske konference ZK v sredo, 23. januarja, je bila dolga, pa tudi zanimiva. Kot so bili morda na prvi seji komiteja novi člani še malce zadržani, se je tokrat okoli vsega, o čemer so govorili, razvijal živahen boj mnenj in stališč.

Sekretar Boris Gabrič je v kratkem poročilu o prilaganju statuta XV. ustanemu amandmaj ugotovil, da je večina delovnih organizacij glede tega šele na pol poti. Največ težav je z opredelitvijo samoupravljanja v enotah združenega dela, ki nimajo svojstva pravne osebe. Obstaja strah, da bi v takšnih enotah morali zaradi samostojnega obračuna preveč povečati administracijo in strah, da bi posamezni obrati terjali ustvarjene sklade sumo zase.

Največ težav je s statuti v malih podjetjih, kjer ni kakovosti, ki bi jih pripravljali. Sekretar je poročal, da bo komisija za družbeno-ekonomske odnose pripravila anketo in posredovala organizacijam ZK stališča.

Ko so govorili o likvidnosti, so opozorili, da bodo spreje-

ti ukrepi učinkoviti le, če jih bodo odločno uresničevali v vsej Jugoslaviji. V boju za likvidnost naj iščejo organizacije ZK vsebinsko v dolgoročnejšem usmerjanju proizvodnje in v prilaganju zahtevam tržišča. V delovnih organizacijah, kjer bi morda zaradi neilkvidnosti grozile 80 odstotne plače, je treba to delavcem v sodelovanju s sindrikatom pravočasno pojasniti in zlasti poudariti, da bo razlika v plačah lahko izplačana že čez nekaj dni, brž ko bo podjetje spet likvidno.

Člani komiteja so zelo ugodno ocenili stanje na terenu ob nedavnih posvetih z vsemi KS. Zlasti so pohvalili izredno stvarne programe KS, ki sloniijo predvsem na ustvarjalni moči terena in šele nato terjajo pomoč od občine.

Sekretar medobčinskega sveta ZK Ludvik Golob je poročal o seminarju za mlade komuniste v Dol. Toplicah in o ugotovitvah, ki so jih zbrali na njem. Udeležba je bila izredna, mladi pa so poudarjali, da so organizacije ZK in SZDL ter sindikat preveč zaprte vase in premalo odprte do mladine, ki je voljna sodelovati.

Aktivni mladih komunistov v občini niso zaživel, zato naj jih v bodoče ustanavljajo organizacije ZK v podjetjih in tudi na terenu, ki imajo v

svojih vrstah več mladih komunistov. Takšen je bil sklep komiteja po razpravi o tem. Menili so tudi, da je delovanje mladinske organizacije v občini preozko usmerjeno. Komite bo pripravil skupaj s komitejem ZMS analizo o možnosti delovanja mladine, seminarji kot je bil ta v Dol. Toplicah, pa naj postanejo stalna oblika dela.

M. J.

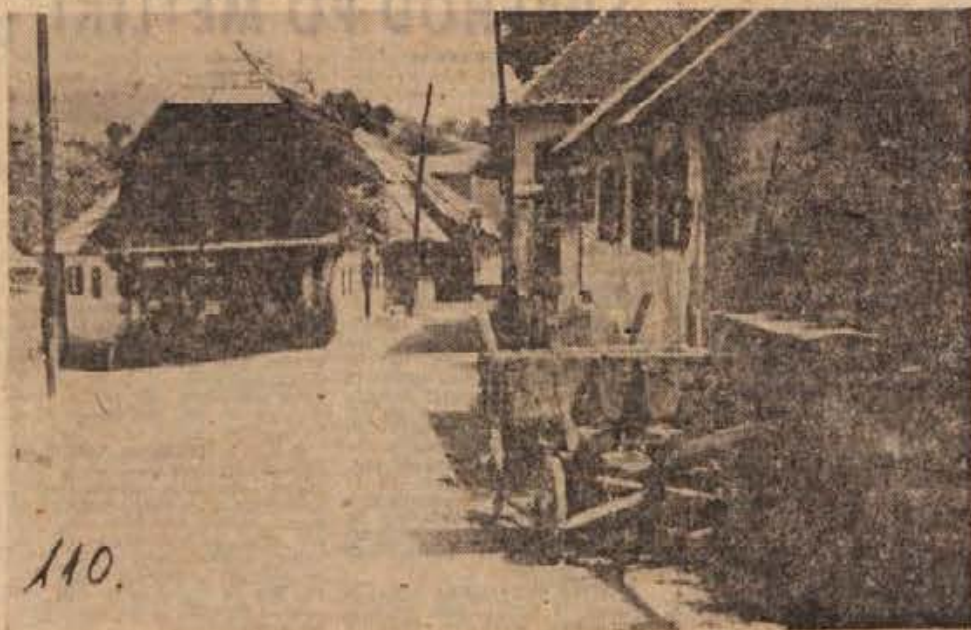
Radi bi javne telefone

Ce je pri hiši bolnik, če kje gori ali pa če grozi kakšna druga ujmna, je vse prepočasno hiteti po pomoč peš, s kolesom ali drugim prevoznim sredstvom. V odročnih krajih zato vedno bolj terjajo javne telefonske govornice ali pa telefonske aparate, ki bi bili dosegljivi v vsakem času. Takšne telefone so si na posvetih krajevnih skupnosti zabeleži v Orehovici pri Šentjerneju in v Drigi, javno telefonsko govornico pa zahtevajo Zuzemberčani in prebivalci Bršlina v Novem mestu.

800 prizadetih otrok

V novomeški občini je 800 telesno ali duševno prizadetih otrok. Od tega je 400 takšnih, ki se bodo lahko solali samo v posebni šoli. Posodobljenje in primerna preureditev posebne šole v Smihelu je ob tem zelo odgovorna in neodložljiva naloga. Če ne bo mogoče te šole v kratkem usposobiti za pouk večjega števila otrok, bo treba razmišljati o oddelkih posebne šole na osnovnih šolah v večjih krajevnih središčih v občini.

NOVO MESTO V PODOBI

110.

Nekoč Dolga, danes Vrhovčeva ulica...

Pogled na nekdanjo Dolgo, danes Vrhovčevo ulico, ki teče vzporedno s cesto Komandanta Staneta in gorenjim robom Glavnega trga. Na levi se od nje odcepi Kratika ulica. Na razcepu stoji še danes ohranjena hiša nekdanjih kozarjev z značilnim visokim z lesom opaženim podstrešjem, ki je služilo za sušenje koz. — Po stari navadi so nekdanji meščani spravljali svoje vozove — kar na ulici.

Darko Lutman

Za cel venec načrtov in potreb

Ne samo pripravljenost začeti z lastnimi sredstvi, pač pa tudi sodelovanje med KS v širših načrtih je letos razveseljiva novost

Tudi na posvetih KS vzhodnega območja novomeške občine je tekla beseda predvsem o komunalnih potrebah. Posebej naštevamo samo pomembnejše stvari iz programov posameznih KS. Načrtjali so tudi socialne probleme in se zavzemali za kulturno dejavnost, med več KS pa se je že začelo razveseljivo sodelovanje pri gradnji vodovodov in cest.

KS BRUSNICE: gradnja novega dela šole je bila glavna stvar, krajevni samoprispevek pa bodo namenili predvsem za to. Ugotovili so tudi, da so potrebna stanovanja za učitelje. S krajevnim vodovodom bo treba še nekaj let počakati, letos pa bodo skušali zgraditi nov transformator, da bi izboljšali električno napetost.

KS GABRJE: najbolj so se zavzeli za ureditev hudournika v Suhadolu, ki pride na vrsto še letos. Za ureditev družbenih prostorov že zbirajo samoprispevek, v načrtu pa imajo popravilo vodovoda v Gor. Suhadolu.

KS MALI SLATNIK: v načrtu imajo gradnjo vodovoda, za katerega so se prebivalci s pogodbnimi obvezali prispevati 80.000 din in ga bodo uredili še letos.

KS STOPICE: podlaga za asfaltiranje ceste od Crmošnjic do Stopič so že sami naredili, zdaj pa bi radi asfalt. Omenili so tudi potrebo po javni razsvetljavi. Kako z vodovodom v Gor. Teški vodi, se bodo odločili po posvetu s KS Podgrad, s katero bi pri tem sodelovali zaradi skupnega zbirališča.

KS PODGRAD: načeli so vprašanje ureditve pokopališča in gradnje mrtvašnice.

Glede vodovoda za Koroško in Jurno vas se bodo odločili v sodelovanju s KS Stopiče. **KS SENTJERNEJ:** uredili

bodo pločnike v Sentjerneju, asfaltirali cesto do Pleterij, potegnili vodovod v Vrhopolje, zahtevajo več zobozdravstvenih delavcev, zbirali pa bodo samoprispevek za dograditev šole. Govorili so o kulturno-prosvetni dejavnosti in o socialnem varstvu.

KS OREHOVICA: s pomočjo občine bi radi dogradili dom družbenih organizacij,

zahtevajo telefon za zvezo s svetom; v Orehovici in 11 okoliških vaseh bodo zgradili vodovod.

KS SKOCJAN: za novo šolo pripravljajo referendum o samoprispevku, zavzeli so se za ureditev sejmišča, vsaj v eno ali 2 vasi bodo napeljali vodovod, na cesti Skocjan-Zbure pa bi radi asfalt.

KS BELA CERKEV: uredili bodo nekaj vaških studencev, potegnili po Beli cerkvi in okoliških vaseh vodovod. M. J.

Tudi 5 m globoko v kamen

Na račun počasnega preurejanja Trdinove ceste v Novem mestu je bilo izrečenih že nemalo kritičnih opask. Mnogi kritiki godrnjajo, da dela Komunalno podjetje prepočasni in da se mu nikamor ne mudi. Malokdo ve, kako težavna so bila dela pri kopanju jarkov za kanalizacijo na tej cesti. Ker bodo strmino ceste ublažili in se ne bo več tako kot dozdaj vzpenjala v več klancih, je bilo ponekod treba kopati globlje. Delavci Komunalnega podjetja so na nekaterih mestih kopali järke 5 m globoko v živo skalo, zato ni nič čudnega, če so se dela zavlekla!

Pomaga naj jim sklad

Na posvetu krajevne skupnosti v Žužemberku so predstavniki kraja zaželeli tudi pomoč za ureditev športnih igrišč na žužemberški Loki. Posebno veliko denarja ne bi potrebovali, zato so menili, da bi jim lahko pomagala kaj občina iz proračuna. Pojasnjeno jim je bilo, da obstaja v občini sklad za telesno vzgojo, ki zbira denar prav za takšne namene, in naj zaprosijo za pomoč pri tem skladu.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Stanka Janež iz Svrzeva — Andreja, Ivanka Gall iz Malinske vasi — Mirana, Štefka Režek iz Goljeka — Igorja, Marija Zupan iz Velikih Poljan — Ireno, Dragica Novosel iz Dolenjega Bukovca — Jasminko, Mihaela Planinc iz Krškega — Roberta, Štefka Sobar iz Uršnih sel — Aleša, Martina Bajuk iz Bojanje vasi — Zdenko, Filomena Kašič iz Trstenika — Dimitrija, Nada Vukojevič iz Crmošnjic — Miteno, Jožica Penica iz Krmačine — Duška, Katica Bogdanovič iz Pilatovcev — Zeljka, Ovetka Cunk iz Gabrja — Zlatka, Pepca Kovačič iz Rakovnika — Janeca, Marija, Grden s Dolge njive — deklico, Ivanka Pašič iz Črešnjevca — deklico, Ana Kralj iz Dobruške vasi — deklico in Terezija Grlica iz Dečje vasi — deklico. — Čestitamo!

ZDRAVILNA ZELIŠČA SO BOGASTVA NARAVE

Odkup pa počasi, a vztrajno pada

Slovenski odkup zdravilnih zelišč pri KRKI predstavlja le 13 odstotkov

Na velikem zaključnem žrebanju novomeške tovarne zdravil KRKA za prizadevne zbiralce zdravilnih zelišč je bilo v bobnu sreče 8.679 kuponov, ki so jih poslali skupaj z 92 kmetijskimi organizacijami iz Slovenije številni inabiraleci. Rekorderji so imeli tudi po 60 kuponov — vsak je veljal 50 dinarjev, a kljub temu bi lahko zapisali, da akcija ni uspela tako, kot so si jo zamislili.

Vse bolj očitno namreč postaja, da je za nabiranje zdravilnih zelišč premalo zanimanja, čeprav lahko spretni in prizadevni nabiraleci lepo zaslužijo. Slovenski odkup pa predstavlja pri tej novomeški tovarni komaj 13 odstotkov vsega jugoslovanskega odkupa. Krka je nam-

reč odkupila lani več kot 1000 ton zdravilnih zelišč.

Zaskrbljenost ob slovenskem odkupu je toliko bolj upravičena, ker je bilo iz kuponov razvidno, da je prav veliko število udeležencev v natečaju, kjer so razdelili 200 nagrad v skupni vrednosti 70.000 dinarjev, poslalo en sam kupon — torej le toliko, da so sodelovali pri žrebanju. Stanje, ki je v Sloveniji ob naraščanju zaposlenosti že zaskrbljujoče, se žal slabša tudi v drugih republikah. Doselej sta bili namreč Bosna in Hrvaška Zagorje največji odkupni postaji novomeške tovarne. Zadnje čase pa iz teh krajev vse več ljudi odhaja na delo, v druge kraje Jugoslavije in v tujino, zato je vse manj pridnih rok za nabiranje zdravilnih zelišč. Tako ostajajo bogastva narave neizkoriščena, industrija pa se je zaradi tega znašla v kočljivem položaju. Če bo zdajšnje upadanje nabiralcev in nabranih zdravilnih zelišč šlo v enakem tempu, bo čez nekaj let položaj skoraj brezupen. Koreniti posegi so torej potrebni že zdaj, da bi ne prišlo do neljubih presečenj. Dejstvo, da si na povečanje odkupa nihče ne upa niti pomisliti, ampak se

borijo, da ne bi upsedel, je dovolj zgovoren znak za alarm.

Referendum v Škocjanu

Sredi januarja je krajevna skupnost v Škocjanu organizirala po 14 vaseh zbere občanov, ki so bili zelo lepo obiskani. Pogovorili so se o možnostih za uvadbo krajevnega samoprispevka za dobo štiri let. Občani naj bi namreč prispevali del denarja za nakup nove šolske opreme. Na zborih občanov je tekla beseda tudi o komunalni dejavnosti: želijo si asfalt od Smarjeških Toplic do Škocjana, radi bi vod v Zalogu, Goriški vasi in Osrednju, popraviti nameravajo ceste in mostove. Vsekakor so zbori pokazali, da bodo občani v velikem številu prišli na referendum, ki bo marca, ko bodo glasovali o samoprispevku za pomoč pri gradnji šole. J. A.

V ponedeljek dopoldne se je po Novem mestu razširila vest, da je po težki bolezni dočrpel Darko Lutman. Novica o smrti je že sama po sebi boleča, toliko bolj pa se zarezuje v srca, če nam smrt ugrabi človeka v razcvetu, še preden je začel žeti plodove svojega dela. Čeprav so ožji znanci in prijatelji pokojnega Darka vedeli, kako težko bolezen ima, so upali, da morda le ne bo prišlo do najhujšega. Kruta resnica, da ga ni več, pa je zdaj tu. Pred očmi nam lebdi spomin na zagnanega in delovnega pokojnika, ki je bil umirjen v nastopu, pa vendar v svoji notranjosti čuteč in pravi tovariš.

Rodil se je leta 1930 v Novem mestu v družini uslužbenca lesne industrije. Mladost je preživel v Gor. Polju pri Straži, med vojno je

končal dva razreda gimnazije, šolanje prekinil in gimnazijo končal po vojni. V mladinski organizaciji je začel delovati še med NOB. v SKOJ je bil sprejet 1946, v ZK pa 1949. Sodeloval je v mladinskih delovnih brigadah, 1950 pa je končal srednjo veterinarsko šolo. 1953 je začel delati pri novomeški savarovalnici, 1. januarja 1957 pa je postal njen direktor.

Darko je bil znan sportni delavec, ugleden član ZK, bil je predsednik UO in član CDS Zavarovalnice SAVA, kot rezervni poročnik pa je deloval tudi v ZROP. Ko se ob prebranem grobu poslavljamo od njega, sočustvujemo z vdovo in 14-letnim sinkom. Veliko smo še pričakovali od Tebe, Darko, zato je slovo toliko težje, spomin nate pa bo v naših srcih vedno svetel in lep!

M. J.

Zadnje dni januarja sta praznovala 50-letnico poroke Marija in Alojz Kocjančič z Dvora. Zakonca sta živela trdo delavsko življenje. Oče Alojz je vojaški vojni invalid še iz I. svetovne vojne. V zakonu se jima je rodilo 8 otrok, ki so že vsi pri kruhu. Za aktivistično delo med NOB je Alojz Kocjančič bil odlikovan. Na matičnem uradu v Žužemberku so zlatoporočencema v soboto, 31. januarja, pripravili lepo slovesnost in ju nagradili. Ob pomembnem jubileju jima čestitamo in želimo še veliko srečnih in zadovoljnih let.

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Ivan Šiška, član Novoteksa, Straža; Alojz Zupančič, član Novoteksa, Novo mesto; Slavko Nagelj, Avgust Pavlič, Franc Lobe, Marija Lužar, Ivan Zelnšek, Anica Turk in Milan Kavšek, člani IMV Novo mesto; Jože Progar, Alojz Plantan in Jože Dušan Pust, člani OMP Inštalater, Novo mesto; Franc Gorjanc, Pavel Krapež, Franc Jerele, in Martin Kastelic, člani Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Janez Strbene, član osnovne šole Sentjerne; Janez Gorenc, Vinke Zulič, Jože Luzar, Franc Kostrevec, Slavica Kotar, Ana Komec, Helena Jerele, Ludvik Simonič, Bogomir Potočar, Jožica Zagore, Ivan Metelko in inž. Božidar Pavlin, člani Iskre, Sentjerne; Franc Vidrih, kmet iz Smolenje vasi; Poljka Božič, Antonija Suštaršič, Marija Senčar in Ljudmila Nagelj, gospodinjice iz Smolenje vasi; Stefan Zur, delavec iz Smolenje vasi; Lado Kos, član Novoteksa, Novo mesto; Marija Kos, gospodinja s Krke; Joža Pavlin, Alojz Salehar, Vida Jerman, Marija Klemenčič, Marija Pirnar, Draga Deželan, Diha Lokovšek, Rafko Lindič, Cveta Staniša, Rudi Čelič, Marko Krevc, Rudi Deželan in Danica Kovačević, člani Industrije obutve, Novo mesto.

Niso še zaživel...

Na zadnji seji komiteja občinske konference ZK je sekretar v prvi točki poročal tudi o uresnitvi sklepev zadnje seje. Komiteju je bilo naloženo, naj se posebej pobriga za organizacijo ZK, ki se niso zaživele po letnih konferencah. Z najnovejšim stanjem v teh organizacijah je seznanil sekretar prisotne takole:

»Organizacija na Ragovski cesti v Novem mestu je še vedno brez sekretarja, ker sekretariata organizacije niso mogli sklicati, v organizaciji v Stopičah je sekretar še vedno nesposoben za redne sestanke in bo sklical konferenco, kot je obljubil, februarja, organizacija v Smarjeti se je pridružila splošnemu štrajku Smarjetčanov, do organizacije na Uršnih selih pa še nismo prišli zaradi snega...

Takšno poročilo je povzročilo na seji smeh, ob njem pa se je nasmejati tudi sekretar. Na srečo so v njem omenjene organizacije le izjema. Upamo, da bodo kmalu ošivele in zaživele!

Novomeška kronika

■ **NOVI SNEG,** ki je pobeil Dolenjsko zadnjo soboto in nedeljo, tudi tokrat ni prenesel stalne zimске službe pri Cestnem podjetju. Vse ceste so bile prvočasno posute s peskom in soljo in prevozne. Čeprav je bil v nedeljo na vseh glavnih cestah živahen promet — mnogi se kljub snegu niso odpovedali nedeljskemu vikendu — ni prišlo do večjih zastojev v prometu.

■ **STANOVALCI STOLPNIC** na Znančevih njivah se močno jezijo, ker jim pokajo vmesne stene v stanovanjih. Stopiče je gradilo splošno gradbeno podjetje »Pionir«, ki je pri gradnji uporabljalo nov gradbeni material. Čeprav so delavci gradili posamezne etape pod nadzorom strokovnjakov, so se že nekaj mesecev po vselitvi v vse stanovanjih na vseh vmesnih stenah pokazale nekajmilimetrske razpoke. Nekateri stanovalci zahtevajo popravilo.

■ **ZIMSKE POČITNICE,** ki so jih šolarji tako težko pričakovali, so minile. Šolski zvonec na vseh novomeških solah spet zvonil, otroci pa so nejevoljni, ker jim je muhasto vreme pokvarilo lepe počitniške načrte. Napovedani so bili snežarski tečaji, ker pa ni bilo snega, so se načrti podrli. Zdjaj, ko so se morali vrniti v šolske klopi, pa je sneg spet zapadel.

■ **LIKOVNA RAZSTAVA** novomeških osnovnošolcev, ki so jo podrlil na ponedeljek, je bila dobro obiskana. Razen šolarjev iz vseh novomeških šol so si jo ogledali tudi starši.

■ **GOVORICE** o tem, da bodo vozniki izpiti poslej še strožji, se v mestu in okolici že dolgo širijo. Ni čudno, da se je v zadnjem mesecu prijavilo za zdravniški pregled in testiranje za bodeče vozilke več kot 150 kandidator. Zaradi tolikšnega števila prijavljenih so morali organizirati testiranje za več skupin, pri zdravniških pregledih pa prvi prav tako niso prišli vsi na vrsto.

■ **NA TRGU** so bile cene tako: limone 6, mandarine 6, solata 6, fižol 5,5, jabolka 3, cvetača 6, zelje 3, brokoli 5,5, česen 14, porančar 5, čebula 3,5, ananas 7, kislina zelje 2,5, krompir 1, korenček 3, ohrovti 4,5, por 4, slive 5,5 in banane 5 din za kilogram. Jajca so bila po 90 par.

■ **RODILI STA:** Zofija Kralj iz Volčevce 34 — Marka in Milojka Burger iz Kettejevcega drevoreda 30 — Polanco.

Ena gospa z občine je rekla, da bo zdaj kmalu (mogoče še leto) začela odločno izpopolnjevanje nekaterih novomeških prometnih izreme: na dovolj široki Cesti talcev z dvostranskim pločnikom bo uvedla omejitve hitrosti na 14,5 km na uro (zdaj 30 km na uro), na kozji Koštalovi stezi brez pločnikov bo dovolila 120 kilometrov na uro (zdaj 60), predpisala bo obvezno parkiranje pred menišnico na tej ulici in na sredini kandidijskega mostu (zdaj neobvezno), v križišču pred hotelom Kandija bo postavila originalni holandski mlin na veter, v naseleju na Znančevih njivah pa bo iz mesta obvezna smer mimo bolnišnice in skozi Šuših... Se preji bo pa vprašala teto s Pančergoma!

Ali je dolenski turizem že zrel za tesnejše poslovno sodelovanje? Pravijo, da ga bo ekonomska nujnost sama prisilila. Je zdaj sodelovanje, bolje rečeno integracija gostinskih obratov na Dolenskem, že nujno? O tem je tudi tekla beseda na pogovoru za okroglo mizo, na katerem so sodelovali **Vlado Deržič**, direktor Čateških Toplic, **Milena Popovič**, upravnica Smarjeških Toplic, **Niko Paulič**, predsednik Dolenske turistične zveze, **Marko Ivanetič**, direktor Šolskega centra za gostinstvo, **Marjan Simič**, načelnik za gospodarstvo novomeške občinske skupščine, **Karel Vardijan**, direktor metliškega hotela, **Jože Lampret**, direktor Otočca, **Franci Šmajdek**, šef recepcije na Otočcu, **Matija Praznik**, direktor kočevskega Pugleda in **Stane Jajtič**, računovodja kočevskega hotela. Zai niso prišli za okroglo mizo predstavniki novomeškega Metropola, zdravilišča Dolenskih Toplic in črnomaljskega hotela. Razgovor je pripravil, vodil in ga zapisal Jože Splihal, fotografiral pa je Slavko Dokl.

DERŽIČ

PAULIČ

ŠMAJDEK

VARDIJAN

Načrti, načrti

Po lanskoletnem zatišju se letos obeta na Dolenskem obilo turističnih gradenj. Skoraj vsi udeleženci četrtkovne okrogle mize so namreč povedali, da bodo letos gradili.

Jože Lampret: Razen nekaterih manjših preureditev zdajšnjih objektov, ki smo jih imeli že dlje časa v načrtu — sem sodi preureditev bara v restavracijo, kjer bomo gostom pripravljali jedi kar ob mizi, pa večja obnova in dozidava novomeške Ribje restavracije — imamo v načrtu tudi gradnjo novega hotela na Otočcu. Hotel s približno 100 do 200 ležišč nameravamo graditi še letos. bo zares moderen, saj bo imel bazen, savno, masažo, kozmetični salon, 4-stezno kegljišče in zabavišne prostore.

Matija Praznik: Razen nekaterih preureditev v Kočevju bomo gradili nov motel na Jasnici, ki bo veljal po sedanjih ocenah 6 milijonov dinarjev. Kočevje nujno potrebuje tudi kopališče in te želje bomo skušali letos uresničiti, čeprav zdaj še nimamo investitorja. Ob novih gradnjah pa so naši načrti usmerjeni tudi v obnovo hotela Pugled.

Karel Vardijan: V turističnem pogledu je zadnja leta Metlika stala ob strani, razvoj sta ustavljali gradnja ceste in zapora mostu. Letošnja naloga bo ureditev bivše gostilne Makar, v hotelu pa bomo morali povečati nočitvene zmogljivosti. Namesto današnjih 41 ležišč jih bomo morali usposobiti vsaj 60 ali 70. Ob Kolpi bomo morali urediti tudi kopališče in kamping naselje ter povečati zmogljivosti tamkajšnje restavracije.

Marko Ivanetič: V Novem mestu bomo preuredili šolsko in mlečno restavracijo, pripravljamo pa tudi gradnjo hotela s približno 100 ležišči. Denar za ureditev obeh restavracij je že zagotovljen. V Smarjeških Toplicah bomo uredili okolico, mislimo pa tudi na nadaljnjo izgradnjo Toplic. Najprej bo na vrsti bazen, ki je že pretesen za današnji naval. Želimo si tudi novega hotela, ki naj bi bil povezan s sedanjim, uredili bomo pokriti bazen in druge pomožne objekte. Ni pa gotovo, da bomo s temi načrti uspeli že letos, ker še nimamo zagotovljenega denarja.

Vlado Deržič: Imamo sicer občinske načrte, a ne vemo, kako bo z denarjem. Usmerili se bomo v zdravstvo, kopališko rekreacijo in eksku-

zivni turizem, ki je bil doslej pri nas zapostavljen. Graditi nameravamo še nove bazene in 4-stezno kegljišče, uredili pa bomo okolico in parkirišča. Na večjo investicijo računamo v jeseni, ko bomo začeli graditi ob avtomobilski cesti turistično središče s približno 160 ležišči in bazeni s termalno vodo. Če Geološki zavod vođe v bodočem središču ne bo odkril, jo bomo napeljali iz že od-

zelo malo dokumentacije o nadaljnjem razvoju turizma v občini. Najbolj žgoč je problem v Novem mestu, kjer imamo veliko gostinskih organizacij, ki pa so premalo donosne, da bi se lahko odločno lotile urejanja gostinstva v Novem mestu. Dolenske in Smarješke Toplice ter Otočec imajo izdelane svoje razvojne programe, zato niso v takih težavah. Občinska skupščina je pripo-

program turistične izgradnje. Na naše predloge pa sta odgovorila samo Otočec in Smarješke Toplice, Skoda je, da potem ni bilo odziva niti na predloge teh dveh delovnih organizacij.

Marko Ivanetič: Na sestanku v Kostanjevici je prevladovalo mnenje, da bi lahko poslovno sodelovali v propagandi, skupnem nastopu na tujih tržiščih in pri zaposlovanju kadrov. Od dogovora

stinstvo predstavljali tudi ekonomski razlog za združevanje. Poglejte: če bi se združili hoteli Kandija, Metropol in Otočec, bi pri plačevanju davkov prihranili 180 do 200 tisočakov, deviz pa bi nam ostalo 130.000 dolarjev več kot zdaj, ko poslujemo vsak zase. Prepričan sem, da bo treba združevati v dveh smereh: v gostinskih in v zdravstveno-turističnih delovnih organizacijah, ker nimamo istih pogojev poslovanja.

Vlado Deržič: Zdi se mi, da bi se moralo tudi pri nas združiti brežiško gostinstvo, to združeno podjetje pa bi se moralo povezovati s še močnejšim partnerjem. Toda ker v občini samo govorijo, a ničesar ne napravijo, smo se odločili, da bomo kar sami poiskali možnosti za poslovno sodelovanje. Pogovarjamo se že z ljubljanskimi in beograjskimi partnerji.

Niko Paulič: Dolenska turistična zveza ima program turističnega sodelovanja na Dolenskem. V propagandi smo že začeli sodelovati. Ne rečem, da je to pomemben uspeh, je pa prvi korak k sodelovanju. Dolenska ima danes dve kategoriji gostinskih podjetij: srednja kategorija že čuti potrebo po povezovanju, manjši kolektivi pa živijo v samozadovoljstvu. Velikih podjetij nimamo. Prav manjši kolektivi pa nas ovirajo in prizadevanjih, da bi prišlo do integracij. Zvečina so zadovoljni z dejstvom, da živijo tako, kot je, ne pomislijo pa, kaj bo jutri. Težave so še hujše, ker ta podjetja ali ne morejo ali pa nečejo vlagati denarja, ker bi šlo to na račun njihovega standarda.

In katera so taka podjetja? **Marjan Simič:** zvečina so to tista, katerih predstavniki danes ni na tem pogovoru. **Matija Praznik:** Kočevsko področje je danes še neobljudeno, čez nekaj let pa bo gotovo privlačno za turiste. Zaradi prometnih zvez se mi zdi navezovanje z Novim mestom manj zanimivo kot z Ljubljano, čeprav smo vedno pripravljene sodelovati z Dolensko, ker nam to lahko samo koristi. Turistični program je sicer nekoliko v zraku, je pa osnova, na kateri bi lahko gradili bodoče akcije. Pravzaprav pa se ustvarja novo turistično območje, ki sega od Ljubljane proti Kolpi in naprej proti morju in v katerega spada tudi Kočevje.

Karel Vardijan: Bela krajina je sicer z občinsko mejo ločena, vendar v gostin-

Smučarski Gorjanci

Jože Lampret, direktor otoškega hotela, je v pogovoru sprožil zanimivo in že večkrat omenjeno misel, da bi bilo dobro, ko bi tudi Gorjance pritegnili v smučarsko in turistično dirko na Dolenskem. Sa muborska občina ima v načrtu celo asfaltno cesto na Gorjance. Marko Ivanetič pa sodi, da so investicije izgubljene, če bi bilo manj kot 120 dni smuke; na Gorjancih je ne bi bilo več kot 66, se pravi še nekaj manj kot v Črmošnjicah. Vsekakor pa bi tudi to bilo dovolj za premostitev mrtve sezone v turističnih centrih ob avtomobilski cesti.

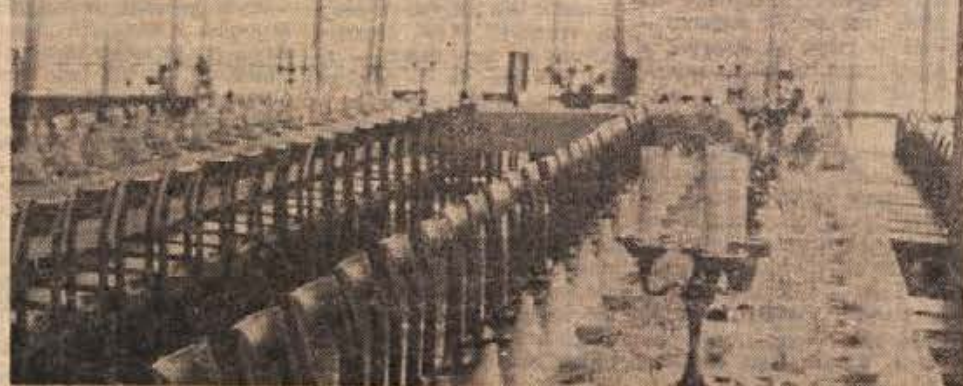
stvu ne bi smelo biti meja. Prepričan sem, da bi morala biti v Beli krajini ena sama gostinska organizacija in smo pripravljene na združitve s črnomaljskim gostinskim podjetjem.

Marjan Simič: Osnova za vsako sodelovanje bo kvečjemu ekonomska. Pritiski ne bodo rodili sadov. Zato sem prepričan, da bo zaradi ekonomskih razlogov prej ali slej moralo priti do sodelovanja v dolenskem merilu. Od takega povezovanja pa tudi Novo mesto imelo korist.

Niko Paulič: Položaj kaže, da ekonomske nuje še ni. Kadar namreč zaškrbijo, takrat tudi rešitev hitro najdemo.

Marjan Simič: Prav gotovo nuja je, vprašanje pa je, če jo danes gostinci že čutijo ali ne. Voda sicer še nikomur ne teče v grlo, nespornost pa je ugotovitev, da imamo na turističnem področju v dolini reke Krke škodo, ker ni medsebojnega povezovanja. Poprečna podjetniška donosnost je bila predlanskim na našem področju, če upoštevamo gostinske organizacije, 200.000 dinarjev. Manjše podjetje za to leta in leta zbira denar, preden lahko gre v modernizacijo oziroma preden se lahko začne pogovarjati z bankami o njejlu kreditov. V času, ko zbira denar, pa ga hkrati razvrednoti: če bi ta denar krožil, če bi bilo gostinstvo združeno, bi ga zbirali hitreje in tudi hitreje vlagali. Vsekakor danes na našem področju ni konkurence, ker imamo premalo ležišč; škoda pa je, da si z nekvalitetnimi uslugami ustvarjamo slab sloves.

TURIZEM ZA OKROGLO MIZO

kritih izvirov. Računamo, da bo gradnja turističnega središča veljala 15 milijonov dinarjev, od tega bo za prvo etapo, ki naj bi se začela avgusta ali septembra letos potrebno dve tretjini te vsote.

Kdaj do združevanja?

Na Dolenskem že dlje časa govorijo o turističnem poslovnem sodelovanju. Zdi pa se, da doslej posebnih uspehov niso pozeli. Današnje poslovno sodelovanje je omejeno le na pomoč v sezoni, ko nekaterim hotelom zmanjka prostih postelj, pa pošljejo svoje goste naprej po avtomobilski cesti. Kakšne so možnosti, da bi od besede prešli k dejanjem, od govorjenja o poslovnem sodelovanju do resničnih integracij?

Marjan Simič: Če govorim za območje novomeške občine, lahko povem, da je občinska skupščina že razpravljala o problemih turizma. Takrat smo ugotovili, da je razen prostorskega programa

ročila gostinstvu v občini, naj kar najhitreje pripravi enoten program; če tega ne bodo hoteli ali ne bodo mogli narediti, potem bo potrebno skupaj s skladom, ki ga je občinska skupščina ustanovila lani, zagotoviti ta program. To bomo morali narediti, čeprav mimo gostinskih delovnih organizacij, potem pa bomo s pomočjo javnih natečajev ugotovili sposobnost investitorjev.

O morebitni integraciji gostinskih organizacij smo že veliko govorili in izdelali tudi štiri možnosti za združevanje delovnih organizacij v gostinstvu. Nismo mislili samo na sodelovanje v novomeškem merilu, ampak tudi na sodelovanje v okviru občine in vse Dolenske. Po prvi varianti naj bi to sodelovanje predstavljala konzorcij, druga možnost bi bila organizacija skupnega denarja za sodelovanje ob skupnem tveganju. V tem primeru bi vlagatelji delili dobiček ali pokrivali izgubo z dogovorjenim odstotkom, vendar največ do višine svoje vloge. Tretja oblika bi lahko bilo poslovno združenje kot pravno telo, ki bi za turistične organizacije opravljalo s pogodbo določene posle. Poslovno močna delovna organizacija naj bi ustanovila poslovno enoto, ki bi poslovala z drugimi delovnimi organizacijami. Tudi v tem primeru bi skupno vlagali denar za

do uresnitve pa ni prišlo. Zdi se mi, da do poslovnega sodelovanja ne bo prišlo toliko časa, dokler ne bo to sodelovanje ekonomsko nujno.

Jože Lampret: Mi smo bili bolj konkretni: predlagali smo združitve z novomeškim hotelom Kandija. Na ozjem novomeškem področju je zdaj menda kar sedem manjših gostinskih obratov. Ker imamo v razvojnem načrtu gradnjo hotela v Novem mestu in ker smo menili, da ni Kandija niti Metropol nista ekonomsko sposobna, da bi lahko gradila nov hotel, ker ne bi mogla devizno odplačevati kreditov, smo predlagali to združitve. V načrtu imamo namreč, da bi potem, ko bo urejeno križišče v Kandiji, zgradili moderen hotel z 40 do 120 ležišči z restavracijami in morda tudi s slaščičarno. Hotel naj bi bil zares moderen. Novo mesto pa bi tako dobilo sodoben lokal, ki ga zdaj močno pogrreša. Hotel Kandija seveda išče najugodnejšega ponudnika, mi pa se nočemo vsiljevati.

V propagandi na zunanem tržišču samostojni nastop danes ne predstavlja ničesar medtem ko bi združeno dolensko gostinstvo že lahko uspevalo; zato je škoda, da se pogovori niso uresničili.

Prepričan sem, da bodo novi predpisi in olajšave za go-

Otočec, hvala!

Uredništvo Dolenskega lista se zahvaljuje hotelu Grad Otočec, ki je gostil udeležence četrtkovne okrogle mize, gostinske in turistične delavce Dolenske.

IVANETIČ

LAMPRET

POPOVIČ

PAZNANIK

JAJTIČ

SIMIČ

Število rojstev že četrto leto pada

Kje so vzroki, da je začelo upadati število rojstev tudi na dolenskem območju? – Škodljivih splavov je iz leta v leto manj, čeprav kontracepcija še ni tako razvita kot bi bilo potrebno

V Sloveniji že nekaj časa upada število rojstev, v zadnjih letih pa ta pojav opazoma tudi na območju Dolenjske, Bele krajine in Spodnje Posavja. Kaj je vzrok temu in kako so to spremljali v novomeški bolnišnici, nam bo povedal predstojnik novomeške porodnišnice dr. Ljubo Kretič.

— V preteklem letu je bilo na vašem oddelku nad 200 porodov manj kot leta 1965. Čemu pripisujete upadanje?

»Upadanje porodov na oddelku je posledica zmanjševanja rojstev sploh. Poglejmo, kako je bilo z rojstvi na tem področju. V zadnjih nekaj letih: 1965. je bilo 2.282 rojstev, 1966. leta 2.259, 1967. je to število padlo na

2.112, 1968. že na 1.966. Lani je bilo samo še 1.786 porodov, kljub temu da je leta 1965 v porodnišnici rodilo 68 odst. vseh porodnic na našem območju, leta 1969 pa že 91 odstotkov vseh porodnic. Naj omenim še to, da se je lani rodilo 24 dvojčkov.

Pričakovali bi, da se je zaradi zmanjšanja rojstev povečalo število splavov, pa ni tako. Tudi tu statistika kaže upadanje, kar je seveda razveseljivo. Leta 1965 je bilo 1.123 vseh splavov, lani pa le 931.

— Ali je vzrok temu tudi vpliv kontracepcije v novem času?

»Kontracepcija je res eden izmed vzrokov za to, toda le v manjši meri, saj je 27.000 žensk lani porabilo le za 15.500

mesecov kontracepcijskih sredstev. Bolj kot to pa vpliva na zmanjšanje rojstev bolj razumen, uvиден in human odnos moških do žensk in pa odhajanje mladih ljudi posebno z vasi na delo v mesto oziroma v tujino.

— Kako je z uveljavljanjem kontracepcije pri načrtovanju družine na našem območju?

»Nezaupanje do kontracepcijskih sredstev se pojavlja zaradi neodgovornih člankov v časopisu, ki razširjajo mnenje o škodljivosti teh sredstev, češ da vplivajo na zamašitev pljučnih žil in povzročajo raka na roditelj, medtem ko noben zdravnik ne zagovarja tega mnenja. Take govornice širijo tisti, ki ne vedo ali pa so pozabili da je še do nedavnega dosti žensk umrlo zaradi splavov. Še danes v državah, kjer ni kontracepcije, umre zaradi tega dosti žensk. Moram poudariti, da v Sloveniji nismo imeli še niti enega primera smrti zaradi pravilne uporabe kontracepcijskih sredstev ali pa primera, da bi povzročala raka na roditelj pri ženskah.

— Ali vpliva na upadanje števila rojstev v naši pokrajini tudi dviganje življenjske ravni prebivalstva?

»Res je vedno več mladih družin, ki si „privoščijo“ le enega otroka. Seveda so vzrok za to materialne pogoje življenja, saj se je nekdanji življenjski minimum tako povečal, da že ta zahteva velike stroške. Toda glavni vzrok za zavriganje rojstev je vsekakor še vedno pomanjkljivo urejeno varstvo otrok in stanovanjske razmere. Primer: enosobno stanovanje ne zadostuje 4-članski družini, zato si ljudje najprej udobno uredijo stanovanje in šele potem pridejo na vrsto otroci.

ANA VITKOVIC

Toliko otrok noče jesti...

Ko mi matere v svetovalnici pripovedujejo o teh težavah, ugotavljam, da premmogo dajo otroku preveč na krožnik. Ko mi zaskrbljeno razlagajo, kaj je otrok večer SAMO pojedel, ugotovim, da je njegov želodeček zares prepolnjen, da bi lahko spravil vanj tisto količino, ki mu jo je mati brez dan dajala. Mnogokrat zaleže mater, sledeči nasvet:

»Ce ste zaskrbljeni, da je otrok premalo pojedel, primerjajte količino hrane z otrokovim želodečkom. Velikost otrokovega želodečka je narisem na list papirja, na drugi list krožnik in nanj s stvinčnikom nalagam vse, kar mi mati pripoveduje. Narišem vse kar je mati otroku dala. Na primer: celo jabolko, pol litra mleka, juho, polovico hrenovke, 2 kosa kruha z marmelado itd. In nato primerjava obe stičici — majhen otrok želodeček in zunan krožnik. In šele takrat mi matere priznajo, da silijo otroku več hrane, kot je lahko sprejme. Stetujem jim tudi, da lahko zaupajo otrokovemu teku oziroma želji po hrani. Enkrat otrok poje veliko, drugič manj.

SLAVICA POGACNIK-TOLICIC
(Odlomek iz članka v reviji OTROK IN DRUŽINA)

»Vse preveč je neresnih govoric o škodljivosti kontracepcijskih tablet!« svari dr. Ljubo Kretič, predstojnik ginekološko-porodniškega oddelka v novomeški bolnišnici.

Plinske peči so ponekod nevarne!

Republiški sanitarni inšpektorat opozarja na pravilno ravnanje z njimi

V zadnjem času je v prodaji več peči na tekoči plin (butan propan) brez odvoda v dimnik. Podjetja, ki te peči proizvajajo, nabavljajo ali prodajajo, jih zelo priporočajo. Ljudje jih kupujejo v najboljši veri, da so brez nevarnosti. Zaradi tega opozarja republiški sanitarni inšpektorat vse kupce takih peči da morajo biti pri njihovi uporabi zelo previdni.

Ko plin izgoreva, potrebuje kisik. Tega dobiva iz zraka v sobi. Če je izgorevanje popolno in če je plin popolnoma čist, nastajajo samo ogljikov dioksid in vodni hlapi. Vodni hlapi vlažijo zrak v prostoru (to je ugodno), ogljikov dioksid, ki v večjih količinah človeku škoduje, pa se v zraku kopiči. Obenem se zmanjšuje količina kisika. Ob pomanjkanju kisika izgorevajo snovi nepopolno, pri tem pa nastajajo ogljikov monoksid. Znano je, da povzroča ta plin že v zelo majhnih koncentracijah slabo počutje, glavobol, utrujenost in druge znake zastrupljenja. Večkrat se dogajajo smrtne zastrupitve z ogljikovim monoksidom, zlasti v zaprtih

garažah ko voznik ne ustavi motorja. Zadostuje že nekaj minut bivanja v takih okoliščinah!

Če pa plin butan propan, ki se uporablja za gorivo pri teh pečeh, ni povsem prečiščen in vsebuje žveplo ter druge škodljive snovi, prehajajo v zrak še proizvodi izgorevanja teh snovi in škodujejo ljudem, ki biva v takih prostorih. Dražijo očne, nosne, sluznice dihalnih poti, zmanjšujejo odpornost organizma in podobno.

Pri pečeh brez odvoda plinov, ki so nameščene v zaprtih prostorih moramo torej pogosto odpirati okna in dobro zračiti prostore, ki jih ogrevamo, če nočemo, da bi se zrak tako poslabšal, da bi to škodovalo zdravju. Računati moramo z možnostjo huših zastrupitev — ki lahko povzročijo tudi smrt, npr. v spanju v manjši sobi, kjer gori peč ob zaprtim oknu. Zaradi vsega tega peči na tekoči plin brez odvoda v dimnik niso primerne za ogrevanje stanovanj. V poštev prihajajo le v takih prostorih, kjer se stalno odpirajo vrata ali kjer je kako drugače že samo po sebi poskrbljeno za

neprestano zračenje, kot so npr. trgovinski ali podobni lokali.

Republiški sanitarni inšpektorat opozarja tudi proizvajalce in prodajalce takih peči, da v prospektih in pri prodajanju opozarjajo na vse njihove pomanjkljivosti, ki so jim izpostavljeni uporabniki in da prilagajajo pečem pisnena navodila.

Če je otrok slab jedec

Prenehajmo otroka siliti k jedi!

Prav tako kot odrasle mu tudi otroku marsikakšna hrana ne tekne.

Otrok rad je v toplem družinskem omizju.

Pravilna prehrana v prvih letih in učenje pri hranjenju sta pomembna za ves nadaljnji otrokov razvoj.

Poleg materinih prsi in kasneje ob drugi hrani si otrok želi še varnosti in materine ljubezni.

Bolni otroci so brez teka. Ne silimo jih 2 do 3 dni z močno bolniško hrano. Jesti jim dajmo takrat, kadar si želijo.

Otrok ne je samo zato, da dobiva kalorije in vitamine. Sprejemanje hrane ni samo potreba njegovega organizma, je tudi potreba njegove duševnosti.

Pogovor z zdravnikom

Glavobol

Glavobol je brez dvoma zelo neprijeten in spravlja ti stega, ki ga ima, v neugodno razpoloženje, zmanjšuje mu sposobnost za delo in kalj odnose z drugimi ljudmi. Glavobola je po vsem civiliziranem svetu vedno več, posledica tega pa je jemanje vseh mogočih tablet proti glavobolu na tone. Ta pojav se je razpasel tudi že pri nas in nekateri ljudje brez tablet proti glavobolu sploh ne morejo več shajati.

Če si malo bolj ogledamo vzroke za glavobol, lahko rečemo, da izvira velika večina glavobolov iz različnih oblik živčnosti, ki jih hiter življenjski tempo iz dneva v dan pospešuje. Glavobol nastane tudi pri pomanjkljivi prehrani, kjer zaradi enoličnosti manjkajo važni vitamini. Večinoma pa sploh ne pomislimo, da je krivo za glavobol pomanjkljivo spanje, prekomerna obremenitev z delom, delo v slabo prezračenih prostorih, premalo ali preveč osvetljeno delovno mesto, izpušni plini motorjev, peči in drugih priprav za izgorevanje. Glavobol povzroča lahko tudi prekomeren hrup. Da povzroča glavobol kajenje in pitje alkoholnih pijač je že tako znano, da na ta dva vzroka skoraj nihče več ne pomisli. Vendar je »maček« po prekropani noči upoštevanja vreden pojav. Kadilci in pivci ga dobro poznajo. Šoferji, poklicni in amaterji, vedo za glavobol, če so predolgo za volanom in izpušna cev avtomobila ni v redu. Glavobol, ki takrat nastane, je posledica vdihanih izpušnih plinov, ki povzročajo zastrupljenje.

Vse te glavobole preprečimo, če odstranimo vzroke. Mimo in urejeno življenje, pestra prehrana, dovolj spanja, normalna delovna obremenitev, zračenje prostorov, rekreacija v naravi na svežem zraku, pravilna osvetlitev delovnega mesta, odstranitev hrupa, pravilna instalacija naprav za izgorevanje, da ne puščajo plinov, omejitev ali opustitev kajenja in pitja alkoholnih pijač, popravo izpušne cevi pri avtomobilu — vse to bo brž učinkovalo.

Drugi vzroki za glavobol so lahko: vnetje zob, ušes, nosu, oči, nosnih votlin, oči, žil, kožna vnetja na obrazu, tiri in podobno. Glavobol povzročajo tudi druge bolezni, posebno nalezljive, predvsem če jih spremlja visoka vročina. Večkrat je glavobol sploh sestavni znak neke bolezni. Tudi kratkovidnost lahko povzroči glavobol. Dalje je vzrok glavobola povečan krvni pritisk, pa tudi premajhen krvni pritisk. Glavobol je lahko znak duševne bolezni, bole v glavi in še drugih bolezni. Vse to ugotovi zdravnik in da ustrezna zdravila ali napravi ustrezne ukrepe. Čini je vzrok odstranjen, glavobol ni več.

Če torej malo presodimo, lahko ugotovimo, da je najprej treba odstraniti vzrok glavobola, če hočemo, da nas glava ne boli! Ta pa je večinoma znan, če malo pomislimo. Le če je glavobol trdovraten in stalen in nikakor noče pomehati kljub našim posegom, da bi ga odstranili, potem je bolje, da se posvetujemo z zdravnikom, kakor pa da s stalnim jemanjem tablet proti glavobolu le začasno odlagamo bolečino, ki pa se takoj po končanem učinku tablet spet povrnejo.

Pa še nekaj! Veliko glavobolov povzroča tudi stalno jemanje tablet proti glavobolu, posebno pri tistih, ki jih jemljejo kar naprej. Ne smemo namreč pozabiti, da je tabletomanija ne samo razvada, pač pa stalno zastrupljanje organizma s snovmi, ki so v večjih količinah strupene.

Dr. BOŽO OBLAK

NEMIRNA MOŠKA LETA

Ne samo ženske — tudi moški preživljajo »kritična leta« okrog 40. rojstne letnice. Toda vsakdo doživlja to krizo po svoje, nekdo trpeče, drugi spet z lahkoto

Moški, ki so zadnjih dvajset let varno in gotovo hodili svojemu cilju naproti in obvladovali vse težave in ovire, se nenadoma zavedo, da so postali negotovi, da izgubljajo zanimanje za svoje delo in prepričanje v svoje znanje. Slabe volje so in nezaupljivi do prijateljev in tovarišev. Zavoljo tega najbolj trpijo njihove žene, ker te vrste moški zro na svojo življenjsko so-potnico z očmi, polnimi dolgočasje in hkrati razdražljivosti. Najraje se odločajo za beg v drugo pomlad — z drugo, mlajšo ženo.

V zadnjem času so zdravniki, psihologi in sodniki za ločitve po vsem svetu posvetili veliko pozornosti tem tako imenovanim nemirnim moškim letom. Vsi se strinjajo v prepričanju, da upor moških ne nastaja zavoljo telesnih sprememb, kot je to pri ženah,

temveč da gre za duševne krize.

Moški štiridesetih let razmišlja približno takole:

»Ne morem uresničiti svojih sanj, kar zažeda poklic. Torej bom užinal, kolikor je mogoče, v življenjskih radostih. Naj pri najboljših močeh sedim doma!«

Skratka — moški teh let se bojijo bodočnosti. Reakcije so različne: nekateri padajo v depresije, drugi postajajo razdražljivi in zločni, tretji bežijo z doma in iščejo uteho v novem objemu.

Nekaj pa imajo skupnega: sleherni med njimi potrebuje pomoč, ki mu jo mora ponuditi žena. Kako? Tako, da bo razumela njegove skrbi in da bo skušala s kar največ potrpljenja in ljubezni vrniti svojemu štiridesetletniku izgubljeno zaupanje vase.

DOLENJSKI LIST • VESTNIK
• NOVI TEDNIK • GLAS •
PRIMORSKE NOVICE IN 10
RADIJSKIH POSTAJ

SKUPNI
REKLAMNI
PROGRAM

Slabo se izraža

Proti koncu aprila 1942 je komandant mladinskega bataljona Durmitorskega oddelka poklical mladina Zivka Bojovića in mu naročil, naj pregleda četniške postojanke. Komandant mu je dal tudi daljnogled.

Ker pa Zivko ni znal dobro naravnati daljnogleda, je sklenil, da si bo podatke o sovražniku dobil drugače. Šel je proti četniški postojanki, ujel njihovega opazovalca in ga pripeljal s seboj v štab bataljona. Zaprošil je svojega tovariša, naj mu straži četnika, sam pa je šel h komandantu.

»O, Zivko, si prišel! Pojvi nam vse, kar si videl,« mu je rekel komandant.

»Veš, tovariš komandant, jaz se nekako težko izražam, zato sem raje pripeljal bolj pismenega človeka, ki vam bo vse lepo razložil.«

»Odprl je vrata in poklical bradača četnika.«

»Levohite, tovariš profesor. Boste poročali!«

Mrzlica

Ob napadu na sovražno oporišče Virovitico leta 1943 je ena izmed enot 18. slavonske brigade bila v zasedi. Ze med maršem proti vasi Lukač se je borec s strojno puško spotalenil in padel v jarek. Čeprav pes moker, se je udeležil borbe. Ko so odbili prvi napad Nemcev, ga je vprašal komisar čete:

»No, tovariš, Milenko, kako je s tvojo mrzlico?«

»Kar dobro, tovariš komisar, dokler mi puška dela. Ona trese mene, jaz trem njo, oba skupaj pa treseva Nemce.«

POPRAVEK

Prejšnji teden smo na tej strani poročali o starki Ani S. Taskini z Urala, ki je ubila 41 medvedov. V tretjem stavku nam jo je tiskarski skrat pošteno zagodel, ko je zapisal: »vsi sinovi so nadaljevali lovski pokol«, namesto »pokolice«, kar s tem popravljamo.

Uredništvo

Zdravila ob koncu našega stoletja

Čez 20 let naj bi bili kos že 70 odstotkom rakastih obolenj, v človeško telo pa naj bi presajali razen možgan in kostnega mozga vse druge organe, ki bi jih dobivali od živali — Umetno srce naj bi nadomestilo živo človeško in živalsko srce — Kaj obetajo tablete za načrtovanje družin? — Ali res že čez pet let popolnoma učinkovit filter za cigarete?

Po oceni britanskih zdravstvenih strokovnjakov bodo zdravniki lahko do leta 1990 nadzorovali okrog 70 odstotkov rakastih bolezni, deloma zavirali in preprečevali proces staranja in presajevali vse človeške organe razen možgan in hrbtnice. V brošuri pod naslovom »Zdravila v devetdesetih letih« (Medicines in 1990), ki jo je izdala britanska uprava za zdravstveno ekonomiko, predvidevajo izreden napredek tudi drugih medicinskih vej v naslednjih 20 letih.

Britanski strokovnjaki predvidevajo, da bo v zadnjem desetletju tega stoletja kajenje in uživanje alkohola mogoče zamenjati z nekaterimi oblikami uživanja zdravil in mamil, ki bi bila manj nevarna. Sredstva za pospeševanje procesa učenja, boljše sodelovanje in večjo učinkovitost dela, olajševanje utrujenosti ter povečanje ali oblikovanje človekovega opazovanja okolice, bi bilo mogoče raziskovati ali celo uporabiti že leta 1975.

Svetlo upanje v boju proti raku — da bodo zdravniki nadzorovali nad 70 odst. takih obolenj — terni samo možnost, da se lahko pojavijo novi tipi nevarnih novotvorb, ki jih bo še posebno težko zdraviti.

Z velikaškim napredkom, ki ga pričakujemo v

Namesto lutk

Hidrometeorološka postaja v jakutski vasiel Siki (ki leži za severnim polarnim krogom) pošilja sporočila vsake tri ure v radiometeorološki center v zalivu Taksil. Dežurni uslužbenec, ki sprejema sporočila, niti ne sluti, da v Morsovi abecedi sporoča osemletna deklica. Ob neki priložnosti je načelnik hidrometeorološke postaje pokazal svoji hčerki Morsovo abecedo in deklica si je zelo hitro zapomnila vse znake. Sedaj Olja Sajnikova sama pošilja in sprejema zapletene tekste.

kirurgiji presajanja, ne mislimo samo na sposobnost zdravnikov, da presajajo vse organe razen možgan in kostnega mozga. Posebno bodo gojili živali za oskrbo z organi za presajanje, imunološko reakcijo na tuje tkivo pa bo mogoče premagovati tako, da bodo novorojenčkom pred ali neposredno po rojstvu dajali snovi živalskih tkiv. Izdelali bodo tudi umetno srce, ki bo nadomestilo človeško in živalsko.

Čez 20 let bodo zdravniki že znali zavirati ali celo deloma povrniti proces staranja, pri čemer bodo stare ljudi pomlajevali s pomočjo preparatov, ki bodo izhajali iz medicinskih, ne pa iz kozmetičnih raziskovanj.

Kje je meja plodnosti in s čim je pogojena?

Po mnenju doktorja bioloških znanosti in vodje laboratorija za fotosintezo pri inštitutu za fiziologijo rastlin na akademiji znanosti SSSR Anatolija Ničiporoviča je plodnost zemlje določena v prvi vrsti z odstotkom izkoriščanja sončne energije. Ta koeficient znaša sedaj samo 3 do 4 odstotke. Teoretično lahko znaša ta odstotek izkoriščanja sončne energije v kmetijstvu 13 do 15. To pomeni, da se sedanje pridelovanje lahko 5 do 6-krat poveča.

»Vsak sončni žarek, ki ga travniki in pašniki ne vsrkajo, je za vedno izgubljen. Izdelujemo že metodo za najboljše načrtovanje, ki bi omogočilo fotosintezo na poljih. Bistvo te metode je v tem, da uskladimo zalivanje, gnojenje in vse, kar je potrebno v poljedelstvu, z delovanjem sončne energije na rastline.«

Če bo agronom poznal obseg površine listov na enem hektaru posevka in količino

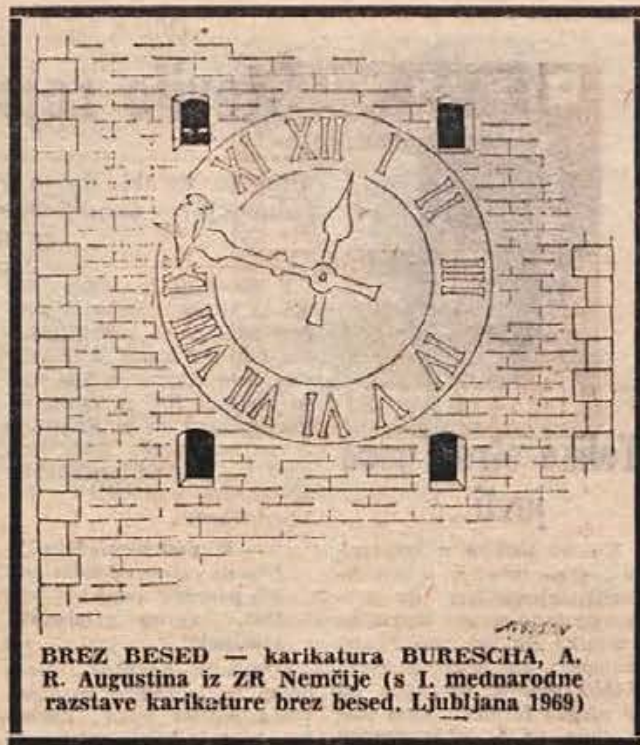
Do 1975 bodo izpopolnili kontracepcijske tablete za moške, kontracepcijsko sredstvo za naknadno uporabo, tableto z dolgotrajnim delovanjem in tehniko imunizacije proti spočetju — trdijo v poročilu. Predvidevajo tudi, da bodo približno do istega roka (1975) izdelali popolnoma učinkovit filter za cigarete, uvedli električno anestezijo, ki bi pacientu omogočila, da bi ostal med operacijo pri zavesti ter izdelavo oralne vakcine proti navadnemu prehladu.

TASS poroča, da so v Kijevu pred kratkim ustanovili

sprejete sončne energije v času rasti, če bo mogoče natančno zadovoljiti vse zahteve rastlin, bo lahko oblikoval načrtovanje letine po desetdnevni ali dnevni grafikonih. Takrat bo agronom na osnovi kontrolnih hektarov, kot je primer s kontrolnimi panji v čebelnjaku, vsak dan poznal prirast organskih snovi na poljih. S pomočjo posebnih elektronskih aparatov bo agronom tudi dobival signale za klorofil in bo lahko vsak trenutek vključil v proces fotosintezo.

Kmetijel lahko usmerjajo rasti na poljih s pomočjo tehnoloških zemljevidov tako, da posevke izpostavijo močnim sončnim žarkom in lahko prirast organskih snovi v dobi rasti doseže 5 do 6 centov na hektar v 24 urah.

Delež izkoriščene sončne energije bo lahko dosegel 12 do 15 odst., kar bo pomenilo pri pridelki dobre pšenične sorte od 100 do 200 stotov zrna na hektar.

BREZ BESED — karikatura BURESCHA, A. R. Augustina iz ZR Nemčije (s I. mednarodne razstave karikature brez besed, Ljubljana 1969)

Gibanje kot sredstvo zdravljenja

poseben znanstveno raziskovalni inštitut za raziskovanje medicinskih problemov telesne kulture. Človekovo gibanje bo glavno področje raziskovanja skupine znanstvenikov, biologov in strokovnjakov za telesno kulturo, ki so zbrani v tem inštitutu.

Direktor inštituta profesor I. V. Muravov je izjavil da so tehnični napredek in dosežki v tem stoletju povzročili pri ljudeh slakoto za gibanje, ki je posledica premalo gibanja in je vzrok mnogim motnjam, posebno na področju delovanja srčnih žil. Zato ni čudno, da so pri svetovni zdravstveni organizaciji ustanovili posebno

znanstveno skupino, ki raziskuje koristnost telovadbe za zdravje svetovnega prebivalstva.

Delo inštituta ne bo omejeno le na ukrepe za povečanje aktivnosti vseh 639 mišic človeškega organizma. Sodelavci inštituta se bodo trudili, da ugotovijo in raziščejo biološke mehanizme raznih oblik fizičnih vaj, ki blagodejno vplivajo na srce ali na druge organe. Ti znanstveniki si najbolj prizadevajo, da bi izdelali nekakšne »fendeljewe tablete za gibanje, na katerih bi bila vsa gibanja opredeljena.«

AFORIZMI

Vzore ima v preteklosti, zato gre v bodočnost — ritensko.

Konju je vseeno, v katerem zgodovinskem obdobju ga vpregajo.

Da vse progresivno ne more biti tudi prijetno, dokazuje progresivni davek.

Tudi v čelado je moč zasaditi rože. Samo prej je treba napraviti luknjo skoznjo. D. H.

NEOBIČAJNO — A PRISRČNO ...

V »Ličkih novinah«, ki izhajajo v Gospiću kot glasilo občine Like, smo v novoletni številki prebrali tudi tole uokvirjeno čestitko:

- »Vsem priženjenim ljudem Like in Koruna čestitam za novo leto 1970. Ste vilčno stanje priženjenih v tej pokrajini znaša 457. Predsednik priženjenih Martin Anič (Skevlj), poročen Silo, vič, sv. Rok.«

(Zgodovinski roman)

»Gotovo si utrujena.«

»Nisem. Sedela sem na onile klopi. Ampak ti si videti izmučena.«

Marija je le skomignila z rameni. Da je v strašni srčni muki iskala v cerkvi samo njega — Grajžarja, tega Katka ni mogla uganiti, le slutila je, dasi o tem nista nikdar izpregovorili, da je Marija v zakonu nesrečna.

Marija že več nego štirinajst dni ni videla Grajžarja. Njeno hrepenenje se je stopnjevalo do neznanosti. Zivela je le še v mislih nanj. Dolge ure je stala pri oknu in upala, da stopi čez samostanski prag. Vsak dan, véasih po dvakrat, je hodila k maši — a strežniško službo so opravljali drugi fratri. Po kosilu je — ker je bila v pristavovi hiši takšna navada — redno pripravljala menihom posladke, ki jih je dostikrat sama nosila čez cesto v samostan. Upala je, da vidi Grajžarja, a ni ga videla nikdar...

Marija in Katka sta se obrnili proti ograji k izhodu.

Zdajci je Mariji nemirno vztrepotalo srce in skrivnostna stila ji je okrenila glavo — za njo je stal on — Grajžar. Od samostanskih vrat se je bil priril k njima proti izhodu malega preddvorja. Gne-

ča med železnimi izhodnimi vrati ga je pritisnila ob Marijo. Cutil je njeno telo ob svojem in kri mu je zavalovila po žilah.

»Marija!« ji je zašepetal na uho. »Marija!« je ponovil in nosnice so mu trepetale, ko je vdihaval vonj njenih las.

Sklonila je glavo. Srečen nasmeš ji je razjasnil obraz. Pozabljeno je bilo vse trpljenje, vse vse.

Pred izhodom je gneca nekoliko ponehala; vendar je Grajžar stopal tik Marije po trgu.

»Dober dan!« je pozdravil Katko, ki se je ozrla za Marijo.

»Bog daj!«

Blizaj so se živinskemu sejmišču, ki je bilo na brodu za Savo in je segalo navzgor na cesto. Grajžar je stopil naprej, da je delal ženskama pot med živino. Tako so prišli v Zaton in do Gašperjeve kočice.

»Pri nas pa še niso bili. Ali gredo pogledat očetu čebelnjak? Oče so ga sami napravili in panje so poslicali — hu! — kako lep! Tako še oni ne znaajo, čeprav so izučeni v taki reči.«

Smehljaje je sprejel prijazno dekletovo vabilo.

Vsi trije so stopili v vrtec in od daleč opazovali, kako so čebele prihajale in odhajale, plazeč se skozi nizke panjeve odprtine.

»Tamle sedita na klopi! Prinesem vama nekaj, česar še nista jedla.«

Katka je odšla v kočico in se vrnila z okroglim sadežem in piccem v rokah.

»Samo tegale še imam. Vsak pol si bosta razdelila. Oče so mi tri prinesli iz Ljubljane. Tam jih dobijo iz južnih krajev. Pri nas ne rastejo.«

»Granatno jabolko,« je prikimal frater Inocenc in prijel sadež ter ga prerezal, da so se pokazala drobna rdeča zrnca. Pogledal je Mariji v oči, ko ji je ponudil polovico.

Marijina mehka, topla roka se je dotaknila njegove.

Mirno je stal. Nobenega strahu ni bilo v njem. Stisnil je ustne, ko je opazil zgoraj na samostanskem oknu svetlo liso — širok, kosčen obraz s svetlo brado in svetlimi lasmi... Pater Jurij! je uganil.

»Kaj pomeni vse to?« je vprašal gvardijan, ki ga je nekaj časa molče motril.

Grajžar je molčal.

»Glade tvoje ga vedenja so se mi odprle oči.«

Grajžarjev pogled je posmehljivo oplazil široko liso na oknu. Vedel je, kdo je predstojniku »odprl oči.«

Gvardijan je opazil pogled in nevolja ga je pogrela.

»Frater Inocenc! To je moja — admonitio prima.« Trdo so padle besede. Gvardijan se je okrenil in odšel proti poslopju. Grajžar za njim.

x x x

Bilo je o svetem Lukežu in v Krškem je bil velik sejem.

Pred samostansko cerkvijo so se gnetli okoličani, moški v dolgih hlačah iz domačega platna, v modrem ali rdečem telovniku, prepasanem okrog ledij s širokim rdečim pasom. Veliki črni klobuki so delali drug drugemu napotje. Zenske pa so se v gneči bale za dolge konce belih peč, ki so jim plahutale po hrbtu in se naphivale v vetru.

Na široki kamniti klopi tik samostanskih vrat je sedelo kmetiško deklet bledga, podolgovatega obraza, z orlovsko povešenim nosom in velikimi črnimi očmi — Katka. Strmelna je na vrvenje in vmes pogledovala na cerkveni prag. Čakala je na Marijo.

Naposled jo je ugledala. S težavo se je prčila do nje.

»Ali že dolgo čakáš?«

»Ni bilo sile.«

KAKO SI JE PES ISKAL PRIJATELJA

Pes je nekoč živel v gozdovih. Potem se je naveličal te osamljenosti. In šel je po gozdu iskat prijatelja.

Sel je in šel, tedaj mu je naproti pritekla zajec. Pes mu je rekel:

»Zajec, zajec, dajva živeti skupaj!«

»No, prav,« je rekel zajec. »Pa dajva.«

Poiskala sta v gozdu pravi kraj in se zvečer ulegla. Zajec je zaspal, psu pa se nikakor niso oči hotele zapreti. Začel je lajati. Zajec se je takoj zbudil, vstal in rekel psu:

»Zakaj pa lajš? Slišal te bo volk, prišel in naju požrl.«

Pes je utihnil in mislil sam pri sebi: slabega prijatelja sem našel. Zajec je plašne nature. Volk poiščem, ta se gotovo nikogar ne boji...

In pes je zapustil zajca. Šel je iskat volka, našel ga je in mu rekel:

»Poslušaj, volk: dajva živeti skupaj!«

»Prav,« je odgovoril volk. »V dvoje bo bolj kratkočasno.«

Zvečer sta se ulegla k počitku. Volk je zaspal in tudi psu so se zaprle oči, toda opolnoči se je prebudil in zalajal. Volk se je ustrašil, tresel se je ko šiba na vodi in ozmerjal psa:

»Vraga, zakaj pa lajš? Prišel bo medved in oba potolkel.«

Oh, si je mislil pes, volk vsekakor ni tako močan, če se boji medveda. Gotovo je pravi junak le medved, močnejši od vseh...

Pes je zapustil volka in šel iskat medveda. Hodil je, hodil po gozdu in res srečal medveda. Rekel mu je:

»Hej, medved, junak, dajva živeti skupaj!«

Medved je privolil. Dan sta preživela družno. Zvečer sta zaspala, toda prav o polnoči je pes spet zalajal. Medved se je zbudil in prestrašil, da mu je vsa dlaka vstala.

Ozmerjal je psa: »Utihi no, zlomka, zakaj lajš? Slišal bo človek, prišel in naju ubil.«

Lepa reč, si je mislil pes. Tudi medved je strahopetec...

In pes je zapustil medveda.

Tekal je po gozdu, ga predirjal počez in vprek, toda človeka ni našel. Nazadnje jo je ubral na rob gozda in se usedel, da bi se odpočil. Prav tedaj pa je človek šel v gozd po drva. Pes je stekel k njemu in mu rekel:

»Človek, človek, dajva živeti skupaj!«

Človek mu je odgovoril: »Prav. Pojdi z menoj.«

In človek je odpeljal psa na svoj dom.

Zvečer sta oba zaspala. O polnoči je pes zalajal, vendar človek ni vstal. Potem je zalajal močneje. Človek se je zbudil in zapil:

»Poslušaj, pes: če si lačen, žri. Mene pa nikar ne moti, ker bi rad spal.«

Pes je utihnil, se nažrl in zaspal. Od takrat je pes ostal pri človeku. In še danes živi pri njem.

LJUDSKA MODROST

Dobrota je sirota. Ena garjeva ovca vso čredo oskruni.

Dokler je drevo mlado, lahko ga pripogneš, kamor hočeš.

Dokler je rosa, reče sama kosa.

Dokler kri po žilah teče, naj se človek domu ne odreče.

Dokler ve eden, ne ve nobeden, če vesta dva, jih ve mnogo, če vedo trije, ve ves svet.

Ena lastovka ne naredi poletja.

Dolga bolezen — gotova smrt.

Dolga ljubezen — gotova bolezen.

Dolga zaroka — mala poroka.

je vsekakor nekaj pripetilo, kajti iz njegovih prazni oči je svetloba povsem izginila, bleščečo zakrivljeno bodalo mu je padlo iz roke in oprl se je ob steno v otrpljen in neudobnem položaju.

Duh je skočil k njemu in ga pograbil v naročje, toda groza: od strašila je odletela glava, telo pa se mu je brez moči sesedlo na tla. Duh je videl, da stiska k sebi posteljno zaveso iz belega žameta, pred nogami pa mu ležijo omelo, kuhinjski sekač in votla buča. Nikakor ni mogel je prebrat na nji tele grozotne to je z drhtečo roko segel po tablici in v sivi jutranji svetlobi je prebrat na nji tele grozotne besede:

OTISOVO STRAŠILO
edini pravi in
neponarejeni duh
Vse drugo so zgolj
falsifikati

Nesrečnemu cantervillskemu duhu je bilo takoj vse jasno: ponorčevali so se iz njega, ga preliščili, ga speljali na leđ. Zdad mu je pobilnil v obeh stari cantervillski pogledi: stisnil je brezzobe dlesni, visoko nad glavo je dvignil koščene roke in prisegel v slikovitem žargonu starodavne frazeologije, da preden bo Petelin dvakrat odprl svoj vesel kljun, bo prišlo do krvavih dogodkov in Umor bo s tihimi koraki obhodil ves grad.

Glavo je imela bleščečo in golo; obraz koščen in napihnjen in čisto bel; zdelo se je, kot da je ostudni smeh spačil njegove poteze v večno rezanje. Iz oči so ji vreli žarki škrlatne svetlobe, usta je prikazen imela podobna zevajočemu ognjenemu breznu, vsa orjaška postava pa je bila zavita v nagubano in ogabno mrtvaško srajco, podobno srajci, kakršno je nosil cantervillski duh. Na prsih je imela prikazen tablico s čudnim napisom iz starinskih črk kot nekak seznam krivd, kot nekakšno naštevanje divjih grehot, kot nekak pošastni seznam hudodelstev, v desni roki pa je prikazen vzdigovala kratek zakrivljen meč iz bleščečega jekla.

Ker cantervillsko strašilo še nikoli ni videlo kakega strašila, je povsem razumljivo, da se je strahotno ustrašilo. Še enkrat je s pogledom ošinilo pošastnega fantoma, potem pa na vrat na nos zbežalo proti svoji čumnati. Po hodniku se je med begom spotikalo v svojo dolgo mrtvaško srajco in nazadnje zapletilo svoje zarjavelo bodalo v visok poslaničkov škorenj, kjer ga je zjutraj našel komornik. Ko je duh slednjič srečno prišel med varne stene svoje čumnate, se je zgrudil na ozke prične in skrill glavo pod odejo. Vendar se mu je spet kmalu prebudil stari cantervillski pogum in je sklenil, da pojde in se pomeni s tem drugim strašilom, brž ko se bo zdanilo.

In res, ko je prva zarja posrebrila gričevje, se je duh vrnil na hodnik, kjer je bil srečal grozopolnega fantoma. Dejal si je, da je na vse zadnje dvojce strašil bolj kot eno samo in da si bo s prihodom drugega strašila lahko brezskrbneje privoščil objestna Otisova dvojčka. Toda ko je prišel na vogal hodnika, se je njegovim osuplim očem odkril presenetljiv prizor. Strašilu se

skok v zameystvo

10. Nesreča pa ne bi bila popolna, če ne bi v napad zagalopirala še Klara! Nož v hrbet, kot vedno! si je dejal Paradižnik.

— Moja obleka je fuč, kupi mi boš novo! Pri pričil je Klara pribila.

Ni bilo kaj oporekati. Zgoditi se je moralo prav tisto, kar je Paradižnik tako od srca sovrážil: vstopila sta v najbližjo trgovinico.

— Tale oblekca iz dralona bo kar prava, je

bila Klara v hipu židane volje. Zabrnela je blagajna in Paradižnik je menil, da je prestal najhujše. Kako se je zmotil!

K rumeni oblecki gre samo in izključno rumena torbica! Blagajna je zabrnela še enkrat. In k torbici — vsi vemo — gredo čevlji enake barve... Da ne govorimo o rokavicah in klobučku!

Blagajna je pela in pela, denarnica je posta-

jala tanjša in tanjša. Paradižnikova sta se v drugo znašla na robu nelikvidnosti. — Dovolj mi je tega! je zaripnil Paradižnik. — Tu imaš denarnico in ključ od avtomobila, pa ti vozi!

— Puščoba! je odvrnila Klara. — Vselej si tak, kadar je treba ženci napraviti drobno veselje. Spravila je denarnico v rumeno torbico, poprijela je za »vajeti« v avtomobilu in zapustila sta mokro mesto po najbližji poti.

**UGODNA
SEZONSKA
PRODAJA**

**KONSERVIRANEGA SADJA IN ZELENJAVE
od 2. februarja dalje**

● slivov kompot »Mercator«	800 gr	3,00 din
● kisle kumarice »Petovica«	800 gr	4,00 din
● kisle kumarice »Vitaminska«	800 gr	4,00 din
● marelični kompot »Grochka«	1 kg	4,00 din
● marelični kompot »Požarevac«	800 gr	4,80 din
● rdeča pesa »Eta«	800 gr	3,10 din
● stročji fižol »Mačva«	500 gr	1,60 din
● fižol v zrnju »Delamaris«	1 kg	4,50 din

V VSEH NAŠIH PRODAJALNAH!

NOVOTEKS

TEKSTILNA TOVARNA
NOVO MESTO

bo na licitaciji 6. 2. 1970 s pričetkom
ob 10. uri prodala

osebni avto

KOMBI IMV-1000

Ogled avtomobila je mogoč vsak dan od 12. do 14. ure.

V kolikor ne bo interesentov družbenega sektorja do te ure, kasneje prodamo interesentom privatnega sektorja.

Kavcija 10 odst. od začetne cene.

**Veletrgovina »MERCATOR«, Ljubljana
poslovna enota »STANDARD«
Novo mesto**

razglašja
izpraznjeno delovno mesto

**POSLOVODJA V PRODAJALNI
»RADULJA« – ŠKOCJAN**

POGOJI: visoko kvalificirani delavec ali kvalificirani delavec trgovske stroke z najmanj 3-letno prakso.

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Pismene prošnje pošljite do vključno 12. 2. 1970 splošni službi Poslovne enote »STANDARD«, Novo mesto, Glavni trg 3.

VPIS v I. razred osnovne šole

**MILKA ŠOBAR-NATAŠA
(prej Šmihel) bo**

**12., 13. in 14. februarja
od 8. do 12. ure**

Sprejemali bomo otroke, ki bodo dopolnili 6 let starosti do konca junija 1970.

S seboj prinesite izpisek iz rojstne matične knjige. Razpored za obvezni zdravniški pregled otrok bodo dobili starši v šoli ob vpisu.

**ORVESTILO NOVOMESKE
OSNOVNE ŠOLE**

Na osnovni šoli

KATJE RUPENE V NOVEM MESTU

bo

**vpisovanje v I. razred osnovne
šole za leto 1970/71**

dne 12., 13. in 14. februarja 1970 od 8. do 11. ure (v pisarni šolske socialne delavke) za otroke, rojene leta 1963. Pogojno bodo vpisani otroci, rojeni do konca marca 1964.

Starši naj k vpisu prinesejo potrdila o cepljenju in izpisek iz matične rojstne knjige. Razporedi zdravniških pregledov bodo objavljeni pri vpisovanju.

**»NOČ NA
HAVAJIH!«**

Pustovanje v
Šmarjeških Toplicah
v soboto, 7. februarja.

Najoriginalnejša maska bo
nagrajena.

Rezervacije sprejemajo po
telefonu 84-900 in 84-901.

**KMETIJSKA ZADRUGA
RIBNICA**

razpisuje
prodajo osnovnih
sredstev:

**delovnih priprav,
osnovne črede.**

Prednost nakupa ima
družbeni sektor.

**»ŽIČNICA« – Ljubljana
obrat Ribnica**

objavlja

zaradi razširitve poslovanja naslednja prosta
delovna mesta za nedoločeno dobo s polnim
delovnim časom:

- 1 skladiščnika
- 1 elektromehanika —
obratnega električarja
- 10 ključavničarjev ali
kleparjev

POGOJI:

- KV delavec trgovske stroke s prakso v železnih ali ustrezno priučen delavec z odsluženim vojaškim rokom.
- elektromehanik ali elektromonter
- ključavničar ali KV klepar ali pa tudi priučen delavec z daljšo prakso.

Za vsa delovna mesta je pogoj uspešno opravljeno
dvomesečno poizkusno delo.

Nudimo opremljene samske sobe.

Vabimo tudi dijake osmega razreda, da se prijavi-
vijo za vaje za poklic ključavničarja, strugarja
ali ličarja.

Prošnje vložite na naslov:

ZIČNICA — OBRAT RIBNICA.

Delavski svet organizacije

**»GOSTUR«
pri »BETI«, Metlika**

razpisuje
naslednja prosta delovna mesta:

1. GLAVNE KUCHARICE ali KUHARJA
v hotelu Bela krajina
2. KURJAČA za dobo 3 mesecev

ZAHTEVANI POGOJI:

- pod 1.: KV kuharica s 5-letno prakso;
- pod 2.: izpit za kurjača in eno leto prakse.

Prednost imajo kandidati iz območja Bele
krajine.

Interesenti naj se zglasijo osebno na upravi
v 8 dneh po objavi.

**NOVOTEHNA
NOVO MESTO**

**LOKALI PO
UGODNI CENI!**

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE GROSUPLJE

proda

1. lokal za špecerijsko trgovino
209 m², s skladiščem 44 m²
2. lokal za mlekarno
85 m², s skladiščem 27 m²
3. lokal za sadje — zelenjavo
38 m², s skladiščem 20 m²
4. lokal za uslužnostno dejavnost
38 m²

po ugodni ceni v gosto zaziđanem predelu ob Vodovodni cesti
za Bežigradom (v bližini stadiona) v Ljubljani.

Lokali so v pritličju stanovanjskega objekta, ki je dograjen do
IV. gradbene faze. Po želji kupca bodo lahko dograjeni do
junija 1970.

Prodamo tudi

manjši lokal

v velikosti 10 kv. m v pritličju stanovanjske stolpnice v Smo-
letovl ulici v Ljubljani. Lokal je možno takoj uporabljati ozi-
roma opremiti za dejavnost kupca.

Informacije lahko dobe interesenti vsak dan na upravi SGP
GROSUPLJE v Grosupljem, telefon 77-010.

**Šolska komisija pri Združenju šoferjev
in avtomehnikov**

podružnica v NOVEM MESTU

razpisuje

**II. tečaj za kvalifikacijo
voznikov motornih vozil**

Na tečaj bodo sprejeti vozniki motornih vozil, ki
imajo enoletni staž voznika »C« kategorije, končano
osemetko ali njej enakovredno šolo. V poštev
pridejo tudi vozniki traktorjev.

Prijave sprejema tov. Darko Prijatelj od 6. 2. 1970
do 13. 2. 1970 v pisarni Gasilskega doma v Novem
mestu. Prijave sprejema navedene dneve od 15. ure
dalje.

LABOD

TOVARNA PERILA
NOVO MESTO

sprejme

na usposabljanje za poklic

industrijske šivilje

V TOVARNI V NOVEM MESTU

večje število žensk

POGOJI:

1. izpolnjenih 15 let starosti
2. dobro zdravstveno stanje (dober vid)
3. stanovanje v bližnji okolici Novega mesta

Kandidatke naj vložijo pismene ponudbe s kratkim
življenjepisom najkasneje do 16. februarja 1970
na naslov:

**»LABOD«, tovarna perila, Novo mesto —
splošni sektor.**

V naših prodajalnah v Novem mestu, Krškem,
Trebjem in Metliki prodajamo vse blago na
potrošniški kredit!

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

■ PETEK, 6. FEBRUARJA: 8.04 Opera matineja. 9.05 Pionirski tednik. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - Franc Cimerman: V panjnih se spet poraja življenje. 12.40 Gorenjski vokalni kvintet. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Na poti za turiste. 16.00 Vlak dan za vas. 18.15 Rad imam glasbo - studio Maribor. 18.50 Ogledalo našega časa. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Zadovoljni Kranjci. 20.00 Poje božarski zbor »Glaslas iz Solije. 20.30 Top-pops 13. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

■ SOBOTA, 7. FEBRUARJA: 8.04 Glasbena matineja. 9.35 Čez zračne tramvaje. 9.50 »Naš avtoštop«. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Jože Macek: Varstvo rastlin v februarju. 12.40 Z domačimi ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.25 Lahka glasba za razvedrilo. 15.40 Poje baritonist Dušan Popović. 16.00 Vlak dan za vas. 17.05 Grene v kino. 17.45 Jezikovni pogovori. 18.45 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Mihe Dovžana. 20.00 Zabar na radijska igra - Rainar Puchert: Olike najde čudno ptičko. 21.15 Glasba ne pozna meja. 22.15 Oddaja za naše izselence.

■ NEDELJA, 8. FEBRUARJA: 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Marjan Ma-

rinc: Ne bom (prva izvedba). 9.05 Koncert iz naših krajev. 10.05 Se pomnite, tovariši - Inža Vidic: Prešernova Vrba med NOB. 10.25 Pesmi borbe in dela. 10.45-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - vmes ob 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 11.50 Pogovor s poslušalci. 13.30 Nedeljska reportaža. 14.05 »Po domačih«. 14.50 Z novimi ansambli domačih viš. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.05 Pustni krofi in vse kar zraven spada. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbena razglednica. 20.00 »V nedeljo zvečers«. 22.15 Plesna glasba.

■ PONEDELJEK, 9. FEBRUARJA: 8.04 Glasbena matineja. 9.20 »Cicibanov svete, Pesnice za najmlajše in »Pozdravljaj. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Peter Kunstelj: Najpogostnejša napaka in pomankljivost pri reži goveje živine. 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vlak dan za vas. 17.05 Opera koncert. 18.15 »Signal«. 19.35 Mladinska oddaja »Interna 489«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Stije kovači. 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana. 22.15 Za ljubitelje jazz.

■ TOREK, 10. FEBRUARJA: 8.04 Opera matineja. 9.35 Z ansambлом Francija Puharja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jože Čuden: Kaj lahko storimo za izboljšanje kmečkega gospodarstva. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Pri-

poročajo vam... 14.05 Glasbena udeleževanje mladih. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vlak dan za vas. 18.15 V torek na svidenje! 18.45 Narava in človek. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Borisa Kovačiča. 20.00 Prodajalna melodij. 21.30 Lahka orkestralna glasba. 22.15 Jugoslovska glasba.

■ SREDA, 11. FEBRUARJA: 8.04 Glasbena matineja. 9.20 Iz glasbenih sol. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Janez Pogačar: Upravnost kontrole proizvodnosti za izboljšanje gospodarnosti reje krav. 12.40 Slovenske narodne iz Belk krajine v priredbah Marjana Vodopivca in Matije Tomca. 13.30 Priporočajo vam... 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vlak dan za vas. 17.05 Mladina sebi in vam. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbena razglednica. 22.15 S festivalov jazz.

■ ČETRTEK, 12. FEBRUARJA: 8.04 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo. 10.10 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Viktor Repanšek: Siljenje krompirja za seme pod plastično folijo. 12.40 Čez polja in potoke. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 »Pesem iz mladih grle. 14.40 Lirika za otroke: »Me hurčke. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vlak dan za vas. 18.15 »Mor da vam bo všeč. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Jobeta Kampiča. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Večer s slovenskim pisateljem Petrom Božičem. 21.15 Četrtek glasbeni večer.

17.45 TIKTAK: Zakaj imajo čuki velike oči (Ljubljana).
18.00 GLASBENI CICIBAN: Pustni torek (Ljubljana).
18.15 OBZORNİK (Ljubljana).
18.30 CLOVEK - serijski film (Ljubljana).
19.00 MOZAIK (Ljubljana).
19.05 ENKRAT V TEDNU (Ljubljana).
19.20 ZABAVA VAS JERRY LEWIS (Beograd).
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana).
20.30 3-2-1 (Ljubljana).
20.35 F. M. Dostojevski: BRATJE KARAMAZOVI (Ljubljana).
21.25 KULTURNE DIAGONALE (Ljubljana).
22.10 ZGODBE ZA VAS - serijski film (Ljubljana).
22.35 POROCILA (Ljubljana).

PETEK, 13. FEBRUARJA
9.35 TV V SOLI (Zagreb).
11.00 ANGLESCINA (Beograd).
14.45 TV V SOLI - ponovitev (do 16.10) (Zagreb).
18.30 SVETOVNO SMUCARSKO PRVENSTVO V VAL GARDENI - posnetek slaloma za ženske (Ljubljana).
17.45 DAVID COPPERFIELD - serijski film (Ljubljana).
18.15 OBZORNİK (Ljubljana).
18.30 MLADINSKI KLUB (Zagreb).
19.00 MOZAIK (Ljubljana).
19.05 SVET NA ZASLONU: Ravno teče straha (Ljubljana).
19.45 CIKCAK (Ljubljana).
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana).
20.35 KRVAVA KRČMA - francoski film (Ljubljana).
22.05 MALO JAZ, MALO TI - posnetek quiza TV Beograd (Ljubljana).
23.20 POROCILA (Ljubljana).

Drugi spored:
17.20 POROCILA (Zagreb).
17.30 KRONIKA (Zagreb).
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb).
17.50 RISANKA (Zagreb).
18.05 MALI SVET (Zagreb).
18.30 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb).
18.35 POSNETEK IZ VAL GARDENE (do 19.20) (Zagreb).
19.20 TV POSTA (Beograd).
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb).
20.00 TVD (Zagreb).
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV.

SREDA, 11. FEBRUARJA
9.35 TV V SOLI (Zagreb).
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd).
16.35 SVETOVNO SMUCARSKO PRVENSTVO V VAL GARDENI - posnetek smuka za ženske (Ljubljana).
17.45 TRAHOPOLLO HH 33 - Vojvoda - nadaljevanje (Ljubljana).
18.30 OBZORNİK (Ljubljana).
18.35 NA SEDMI STEZI (Ljubljana).
19.00 MOZAIK (Ljubljana).
19.05 POPULARNA GLASBA (Skopje).
19.20 NA FUREZNI DEN - repertoar (Ljubljana).
19.50 CIKCAK (Ljubljana).
20.00 TVD (Ljubljana).
20.30 3-2-1 (Ljubljana).
20.35 TEH NAŠIH PETDESET LET (Ljubljana).
22.05 B. Bartok: ČUDEZNI MAN DARIN - balet (Ljubljana).
22.35 POROCILA (Ljubljana).

Drugi spored:
17.20 POROCILA (Zagreb).
17.30 KRONIKA (Zagreb).
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb).
17.50 ODDAJA ZA OTROKE (Zagreb).
18.30 TURIZEM (Zagreb).
19.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb).
19.05 POPULARNA GLASBA (Skopje).
19.20 POLJUDNO ZNANSTVENI FILM (Zagreb).
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb).
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb).
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV.

ČETRTEK, 12. FEBRUARJA
9.35 TV V SOLI (Zagreb).
10.30 NEMSCINA (Zagreb).
11.00 FRANCOSCINA (Beograd).
14.45 TV V SOLI - ponovitev (Zagreb).
15.40 NEMSCINA - ponovitev (Zagreb).
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd).
16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Pliščevac) (do 17.00) (Beograd).

ZAVAROVALNICA SAVA Poslovna enota NOVO MESTO

SPOROČA ZALOSTNO VEST,
DA JE PO KRATKI, MUČNI BOLEZNI PREMINIL

DARKO LUTMAN

DIREKTOR POSLOVNE ENOTE

DOBREGA STROKOVNJAKA, TOVARIŠA IN DELAVCA
DOMO OIHRANILI V LEPEM SPOMINU.

NOVO MESTO, 2. FEBRUARJA 1970

KOLEKTIV POSLOVNE ENOTE ZAVAROVALNICE
SAVA, NOVO MESTO

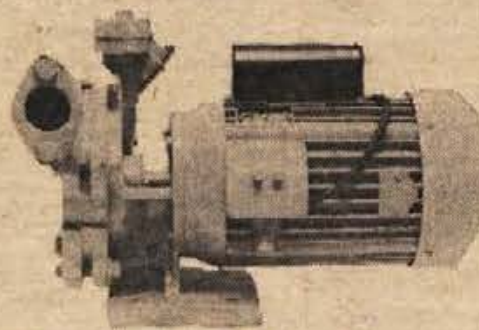
OBRTNIK LJUBLJANA
POSLOVALNICI NOVO MESTO

V naši poslovalnici NOVA MODA na Cesti komandanta Staneta in poslovalnici na Glavnem trgu v Novem mestu smo znatno znižali cene konfekcijskim in drugim izdelkom.

POTROŠNIKI, IZKORISTITE TO UGODNOST!

Izdelujemo električne črpalke, ki vam omogočajo avtomatično oskrbo z vodo z vašega vodnjaka.

Vodna črpalka tip EVC 31

Gospodinjce, olajšajte si vsakodnevno delo s prenašanjem vode! Tudi sodobne gospodinjske naprave (bojler, pralni stroj in stroj za pranje posode) zahtevajo stalno vodo in pritisk. Enkratni nabavni stroški so neznatni v primerjavi z velikimi koristmi, ki vam jih nudijo priprave za avtomatično oskrbo z vodo. Vse potrebne informacije in prospekte dobite v našem predstavništvu v Ljubljani. Fitova 38, telefon (061) 320-780 ali v naši tovarni.

ELEKTROKOVINA MARIBOR

MARIBOR, TRŽAŠKA CESTA 109, TELEFON (062) 32-250

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 8. FEBRUARJA

9.00 KMETIJSKA ODDAJA V MA-DZARSCINI (Puharje, Pliščevac) (Beograd).
9.25 POROCILA (Zagreb).
9.30 NARODNA GLASBA (Zagreb).
10.00 KMETIJSKA ODDAJA (do 10.45) (Zagreb).
13.05 SVETOVNO SMUCARSKO PRVENSTVO V VAL GARDENI - posnetek finalnega slaloma za moške (Zagreb).
14.00 Leningrad: EVROPSKO DR-SALNO PRVENSTVO - moski (do 16.00/16.30) (EVR-Zagreb).
18.00 POSNETEK KONCERTA NA PRESERNOVI PROSLAVI (Ljubljana).
18.30 JOE DAKOTA - ameriški film (Ljubljana).
19.50 CIKCAK (Ljubljana).
20.00 TV DNEVNIK (Beograd).
20.30 3-2-1 (Ljubljana).
20.35 HUMORESKA (Beograd).
21.20 VIDEOFON (Zagreb).
21.35 SPORITNI PREGLED (JRT) (Ljubljana).
22.05 PROPAGANDNA ODDAJA (Ljubljana).
22.10 NBOBVEZNO - Dialog osamljenih (Beograd).
22.40 TV DNEVNIK (Beograd).

Drugi spored:
20.00 TVD (Zagreb).
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV.

PONEDELJEK, 9. FEBR.

9.35 TV V SOLI (Zagreb).
10.30 ANGLESCINA (Zagreb).
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd).
14.45 TV V SOLI - ponovitev (Zagreb).
15.40 ANGLESCINA - ponovitev (Zagreb).
16.10 FRANCOSCINA (Beograd).
16.40 SVETOVNO SMUCARSKO PRVENSTVO V VAL GARDENI - posnetek veslaloma za moške (Zagreb).
17.25 POROCILA (Ljubljana).
17.30 EVROPSKO DR-SALNO PR-PRIBI. VENSTVO V LENINGRADU - nastop najboljših - prednos (IV-Zagreb).
20.00 CIKCAK (Ljubljana).
20.10 POROCILA (Ljubljana).
20.15 3-2-1 (Ljubljana).
20.30 ELEKTRA - grški film (Ljubljana).
22.10 RAZGLEDI PO FILMSKEM SVETU: Tour 1970 (Ljubljana).
22.50 POROCILA (Ljubljana).

Drugi spored:
17.30 VEČERNI ZASLON (Sarajevo).
17.30 Leningrad: DR-SANJE (do 19.30) (IV-Zagreb).
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb).
20.00 TV DNEVNIK (Beograd).
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV.

TOREK, 10. FEBRUARJA

9.35 TV V SOLI (Zagreb).
10.30 RUSCINA (Zagreb).
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd).
14.45 TV V SOLI - ponovitev (Zagreb).
15.40 RUSCINA - ponovitev (do 16.10) (Zagreb).
16.15 EVROPSKO SMUCARSKO PRVENSTVO V VAL GARDENI - posnetek veslaloma za moške (Ljubljana).
17.15 VESELJE V GLASBI: Kaj je sonata? (Ljubljana).
18.15 OBZORNİK (Ljubljana).

18.30 PUSTNI TOREK: Mrtni Kur-ent (Ljubljana).
19.00 MOZAIK (Ljubljana).
19.05 SODOBNO POSLOVANJE: Elektronska obdelava podatkov (Ljubljana).
19.30 CESTA IN MI: Kako povečati varnost v prometu (Ljubljana).
19.50 CIKCAK (Ljubljana).
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana).
20.30 3-2-1 (Ljubljana).
20.35 CELOVEČERNI FILM (Ljubljana).
22.30 ZABAVA VAS GILBERT BE-CAUD (Ljubljana).
23.20 POROCILA (Ljubljana).

Drugi spored:
17.20 POROCILA (Zagreb).
17.30 KRONIKA (Zagreb).
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb).
17.50 RISANKA (Zagreb).
18.05 MALI SVET (Zagreb).
18.30 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb).
18.35 POSNETEK IZ VAL GARDENE (do 19.20) (Zagreb).
19.20 TV POSTA (Beograd).
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb).
20.00 TVD (Zagreb).
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV.

SREDA, 11. FEBRUARJA

9.35 TV V SOLI (Zagreb).
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd).
16.35 SVETOVNO SMUCARSKO PRVENSTVO V VAL GARDENI - posnetek smuka za ženske (Ljubljana).
17.45 TRAHOPOLLO HH 33 - Vojvoda - nadaljevanje (Ljubljana).
18.30 OBZORNİK (Ljubljana).
18.35 NA SEDMI STEZI (Ljubljana).
19.00 MOZAIK (Ljubljana).
19.05 POPULARNA GLASBA (Skopje).
19.20 NA FUREZNI DEN - repertoar (Ljubljana).
19.50 CIKCAK (Ljubljana).
20.00 TVD (Ljubljana).
20.30 3-2-1 (Ljubljana).
20.35 TEH NAŠIH PETDESET LET (Ljubljana).
22.05 B. Bartok: ČUDEZNI MAN DARIN - balet (Ljubljana).
22.35 POROCILA (Ljubljana).

Drugi spored:
17.20 POROCILA (Zagreb).
17.30 KRONIKA (Zagreb).
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb).
17.50 ODDAJA ZA OTROKE (Zagreb).
18.30 TURIZEM (Zagreb).
19.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb).
19.05 POPULARNA GLASBA (Skopje).
19.20 POLJUDNO ZNANSTVENI FILM (Zagreb).
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb).
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb).
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV.

ČETRTEK, 12. FEBRUARJA

9.35 TV V SOLI (Zagreb).
10.30 NEMSCINA (Zagreb).
11.00 FRANCOSCINA (Beograd).
14.45 TV V SOLI - ponovitev (Zagreb).
15.40 NEMSCINA - ponovitev (Zagreb).
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd).
16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Pliščevac) (do 17.00) (Beograd).

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI LEDAR

Petek, 6. februarja — Dora Sobota, 7. februarja — Ksenija Nedelja, 8. februarja — Janez Ponedeljek, 9. februarja — Polona Torek, 10. februarja — Post Sreda, 11. februarja — Zvezdana Četrtek, 12. februarja — Damjan

KINIO

Brestanica: 7. in 8.2. angleški barvni film »Kaj je novega, mučička?«
Brezice: 6. in 7.2. ameriški barvni film »Zakon brez zakonov. 8.2. ameriški barvni film »Sin revolucije«. 10. in 11.2. ameriški barvni film »Veseli rekruti.«
Cromelj: Od 6. do 8.2. italijansko-španski barvni film »Samomariški komandosa«. 10. in 11.2. italijanski barvni film »Agent Sigmara 3.«
Kočevje — »Jadrani«: 7. in 8.2. ameriški barvni film »Poljubi me, norčička«. 9. in 10.2. ameriški barvni film »Korakaj, ne tečička«. 11.2. ameriški barvni film »Najlepši šport za moške«. 12.2. ameriški barvni film »Rozemarijin otroci.«
Kostanjevica: 8.2. ameriški barvni film »Dekle s garsonjoro.«

Kriško: 7. in 8.2. ameriški barvni film »Nasilje v Jerihou«. 11. in 12.2. francoski barvni film »Upornik Matija Sandorfa.«
Metlika: Od 6. do 8.2. jugoslovanski barvni film »Imam dve mami in dva očeta«. 7. in 8.2. francoski barvni film »Osamljena zver«. 11. in 12.2. angleški barvni film »Živeti svobodno.«
Mirna: 7. in 8.2. italijanski barvni film »Za dolar več.«
Mokronog: 7. in 8.2. francosko-italijanski barvni film »Pardaj nove norčije.«
Novo mesto: Od 7. do 9.2. francoski barvni film »Veliki manevri«. 10.2. ameriški film »Glas v viharju«. 11.2. ameriški film »Plinska luč«. 12.2. ameriški film »Pesek lwo James.«
Potujoči kino Novo mesto: Od 6. do 10.2. francoski barvni film »Viva, Marijas.«
Ribnica: 7. in 8.2. — Predstave odpadojo.
Sevnica: 7. in 8.2. ameriški film »Dan nevarne pištole«. 11.2. italijansko-francoski film »Glava družine.«
Sodražica: 7. in 8.2. ameriški film »Lord Jim.«
Sentrjerne: 7. in 8.2. jugoslovanski barvni film »Sarajevski atentat.«
Trebje: 7. in 8.2. ameriški barvni film »Deset zapovedi — II. del«. 11.2. ameriški barvni kavbojski film »Pustolovec iz Teksasa.«

ČESTITKE

Dragemu atu in mami Janezu in Pepcu Udvarcu iz Ostroga pri Sentjerneju za 48-letnico poroke in atu za rojstni dan in god željo vse lepo in še mnogo zdravih let otroci Pepca, Tone, Justi, Tončka, Ludvik, Albin, Rudi in 17 vnukov.

PREKLICI

Franc Sašek, Gabrje 68, Brusnice, opozarjam, da nisem plačnik dolgov, ki bi jih naredila moja žena Marija Sašek, Gabrje 68, Brusnice.

Jožefa Hutevo, Dol. Lakovnice, prepovedujem pašo kokoši, sušnje perila, igranje nogometa, pobiranje sadja in drugo na moji parceli v Stranski vasi. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Stefka in Anton Skušek iz Ljubljane opozarjajo vsakogar pred nakupom premičnin in nepremičnin, ki jih neupravičeno prodaja najina sestra Cilka Kirn iz Klenovka pri Skočjanu.

Opozarjam vse tiste, ki širijo lažne govorice, posebno pa Marijo Saje, Malenska vas 16, naj s tem prenehajo. Kdor tega ne bo upošteval, ga bova sodno preganjala. Alojz in Ana Stak, Mali vrh 1. Mirna peč.

OBVESTILA

Objava krajevne skupnosti Stara cerkev

Krajevna skupnost Stara cerkev pri Kočevju oddaja v najem najboljšemu ponudniku prostore za gostilniški lokal v Stari cerkvi 40. Prošnje interesentov sprejema krajevna skupnost Stara cerkev do 15. februarja 1970. Ogled prostorov je možen do roka razpisa. Vse nadaljnje informacije dobijo zainteresirani pri krajevni skupnosti.

KOTLE ZA ŽGANJEKUHIO vseh vrst izdeluje kvalitativno V. Kapelj, bakrotolarstvo, Ljubljana, Aljaževa c. 4 — Siska.

EKSPRESNO OGISTI oblačila, vsakovrstno perilo opere Prašnica in kemična čistilnica, Novo mesto, Germova 5.

TOPLE KOPALI nudi javno kopalnico, Novo mesto, Prešernov trg 5.

Februarsko vreme v starih pregovorih

Kaplja če od sveče prej ko od strehe teče, huda zima še nori kakih sedem-dvajset dni...

Svečnica če je zelena, cvetna nedelja snežena.

Oblačna svečnica — vesela kmetica.

O svečnici mušice — pozneje rokanice.

Svet' Matija led razbija, če ga ni, ga pa naredi.

LUNINE MENE

6. 2. ☉ ob 08.13

13. 2. ☽ ob 05.10

21. 2. ☽ ob 09.19

MUZEJI, GALERIE, RAZSTAVE

BELOKRANJSKI MUZEJ v Metliki je odprt vsak dan od 8. do 14. ure, ob nedeljah od 9. do 12. ure.

SLOVENSKI GASILSKI MUZEJ v metličkem gradu je odprt ob istem času kot Belokranjski muzej.

POSAVSKI MUZEJ v BREZICAH je odprt vsak dan od 8. do 12. ure, v popoldanskem času pa ob torkih in in petkih od 14. do 16. ure.

STUDIJSKA KNJIZNICA »MIRAN JARČ« V NOVEM MESTU: od 1. do 26. februarja razstava »Prešernov v besedi, podobi in glasbi, odprta vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah do 13. ure.

DOLENJSKI MUZEJ V NOVEM MESTU s kulturozgodovinskimi in arheološkimi oddelkom ter oddelkom NOB je odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 13. ure, ob sredah pa tudi od 17. do 19. ure.

DOLENJSKA GALERIJA V NOVEM MESTU: 6. februarja bo odprta Bkovna razstava gimnazijev ob Prešernovem prazniku pod naslovom: »Tako mladina pesnika slavila«. Galerija je odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 13. ure, ob sredah pa tudi od 17. do 19. ure.

Sprememba naslova!

Naročniki ki spreminijo svoj stari naslov naj sporočijo oba naslova Dogaja se da sporočijo samo novega, ker pa imamo pri nas vsaj še več naročnikov s starim imenom in imenom vedno obdržati se mora spreminiti!

Oglašujte v Dol. listu!

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše drage mame in stare mame

MARIJE KRAŠEVEC

iz Trnovca 11 pri Metliki
se vsem tistim, ki so nam izrekli sožalje, ki so obdarili s cvetjem in pospremlili na zadnji pot, iskreno zahvaljujemo. Zahvaljujemo se tudi gospodu kaplanu iz Metlike, še posebno pa dr. Jožetu Benku iz Metlike, ki ji je lajšal bolečino.

Zalujoči: hčerka Micka z družino, sin Ivan z družino, sestra Emica in Rozka, brat Jože z družino in drugo sorodstvo

Ob nenadni in boleči izgubi drugega moža in ljubljenega očeta

KARLA PERMOSERJA

iz Sevnice
se iskreno in iz srca zahvaljujemo vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih izrekli sožalje, darovali vence in v tako velikem številu spremlili pokojnika na zadnji poti. Zahvaljujemo se nadalje članom lovške družine Sevnica in ribiške družine Sevnica za nesebično pomoč in spremljevanje, govornikom za poslovilne besede, duhovniku Lončarju za pogrebni obred ter dr. Juriju Pesjaku in sestri Ivanka Peterceli, ki sta mu do zadnjega stala ob strani in mu lajšala trpljenje in bolečino.

Zalujoči: žena Betka, otroci z družinami in drugo sorodstvo

Vsem zdravnikom in ostalemu osebju kirurškega oddelka splošne bolnice v Novem mestu prisrčna hvala za uspešno zdravljenje, elasti pa dr. Baragu za vso skrb in pozitivnost. Hvaležna pacientka

Mačija Penca.

V 77. letu starosti nas je nenadoma zapustil dragi mož in oče

JOŽE LOKAR

iz Stranske vasi

Ob tej priliki se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in vaščanom, ki so nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali, nam izrekli sožalje in ga v tako velikem številu spremlili na zadnji poti. Lepo se zahvaljujemo ZB in gasilec Preradica kvaša vsem darovalcem vencev in cvetja, dr. Oblaku za lajšanje bolečin ter gospodu župniku iz Smihela za spremstvo.

Zalujoča žena Matilda in otroci z družinami

Po dolgi in mučni bolezni nas je zapustila naša ljuba žena, mama, stara mama in teta

ALOJZIJA KLEVIŠAR,

roj. ŠTERK

iz Zagrada pri Skočjanu

Lepo se zahvaljujemo vaščanom, prijateljem, sorodnikom in znancem. Posebna hvala smo dolžni sosedom Trpinčevim in Prijateljcem, ki so nam pomagali ob teži boleči naši mami. Lepa hvala tudi duhovščini iz Šiščelca in kolektivu ELA iz Novoga mesta ter vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti.

Zalujoči: mož Janez, hčerki Slavica in Marija z družinama, sinovi Francez, Slavko in Tone z družinami in drugo sorodstvo

Ob tragični in boleči izgubi naše drage hčerke, sestrice

JOŽICE ŠEGA

iz Soteske pri Strazi

se iskreno zahvaljujemo vsem darovalcem cvetja in vencev, prijateljem, znancem in sosedom za vso pomoč. Posebno zahvalo smo dolžni postaji milice in zdravniškim iz Dol. Toplice, častiti duhovščini za spremstvo in vsem, ki so jo spremlili do njenega mnoga preranega groba.

Zalujoči: mati Albina, oče Jože, sestrica Souja z družino, brat Silvo in Francec z družino ter drugo sorodstvo

Ob težki izgubi naše drage in dobre žene, mame, sestri, tete in stare mame

ANE TURK

iz Sel pri Ratežu 9

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter jo v velikem številu spremlili na zadnji poti. Posebna hvala kolektivu KNJIGOTISK iz Novoga mesta za obisk in darovana venca. Zahvaljujemo se tudi dr. Oblaku in strežnemu osebju internega oddelka za lajšanje bolečin. Še enkrat lepa hvala vaščanom za pomoč ter sorodnikom, znancem in gospodu župniku.

Zalujoči: mož Janez, sinova Martin, hčerka Marija z družinami in drugo sorodstvo

Ob težki izgubi naše drage in dobre žene, mame, sestri, tete in stare mame

ANE REGINA

z Dol. Kamenc

se zahvaljujemo darovalcem cvetja in vencev ter vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo kolektivu podjetja NOVOTEKS iz Novoga mesta in gospodu župniku.

Zalujoči: sin Franc z družino, hčerki Fani in Milka z družinami in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše drage mame in stare mame

ANE REGINA

z Dol. Kamenc
se zahvaljujemo darovalcem cvetja in vencev ter vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo kolektivu podjetja NOVOTEKS iz Novoga mesta in gospodu župniku.

Zalujoči: sin Franc z družino, hčerki Fani in Milka z družinami in drugo sorodstvo

Ob bridki izgubi ljubljene

STEFANA PRESERNA

se žena Marija in drugo sorodstvo iskreno zahvaljuje vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti ter darovali cvetja in vence. Posebna zahvala ZB Bršljin, stanovskim kolegom, pevcem in duhovniku.

Dol. Karteljevo, 28. 1. 1970

V 59. letu starosti je umrla naša draga žena, mama in stara mama

NEŽA ŠILC,

roj. GORNIK

Lepo se zahvaljujemo osebju Onkološkega inštituta v Ljubljani in vsem za izrečeno sožalje.

Zalujoči: mož Jože, hčerka Anica, Nelka z družino, Jože z družino in Minka z družino

Ob nenadomestljivi izgubi našega drugega moža, očeta in strica

FRANCA VRŠAJA

iz Bitne vasi

se iskreno zahvaljujemo za številne vence in cvetje, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za tolažbo v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se tudi pevcem in župniku za poslovilne besede. Posebna zahvala pa vsem, ki so ga tako v velikem številu spremlili na večnem počitku.

Zalujoči: žena Rozal, sinova Francec z družino in Albino

Ob nenadni izgubi dragega očeta in starega očeta

GREGORJA MIKOLIČA

iz Vel. Brusnic

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti, mu darovali cvetje. Zahvaljujemo se organizaciji ZB. lovski družini za izrečene besede, obako gospodu župniku, pevcem in osebju kirurškega oddelka novomeške bolnice.

Zalujoči: sinova Martin, Janez, hčerka Marija z družinami in drugo sorodstvo

Ob težki izgubi naše drage in dobre žene, mame, sestri, tete in stare mame

ANE TURK

iz Sel pri Ratežu 9

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter jo v velikem številu spremlili na zadnji poti. Posebna hvala kolektivu KNJIGOTISK iz Novoga mesta za obisk in darovana venca. Zahvaljujemo se tudi dr. Oblaku in strežnemu osebju internega oddelka za lajšanje bolečin. Še enkrat lepa hvala vaščanom za pomoč ter sorodnikom, znancem in gospodu župniku.

Zalujoči: mož Janez, sinova Martin in Ivan z ženo, hčerki Tončka in Marijina z družinama, bratje in sestri ter drugo sorodstvo

Ob tragični in boleči izgubi naše drage hčerke, sestrice

JOŽICE ŠEGA

iz Soteske pri Strazi

se iskreno zahvaljujemo vsem darovalcem cvetja in vencev, prijateljem, znancem in sosedom za vso pomoč. Posebno zahvalo smo dolžni postaji milice in zdravniškim iz Dol. Toplice, častiti duhovščini za spremstvo in vsem, ki so jo spremlili do njenega mnoga preranega groba.

Zalujoči: mati Albina, oče Jože, sestrica Souja z družino, brat Silvo in Francec z družino ter drugo sorodstvo

malio glasi

SLUŽBO DOBI

PANT, prost vojaščin, z delnim znanjem ključavničarskega poklica ali slonega, po možnosti še tofer, dobi službo. Hrana in stanovanje pri hiši. Poizje se na upravi lista (209/70).

PRIDNO pošteno gospodinjstvo pomočnico lahko je upokojenka — isčemo. Pomudbe na upravo lista pod »Brezice«.

ISČEMO DEKLE za pomoč v gospodinjstvu pri 3-članski družini. Centralno gretje in mehanizirano gospodinjstvo. Pomudbe pod »Lestna soba«.

ISČEM ZENSKO za nekajurno izmenično pomoč v gospodinjstvu pri 4-članski družini. Ferbar, Nad mlini 2-15.

ISČEM pošteno dekle za pomoč v gostilni. Nastop službe takoj. Savka Lčina, gostilna, Gradac v Beli krajini.

SLOVENSKA DRUŽINA z gostilno v Zahodni Nemčiji išče pridno in pošteno žensko moč od 23 do 43 let za vsa hitna dela. Informacije dobite pri Gabrijel, Pristava 5, Trebnje na Dolnji slem.

SPREJMEM vajenca in kvalificiranega delavca za previjanje elektromotorjev in rotacijskih strojev, Janez Droča, elektromehaničar, Ljubljana, Prešernova 30, telefon 061-510-119.

ISČEM ZENSKO ZA POMOČ v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista (245/70).

GOSPODINJSKO POMOČNICO. Bismno, Prešer, Rožka 21, Ljubljana. Javite se v naležjo ali pa pišite!

MANJŠA DRUŽINA z otroki išče za gospodinjstvo pomočnico pridno in pošteno kmečko dekle, natribe začetnico. Pomudbe z natančnimi podatki na naslov: prof. Kranjec, Ljubljana, Hubadova 15.

SLOVENSKA ZAKONCA z tremi hčerkami na Opčinah išče starijšo gospodinjstvo pomočnico. Prednost imajo tiste, ki želijo ostati dalj časa. Pomudbe z življenjepisom pošljite na: Danila Levstik, Hermača 13-1, 34018 — Opicina, Trieste.

SPREJMEM misarskega pomočnika za stavbna dela. Stanovanje pripravljeno. Strazišar, Mateva 31 a, Ig pri Ljubljani.

FORTNO DEKLE sposobno takoj kot natakarico. Hrana in stanovanje preskrbljeno. Naslov v upravi lista (253/70).

GOSPODINJSKA POMOČNICA, lahko tudi začetnica, za vodenje gospodinjstva pri dveh osebah dobi takoj stalno zaposlitev. Plača dobra, stanovanje v hiši. Ozlastič se osebno ali pisмено na naslov: Marija Cerne, Zakot 35, Brezice.

SLUŽBO ISČE

PRIDEM enkrat ali dvakrat na teden ali na-14 dni pospravljati na dom. Naslov v upravi lista (235/70).

STANOVANJA

IZOBRAZENEC išče opremljeno ogrevano hišo v centru mesta. Pomudbe pod »Mirena«.

ISČEM opremljeno sobo v centru Novoga mesta. Plačam dobro. Franc Turk, NOVOTEKS, Novo mesto.

TAKOJ ODDAM enosobno stanovanje v Ribnici — Dolenjsko — zahvalno brez otrok ali samca (Slovenec), primerno za obrtnika. Ostalo po dogovoru. Pomudbe pošljite na naslov: Albina Arko, Miklošičeva 7-II., levo steno, Ljubljana.

MOTORNA VOZILA

PRODAM AVTO Renault L4, dobro ohranjen, v voznem stanju. Pirnat, Sentlensart 121, Brezice.

KUPIM tovornjak Kipper do 5 ton, znamke ali druge ali Mercedes — novejši letnik. Plačilo v gotovini. Naslov v upravi lista (237/70).

PRODAM fiat 600 D v voznem stanju. Ogled se pri Marjanu Hraštarju, Smihel, Novo mesto — tel. 21-208.

PRODAM fiat 750, karambolfran. Ogled v Gasilnem domu, Novo mesto, 7. 2. 1970 ob 12. uri — Salmič Anton Somrak, Dilančeva 3, Novo mesto.

UGODNO PRODAM Zastavo 750, odlično ohranjen, Viktor Spilar, Adamičeva 6, Novo mesto.

PRODAM

PRODAM kosilnico Alpina z žetveno napravo v dobrem stanju. Jakša, Uršna sela.

PRODAM dobro ohranjeno kombiirano omaro, 2 tofela in muzico. Peter Marličič, Gor. Strada 87 (blok NOVOLESA).

PRODAM hrastovo kompletno spalnico z vložki, kulnijsko kredenco, pomivalno mizo in ročni vortek. Breg 5, Novo mesto.

PRODAM pribl. 2,50 m3 suhih češnjavih plohov (5 cm). Marjan Uhan, Mokronog.

UGODNO PRODAM 2000 kg sena in 1500 kg rjave. Anton Turk, Gor. Stara vas 19, Sentjerne.

POCENI PRODAM kuhinjsko kredenco in omaro. Kastrove, Muhabar 15, Novo mesto.

PRODAM Dieslov motor Aran od 9 do 11 KS. Tone Kosce, Družinska vas 13, Šmarješke Toplice.

PRODAM dobro ohranjeno kosilnico Pfar z gumijastimi kolesi. Strya »Kosilnice«.

NOV 13., 14., 15-članski gumij voz prodam in dostavim na domačo. Jurčkova pot 73, Ljubljana.

POSEST

PRODAM VINOGRAD s pašnikom na Trški gori. Skupna površina 34 arov. Matija Bojanc, Mala Bučna vas 15, Novo mesto.

PRODAM starejšo hišo, primerno za vikend, dostopno z avtom, in nekaj sadnega vrta. Naslov v upravi lista (230/70).

PRODAM HIŠO, zražena pod streho, v Kočevju. Interesenti naj se zgledajo v Tomšičevi 6, Kočevje.

PRODAM vso zemljo, gozd in vinograd z zidnico. Alojz Erpe, Laze 13, Uršna sela. Ogled vsak dan od 15. ure naprej.

PRODAM HIŠO z gospodarskim poslopjem in nekaj zemljo na Gor. Vrhpolju pri Sentjerneju. Naslov v upravi lista (243/70).

TAKOJ ODDAM v najem hišico. Angela Kosmrlj, Potovrh 5, Novo mesto.

PRODAM dve njivi (40 in 30 arov) in travnik na Ratežu. Jože Nosan, Batež 40, Brusnice.

V DOLENJSKIH TOPLICAH prodam zadilne parcele, pod in seno. Naslov v upravi lista (231/70).

PRODAM parcelo 1700 kv. m, ki je zasedljiva in pripravljena z vsemi dokumenti, tudi z gradbenim dovoljenjem. Gradbišče je zakoličeno. Parcela je blizu Dolenjskih Toplic (0,5 km) ob cesti na Spodnje Suhoča. Polovica se na Rožniku, Drenkovi vrh 4, Ljubljana.

PRODAM srednje veliko posestvo z gospodarskim poslopjem 20 minut od Trebnjega, travnik na Mirni v Šotli in harmonaji, Kalsiek, Balinjsa vas, Trebnje.

RAZNO

V NOVEM MESTU, Brezicah ali Kriškem potrebujem prostor za lokal (frizerski). Ponudbe na uredništvo pod »Nagrada«.

NOVO — DOMAGI ČAJ TAV-ZENTROZA — čaj za čiščenje in osvoboditev čaj tavcentroza je sestavljen iz dvanajstih vrst poznanih zdravilnih in aromatičnih zelišč. Čaj tavcentroza prilejeto osvoboditev in krupl. Čaj tavcentroza pospešuje prebavo, odganja vetrove, čisti črevesje in odvajja vodo. Čaj tavcentroza se priporoča pri slabi žili (hemoroidih) in odvečni debelosti. Čaj tavcentroza deluje blagodajno na celo telo in koristi splošnemu zdravju. Čaj je analizelra) ZVSRHS Ljubljana. Po želji vam čaj pošljemo po pošti osebno pa ga lahko dobite v četrtak, petek, soboto od 8. do 12. in od 15. do 19. ter v nedeljo od 8. do 12. ure. Nazaj k nam, ki vse zdravil Jože Tomšičič, predlovanje zdravilnih zelišč, Izoba, Plečičeva ul. 4.

STROKOVNO vam ravnjem, izdelam fotografije vseh velikosti, tudi color, stare fotografije pre-fotografiram, povečam. Cene solidne. Prepričajte se o kvalitetni izdelavi, pošljite